2000. évi C. törvény

a számvitelről[1]

A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.

E törvény olyan számviteli szabályokat rögzít, amelyek összhangban állnak az Európai Közösségnek e jogterületre vonatkozó irányelveivel, figyelemmel vannak a nemzetközi számviteli elvekre, és amelyek alapján megbízható és valós összképet biztosító tájékoztatás nyújtható e törvény hatálya alá tartozók jövedelemtermelő képességéről, vagyonáról, vagyonának alakulásáról, pénzügyi helyzetéről és jövőbeli terveiről.

Ennek érdekében az Országgyűlés a számvitelről a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § Ez a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítása, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - kiterjed a gazdaság minden olyan résztvevőjére, amelynek működéséről a nemzetgazdaság más szereplői tájékoztatást igényelnek.

(2) A törvény hatálya alá tartozik a gazdálkodó.

(3)[2] A törvény hatálya nem terjed ki az egyéni vállalkozóra, a polgári jogi társaságra, az építőközösségre, továbbá a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviseletére.

---

1 *Kihirdetve: 2000. IX. 21.*
2 *Megállapította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.*

2/A. §[1] (1)[2] E törvény hatálya nem terjed ki arra a közkereseti társaságra, betéti társaságra, egyéni cégre és ügyvédi irodára, amely az üzleti évben (az adóévben) nyilvántartásait az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény előírásai szerint vezeti.

(2)[3] Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben előírt feltételeknek meg nem felelő, (1) bekezdés szerinti közkereseti társaság, betéti társaság, egyéni cég, valamint ügyvédi iroda attól a naptól köteles e törvény előírásait alkalmazni, amely naptól nem tartozik az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá.

(3)[4] Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), (1) bekezdés szerinti közkereseti társaságra, betéti társaságra, egyéni cégre, valamint ügyvédi irodára a jogelőd nélkül alapított vállalkozókra vonatkozó előírásokat kell megfelelően alkalmazni.

(4)[5] Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), (1) bekezdés szerinti közkereseti társaságnak, betéti társaságnak, egyéni cégnek, valamint ügyvédi irodának - tételes leltározással alátámasztott - leltár alapján nyitó mérleget kell készítenie. A nyitó mérlegbe az eszközöket piaci értéken, a kötelezettségeket a ténylegesen fizetendő, a céltartalékokat a számított, a törvény előírásainak megfelelő összegben, a saját tőkét az eszközök és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat is) különbözetének összegében kell figyelembe venni. A nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

(4a)[6] Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerint alapított egyéni cégnek és korlátolt felelősségű társaságnak az alapítása időpontjával a (4) bekezdés megfelelő alkalmazásával nyitó mérleget kell készítenie azzal, hogy a nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval nem kell ellenőriztetni.

---

1 *Beiktatta: 2002. évi XLIII. törvény 26. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Első ízben a 2003. január 1-jével kezdődő adóévre kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (2), 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (1), 2013. évi CC. törvény 232. §, 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) a), 2018. évi XLI. törvény 229. § 1.*
3 *Módosította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (2), 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (1), 2013. évi CC. törvény 232. §, 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) b), 2018. évi XLI. törvény 229. § 2.*
4 *Módosította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (2), 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (1), 2013. évi CC. törvény 232. §, 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) c), 2018. évi XLI. törvény 229. § 3.*
5 *Módosította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (2), 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (1), 2013. évi CC. törvény 232. §, 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) d), 2018. évi XLI. törvény 229. § 4.*
6 *Beiktatta: 2019. évi LXXIII. törvény 78. §. Hatályos: 2019. VIII. 23-tól.*

(5)[1] A törvény hatálya alá tartozó közkereseti társaság, betéti társaság, egyéni cég, valamint ügyvédi iroda beszámolójának kiegészítő mellékletében - az (1)-(4) bekezdés előírásaival összefüggésben - utalni kell arra, ha számviteli (nyilvántartási) kötelezettségei tekintetében a vállalkozó az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá a következő üzleti évtől átjelentkezett, vagy ha e törvény hatálya alá - az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól - átkerülve (visszatérve) először készít beszámolót.

Értelmező rendelkezések, fogalmak

3. § (1) E törvény alkalmazásában

1. *gazdálkodó:* a vállalkozó, az államháztartás szervezetei, az egyéb szervezet, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az általuk, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális és oktatási intézmény;

2.[2] *vállalkozó:* minden olyan gazdálkodó, amely a saját nevében és kockázatára nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozási tevékenység) végez, ideértve a hitelintézetet, a pénzügyi vállalkozást, a befektetési vállalkozást és a biztosítót is, továbbá a nonprofit gazdasági társaság, az egyesülés, a szociális szövetkezet, az iskolaszövetkezet, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet, az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság, az európai szövetkezet, a vízitársulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe és a kezelt vagyon, amennyiben nem tartozik a 3. és 4. pontban felsoroltak közé;

3.[3] *államháztartás szervezetei:* az államháztartásról szóló törvény alapján az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervek;

4.[4] *egyéb szervezet:*

a) az egyesület, az alapítvány,

b) a köztestület, a közalapítvány,

c) a lakásszövetkezet, a társasház,

d) az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda,

e) a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,

f) a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete,

g) a közös jogkezelő szervezet,

h) a Munkavállalói Résztulajdonosi Program keretében létrejött szervezet,

i) a víziközmű társulat,

j) az egyházi jogi személy,

k) a befektetési alap, az egyéb alapok,

l) a tőzsde, a központi értéktári, a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet,

m) a magánnyugdíjpénztár,

n) az önkéntes nyugdíjpénztár,

o) az önkéntes kölcsönös egészség- és önsegélyező pénztár,

---

1 *Módosította: 2009. évi CXV. törvény 68. § (2), 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (1), 2013. évi CC. törvény 232. §, 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) b), 2018. évi XLI. törvény 229. § 2.*
2 *Megállapította: 2017. évi LXXXIX. törvény 8. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.*
3 *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 40. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 281. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

p) a közraktár, valamint
q) a külön jogszabályban meghatározott, jogi személynek minősülő egyéb szervezet.

(2) E törvény alkalmazásában

1. *anyavállalat:* az a vállalkozó, amely egy másik vállalkozónál (a továbbiakban: leányvállalat) közvetlenül vagy leányvállalatán keresztül közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni, mert az alábbi feltételek közül legalább eggyel rendelkezik:
a) a tulajdonosok (a részvényesek) szavazatának többségével (50 százalékot meghaladóval) tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik, vagy
b) más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy
c)[1] a társaság tulajdonosaként (részvényeseként) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja, vagy
d) a tulajdonosokkal (a részvényesekkel) kötött szerződés (vagy a létesítő okirat rendelkezése) alapján - függetlenül a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megválasztási és visszahívási jogtól - döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol;

2. *leányvállalat:* az a gazdasági társaság, amelyre az 1. pont szerinti anyavállalat meghatározó befolyást képes gyakorolni;

3. *közös vezetésű vállalkozás:* az a gazdasági társaság, ahol egyrészt az anyavállalat (az anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalata), másrészt egy (vagy több) másik vállalkozás az 1. pont szerinti jogosultságokkal paritásos alapon - legalább 33 százalékos szavazati aránnyal - rendelkezik. A közös vezetésű vállalkozást a tulajdonostársak közösen irányítják;

4.[2] *társult vállalkozás:* az a - konszolidálásba teljeskörűen be nem vont - gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalata a 9. pont szerinti jelentős tulajdoni részesedéssel rendelkezik, és mértékadó befolyást gyakorol a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára;

4a.[3] *mértékadó befolyást gyakorló:* az a vállalkozás, amely egy másik gazdasági társaságnál legalább a szavazatok - 115. § (4) bekezdésében előírt számítási eljárás értelemszerű alkalmazásával számított - 20 százalékával közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik;

5.[4] *egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás:* az a gazdasági társaság, amelyben a vállalkozó nem rendelkezik a 9. pont szerinti jelentős tulajdoni részesedéssel, és amely nem tartozik a 2-4. pont szerinti vállalkozások közé;

6. *konszolidálásba bevont vállalkozások:* az anyavállalat, a konszolidálásba bevont leányvállalat, a konszolidálásba bevont közös vezetésű vállalkozás együttesen;

7.[5] *kapcsolt vállalkozás:* az 1. pont szerinti anyavállalat és a 2-3. pont szerinti vállalkozások (fölérendelt anyavállalat esetében a minősítést a fölérendelt anyavállalat szempontjából kell elvégezni);

---

1 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 230. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 230. § (2). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 1.*

8.[1] *kapcsolt fél:* az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK bizottsági rendeletben meghatározott fogalom;

9.[2] *jelentős tulajdoni részesedés:* más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa; és amely részesedés mértéke a 20 százalékot meghaladja.

(3) E törvény alkalmazásában

1. *ellenőrzés:* a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóval lezárt üzleti év(ek) adatainak - a gazdálkodó, illetve az adóhatóság általi - utólagos ellenőrzése az önellenőrzés, illetve az adóhatósági ellenőrzés keretében;

2.[3] *ellenőrzés megállapítása:* az ellenőrzés során feltárt, az eszközöket-forrásokat, az eredményt, a saját tőkét érintő hibák és hibahatások, amelyek a beszámolóval lezárt üzleti évvel (évekkel) kapcsolatosak, a hatályos jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő alkalmazásából, helytelen értelmezéséből, vagy nem megengedett, tiltott cselekmény elkövetéséből származnak. A számviteli elszámolás szempontjából az ellenőrzés megállapításával egy tekintet alá esik a szerződésmódosítással, a számviteli bizonylatok módosításával dokumentált, beszámolóval lezárt üzleti évet, éveket érintő gazdasági események könyvviteli elszámolásban rögzítendő jellemzőinek utólagos módosítása is;

3.[4] *jelentős összegű hiba:* ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja a számviteli politikában meghatározott értékhatárt. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében az ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő, (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot;

4.[5] *nem jelentős összegű hiba:* ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba 3. pont szerinti értékhatárát;

5.[6]

(4) E törvény alkalmazásában

---

1 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 146. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. §.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 1. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 204. § (1). Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 307. §. Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 5.*
5 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 6.*
6 *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 1. Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*

1. *közvetített szolgáltatás:* a gazdálkodó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a gazdálkodó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a gazdálkodó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható;

2.[1] *alapkutatás:* a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvényben (a továbbiakban: Innovációs tv.) meghatározott alapkutatás;

3.[2] *alkalmazott kutatás:* az Innovációs tv.-ben meghatározott alkalmazott kutatás;

4.[3] *kísérleti fejlesztés:* az Innovációs tv.-ben meghatározott kísérleti fejlesztés;

5. *hasznos élettartam:* az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó időarányosan vagy teljesítményarányosan az eredmény terhére elszámolja;

a) hasznos élettartam az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó a várható fizikai elhasználódás (műszakok száma, tevékenységre jellemző körülmények, az eszköz fizikai jellemzői), erkölcsi avulás (technológiai változások, termékek iránti kereslet), az eszköz használatával kapcsolatos jogi és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja, vagy

b) hasznos élettartam az a megtermelhető darabszám, elvégezhető teljesítmény vagy egyéb egységszám figyelembevételével meghatározott időszak, amely időszak alatt a gazdálkodó az előbbieket várhatóan elő tudja állítani az amortizálható eszköz felhasználásával;

6. *maradványérték:* a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős;

7. *beruházás:* a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hiteligénybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbiekben felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt;

---

1 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 282. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 227. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 227. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*

8. *felújítás:* az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától;

9. *karbantartás:* a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi;

10. *behajthatatlan követelés:* az a követelés,

a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,

e)[1] amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,

f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,

g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell.[2]

(5) E törvény alkalmazásában

---

1 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 186. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*

2 *A korábbi utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (3). Hatálytalan: 2005. I. 1-től.*

1.[1] *üzleti vagy cégérték:* a megvásárolt üzletágért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek - e törvény szerinti értékeléssel meghatározott - értékével csökkentett értéke közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték magasabb;

2.[2] *negatív üzleti vagy cégérték:* a megvásárolt üzletágért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek - e törvény szerinti értékeléssel meghatározott - értékével csökkentett összege közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték alacsonyabb;

2a.[3] *üzletág:* a gazdálkodónak szervezeti szempontból független, önállóan működőképes egysége (ide értve a telephelyet, üzlethálózatot is), amely a hozzá tartozó vagyonnal (eszközökkel, kötelezettségekkel, céltartalékokkal és időbeli elhatárolásokkal) önálló gazdasági tevékenység tartós folytatására képes;

3.[4] *többségi befolyás, minősített többséget biztosító befolyás:* a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott fogalom;

4. *létesítő okirat:* a gazdálkodó alapításához szükséges jogszabályban előírt okirat, ide tartozik különösen: a társasági szerződés, az alapító okirat, az alapszabály, az egyéb módon nevezett - a tulajdonosok közötti - megállapodás.

(6) E törvény alkalmazásában

1. *mérlegkészítés időpontja:* a mérleg egyes tételeihez kapcsolódóan meghatározott azon - az üzleti év mérleg-fordulónapját követő - időpont, amely időpontig a megbízható és valós vagyoni helyzet bemutatásához szükséges értékelési feladatokat el lehet és el kell végezni;

2. *hitelviszonyt megtestesítő értékpapír:* minden olyan nyomdai úton előállított (előállíttatható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzösszeg rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcsön) összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát, és az általa esetleg vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti. Ide tartozik különösen: a kötvény, a kincstárjegy, a letéti jegy, a pénztárjegy, a célrészjegy, a takaréklevél, a jelzáloglevél, a hajóraklevél, a közraktárjegy, az árujegy, a zálogjegy, a kárpótlási jegy, a határozott idejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy;

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 1. § (3). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 1., 2018. évi LXXXII. törvény 224. § 1.*
2 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 204. § (2). Módosította: 2018. évi LXXXII. törvény 224. § 1.*
3 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 217. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 100. § (2). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) e).*

3.[1] *tulajdoni részesedést jelentő befektetés:* minden olyan nyomdai úton előállított (előállíttatható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzösszeg, illetve pénzértékben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba - vagy használatbavételét elismerve arra kötelezi magát, hogy ezen értékpapír, okirat birtokosának meghatározott vagyoni és egyéb jogokat biztosít. Ide tartozik különösen: a részvény, az üzletrész, a szövetkezeti részesedés, a vagyonjegy, az egyéb társasági részesedés, a határozatlan futamidejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy, a kockázati tőkerészvény;

4. *diszkont értékpapír:* olyan hitelviszonyt megtestesítő, nem kamatozó értékpapír, amelyet névérték alatt bocsátottak ki, és a lejáratkor névértéken váltanak be;

5. *vásárolt készletek:* az anyagok [alap-, segéd-, üzem- és fűtőanyag, alkatrészek, a 28. § (3) bekezdésének *a)* pontja szerinti eszközök], az áruk (kereskedelmi készletek, betétdíjas göngyölegek, a közvetített szolgáltatások), a készletre adott előlegek;

6. *saját termelésű készletek:* a befejezetlen termelés, a félkész termékek, a késztermékek, a növendék-, hízó- és egyéb állatok;

7. *FIFO módszer:* az elsőként bevételezett eszköz elsőként kiadva; az elsőként megvásárolt (előállított) eszköz kerül először értékesítésre (felhasználásra), következésképpen az időszak végén az eszközök között maradó tételek a legutóbb megvásárolt (előállított) tételek.

(7) E törvény alkalmazásában

1. *igénybe vett szolgáltatás:* minden olyan szolgáltatás, amely nem tartozik a közvetített szolgáltatás, illetve az egyéb szolgáltatás közé; különösen az utazásszervezés, a szállítás-rakodás, a raktározás, a csomagolás, a kölcsönzés, a bérlet, a bérmunka, az eszközök karbantartása, a postai és távközlési szolgáltatás, a mosás és vegytisztítás, a bizományi tevékenység, az ügyletszerzés, az oktatás és továbbképzés, a hirdetés, a reklám és propaganda, a piackutatás, a könyvkiadás, a lapkiadás, a szállodai szolgáltatás, a vendéglátás, a kutatás és kísérleti fejlesztés, a tervezés és lebonyolítás, a könyvvizsgálat, a könyvviteli szolgáltatás;

2.[2] *egyéb szolgáltatás:* a pénzügyi, a befektetési, a biztosítási, a hatósági igazgatási, az egyéb hatósági szolgáltatás;

---

1 *Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) f), 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 3., 2018. évi XLI. törvény 230. § 1.*

2 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 2.*

3.[1] *személyi jellegű egyéb kifizetések:* azok a természetes személyek részére teljesített kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít, és nem tartoznak a bérköltség, illetve a vállalkozási díj fogalmába. Ilyenek különösen: a szerzői jogdíj, a lakhatási költségtérítés, a lakásépítésre nyújtott támogatás (ideértve az átvállalt kamatot és kezelési költséget is), az étkezési térítés, a munkábajárással kapcsolatos költségtérítés, a jubileumi jutalom, a dolgozó kötelezettségvállalásának térítése, a bányászati keresetkiegészítés, a tárgyjutalmak, az egyéb természetbeni munkajövedelmek, a megváltozott munkaképességű munkavállalók keresetkiegészítése, a betegszabadság díjazása, a munkáltatót terhelő táppénz, táppénz-kiegészítés, a munkavállaló részére kötött, de a munkáltató által fizetett baleset-, élet- és nyugdíjbiztosítás díja, az önkéntes pénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-hozzájárulás, a magánnyugdíjpénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-kiegészítés, a munkáltatót terhelő, illetve általa átvállalt személyi jövedelemadó, a jóléti és kulturális költségek, a végkielégítés, a munkáltatói hozzájárulás a korengedményes nyugdíj, illetve a helyébe lépő korhatár előtti ellátás igénybevételéhez, továbbá az alkalmazottakat, munkavállalókat megillető kifizetések, mint a napidíj, a különélési pótlék, a jogszabály alapján fizetett költségtérítések, a sorkatonai vagy polgári szolgálat teljesítését követően fizetett személyi alapbér, a találmányi díj, a szabadalom vételára és hasznosítási díja, az újítási díj, az ezekkel kapcsolatosan fizetett közreműködői díj, valamint nem a munkaviszonnyal összefüggésben fizetett szerzői, írói és más szerzői jogvédelmet élvező munkák díjai, az azokkal kapcsolatos közreműködői díjak, a mezőgazdaságban részesmunkát végzők díjazása, a természetben adott juttatások, a reprezentáció költségei, és minden egyéb, a statisztikai előírások szerint egyéb munkajövedelemnek, szociális költségnek minősített összegek.

(8) E törvény alkalmazásában

1.[2] *tőzsde, tőzsdei határidős, opciós és azonnali ügylet, központi értéktár, központi szerződő fél, központi értéktári tevékenység, központi szerződő fél tevékenység, központi értékpapírszámla, értékpapírszámla, ügyfélszámla, dematerializált értékpapír, másodlagos értékpapír, értékpapír kölcsönzés:* a tőkepiacról szóló törvényben meghatározott fogalom;

1 *Az első mondat szövegét megállapította: 2005. évi CXII. törvény 1. § (3). Módosította: 2011. évi CLXVII. törvény 75. §.*
2 *Megállapította: 2008. évi XV. törvény 4. §. Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § b).*

2.[1] *repó-, fordított repóügylet:* minden olyan megállapodás, amely értékpapír tulajdonjogának átruházásáról rendelkezik a szerződéskötéssel egyidejűleg meghatározott vagy meghatározandó jövőbeli időpontban történő visszavásárlási kötelezettség mellett, meghatározott visszavásárlási áron, függetlenül attól, hogy az ügylet futamideje alatt a vevő az ügylet tárgyát képező értékpapírt megszerzi és azzal szabadon rendelkezhet (szállításos repóügylet) vagy nem szerzi meg az értékpapírt, azzal szabadon nem rendelkezhet, hanem óvadékként kerül elhelyezésre a vevő javára a futamidő alatt (óvadéki repóügylet). Az óvadéki repóügylet a valódi penziós ügyletek szabályai szerint, a szállításos repóügylet a nem valódi penziós ügyletek szabályai szerint kerül elszámolásra, melynek során értelemszerűen alkalmazhatók a törvény felhatalmazása alapján kiadott, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet ezen ügyletekre vonatkozó előírásai;

3.[2] *pénzügyi instrumentum:* olyan szerződéses megállapodás, amelynek eredményeként az egyik félnél pénzügyi eszköz, a másik félnél pénzügyi kötelezettség vagy saját tőke (tőkeinstrumentum) keletkezik. Így különösen: a szerződéses megállapodáson alapuló követelés és kötelezettség, a pénzeszköz, az értékpapír (hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és tulajdoni részesedést jelentő befektetés), a származékos ügylet;

4. *elszámoló ár:* a tőzsde által a határidős ügyletek tárgyát képező tőzsdetermékre kereskedési naponként megállapított és kihirdetett árfolyam (piaci érték), amely a befektetési szolgáltató napi árfolyamalakulásból adódó pénzügyi kötelezettségei és követelései kiszámításának alapjául szolgál;

5. *tőzsdén kívüli határidős ügylet:* valamely áru, pénzügyi instrumentum szerződésben előre meghatározott áron (kötési ár), árfolyamon és mennyiségben egy a szerződésben rögzített későbbi időpontban (lejáratkor, amely a 9. pontban foglalt időszakot meghaladja) tőzsdén kívül történő adásvétele;

6.[3] *tőzsdén kívüli opciós ügylet:* valamely árura, pénzügyi instrumentumra tőzsdén kívül kötött, a tőkepiacról szóló törvényben opciós ügyletként meghatározott fogalomnak megfelelő ügylet;

7. *swap (deviza-, tőke- és kamatcsere) ügylet:* valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely általában egy azonnali és egy határidős adásvételi ügyletből, illetve több határidős ügyletből tevődik össze és általában jövőbeni pénzáramlások cseréjét vonja maga után;

8. *kamat swap ügylet:* valamely tőkeösszegre rögzített kamatláb alapján számított fix kamat és - bizonyos piaci kamatlábhoz, feltételhez igazított - változó kamatláb alapján számított változó kamatösszeg meghatározott időközönkénti cseréje;

9. *tőzsdén kívüli azonnali ügylet:* az ügyletkötést követő legfeljebb 8 munkanapon belül, devizaügylet esetén 2 munkanapon belül teljesített, értékpapír adásvételi, illetve csereügylet;

---

1 *Megállapította: 2008. évi XV. törvény 4. §. Hatályos: 2008. V. 1-től. Az utolsó mondatot beiktatta: 2008. évi LXXXII. törvény 13. § (1). Hatályos: 2008. XII. 10-től.*

2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 118. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

10.[1] *fedezeti ügylet:* olyan származékos ügylet (a kiírt opciók kivételével), vagy kizárólag a devizakockázat tekintetében olyan nem származékos pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség, amelyet egy megjelölt fedezeti kapcsolatba bevontak, és amelynek valós értéke vagy pénzáramlásai egy fedezett ügyletből adódó valós értékben vagy pénzáramlásokban bekövetkező változásokat várhatóan ellentételezi. A fedezeti ügylet lehet:

a) piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet: valamely fedezett ügyletből eredő, a mérlegben szereplő eszköz, illetve kötelezettség egészének vagy meghatározott részének piaci értékében (valós értékében) bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezetére szolgáló ügylet;

b) cash-flow fedezeti ügylet: mérlegben szereplő eszközhöz vagy kötelezettséghez (ideértve az azokkal összefüggő kamatfizetéseket is), előrejelzett ügylethez, vagy a mérlegben meg nem jelenített, biztos elkötelezettséghez kapcsolódó jövőbeni pénzáramlásokban bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezésére szolgáló ügylet;

c) külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete: a külföldi pénznemben fennálló, kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetés (részvény, üzletrész, egyéb részesedés), valamint az ezen gazdálkodó szervezettel szemben fennálló hosszú lejáratú követelés vagy kötelezettség devizaárfolyam-változásból adódó kockázatának fedezetére kötött ügylet;

10/a.[2] *fedezett ügylet:* egy olyan eszköz, kötelezettség, biztos elkötelezettség, előrejelzett ügylet vagy külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés, amely a gazdálkodót a valós értékben vagy a jövőbeni pénzáramlásokban bekövetkező változások kockázatának teszi ki, és amelyet egy megjelölt fedezeti kapcsolatba bevontak. Hasonló eszközöket vagy hasonló kötelezettségeket kizárólag akkor lehet összevonni és egy csoportként fedezni, ha az azonos csoportba tartozó egyedi eszközök és kötelezettségek osztoznak abban a kockázati kitettségben, amelyet fedezett kockázatként megjelöltek;

10/b.[3] *megjelölt fedezeti kapcsolat:* az 59/A-59/F. § szerinti valós értékelés alkalmazásától függetlenül az 59/E. § (1) és (2) bekezdése szerint dokumentált, és az 59/E. § (3) bekezdésének megfelelő fedezeti kapcsolat;

11.[4] *penziós (elhelyezési) ügylet:* olyan ügylet, amelyben az egyik fél ("penzióba adó") a mérlegében szereplő, tulajdonában lévő pénzügyi eszközöket (a valuta, a deviza és a saját kibocsátású hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve saját kibocsátású tulajdoni részesedést jelentő befektetés kivételével) ruház át a másik félre ("penzió átvevője"), olyan megállapodás mellett, hogy ugyanezeket a pénzügyi eszközöket - sorozatban kibocsátott értékpapírok esetén az azonos sorozathoz tartozó, azonos mennyiségű és névértékű értékpapírokat - a penzió átvevője a megállapodásban rögzítettek szerinti későbbi időpontban (időpontig), meghatározott áron visszaszármaztatja az *a)*, illetve a *b)* pontban foglaltak szerint a penzióba adónak;

---

1 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 282. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 282. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 282. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

a)[1] *valódi penziós (elhelyezési) ügylet:* olyan penziós ügylet, amelyben legalább az egyik fél hitelintézet, és amelyben a penzió átvevője kötelezi magát, hogy a pénzügyi eszközöket egy meghatározott vagy a penzióba adó által meghatározandó időpontban visszaadja, továbbá a penzióba adó szerződéses kikötésekkel a pénzügyi eszközök feletti ellenőrzési jogokat (rendelkezési jog az eszköz tovább értékesítéséről, fedezetként való felhasználásáról, kölcsönbeadásáról, valamint a hasznok szedésére vonatkozó jog) fenntartja. A valódi penziós ügylet kölcsönügyletként kerül elszámolásra, az ügylet tárgyát képező eszköz a penzióba adó könyveiben marad, az eladási és a visszavásárlási ár különbözete kamatnak minősül.;

b)[2] *nem valódi penziós (elhelyezési) ügylet:* olyan penziós ügylet, amelyben a felek megállapodásától függően, a penzió átvevője saját döntése (jogosultsága) alapján egy előre rögzített időpontban (időpontig), vagy az általa megállapított későbbi időpontban vagy egy, a későbbiekben bekövetkező feltétel beállta esetén, annak időpontjában az eladási áron, vagy a felek által meghatározott más áron visszaadja, a penzióba adó pedig visszaveszi a penzió tárgyát. Nem valódi penziós ügyletnek minősül az is, ha a penzió átvevője kötelezi magát, hogy a penzió tárgyát egy előre meghatározott vagy a penzióba adó által meghatározandó időpontban visszaadja és a penzióba adó a penzió tárgya feletti ellenőrzési jogokat szerződéses kitételekkel nem tartja fenn. A nem valódi penziós ügylet a pénzügyi eszközök adásvételére vonatkozó általános szabályok szerint kerül elszámolásra;

12.[3] *elektronikus pénz:* a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott fogalom;

13.[4] *pénzügyi lízing:* a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi lízingszerződés alapján létrejött ügylet, ideértve azt is, ha az az anyavállalat és a leányvállalata között jött létre;

14.[5] *függő kötelezettség:* az olyan - általában - harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó függő kötelezettségek közé tartoznak különösen: a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek. Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgáló) vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek;

---

1 *Módosította: 2008. évi LXXXII. törvény 30. § (5) b).*
2 *Módosította: 2008. évi LXXXII. törvény 30. § (5) b).*
3 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 187. §. Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 1.*
4 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 282. § (3). Hatályos: 2015. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

15.[1] *biztos (jövőbeni) kötelezettség:* az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegtételként nem szerepeltethető. A biztos (jövőbeni) kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó biztos (jövőbeni) kötelezettségek. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek. Nem tartoznak ide az üzleti tevékenységgel kapcsolatos, folyamatosan felmerülő költségek;

16.[2] *mérlegen kívüli tétel:* olyan, szerződés alapján fennálló mérlegen kívüli [függő vagy biztos (jövőbeni)] kötelezettség, illetve követelés, amely pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására, illetve átvételére vonatkozik, a mérleg fordulónapján már fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése egy jövőbeni esemény bekövetkezésétől vagy a szerződés teljesítésétől függ;

17.[3] *függő követelés:* olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Idetartoznak különösen a kapott garanciák, kezességek harmadik felek tartozásaiért, valamint a kapott fedezetek, biztosítékok, zálogtárgyak, óvadékok és az opciós ügylet miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések;

18.[4] *biztos (jövőbeni) követelés:* olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése a szerződés teljesítésétől függ. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések;

19.[5] *hátrasorolt eszköz:* az a követelés, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amely az adósnál, illetve az értékpapír kibocsátójánál hátrasorolt kötelezettségnek minősül, és amely felett az adós, illetve az értékpapír kibocsátó felszámolása, csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után lehet rendelkezni, illetve kiegyenlíteni;

20.[6] *keresztárfolyam:* a Magyar Nemzeti Bank által közzétett - az érintett két devizára az adott napon érvényes - hivatalos devizaárfolyamokból számított árfolyam (az érintett két deviza egymáshoz viszonyított aránya).

(9)[7] E törvény alkalmazásában

1. *pénzügyi eszköz:*

a) a pénzeszköz,

b)[8] a szerződéses megállapodáson alapuló követelés pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök más felektől való átvételére (ideértve a mérlegben szereplő követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, valamint a származékos ügyleteket is),

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Számozását módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5).*
6 *Számozását módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (5).*
7 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 1. § (6). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
8 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 1.*

c) a szerződéses megállapodás alapján biztosított jog pénzügyi instrumentumoknak potenciálisan kedvező feltételek mellett történő cseréjére más felekkel (ideértve az opciós jog vevőjénél az opciós jog értékét),

d) a más vállalkozó saját tőkéjét megtestesítő instrumentum (más vállalkozóban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés);

2. *pénzügyi kötelezettség:*

a)[1] a szerződéses megállapodáson alapuló kötelezettség pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök más felek részére történő átadására (ideértve a mérlegben szereplő kötelezettségeket, valamint a származékos ügyleteket is),

b) a szerződéses megállapodáson alapuló kötelezettség pénzügyi instrumentumoknak potenciálisan kedvezőtlen feltételek mellett történő cseréjére más felekkel (ideértve az opciós jog kiírójának egyoldalú kötelezettségvállalását is pénzügyi elszámolással teljesülő ügyleteknél a záráskori piaci ár és a határidős kötési ár különbözetében, illetve áru vagy pénzügyi eszköz leszállításával teljesülő ügyletnél a határidős kötési ár összegében);

3. *tőkeinstrumentum:* a tulajdoni részesedést jelentő befektetés kibocsátójánál a saját tőke (saját tőkeelem);

4. *más vállalkozó saját tőkéjét megtestesítő instrumentum:* más vállalkozóban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés a befektetőnél, amely a kibocsátó vállalkozó eszközeiben valamennyi kötelezettség (beleértve a céltartalékot és a passzív időbeli elhatárolást is) levonása után fennmaradó részesedést biztosítja;

5. *kereskedési célú pénzügyi eszköz:* a rövid távú ár- és árfolyam-ingadozásokból származó nyereség elérése céljából szerzett pénzügyi eszköz. [Így különösen: a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és tulajdoni részesedést jelentő befektetés, a gazdálkodó által keletkeztetett, a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelés, amelyet a gazdálkodó azonnal vagy rövid távon (egy éven belül) értékesíteni szándékozik, továbbá a kereskedési célúnak minősített, rövid távú nyereségszerzés céljára portfolió-kezelésbe helyezett pénzügyi eszköz, a nem fedezeti célú származékos ügyletből eredő mérlegen kívüli követelés függetlenül attól, hogy portfolió részét képezi vagy egyedi szerződésen alapul.];

6. *kereskedési célú pénzügyi kötelezettség:* a nem fedezeti célú származékos ügyletből eredő mérlegen kívüli kötelezettség, valamint az értékpapír kölcsönbevétele miatt fennálló kötelezettség;

7. *értékesíthető pénzügyi eszköz:* olyan pénzügyi eszköz, amelyet nem soroltak be a kereskedési célú pénzügyi eszközök, a lejáratig tartott pénzügyi eszközök és a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések közé. (Így különösen a befektetési céllal tartott tulajdoni részesedést jelentő befektetés, a befektetett eszközök között kimutatott, nem lejáratig tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve az a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelés, amelyről a gazdálkodó a nyilvántartásba vételkor még nem döntötte el, hogy rövid távon értékesíteni, behajtani vagy lejáratig tartani szándékozik.);

---

1 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 2.*

8. *lejáratig tartott pénzügyi eszköz:* olyan pénzügyi eszköz [ideértve a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, továbbá az áru leszállításával záruló határidős, opciós ügyletekből eredő mérlegen kívüli követelést], amelyet a vállalkozó annak lejáratáig szándékozik és képes megtartani, valamint a bankbetét, illetve a pénzeszköz. Nem tartoznak ide a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések;

9. *a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelés:* a gazdálkodó által pénzügyi eszközök, áruk vagy szolgáltatások - közvetlenül az adósnak teljesített - rendelkezésre bocsátásával létrehozott, rögzített vagy meghatározható fizetéssel járó pénzügyi eszköz (ide nem értve azt, amelyet a gazdálkodó kereskedési célúvá minősített, illetve a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelést);

10. *egyéb pénzügyi kötelezettség:* minden olyan - mérlegben szereplő, illetve mérlegen kívüli - pénzügyi kötelezettség, amely nem tartozik a kereskedési célú kötelezettségek közé;

11.[1] *származékos ügylet:* olyan árualapú vagy pénzügyi eszközre vonatkozó, kereskedési célú vagy fedezeti célú határidős, opciós vagy swap ügylet, illetve ezek további származékai, amelyek

a) teljesítése pénzben vagy más pénzügyi instrumentummal történik,

b) értéke egy meghatározott kamatláb, pénzügyi instrumentum ára, tőzsdei áru ára, devizaárfolyam, árindex, árfolyamindex, kamatindex, hitelbesorolás (bonitás) vagy hitelindex, illetve egyéb hasonló tényezők (mögöttesek) függvényében változik, feltéve, hogy egy nem pénzügyi változó esetében a változó egyik szerződő félre sem jellemző,

c) a keletkezéskor nem vagy csak csekély mértékben igényelnek nettó befektetést más, hasonlóan a piaci tényezők függvényében változó ügyletekhez (szerződésekhez) viszonyítva,

d) pénzügyi rendezésükre előre meghatározott későbbi időpontban, illetve időpontig (a jövőben) kerül sor.

Származékos ügyletnek minősül a nem pénzügyi eszköz adásvételére vonatkozó szerződés, ha annak rendezése nettó módon, pénzeszköz vagy egyéb pénzügyi eszköz átadásával történhet. E tekintetben nettó módon rendezhető szerződésnek minősülhet a tőzsdei árura vonatkozó leszállítási ügylet is. Nem minősül származékos ügyletnek azonban az olyan nem pénzügyi eszköz adásvételére vonatkozó ügylet, amely kezdeményezésének, megkötésének és fenntartásának célja az ügylet tárgyát képező nem pénzügyi eszköznek a gazdálkodó várható vételi, eladási vagy felhasználási igényeinek megfelelő átvétele vagy átadása, és amely várhatóan az ügylet tárgyát képező nem pénzügyi eszköz átadásával (leszállításával) teljesül az ügylet zárásakor;

11/a.[2] *származékos ügylet zárása:* a származékos ügylet lejárata, eladása, lehívása, a származékos ügyletből eredő kockázati pozíció megszüntetésére vagy mérséklésére irányuló ellenügylet zárásként dokumentált kötése vagy a származékos ügylet lejárat előtti megszüntetése;

---

1 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 283. § (1). Módosította: 2017. évi LXXVII. törvény 205. § 1.*

2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 283. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

12.[1] *valós érték:* az az összeg, amelyért egy eszköz elcserélhető (eladható, illetve megvásárolható), vagy egy kötelezettség rendezhető megfelelően tájékozott, az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között, a szokásos piaci feltételeknek megfelelően kötött (köthető) ügylet (szerződés) keretében. Valós érték a piaci megítélésről rendelkezésre álló információk alapján lehet:

a) a piaci érték, amely

aa) a tőzsdén jegyzett árfolyam, ha a pénzügyi instrumentum a tőzsdén forgalmazott és van tőzsdén jegyzett ára, árfolyama,

ab) a két fél szabad megállapodása szerinti ár, ha a pénzügyi instrumentumnak nincs tőzsdén jegyzett ára, árfolyama, de tőzsdén kívüli piacon kialakult, a piaci ár tendenciáját megfelelően tükröző árajánlatokkal, illetve az üzleti év során történt értékesítés adataival rendelkezik, amely a piaci értékítéletet az értékelés időpontjában megfelelően jellemzi,

ac) az előzőek hiányában a pénzügyi instrumentum összetevőinek, vagy hasonló pénzügyi instrumentumoknak a piaci ára alapján meghatározott érték (számított piaci érték),

b) az általános értékelési eljárásokkal meghatározott, a piaci árat elfogadhatóan közelítő érték;

12/a.[2] *belső érték:* az ügylet tárgyát képező eszköz aktuális piaci értékének (valós értékének), valamint a kötési áron számított értékének a különbözete. Kamat swap ügylet esetén belső érték az aktuális változó kamatláb és a fix kamatláb alapján a névleges tőkeösszegre számított, a hátralévő lejárati időre jutó kamatkülönbözet;

13. *előrejelzett ügylet:* olyan ügylet, amelyre vonatkozóan a felek a szerződést még nem kötötték meg, de amelynek bekövetkezése nagy valószínűséggel várható és számszerűsíthető az ügylet fajtája, tárgya, nagyságrendje, időpontja, időtartama, illetve egyéb feltételei tekintetében;

13/a.[3] *biztos elkötelezettség:* meghatározott mennyiségű eszköznek meghatározott jövőbeli időpontban vagy időpontokban, meghatározott áron történő cseréjéről szóló, kötelező érvényű megállapodás;

14.[4] *fedezeti hatékonyság:* azt mutatja meg, hogy a fedezeti ügylet valós értékének vagy pénzáramlásainak változása az ügylet kezdetekor és annak teljes lejárati ideje alatt mennyiben ellensúlyozza a fedezett ügylet vagy ügyletek valós értékében vagy pénzáramlásaiban a fedezett kockázatból eredően bekövetkező változásokat. Egy fedezeti ügylet akkor hatékony, ha a fedezeti hatékonyság a 80 és 125 százalék közötti sávban van.

Egy fedezeti ügylet hatékonynak tekinthető - és így az 59/E. § (3) bekezdésének a fedezeti hatékonyság mérésére vonatkozó követelményét nem kell alkalmazni -, ha a fedezeti ügylet és a fedezett ügylet (tétel) fő feltételei azonosak (így különösen az ügylet jellegétől függően: az ügylet tárgyának mennyisége és névértéke, a lejárati idő, a kamatfeltételek, az átárazási, a kamatfizetési, a tőketörlesztési időpontok, a kamatok mérésének alapja).

A fedezeti hatékonyság mérésének (vizsgálatának) módszerét és időpontjait a kockázatkezelési és fedezeti politikával összhangban a számviteli politika részeként kell meghatározni.

(10)[5] E törvény alkalmazásában:

---

1 *Lásd még: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (5), 53. §.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 283. § (3). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 283. § (4). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 283. § (5). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

1. *nemzetközi számviteli standardok:* a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete [International Accounting Standards Board (IASB)] által elfogadott vagy kibocsátott Keretelvek (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements), Nemzetközi Számviteli Standardok [International Accounting Standards (IAS)], Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok [International Financial Reporting Standards (IFRS)], és a kapcsolódó Értelmezések (SIC, IFRIC interpretations), ezen standardok módosításai és az azokhoz kapcsolódó értelmezések.

2. *IFRS-ek*: a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt eljárás alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett nemzetközi számviteli standardok.

3.[1]

(11)[2] E törvény exportra, importra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában:

1.[3] *külföld:* Magyarország államhatárán kívüli terület;

2. *külföldi:* az a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, illetve természetes személy, amelynek (akinek) székhelye, ennek hiányában állandó telephelye, illetve lakóhelye, ennek hiányában szokásos tartózkodási helye külföldön van;

3.[4] *belföld:* Magyarország területe;

4. *belföldi:* az a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, illetve természetes személy, amelynek (akinek) székhelye, ennek hiányában állandó telephelye, illetve lakóhelye, ennek hiányában szokásos tartózkodási helye belföldön van.

(12)[5] E törvény alkalmazásában

Európai Gazdasági Térség állama: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam.

(13)[6] E törvény alkalmazásában:

1. hitelesítő záradék: a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény 4. § (5) bekezdésének *b)* pontja szerinti magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok alapján kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő, minősítés nélküli könyvvizsgálói vélemény;

2. korlátozott záradék: az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő, korlátozott könyvvizsgálói vélemény;

3. elutasító záradék: az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő ellenvélemény;

4. záradék megadásának elutasítása: az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben a véleménynyilvánítás visszautasítása.

(14)[7] E törvény alkalmazásában:

---

1 *Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVI. törvény 224. § 1. Hatálytalan: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 1. § (3). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 2.*
4 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 2.*
5 *Beiktatta: 2009. évi CXVI. törvény 74. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható.*
6 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 227. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

1. *kezelt vagyon:* a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerinti kezelt vagyon (szerződésenként külön-külön);
2. *vagyonrendelő:* az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonrendelőnek minősül;
3. *bizalmi vagyonkezelő:* az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonkezelőnek minősül;
4. *bizalmi vagyonkezelés:* a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a bizalmi vagyonkezelő által végzett tevékenység.

(15)[1] E törvény alkalmazásában *közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó:* a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 2. § 19. pontjában meghatározott fogalom.

II. Fejezet

BESZÁMOLÁS ÉS KÖNYVVEZETÉS

Beszámolási kötelezettség

4. § (1) A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles - magyar nyelven - készíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

(3) A törvényben előírtakon túlmenő, további információkat kell a kiegészítő mellékletben megadni, amennyiben e törvény előírásainak alkalmazása, a számviteli alapelvek érvényesítése nem elegendő a megbízható és valós összképnek a mérlegben, az eredménykimutatásban történő bemutatásához.

(4) A törvény előírásaitól csak abban a kivételes esetben lehet - a könyvvizsgáló egyetértése és ilyen tartalmú nyilatkozata mellett - eltérni, ha az adott körülmények mellett e törvény valamely rendelkezésének alkalmazása [ideértve a (3) bekezdés szerint a kiegészítő mellékletben való bemutatást is] nem biztosítja a (2) bekezdés szerinti megbízható és valós összképet. Minden ilyen eltérést közölni kell a kiegészítő mellékletben, bemutatva annak indokait, valamint az eszközökre-forrásokra, a pénzügyi helyzetre és az eredményre gyakorolt hatását is.

(5)[2] A törvény előírásaitól való (4) bekezdés szerinti - kivételes esetekre vonatkozó - eltérés nem eredményezheti azt, hogy a bemutatott összkép ellentétes az Európai Közösség e jogterületre vonatkozó irányelveiben foglaltakkal, illetve nem lehet olyan számviteli eljárás eredménye, amelynek alkalmazása nincs összhangban azokkal.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 1. § (4). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Lásd: ugyane törvény 174. § (2).*

5. §[1] Az államháztartás szervezetei beszámolási kötelezettségét, a beszámolót alátámasztó könyvvezetési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvezetés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat - e törvény alapján és az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel - kormányrendelet szabályozza.

6. § (1)[2] A Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézet, a pénzügyi vállalkozás, a befektetési vállalkozás, a biztosító könyvvezetésének és éves beszámolókészítésének sajátosságait kormányrendelet szabályozza.

(2) Az egyéb szervezet beszámolási kötelezettségének, beszámolót alátámasztó könyvvezetési kötelezettségének sajátosságait a vonatkozó külön jogszabály és e törvény alapján kormányrendelet szabályozza.

(3) A gazdálkodó, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális és oktatási intézmény könyvvezetési, beszámolókészítési kötelezettségét - e törvény és a vonatkozó külön jogszabály rendelkezései alapulvételével - a létrehozó szervezet állapítja meg azzal, hogy a létrehozott szervezetet - jogi személyiségének megfelelően - a 3. § (1) bekezdése 2-4. pontjai szerinti szervezetek közé kell besorolnia.

(4)[3] A gazdálkodónak a könyvvezetés és a beszámolókészítés során alkalmaznia kell a külön rendelettel kihirdetett, hatályos magyar számviteli standardokat.

(5)[4] A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítésének sajátosságait e törvény alapján kormányrendelet szabályozza.

(6)[5] Az (1)-(2) bekezdés szerinti kormányrendeletek előírásait az éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodónak nem kell alkalmaznia.

7. §[6] Az 5. § és a 6. § szerinti kormányrendelet az e törvényben meghatározott szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg. E törvény kormányrendeletben meghatározott eltéréssel nem érintett rendelkezéseit - a kormányrendeletben meghatározott sajátosságokon túlmenően - az 5. §-ban és a 6. §-ban meghatározott szervezeteknél is alkalmazni kell.

7/A. §[7] A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe alapítására, működésére és megszűnésére - ha e törvény, illetve más jogszabály eltérően nem rendelkezik - e törvény vállalkozóra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

7/B. §[8] A kezelt vagyonra e törvény vállalkozóra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kezelt vagyon beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét a bizalmi vagyonkezelő - kezelt vagyononként elkülönítve - teljesíti.

8. § (1) A beszámoló formája az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől, a foglalkoztatottak létszámától, mindezek határértékeitől függ.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámoló lehet:

a) éves beszámoló,

b) egyszerűsített éves beszámoló,

c) összevont (konszolidált) éves beszámoló,

d) egyszerűsített beszámoló.

---

1 *Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 41. § a).*
2 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 3.*
3 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 228. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 308. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 2. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 40. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 229. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
8 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

(3)[1] A gazdálkodónak a (2) bekezdés szerinti beszámolót kettős könyvvitellel kell - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - alátámasztania.

(4)[2] Egyszeres könyvvitellel alátámasztott - a (2) bekezdés *d)* pontja szerinti - egyszerűsített beszámolót készíthet a gazdálkodó, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-okban hivatkozott kormányrendelet lehetővé teszi.

(5)[3] A gazdálkodó legfőbb irányító (vezető) szervén, ügyvezető szervén és felügyelő testületén belül a tagok együttes kötelezettsége - a jogszabályban meghatározott hatáskörükben eljárva - annak biztosítása, hogy az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló és az összevont (konszolidált) éves beszámoló (ideértve a 9/A. § és a 10. § (2) és (3) bekezdés alapján az IFRS-ek szerint elkészített éves beszámolót és összevont (konszolidált) éves beszámolót is), valamint a kapcsolódó üzleti jelentés összeállítása és nyilvánosságra hozatala e törvény előírásainak megfelelően történjen.

9. § (1) Éves beszámolót és üzleti jelentést köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, a (2) bekezdésben foglaltak kivételével.

(2)[4] Egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

a) a mérlegfőösszeg az 1200 millió forintot,

b) az éves nettó árbevétel a 2400 millió forintot,

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt.

(3)[5] A (2) bekezdés előírásait a nyilvánosan működő részvénytársaság, az anyavállalat, a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó, valamint az olyan vállalkozó, amelynek kibocsátott - a 3. § (6) bekezdés 2-3. pontja szerinti - értékpapírjai tőzsdei kereskedelme engedélyezett vagy az engedélyezést már kérelmezték, nem alkalmazhatja.

(4)[6] Anyavállalatnak nem minősülő konszolidálásba bevont vállalkozás abban az esetben készíthet a (2) bekezdés szerint egyszerűsített éves beszámolót, ha nyilvántartásai alapján biztosítani tudja az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállításához szükséges információkat az anyavállalat részére.

(5)[7] Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (2) bekezdés *b)* pontjában foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az éves nettó árbevétel adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható éves nettó árbevételt és - ha van - a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) nettó árbevételét kell figyelembe venni. Az előbbiekben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell eljárni a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja tekintetében is.

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 3. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 230. § (1). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 3.*
6 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 230. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 231. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(6)[1] Egyszerűsített éves beszámolóját - saját választása alapján - a 6. § (5) bekezdés szerinti kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően (mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló) is elkészítheti a könyvvizsgálatra nem kötelezett vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

a) a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot,

b) az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot,

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt.

(6a)[2] Nem készíthet mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót

a) a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 14. pontja szerinti befektetési vállalkozás,

b) a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 15. pontja szerinti pénzügyi holdingvállalkozás.

(7)[3] Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (6) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és - ha van - a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

(8)[4] Ha a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a (6) bekezdés szerinti feltételeknek két egymást követő üzleti évben nem felel meg, akkor a második üzleti évet követő évtől éves beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni.

(9)[5] A (6) bekezdés szerinti mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló választása esetén a vállalkozó választásától - a (8) bekezdés kivételével - leghamarabb három, mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóval lezárt üzleti év után térhet el.

(10)[6] Ha a vállalkozó a következő üzleti évtől már nem készít mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót, akkor a következő üzleti év nyitó adatai azonosak lesznek az előző üzleti év megfelelő záró adataival.

9/A. §[7] (1) Éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állíthatja össze

a) az a vállalkozó, amelynek közvetlen vagy közvetett anyavállalata az összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint készíti el,

b) a biztosító,

c) a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank felügyelete alá tartozó pénzügyi vállalkozás, pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény, befektetési vállalkozás, a központi értéktár, a központi szerződő fél, a tőzsde, a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató, az IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokba anyavállalati döntés alapján bevont pénzpiaci közvetítő és biztosításközvetítő, valamint a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvény hatálya alá tartozó alap és alapkezelő,

d) a 155. § alapján könyvvizsgálatra kötelezett gazdasági társaság,

e) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe.

(2) Éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állítja össze

---

1 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 309. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 2. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 309. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 309. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 309. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 309. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

a) az a vállalkozó, amelynek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák,

b) a hitelintézet, továbbá a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja

a) az állami vagy önkormányzati vagyonkezelést végző vállalkozó,

b) a nonprofit gazdasági társaság,

c) a biztosítási tevékenységről szóló törvény szerinti kölcsönös biztosító egyesület,

d) a nyugdíjpénztár, az egészségpénztár és az önsegélyező pénztár.

(4) A gazdálkodó az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(5) Amennyiben jogszabály speciális bemutatási, közzétételi kötelezettséget ír elő a gazdálkodó számára, úgy azt az éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodó is megfelelően köteles alkalmazni.

10. §[1] (1) Összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést is köteles készíteni - a 116-117. §-ban foglaltak kivételével - az a vállalkozó, amely egy vagy több vállalkozóhoz fűződő viszonyában a 3. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében anyavállalatnak minősül.

(2)[2] A nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikke hatálya alá tartozó vállalkozó az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének azzal tesz eleget, hogy az IFRS-ek szerint állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját. A vállalkozó az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(3)[3] A (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozó az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének azzal is eleget tehet, ha az IFRS-ek szerint állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját azzal, hogy az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(4)[4] Ahol e törvény, illetve más jogszabály összevont (konszolidált) éves beszámoló kifejezést használ, ott azon a (2) és (3) bekezdés szerinti, az Európai Parlament és a Tanács a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendelete előírásainak megfelelően összeállított összevont (konszolidált) éves beszámoló is értendő.

(5)[5] Azon gazdálkodó esetében, amely a 9/A. §, valamint a (2) és (3) bekezdés alapján az IFRS-ek szerint állítja össze éves beszámolóját, összevont (konszolidált) éves beszámolóját, - e törvény, valamint a külön jogszabályok könyvvizsgálatra vonatkozóan meghatározott feltételein túlmenően - a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói feladatok ellátására csak akkor adható kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég részére megbízás, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég rendelkezik IFRS minősítéssel.

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 4. §. Hatályos: 2005. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 5. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 5. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 3. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.*

(6)[1] Az (5) bekezdés szerinti gazdálkodó a 151. § (1) bekezdésének alkalmazása során köteles gondoskodni arról, hogy a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányítását, vezetését, az éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítését olyan személy végezze, aki

a) IFRS regisztrálási szakterületen szerepel a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásában, vagy

b)[2] a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény szerinti IFRS minősítéssel, IFRS minősítéshez kapcsolódó szakmai minősítő vizsga követelményeinek való megfelelésre vonatkozó igazolással, vagy IFRS mérlegképes könyvelői szakképesítés-ráépüléssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló.

Üzleti év

11. § (1) Az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni. Az üzleti év időtartama megegyezik - a (2)-(13) bekezdésben foglaltak kivételével - a naptári évvel.

(2)[3] Az üzleti év a naptári évtől eltérhet a hitelintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak vagy biztosítónak nem minősülő vállalkozónál, a Magyarország területén engedéllyel működő külföldi felsőoktatási intézménynél, amennyiben azt a működés jellemzői (különösen az üzletmenet ciklikussága, illetve konszolidálásba bevont vállalkozás esetén az anyavállalat információs igénye) indokolttá teszik. Annál a vállalkozónál, amely alkalmazza a 9. § (6) bekezdését, valamint annál az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alá tartozó vállalkozónál, amely nyilvántartásait e törvény szerint vezeti, az üzleti év nem térhet el a naptári évtől.

(3)[4] Az üzleti év mérlegfordulónapjának megváltoztatására - a (2) bekezdésben rögzítettek mellett is - három, beszámolóval lezárt üzleti év után, vagy a konszolidálásba történő bevonáskor, vagy az anyavállalat személyében bekövetkezett változás esetén van lehetőség, a létesítő okirat ennek megfelelő módosítása mellett.

(4)[5] Az üzleti év időtartama - az (5)-(15) bekezdésben foglaltak kivételével - 12 naptári hónap.

(5)[6] Üzleti év a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - alapítása időpontjától (létesítő okirata ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától) létrejöttének (a cégjegyzékbe való bejegyzésének), illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak, függetlenül annak időtartamától (előtársasági időszak).

---

1 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 231. §. Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § c).*
2 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 213. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
3 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 232. §. Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 4., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 4.*
4 *Módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 188. §, 2010. évi CXXIII. törvény 195. §. A korábbi utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 2. Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 7.*
5 *Módosította: 2018. évi LXXXII. törvény 223. § 1.*
6 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 286. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(6) Az üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb időtartamú lehet az előtársasági időszak, valamint az azt követő üzleti év esetében, továbbá a naptári évről a naptári évtől eltérő üzleti évre, illetve az üzleti évről új üzleti évre történő áttéréskor.

(7)[1] Üzleti év az átalakulás, egyesülés, szétválás során megszűnő vállalkozónál az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól az átalakulás, egyesülés, szétválás napjáig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(8)[2] Üzleti év az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő új vállalkozónál az átalakulás, egyesülés, szétválás napját követő naptól a vállalkozó által - az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(9)[3] A beszámolóban rögzített adatoknál forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára való áttéréskor, továbbá a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezéseiben nem szabályozott átalakulásnál, egyesülésnél, szétválásnál az üzleti év az (5)-(8) bekezdésnek megfelelően határozható meg azzal, hogy - értelemszerűen - a mérlegfordulónap az áttérés, az átalakulás, egyesülés, szétválás napja.

(10)[4] Üzleti év a vállalkozó felszámolása, végelszámolása, illetve kényszertörlési eljárása esetén az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól a felszámolás, a végelszámolás, illetve kényszertörlési eljárása kezdő időpontját megelőző napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak. Amennyiben a felszámolás, a végelszámolás úgy fejeződik be, hogy a vállalkozó nem szűnik meg, az eljárás befejezését követő üzleti év a felszámolási, a végelszámolási eljárás befejezésének napját követő naptól a vállalkozó által - az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(11)[5] A felszámolás, illetve a kényszertörlési eljárás időszaka egy üzleti évnek minősül, függetlenül annak időtartamától.

(11a)[6] Ha a kényszertörlési eljárás lefolytatása során felszámolási eljárás kerül elrendelésre, a felszámolás időszaka üzleti évének kezdő napja a felszámolás elrendelésének a napja.

(12) A végelszámolás időszaka általában egy üzleti év. Amennyiben a végelszámolás 12 naptári hónap alatt nem fejeződik be, a végelszámolás időszaka alatt az üzleti év(ek) időtartama 12 hónap, míg az utolsó üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb is lehet.

---

1 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 5.*
2 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 5., 6.*
3 *Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) e), 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 5., 7.*
4 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 219. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
5 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 310. § (1). Hatályos: 2012. XI. 30-tól.*
6 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 310. § (2). Hatályos: 2012. XI. 30-tól.*

(13)[1] Az anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját az anyavállalat éves beszámolójának üzleti évéről kell elkészíteni. Amennyiben az anyavállalat leányvállalatainak üzleti éve eltér az anyavállalat éves beszámolójának üzleti évétől, akkor az összevont (konszolidált) éves beszámoló üzleti éve lehet a leglényegesebb leányvállalat vagy a leányvállalatok többsége beszámolójának üzleti éve is. Ez esetben az eltérés tényét és annak indokait az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében be kell mutatni. Ezen túlmenően közölni kell az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében az eszközökkel, a forrásokkal, a pénzügyi és jövedelmi helyzet alakulásával kapcsolatos olyan lényeges események hatását, amelyek az anyavállalati éves beszámoló mérlegfordulónapja és az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapja közötti időszakban következtek be.

(14)[2] Üzleti év a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá kerülő közkereseti társaságnál, betéti társaságnál, egyéni cégnél és ügyvédi irodánál az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól az adóalanyiság létrejöttét megelőző napig terjedő időszak, amennyiben a vállalkozó a nyilvántartásait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény külön előírásai szerint teljesíti, és az áttérést megelőzően e törvény hatálya alatt volt.

(15)[3] Üzleti év a 2/A. § (3) bekezdésében felsorolt, e törvény hatálya alá átkerülő (visszakerülő) vállalkozónál a visszatérés időpontjától a vállalkozó által - az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

Könyvvezetési kötelezettség

12. § (1) A könyvvezetés az a tevékenység, amelynek keretében a gazdálkodó a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményekről - e törvényben rögzített szabályok szerint - folyamatosan nyilvántartást vezet és azt az üzleti év végével lezárja.

(2) A könyvvezetés a 159-169. §-okban foglaltak és a számviteli alapelvek figyelembevételével az egyszeres és a kettős könyvvitel rendszerében, csak magyar nyelven történhet.

(3) Kettős könyvvitelt köteles vezetni minden vállalkozó, a (4) bekezdésben foglaltak kivételével, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az 5-6. §-ban megjelölt szervezet, ha azt kormányrendelet előírja.

(4)[4] Egyszeres könyvvitelt köteles vezetni a 8. § (4) bekezdése szerint egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó.

13. §[5] (1) Egyszeres könyvvitelt vezethet a gazdálkodó, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-ban hivatkozott kormányrendelet lehetővé teszi.

---

1 *A harmadik és negyedik mondatot beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 5. §. A második mondat szövegét módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 1.*
2 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 218. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 218. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
4 *A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (6). Hatálytalan: 2004. I. 1-től. Módosította: ugyane törvény 52. § (11).*
5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 6. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó áttérhet a kettős könyvvitelre - saját elhatározása alapján - bármelyik év január 1-jével, illetve köteles áttérni a kettős könyvvitelre, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-ban hivatkozott kormányrendelet előírja.

Számviteli alapelvek

14. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során a 15-16. §-ban meghatározott alapelveket kell érvényesíteni.

(2) Az alapelvektől csak e törvényben szabályozott módon lehet eltérni.

(3) A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.

(4)[1] A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell - többek között - azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.

(5) A számviteli politika keretében el kell készíteni:

a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;

b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát;

c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;

d) a pénzkezelési szabályzatot.

(6)[2] Az (5) bekezdés *c)* pontjában előírt kötelezettség alól mentesül az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó, az egyszerűsített éves beszámolót készítő gazdálkodó, továbbá a (7) bekezdésben meghatározott értékhatárt el nem érő gazdálkodó.

(7) Amennyiben az értékesítésnek az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével csökkentett nettó árbevétele valamely üzleti évben az egymilliárd forintot vagy a költségnemek szerinti költségek együttes összege az ötszázmillió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a saját előállítású termékek, a végzett szolgáltatások 51. § szerinti önköltségét az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. Ezen kötelezettsége alól a vállalkozó a későbbiek során - a feltételek ismételt teljesülése esetén - sem mentesül.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 4.*
2 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

(8)[1] A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, az ellenőrzés gyakoriságáról, a pénzszállítás feltételeiről, a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról.

(9)-(10)[2]

(11)[3] Az újonnan alakuló gazdálkodó a (3)-(4) bekezdés szerinti számviteli politikát, az (5) bekezdés szerint elkészítendő szabályzatokat a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni.

(12)[4] A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó képviseletére jogosult személy felelős.

15. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése (a vállalkozás folytatásának elve).

(2) A gazdálkodónak könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, amelyek egyrészt a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt üzleti év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak (a teljesség elve).

(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

(4) A könyvvezetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni (a világosság elve).

(5) A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell (a következetesség elve).

(6) Az üzleti év nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záróadataival. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak e törvényben meghatározott szabályok szerint változhat (a folytonosság elve).

---

1 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 101. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

2 *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXLVI. törvény 25. §. Hatálytalan: 2012. XII. 1-től.*

3 *Számozását módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 101. §, 2008. évi LXXXI. törvény 170. §.*

4 *Számozását módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 101. §, 2008. évi LXXXI. törvény 170. §.*

(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).

(8) Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség (az óvatosság elve).

(9) A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben - az e törvényben szabályozott esetek kivételével - nem számolhatók el (a bruttó elszámolás elve).

16. § (1) Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni (az egyedi értékelés elve). A beszámoló elkészítése során - a (3)-(5) bekezdésben és a 46. § (3) bekezdésében foglaltak alapján - az egyedi értékelés elve e törvény szerinti esetekben sajátosan érvényesülhet.

(2) Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik (az időbeli elhatárolás elve).

(3) A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően - e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan - kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni (a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve).

(4)[1] Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az észszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve). Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel összefüggésben kell megítélni.

(5) A beszámolóban (a mérlegben, az eredménykimutatásban, a kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel (a költség-haszon összevetésének elve).

(6) Az egyszerűsített beszámolót készítőknél a számviteli alapelvek érvényesülésének sajátosságait a 100. § (1) bekezdése tartalmazza.

III. Fejezet

AZ ÉVES BESZÁMOLÓ

Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok

1 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 214. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*

17. § (1) A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó a 11. § szerinti üzleti évről az üzleti év utolsó napjával, mint mérlegfordulónappal éves beszámolót köteles készíteni, illetve a 9. § (2) bekezdésében előírt feltételek esetén egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

(2)[1] Az egyszerűsített éves beszámolónak az éves beszámolótól eltérő előírásait a 96-98/A. §-ok tartalmazzák.

18. §[2] Az éves beszámolónak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról megbízható és valós képet kell mutatnia. Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékot és minden kötelezettséget (figyelembe véve az időbeli elhatárolások tételeit is), továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indokolásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek.

19. § (1) Az éves beszámoló mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni.

(2) Az egymást követő üzleti évek éves beszámolóinak összehasonlíthatóságát a mérleg és az eredménykimutatás szerkezeti felépítésének, tagolásának és tartalmának, valamint a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

(3) A mérlegben és az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Ha az adatok nem hasonlíthatók össze, akkor ezt a kiegészítő mellékletben be kell mutatni és indokolni kell. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) éves beszámolójában elkövetett jelentős összegű hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző év(ek)re vonatkozó - a mérlegkészítés napjáig megismert és nem vitatott, nem fellebbezett, illetve a jogerőssé vált megállapítások miatti - módosításokat a mérleg és az eredménykimutatás minden tételénél az előző év adatai mellett be kell mutatni, azok nem képezik részét az eredménykimutatás tárgyévi adatainak. Ez esetben a mérlegben is, az eredménykimutatásban is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző üzleti év adatai, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, valamint a tárgyévi adatok.

(3a)[3] Amennyiben az adóhatósági ellenőrzés megállapítása a (3) bekezdés előírása alapján elszámolásra került, de azt a következő üzleti év(ek)ben, legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig az illetékes hatóság, bíróság jogerősen megváltoztatta, akkor ennek hatását a tárgyévre vonatkozóan kell elszámolni.

(4) Ha egy eszköz vagy kötelezettség a mérleg több tételében is elhelyezhető, illetve ha egy adott eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik, akkor az alkalmazott megoldást a kiegészítő mellékletben számszerűsítve, az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásaival meg kell adni.

20. § (1) Az éves beszámolót e törvényben meghatározott szerkezetben és legalább az előírt tagolásban, az *1-3. számú mellékletben* előírt tételeket a megadott sorrendben, a tételek továbbtagolásának, illetve összevonásának szabályai figyelembevételével, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján, világos és áttekinthető formában, magyar nyelven kell elkészíteni.

---

1 *Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (1).*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § a).*
3 *Beiktatta: 2017. évi LXXVII. törvény 195. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*

(2)[1] Az éves beszámolóban az adatokat - a (3)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - ezer forintban kell megadni. Amennyiben a vállalkozó éves beszámolója mérlegének mérlegfőösszege meghaladja a száz milliárd forintot, akkor az adatokat millió forintban kell megadni.

(3)[2] A devizakülföldi társaságnak (a vámszabadterületi társaságnak, ideértve a devizajogszabály szerint devizakülföldinek minősülő egyéb társaságokat *is)* az éves beszámolót a létesítő okiratban rögzített devizában kell elkészíteni. A létesítő okiratban rögzített devizában készítheti el éves beszámolóját az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság és az európai szövetkezet is. A devizában elkészített éves beszámolóban az adatokat a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyam jegyzése szerinti devizaegységben kell megadni.

(4)[3] A (3) bekezdésben foglaltakon túlmenően, bármely vállalkozó euróban vagy USA dollárban készítheti el éves beszámolóját, ha erre vonatkozó döntését a számviteli politikájában az üzleti év első napját megelőzően rögzítette és a létesítő okirata szerinti devizaként az eurót, illetve az USA dollárt jelölte meg. A vállalkozó - az (5) bekezdésben foglaltak alkalmazását kivéve - e döntését legkorábban a döntést követő harmadik üzleti évre vonatkozóan változtathatja meg, amennyiben a számviteli politikáját és a létesítő okiratát ennek megfelelően módosítja.

(5)[4] A (3) és (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a létesítő okiratban rögzített - eurótól vagy USA dollártól eltérő - devizában készítheti el éves beszámolóját az a vállalkozó is, amelynél a tevékenység elsődleges gazdasági környezetének pénzneme (a funkcionális pénznem) az eurótól vagy USA dollártól eltérő deviza, feltéve, hogy

a) bevételei, költségei és ráfordításai, valamint

b) pénzügyi eszközei és pénzügyi kötelezettségei

az előző és a tárgyévi üzleti évben külön-külön több mint 25%-ban az adott devizában merülnek fel. [A feltételek fennállásának megállapításánál az *a),* illetve a *b)* pontban felsorolt tételek együttes összegét kell külön-külön figyelembe venni. A *b)* pont szerinti tételeknél a mérlegen kívüli tételeket figyelmen kívül kell hagyni.] Devizában felmerült tételként lehet figyelembe venni a devizaalapú tételeket is.

(5a)[5] Amennyiben a vállalkozó az éves beszámolót a (3)-(5) bekezdés szerint a létesítő okiratban rögzített devizában készíti el, az e törvényben egyes rendelkezések alkalmazásának feltételeként forintban meghatározott értékhatárokat a Magyar Nemzeti Bank által az adott időpontra vonatkozóan közzétett, hivatalos devizaárfolyamon történő átszámítással kell figyelembe venni.

(5b)[6] A beszámoló készítés és a könyvvezetés pénznemének a létesítő okiratban rögzített pénznemmel kell megegyeznie.

(6)[7] Az éves beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviseletére jogosult személy köteles aláírni.

---

1 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 147. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (1).*
2 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 147. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (1).*
3 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 220. §. Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 8.*
4 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 147. §. Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 1.*
5 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 283. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 215. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
7 *Számozását módosította: 2005. évi CXII. törvény 2. §, 2008. évi LXXXI. törvény 171. §.*

Közbenső mérleg

21. § (1)[1] Ha jogszabály közbenső mérleg készítését írja elő, akkor a közbenső mérleget - a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a vállalkozó által meghatározott fordulónapra vonatkozóan kell - a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegfordulónapját követő nap és a közbenső mérleg fordulónapja közötti időszak gazdasági eseményeinek figyelembevételével - az e törvény szerinti beszámolóra vonatkozó szabályok szerint elkészíteni.

(2)[2] A közbenső mérleget - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a fordulónapra vonatkozó analitikus és főkönyvi nyilvántartások adatai alapján, a mérlegtételek üzleti év végi értékelésére vonatkozó előírásainak figyelembevételével, eredménykimutatással alátámasztottan, utólag is ellenőrizhető módon - leltár alapján - kell összeállítani.

(3) A leltárnak tartalmaznia kell az analitikus, illetve a főkönyvi nyilvántartásokból az eszközöknek és a forrásoknak a közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozó adatait, továbbá azoknak az üzleti év végi értékelése során alkalmazandó korrekcióit (terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolás, céltartalékképzés, időbeli elhatárolások), az azokat alátámasztó számításokat.

(4) A közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásokat nem lehet lezárni, azokat folyamatosan vezetni kell. A mérlegtételek értékelésére vonatkozó (3) bekezdés szerinti korrekciókat az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokban nem lehet szerepeltetni, azokat csak a közbenső mérleg elkészítésénél lehet figyelembe venni.

(5)[3] Amennyiben a vállalkozónál a könyvvizsgálat a 155. § szerint kötelező, a könyvvizsgálati kötelezettség a jogszabály által előírt közbenső mérlegre is vonatkozik.

(6)[4] Ha jogszabály a vállalkozó saját tőkéjének évközi megállapításáról, vagy figyelembe vételéről rendelkezik, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában saját tőke alatt a jogszabály előírásainak megfelelő időpontra, mint mérlegfordulónapra elkészített (1)-(5) bekezdés szerinti közbenső mérlegben kimutatott saját tőkét kell érteni.

(7)[5] A legutolsó beszámolót, vagy ha ilyen készült, a (6) bekezdés szerinti közbenső mérleget - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a mérleg fordulónapját követő hat hónapig lehet figyelembe venni a saját tőke alátámasztására.

A mérleg tagolása, tételeinek tartalma

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 7. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 7. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 4. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
4 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 221. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
5 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 284. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*

22. § (1) A mérleg tagolását az 1. számú melléklet tartalmazza, "A", illetve "B" változatban. A vállalkozó az "A", illetve "B" változat közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egymást követő üzleti évben nem azonos változat szerint készíti a mérleget, biztosítania kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik változatról a másikra való áttérést a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(2) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg tételeinek további tagolása megengedett. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedi le. Ez esetben az új tétel tartalmát, az elkülönítés indokait a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(3) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett eszköz-, illetve forráscsoporton belül összevonhatók, ha

a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,

b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,

c) az összevont tételek részletezését és az összevonás indokát a kiegészítő melléklet tartalmazza.

(4) A (3) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(5) Nem kell a mérlegben feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

23. § (1) A mérlegben eszközként kell kimutatni a vállalkozó rendelkezésére, használatára bocsátott, a vállalkozó működését szolgáló befektetett eszközöket és forgóeszközöket - a bérbe vett eszközök kivételével -, függetlenül attól, hogy azok tulajdonjoga csak törvényben, szerződésben rögzített feltételek teljesítése után kerül át a vállalkozóhoz, továbbá az aktív időbeli elhatárolásokat.

(2)[1] A vagyonkezelőnél a mérlegben eszközként kell kimutatni a - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján - kezelésbe vett, az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközöket is. Ezen eszközöket a kiegészítő mellékletben - legalább mérlegtételek szerinti megbontásban - külön be kell mutatni.

(3) Az eszközök között kell kimutatni a pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket, továbbá a bérbe vett (a használatra átvett) eszközökön végzett beruházások, felújítások, valamint a koncessziós szerződés alapján beszerzett, megvalósított eszközök értékét is.

(4) Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a befektetett eszközök vagy a forgóeszközök közé sorolni.

(5)[2] Amennyiben egy adott eszköz használata, rendeltetése a (4) bekezdés szerinti besorolást követően megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor annak besorolását meg kell változtatni; az eszközt - legkésőbb a mérlegkészítés időszakában, a mérlegfordulónapra vonatkozóan - át kell sorolni a befektetett eszközök közül a forgóeszközök közé vagy fordítva, a forgóeszközök közül a befektetett eszközök közé.

---

1 *Az első mondat szövegét megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 5. §. Módosítva: 2007. évi CVI. törvény 56. § (1) r) alapján.*

2 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 285. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*

24. § (1) Befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet, a működést tartósan, legalább egy éven túl szolgálja.

(2) A befektetett eszközök közé az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni.

25. § (1) Az immateriális javak között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket, az üzleti vagy cégértéket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket, valamint az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.

(2) Az immateriális javak között kimutatható az alapítás-átszervezés aktivált értéke és a kísérleti fejlesztés aktivált értéke is.

(3)[1] Alapítás-átszervezés aktivált értékeként a vállalkozási tevékenység indításával, megkezdésével, jelentős bővítésével, átalakításával, átszervezésével kapcsolatos - beruházásnak, felújításnak nem minősülő - a külső vállalkozók által számlázott, valamint a saját tevékenység során felmerült olyan - az 51. § szerinti - közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet kimutatni, amelyek az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérülnek. Ide tartoznak - többek között - a minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatos tevékenység költségei, valamint az ásványkincs-kutatási tevékenység során felmerült olyan költségek, amelyek a kapcsolódó beruházás, felújítás bekerülési értékében nem vehetők figyelembe, feltéve, hogy e költségek a kutatási tevékenység eredményeképpen kitermelt ásványkincs hasznosításából származó bevételekben várhatóan megtérülnek.

(4) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan számlázott összeget és a saját tevékenység során felmerült - az 51. § szerinti - közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet figyelembe venni, amelyek aktiválható termékben - szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet - nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci - várható piaci - árát meghaladják. A kísérleti fejlesztés állományba vett aktivált értéke nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból a további fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek levonása után.

(5) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként lehet kimutatni a megkezdett, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés - a jövőben várhatóan megtérülő - közvetlen költségeit is. Ez esetben a kísérleti fejlesztés aktivált értéke nemcsak a kísérleti fejlesztés többletköltségeit foglalja magában, hanem azon termékek közvetlen költségeit is, amelyeket csak később, a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a készletek, a tárgyi eszközök, a szellemi termékek között állományba venni a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével. Az alap- és alkalmazott kutatás költségei, valamint a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei nem aktiválhatók.

---

1 Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 233. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

(6)[1] Az immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

(7)[2] Szellemi termékek közé sorolandók:

a) az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),

b) a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek),

c) a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak,

függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

(8)[3] Üzleti vagy cégértékként kell kimutatni a jövőbeni gazdasági haszon reményében teljesített - a 3. § (5) bekezdés 1. pontjában meghatározott - többletkifizetés összegét.

(9)[4] Az immateriális javakra adott előlegként kell kimutatni az ilyen címen a szállítóknak átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

(10) Az immateriális javak értékhelyesbítéseként csak a vagyoni értékű jogok, továbbá a szellemi termékek - könyv szerinti értéket meghaladó - piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbözet mutatható ki.

26. § (1) A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan - közvetlenül vagy közvetett módon - szolgálják a vállalkozó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.

(2)[5] Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 6. §. Módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 188. §.*
2 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 311. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (5), 2016. évi LXVI. törvény 224. § 2.*
4 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*
5 *Az utolsó mondatot beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 232. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(3)[1] Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok különösen: a földhasználat, a haszonélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó - jogszabályban nevesített - hozzájárulások, díjak (víziközmű-fejlesztési hozzájárulás, villamos energia hálózati csatlakozási díj, gázhálózati csatlakozási díj) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.

(4) A műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét közvetlenül szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légiközlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházást, felújítást.

(5) Az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé tartoznak azok a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé nem tartozó gépek, berendezések, felszerelések, járművek, amelyek a vállalkozó tevékenységét közvetetten szolgálják. Ilyenek különösen: az egyéb üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések, járművek, az irodai, igazgatási berendezések, felszerelések, az üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.

(6)[2] Tenyészállatok között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesítése során megtérülnek, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási tevékenységet.

(7) A beruházások, felújítások között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett, a (2)-(6) bekezdésben nevesített eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett tárgyi eszközökön végzett bővítéssel, rendeltetésváltozással, átalakítással, élettartam-növeléssel, felújítással összefüggő munkák - még nem aktivált - bekerülési értékét.

(8)[3] Beruházásokra adott előlegként kell kimutatni a beruházási szállítónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog eladójának ilyen címen átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

(9) A tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként csak a (2)-(6) bekezdésben nevesített eszközök - könyv szerinti értéket meghaladó - piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbözet mutatható ki.

---

1 *Megállapította: 2008. évi LXXXI. törvény 172. §. Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*

2 *Módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 167. § b).*

3 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*

27. § (1)[1] A befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részesedés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el. A kezelt vagyonra szóló tartós követelést, valamint a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését szintén a befektetett pénzügyi eszközök között kell a mérlegben kimutatni.

(2)[2] Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételként a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesedést jelentő, tartósan befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget biztosító befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, egyéb társasági részesedéseket) kell kimutatni.

(3) Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban mérlegtétel azokat a pénzkölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti adóssal kötött szerződés szerint - a pénzformában kifejezett fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes.

(3a)[3] Tartós jelentős tulajdoni részesedés mérlegtétel az olyan, a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesedést jelentő befektetést tartalmazza, amely nem tartozik a (2) bekezdésben meghatározott részesedések közé.

(3b)[4] Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni olyan pénzkölcsönt és tartós bankbetétet tartalmazza, amely nem tartozik a (3) bekezdésben meghatározott pénzkölcsönök és tartós bankbetétek közé.

(4)[5] Egyéb tartós részesedés mérlegtétel minden olyan tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetést tartalmaz, amely nem tartozik a (2) és (3a) bekezdésben meghatározott részesedések közé.

(5)[6] Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel tartalmazza az olyan egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet, amely nem tartozik a (3) és (3b) bekezdésben meghatározott pénzkölcsönök és tartós bankbetétek közé.

(6)[7] Egyéb tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

(7) Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként azokat a befektetési céllal beszerzett értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejárata, beváltása a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes, és a vállalkozó azokat a tárgyévet követő üzleti évben nem szándékozik értékesíteni.

(8) Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként a részesedések - bekerülési értéket meghaladó - piaci értéke és bekerülési értéke közötti különbözet mutatható ki.

---

1 *Megállapította: 2014. évi XV. törvény 61. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 8.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 3. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
6 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 3. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
7 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 3. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(9)[1] A kezelt vagyonra szóló tartós követelést a vagyonrendelőnél tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a mérlegben.

28. § (1) A forgóeszközök csoportjába a mérlegben a készleteket, a vállalkozó tevékenységét nem tartósan szolgáló követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, pénzeszközöket kell besorolni.

(2) A készletek a vállalkozó tevékenységét közvetlenül vagy közvetve szolgáló olyan eszközök,

a) amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, és azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak (áruk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások), bár értékük változhat,

b)[2] amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, a feldolgozás valamely fázisában vannak [befejezetlen termelés (ideértve a befejezetlen, még ki nem számlázott szolgáltatást is), félkész termékek] vagy már feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak (késztermékek),

c) amelyeket az értékesítendő termékek előállítása vagy a szolgáltatások nyújtása során fognak felhasználni (anyagok).

(3) A készletek között kell kimutatni továbbá

a) használatba vételükig azokat az anyagi eszközöket (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják,

b) a növendék-, a hízó- és az egyéb állatokat, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy a vállalkozási tevékenységet mennyi ideig szolgálják,

c) azokat az eszközöket, amelyeket a befektetett eszközök közül - a 23. § (5) bekezdése szerint - átsoroltak,

d)[3] a használatba vétel időpontjától áruként azokat az értékesítési céllal beszerzett, előállított eszközöket, amelyeket a vállalkozó az értékesítésig (az állományból történő kivonásig) átmenetileg használatba vett.

(4)[4] A készletekre adott előlegként az anyag-, az áruszállítónak, a közvetített szolgáltatást nyújtónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak ilyen címen átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget kell kimutatni.

29. § (1)[5] Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzértékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (beleértve az osztalékelőleget is) kapcsolódnak, valamint a különféle egyéb követelések, ideértve a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a bíróság által jogerősen megítélt követeléseket is.

---

1 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 3. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
3 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 312. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
4 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*
5 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 7. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(2)[1] Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők) között kell kimutatni minden olyan, a vállalkozó által teljesített - a vevő által elismert - termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó követelést, amely nem tartozik a (3)-(4) bekezdés szerinti követelések és a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdésében nevesített pénzkölcsönök közé.

(3)[2] Követelések kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti kapcsolt vállalkozás és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(3a)[3] Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós vállalkozóban a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesedés áll fenn, és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(4)[4] Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél a követelés egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szemben áll fenn, és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(5) Váltókövetelések között csak a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni váltóköveteléseket szabad kimutatni.

(6)[5] Egyéb követelésként kell kimutatni a munkavállalói tartozást, a visszatérítendő adót, az igényelt, de még nem teljesített támogatást, továbbá a 77. § (7) bekezdése szerinti utólag kapott engedmény miatti követelés összegét is.

(7)[6] Egyéb követelésként kell kimutatni - a nem részesedési viszonyban lévő vállalkozások között létrejött - valódi penziós és óvadéki repóügylet esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz kifizetett vételárát, illetve a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett visszavásárlási árát, az értékpapír-kölcsönügylet során a kölcsönbeadott értékpapír kölcsönszerződés szerinti értékében fennálló követelést, továbbá a származékos ügyletek esetén a fizetett letétek, pénzügyi biztosítékok, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

(8)[7] A (6) és (7) bekezdésben foglaltakon túlmenően az egyéb követelés mérlegtételnél kell kimutatni továbbá a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni (1) bekezdés szerinti valamennyi követelést - a (2) és az (5) bekezdésben foglaltak kivételével -, ideértve a tartósan adott kölcsönből a mérlegfordulónapot követő egy éven belül esedékes részleteket, a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a peresített követelésekből - a 77. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti követelések kivételével - a bíróság által az üzleti év mérlegfordulónapjáig jogerősen megítélt követeléseket is.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 5.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 5.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 4. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től. Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 5.*
4 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 5.*
5 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 148. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. §.*
6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 7. § (2). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 3.*
7 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 7. § (2). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 2.*

(9)[1] A követelések között kell a mérlegben önálló tételként kimutatni származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete címén a pénzügyi instrumentumok 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelése esetén a le nem zárt kereskedési, illetve fedezeti célú származékos ügyletek pozitív valós értékét (jövőben várható - nyereségjellegű - eredményét).

30. § (1) A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni.

(2)[2] Részesedés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételnél a 3. § (2) bekezdés 7. pontja szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, általában árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, egyéb társasági részesedéseket) kell kimutatni.

(2a)[3] Jelentős tulajdoni részesedés mérlegtétel az olyan, a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, különösen árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt befektetést tartalmazza, amely nem tartozik a (2) bekezdésben meghatározott részesedések közé.

(3)[4] Egyéb részesedés minden olyan tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból vásárolt befektetés, amely nem tartozik a (2) és a (2a) bekezdés szerinti részesedések közé.

(4)[5] Saját részvények, saját üzletrészek a vállalkozó által visszavásárolt (megszerzett) tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések. A visszavásárolt tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések között kell kimutatni a vállalkozó által ellenérték (visszaváltási érték) fejében megszerzett visszaváltható részvényeket is a megszerzéstől az alaptőke kötelező leszállításának cégbírósági bejegyzéséig.

(5) A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között azokat az értékpapírokat kell kimutatni, amelyeket forgatási célból, kamatbevétel, illetve árfolyamnyereség elérése érdekében szereztek be, továbbá azokat, amelyek a tárgyévet követő üzleti évben lejárnak.

(6)[6] E törvény alkalmazásában a saját részvényekkel, saját üzletrészekkel esik egy tekintet alá a visszavásárolt (megszerzett) szövetkezeti részesedés (ideértve az átalakított befektetői részjegyet is). A visszavásárolt (megszerzett) szövetkezeti részesedésre e törvény saját részvényre, saját üzletrészre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

31. §[7] A pénzeszközök a készpénzt, az elektronikus pénzt és a csekkeket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 8. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 6.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 5. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 7.*
5 *A második mondatot beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 9. §. Az első mondat szövegét megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 103. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
6 *Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
7 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 4.*

32. § (1) Aktív időbeli elhatárolásként - elkülönítetten - kell a mérlegben kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (ideértve a halasztott ráfordításokat is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el, valamint az olyan járó árbevételt, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el, továbbá a 68. § (1) bekezdése szerinti különbözetből az eredményt csökkentő tételként még el nem számolt összeget.

(2) Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (kamatbevételekkel szemben elszámolt) névérték alatt kibocsátott, a névérték alatt vásárolt diszkont - hitelviszonyt megtestesítő, befektetett vagy forgóeszközként kimutatott - értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet adott üzleti évre, időarányosan járó összegét mindaddig, amíg ezen értékpapírokat nem értékesítik, nem váltják be, a könyvekből nem vezetik ki.

(3)[1] Aktív időbeli elhatárolásként lehet a mérlegben kimutatni - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése szerint - a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték alatt beszerzett - hitelviszonyt megtestesítő, a valós értéken történő értékelés alá nem vont - kamatozó értékpapír névértéke és beszerzési értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó (a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben elszámolt) összeget. Az elhatárolást ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetése esetén kell megszüntetni, valamint akkor és olyan összegben, ha és amilyen összegben az időbelileg elhatárolt különbözet realizálása bizonytalan.

(4) Amennyiben a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés beszerzéséhez kapcsolódóan fizetett (elszámolt), a beszerzési értékben a 61. § (2) bekezdése szerint figyelembe nem vett bizományi díj, vásárolt vételi opció díja jelentős összegű és az az értékpapír beváltásakor, az értékpapír, a befektetés értékesítésekor várhatóan megtérül, annak összegét időbelileg el lehet határolni.

(5)[2] Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni:

a) a származékos ügyletek bekerülési (beszerzési) értékét, azaz az ügylet kötése érdekében felmerült költségek (ügynöki díjak, jutalékok, opciós díjak) összegét az ügylet zárásáig;

b) a fedezeti vagy nem fedezeti célú kamat swap ügyletek esetében az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügyletre járó kamatkülönbözetet az adott kamatperiódussal kapcsolatos elszámolásig;

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 10. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 284. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

c) a piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján az *a)-b)* és *e)* pont, valamint a 44. § (5) bekezdés *a)-b)* és *e)* pontja szerint kimutatott elhatárolások együttes összegének figyelembevételével fennálló nyereségjellegű összegből a hatékony részt, jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben kell megszüntetni, amennyiben az előző fordulónaphoz képest a nyereségjellegű összeg csökkent, vagy ha egy adott fordulónapon az ügylettel kapcsolatban a 44. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás kimutatásának van helye, illetve ha az ügyletet lezárják, vagy ha a fedezeti elszámolást meg kell szüntetni;

d) cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet előbb lezárul, mint a fedezett ügylet, a fedezeti ügylet realizált veszteségéből a hatékony részt a fedezett ügylet bekövetkezéséig. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást a 47. § (11) bekezdésének figyelembevételével kell megszüntetni;

e) előrejelzett ügylet vagy biztos elkötelezettség cash-flow fedezeti ügylete esetén, ha a fedezeti ügylet lejárata a pénzügyi teljesítéshez igazodik, és ezért a fedezeti ügylet lejárata későbbi, mint a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontja, a fedezeti ügyletnek a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontjában fennálló, nem realizált nyereségéből a hatékony részt az ügylet zárásáig, jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

(6)[1] Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kötelezettséggel szemben a 47. § (11) bekezdés alkalmazása esetén a kötelezettség visszafizetendő összege és bekerülési értéke közötti különbözetet, ha a visszafizetendő összeg a nagyobb. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást a kötelezettség kivezetésekor, a kivezetett könyv szerinti értékkel arányos összegben kell megszüntetni a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

(7)[2] Aktív időbeli elhatárolásként lehet kimutatni a hitel, a kölcsön felvételéhez közvetlenül kapcsolódóan felmerült költségeket, beleértve a hitel, a kölcsön feltételeként előírt bankgarancia vagy hitelvizsgálat díját, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díjat és folyósítási jutalékot, amennyiben azokat nem a 47. § (4) bekezdés *a)* pontja szerint számolják el. A hitelfelvételhez kapcsolódó költségek elhatárolt összegét a hitel, a kölcsön futamideje alatt időarányosan, de legkésőbb a hitel, a kölcsön teljes összegének visszafizetésekor kell megszüntetni.

33. § (1)[3] Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

---

1 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 284. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 284. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 6. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(2)[1] Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként elszámolható a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzértékre szóló - beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközhöz), vagyoni értékű joghoz, továbbá a forgóeszközhöz kapcsolódó - hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó - beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó - tartozások esetén a tárgyévben, a mérlegfordulónapi értékelésből adódóan - a 60. § (2) bekezdésében foglaltakból következően - keletkezett és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között elszámolt - árfolyamnyereséggel nem ellentételezett - árfolyamveszteség teljes összege a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a csökkentésével (nem realizált árfolyamveszteség). A hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó tartozások törlesztésekor - az előző időszakokban elhatárolt halmozott összegből - a törlesztőrészletre jutó - halasztott ráfordításként kimutatott - nem realizált veszteséget meg kell szüntetni, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a növelésével (realizált árfolyamveszteség).

(3)[2] A (2) bekezdés szerint halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget - a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításakénti elszámolással - meg kell szüntetni, ha a külföldi pénzértékre szóló hiteltartozást, a devizakötvény-kibocsátásból származó tartozást teljes összegében visszafizették, illetve - tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog finanszírozása esetén - ha a devizahitellel, a devizakötvény-kibocsátással finanszírozott tárgyi eszközt, vagyoni értékű jogot értékesítették, vagy más jogcímen az állományból kivezették. Nem minősül a tartozás visszafizetésének, ha a még fennálló tartozás pénznemét (devizanemét) szerződésmódosítás keretében megváltoztatják.

(4)[3] A (2) bekezdés szerinti halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget - a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításakénti elszámolással - csökkenteni kell az érintett devizakötelezettség után az egyes üzleti évekre elszámolt árfolyamnyereségnek megfelelő összeggel is.

(5)[4] Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kölcsönbeadott értékpapír könyv szerinti értékének a - felhalmozott kamattal csökkentett - kölcsönszerződés szerinti értékét meghaladó összegét (veszteségét). Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a kölcsönbevevő által visszaszolgáltatott értékpapír eladásra, beváltásra, illetve egyéb ügylet keretében az állományból véglegesen kivezetésre kerül, vagy a kölcsönbevevő megtéríti annak piaci értékét, mert az értékpapír nem kerül visszaszolgáltatásra.

---

1 *Megállapította: 2012. évi CXLVI. törvény 22. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2012. évi CXLVI. törvény 22. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 104. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
4 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 288. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

(6)[1] Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként ki lehet mutatni a jogszabályi rendelkezés alapján az üzemeltetőnek térítés nélkül, véglegesen átadott eszköz (beruházás) nyilvántartás szerinti értékét. A térítés nélkül átadott eszköz (beruházás) időbelileg elhatárolt nyilvántartás szerinti értékét - az átadáskor meghatározott módon és időtartamon belül - kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

(7)[2] Aktív időbeli elhatárolásként lehet kimutatni a 77. § (2) bekezdés *d)* pontja és (3) bekezdés *b)* pontja szerinti, jogszabályi előíráson, szerződésen, megállapodáson alapuló támogatások várható, még el nem számolt összegét az egyéb bevételekkel szemben, amennyiben a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. Az aktív időbeli elhatárolást a kapott támogatás 77. § (2) bekezdés *d)* pontja és (3) bekezdés *b)* pontja szerinti elszámolásakor, illetve a támogatás meghiúsulásakor kell megszüntetni.

34. § A mérlegben forrásként a saját tőkét, a céltartalékokat, a kötelezettségeket és a passzív időbeli elhatárolásokat kell szerepeltetni.

35. § (1)[3] Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos (a tag) bocsátott a vállalkozó rendelkezésére, vagy amelyet a tulajdonos (a tag) a 36. §-ban foglaltakon túlmenően az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál. A saját tőke részeként kell kimutatni az értékhelyesbítés értékelési tartalékát és a valós értékelés értékelési tartalékát is.

(2)[4] A saját tőke a - jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett - jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév adózott eredményéből tevődik össze.

(3)[5] Jegyzett tőke részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál, egyéb vállalkozónál (ha e tekintetben cégbírósági bejegyzési kötelezettség terheli) a cégbíróságon bejegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott összegben.

(4)[6] A (3) bekezdés szerinti vállalkozónál az alaptőke, a törzstőke, az alapítói vagyon, az egyéb társasági részesedés felemelése, illetve leszállítása miatti jegyzett tőke-változást a cégjegyzékbe való bejegyzés alapján, a bejegyzés időpontjával kell a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni.

(5) A (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozónál jegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott, a tulajdonosok (a tagok) által tartósan rendelkezésre bocsátott - ténylegesen átadott - tőke.

(6) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél jegyzett tőkeként kell kimutatni - nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulás esetén az 50. § (7) bekezdése szerinti értékben - a működéshez, a tartozások kiegyenlítéséhez szükséges, a külföldi székhelyű vállalkozás által biztosított - tartósan és ilyen címen a fióktelep szabad rendelkezésére bocsátott - vagyont (ideértve törvényben meghatározott dotációs tőkét is).

---

1 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 288. §. Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 195. §, 2015. évi CI. törvény 43. § 8.*
2 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 216. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
3 *A második mondat szövegét megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 105. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
4 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 9.*
5 *Módosította: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3).*
6 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 3.*

(7)[1] Jegyzett tőkén (alaptőkén, törzstőkén) felüli vagyoni fedezet alatt - eltérő rendelkezés hiányában - a jegyzett tőkével, a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét kell érteni.

(8)[2] Jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kell kimutatni alapításkor, illetve a jegyzett tőke emelésekor a (3) bekezdés szerint a cégbíróságon bejegyzett tőkének a tulajdonosok (a tagok) által még be nem fizetett, nem pénzbeli hozzájárulás esetén a társaság rendelkezésére még nem bocsátott összegét, ha a bejegyzés utáni befizetést, rendelkezésre bocsátást jogszabályi felhatalmazás alapján a létesítő okirat, illetve annak módosítása megengedi.

(9)[3] Amennyiben jogszabály a jegyzett tőke feltételes leszállítását lehetővé teszi a jegyzett tőke egyidejű felemelésével, a tőkeleszállítás, illetve a tőkeemelés cégjegyzékbe való bejegyzése időpontjával könyvelni kell - a létesítő okirat módosításának megfelelően - mind a jegyzett tőke leszállítását, mind a jegyzett tőke felemelését.

(10)[4] A visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész, a visszaváltható részvény bevonása esetén, azok névértékének megfelelő összeggel a jegyzett tőkét kell csökkenteni, a névérték és a visszavásárlási (nyilvántartás szerinti) érték közötti különbözettel - előjelének megfelelően - az eredménytartalékot kell módosítani a jegyzett tőke módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával.

36. § (1) A tőketartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) részvénytársaságnál a részvények kibocsátáskori, ideértve a tőkeemeléskori (jegyzési) ellenértéke és névértéke közötti különbözetet,

b)[5] az *a)* ponton kívüli egyéb vállalkozónál a tulajdonosok (a tagok) által az alapításkor az alapítás részeként, illetve a tőkeemeléskor a tőkeemelés részeként tőketartalékba (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét,

c) a jegyzett tőke leszállítását a tőketartalékkal szemben,

d) a szövetkezeti üzletrész-bevonás miatt képzett fel nem osztható vagyon összegét,

e) a tőketartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.[6]

(2) A tőketartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) a jegyzett tőke emelését a szabad tőketartalékból,

b) a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált összeget,

c)[7] a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó - a jegyzett tőke leszállításával arányos - tőketartalék-kivonás összegét,

d) a tőketartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 10.*
2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 11. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 11. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 234. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 286. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
6 *Lásd: 2010. évi CLXXII. törvény 106. §.*
7 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 120. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

e) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét.[1]

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés *a)-c)* pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a tőkeemelésről, a tőkeleszállításáról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával történik,

a) az (1) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha az eszköz átvétele a cégbejegyzést megelőzően megtörtént,

b) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti tőketartalék-növelésnél,

c) a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti tőketartalék-csökkenésnél, illetve a cégbejegyzést követően, az eszköz átvételekor az (1) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha az eszközök átvétele a cégbejegyzés időpontjáig nem történt meg.[2]

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés *b)-c)* pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása az (1) bekezdés *b)* pontja esetén az eszközök átvételével egyidejűleg, az (1) bekezdés *c)* pontja, továbbá a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja esetén az erről szóló taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5) A (2) bekezdés szerinti összegekkel a tőketartalék csak akkor csökkenthető, ha emiatt a tőketartalék nem lesz negatív.

37. § (1) Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:

a)[3] az előző üzleti év adózott eredményét (nyereségét), ideértve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét növelő módosítását (nyereségét) is,

b) a jegyzett tőke leszállítását az eredménytartalékkal szemben,

c)[4] a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalékot, lekötött tartalékot,

d)[5] a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges - korábban ilyen címen adott - pótbefizetés visszakapott összegét a pénzmozgással, az eszközmozgással egyidejűleg,

e) az eredménytartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.

(2) Az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a)[6] az előző üzleti év adózott eredményét (veszteségét), ideértve az ellenőrzés előző év(ek) adózott eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is,

b) a jegyzett tőke emelését a rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból,

c) az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

---

1 *Lásd: 2010. évi CLXXII. törvény 106. §.*
2 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 363. § b).*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 11.*
4 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 149. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. §.*
5 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 9.*
6 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 11.*

d)[1] az osztalékra, részesedésre, a kamatozó részvény kamatára (ide értve az azt terhelő adót is) felhasznált összeget,

e)[2] a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság veszteségének fedezetére teljesített - törvényi előíráson alapuló - pótbefizetés összegét a pénzmozgással, az eszközmozgással egyidejűleg,

f)[3] a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó - a jegyzett tőke leszállításával arányos - eredménytartalék-kivonás összegét,

g)[4] a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét, ide értve a gazdasági társaság, szövetkezet tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában fennálló vagyonának a megszűnt tagsági jogviszonyra jutó része a jegyzett tőke, a tőketartalék és az eredménytartalék arányos részét meghaladó összegét is,

h)[5] a még be nem fizetett pénzbeli vagyoni hozzájárulás teljesítéseként (a jegyzett, de még be nem fizetett tőke feltöltésére) a külön jogszabályban meghatározottak szerint átvezetett összeget.

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés *b)* pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés *b)* és *f)* pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolását a tőkeemelésről, a tőkeleszállításról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával kell végrehajtani.

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés *b)* pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés *b)* és *f)* pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5)[6] Az ellenőrzés során a mérlegkészítés időpontjáig megállapított - az előző üzleti év(ek)re vonatkozó - jelentős összegű hibák elkülönítetten kimutatott eredményre gyakorolt hatásának összegét (adózott eredményét) az eredménytartalékot növelő-csökkentő tételként a hiba megállapításának üzleti évében kell elszámolni.

(6)[7]

(7)[8] Amennyiben a gazdasági társaság veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - pótbefizetés teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszközmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell az eredménytartalékot csökkenteni.

38. § (1) A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetés összegét foglalja magában.

(2) A tőketartalékból kell lekötni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a)[9]

---

1 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 9.*
3 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 121. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
4 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 222. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 205. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
6 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 7. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § c). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
8 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 287. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*
9 *Hatályon kívül helyezte: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3). Hatálytalan: 2002. I. 1-től.*

b) szövetkezetnél a fel nem osztható vagyon értékét,

c) a más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő - tartalékot,

d)[1] a 36. § (1) bekezdésének *f)* pontja alapján tőketartalékba helyezett összeg azon részét, amelyet a jogszabályban, szerződésben, megállapodásban rögzített feltételek nem teljesítése esetén részben vagy egészen vissza kell fizetni.

(3) Az eredménytartalékból kell lekötni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a)[2] a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek, továbbá a visszaváltható részvények könyv szerinti értékét,

b)[3]

c) az alapítás-átszervezés aktivált értékéből, továbbá a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeget,

d)[4] a 33. § (2) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 41. § (4) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegét,

e) a (2) bekezdés szerinti lekötendő tőketartalékot, ha arra a tőketartalék nem nyújt fedezetet,

f)[5] a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség fedezetére - az arra illetékes testület által megszavazott, de még nem teljesített - fizetendő pótbefizetés összegét,

g) más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló - tartalékot.

(4)[6] Lekötött tartalékként kell kimutatni a gazdasági társaságnál a veszteségek fedezetére kapott pótbefizetés összegét, a pótbefizetés visszafizetéséig, elszámolása a pénzmozgással, az eszközmozgással egyidejűleg történik.

(5) A (3) bekezdés szerinti lekötést az eredménytartalékkal szemben el kell számolni akkor is, ha a lekötött tartalék növekedése miatt az eredménytartaléknak negatív egyenlege lesz, vagy negatív egyenlege nő.

(6) A lekötött tartalék feloldását - a (4) bekezdés szerinti pótbefizetés kivételével - a tőketartalékkal, illetve az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni, annak függvényében, hogy a feloldott tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból került lekötésre.

(7)[7] Amennyiben jogszabály rendelkezése alapján a gazdasági társaság jegyzett tőkéjét a lekötött tartalék javára - az alaptőke terhére képzett tartalékként - szállították le, akkor a tőkeleszállítás cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával a tőkeleszállítás összegét a lekötött tartalékba kell átvezetni. Az így átvezetett összeget a lekötött tartalékon belül elkülönítetten kell kimutatni.

---

1 *Beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 233. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 12. § (1). Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (3). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*

3 *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLVI. törvény 257. § 1. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*

4 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 106. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

5 *Módosította: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3).*

6 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 9.*

7 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 12. § (2). Módosította: 2006. évi IV. törvény 363. § b).*

(8)[1] A (7) bekezdés szerint elkülönített lekötött tartalékot csak a jogszabályban meghatározott módon lehet megszüntetni: veszteségrendezésre - az erről szóló döntés időpontjával - az eredménytartalék negatív összegét csökkentő tételként, illetve tőkeemelésre - a tőkeemelés cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával - a jegyzett tőkét növelő tételként.

(9)[2] A lekötött tartalék növekedéseként, illetve csökkenéseként kell kimutatni a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a külön jogszabály alapján a lekötött tartalékkal szemben átvett, illetve átadott pénzeszközök, egyéb eszközök értékét. A külön jogszabály alapján átvett lekötött tartalék feloldását - a külön jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni.

(10)[3] Amennyiben a gazdasági társaság veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - korábban teljesített pótbefizetés visszafizetésének a teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszközmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell a lekötött tartalékot csökkenteni.

39. § (1)[4] Értékelési tartalékként, és azon belül elkülönítetten kell kimutatni

a) az 58. § szerinti piaci értékelés alapján meghatározott értékhelyesbítés összegét az értékhelyesbítés értékelési tartalékaként, továbbá

b) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alapján a saját tőkével szemben elszámolt értékelési különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékaként.

Az értékhelyesbítés értékelési tartaléka és az értékhelyesbítés, valamint a valós értékelés értékelési tartaléka és az értékelési különbözet kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke más elemeit nem lehet kiegészíteni, annak terhére kötelezettség nem teljesíthető.

(2)[5]

(2a)[6] Ha a jóváhagyott osztalék, részesedés, kamatozó részvények kamata kötelezettségként kimutatott összegének teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a juttatás teljesítéseként átadott eszközt az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni.

(3)[7] Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként, részesedésként, a kamatozó részvény tulajdonosának kamatként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesedés, a kamatozó részvény kamatának figyelembevétele (kifizetése) után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 12. § (2). Módosította: 2006. évi IV. törvény 363. § b).*
2 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 106. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
3 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 288. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 13. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § d). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
6 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 223. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 8. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(3a)[1] A (3) bekezdés szerinti szabad eredménytartalék és saját tőke összegének meghatározásánál növelő tételként figyelembe lehet venni az előző üzleti évi beszámolóban még nem szereplő, de a tárgyévben a mérlegkészítés időpontjáig elszámolt, a 84. § (1) bekezdés szerinti kapott (járó) osztalék, részesedés összegét.

(4)[2] Osztalékelőlegként - a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett - csak akkor fizethető ki a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett - a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott - saját tőke összege az osztalékelőleg megállapított összegének figyelembevételével sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

(5)[3] A saját részvény, a saját üzletrész, továbbá a visszaváltható részvény visszavásárlásának (megszerzésének) - a más jogszabályban előírtakon túlmenően - az is feltétele, hogy azok visszavásárlására (megszerzésére)

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként figyelembe nem vett összege, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott - osztalékelőlegként figyelembe nem vett - adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összege

fedezetet nyújtson úgy, hogy a lekötött tartalékkal, a pozitív értékelési tartalékkal, továbbá a visszavásárlás (a megszerzés) értékével csökkentett saját tőke összege nem csökken a jegyzett tőke összege alá.

40. § (1)[4] A jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli saját tőke terhére történő emelésére akkor és oly mértékben kerülhet sor, ha

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében)

kimutatott tőketartalék, valamint az - osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként, illetve osztalékelőlegként figyelembe nem vett - adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék arra fedezetet nyújt és a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

(2)[5] A jegyzett tőkén felüli saját tőke terhére történik a jegyzett tőke emelése - az (1) bekezdésben rögzített feltételek mellett - akkor is, ha ingyenes vagy kedvezményes dolgozói részvényt, illetve dolgozói üzletrészt bocsátanak ki.

(3)[6] Ha a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlege, illetve a - 21. § szerinti - közbenső mérleg a külön jogszabályban meghatározott időtartamon belül több kifizetés, ügylet alátámasztására is szolgál, a feltételek vizsgálata során azokat együttesen (egybe számítva) kell figyelembe venni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 8. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 8. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 8. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 9. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 14. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
6 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 14. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(4)[1] Átváltoztatható és átváltozó kötvény részvénnyé történő átalakítása során a jegyzett tőke (alaptőke) emelését a kötvénykibocsátás miatti kötelezettség terhére kell végrehajtani az alapító okirat, az alapszabály előírásainak (módosításának) megfelelően, a cégjegyzékbe történt bejegyzés időpontjával.

40/A. §[2] (1)[3] Kezelt vagyonnál a saját tőke az induló tőkéből, a tartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév adózott eredményéből tevődik össze.

(2) Az induló tőke a bizalmi vagyonkezelés során a vagyonrendelő által a bizalmi vagyonkezelő rendelkezésére bocsátott eszközök 50. § (9) bekezdése szerinti értéke, csökkentve azt a bizalmi vagyonkezelés során kiadott vagyon összegével.

(3) A tartalék növekedéseként kell kimutatni:

a)[4] a kezelt vagyon előző üzleti évi adózott eredményét (nyereségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét növelő módosítását (nyereségét) is;

b) a tartalékba a lekötött tartalékból visszavezetett összeget a lekötés feloldása alapján.

(4) A tartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a)[5] a kezelt vagyon előző üzleti évi adózott eredményét (veszteségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is;

b) a tartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét;

c)[6] a bizalmi vagyonkezelés során a hozamkifizetésre igénybe vett összeget.

(5) A tartalékból kell lekötni, és a lekötött tartalékba átvezetni a 38. § (3) bekezdés *c), d), g)* pontja szerinti összegeket. A lekötött tartalék feloldását a tartalékkal szemben kell elszámolni.

(6) Értékelési tartalékként a 39. § (1) bekezdése szerinti összegeket lehet kimutatni.

(6a)[7]

(7)[8] Bizalmi vagyonkezelés során az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített tartalékból akkor teljesíthető hozamkifizetés, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege a hozamkifizetés után sem csökken az induló tőke összege alá.

(8)[9] Bizalmi vagyonkezelés során vagyonkiadásra csak az induló tőke (negatív tartalék, illetve tárgyévi veszteség esetén a tartalékkal, illetve a tárgyévi veszteséggel csökkentett induló tőke) összegéig kerülhet sor. Évközi vagyonkiadásnál a kiadható vagyon megállapításánál a közbenső mérlegben kimutatott negatív adózott eredményt is figyelembe kell venni.

---

1 *Számozását módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 14. §. Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 2.*
2 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (6). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 9.*
4 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 11.*
5 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 11.*
6 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 289. § (1). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 12.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § e). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
8 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 10. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
9 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § f).*

41. § (1)[1] Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni - a szükséges mértékben - azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, illetve a helyébe lépő korhatár előtti ellátás, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget], amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

(2)[2] Az adózás előtti eredmény terhére - a valós eredmény megállapítása érdekében a szükséges mértékben - céltartalék képezhető az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

(3) A (2) bekezdés szerinti céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

(4)[3] Ha a vállalkozó a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzértékre szóló - beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközhöz), vagyoni értékű joghoz, továbbá a forgóeszközhöz kapcsolódó - hiteltartozások, továbbá devizakötvény kibocsátásából származó - beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó - tartozások nem realizált árfolyamveszteségét a 33. § (2) bekezdése szerint halasztott ráfordításként mutatta ki, az üzleti év végén az így elhatárolt halmozott összegnek a beruházás, vagyoni értékű jog aktiválásától, egyéb esetben a hitel folyósításától eltelt időtartam és a hitel figyelembe vehető futamideje arányában számított hányadának megfelelő összegű céltartalékot kell kimutatnia. Amennyiben az előző üzleti év végéig ilyen címen képzett céltartalék ennél kevesebb, illetve több, a különbözettel a tárgyévben kell a céltartalékot növelni az egyéb ráfordításokkal szemben, illetve csökkenteni az egyéb bevételekkel szemben. A számításnál figyelembe vett futamidő nem lehet hosszabb, mint a hitel futamideje, illetve - tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog finanszírozása esetén - mint a hitellel finanszírozott tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog várható - amortizációnál figyelembe vett - élettartama, ha a hitel futamideje hosszabb.

(5)[4] Ha a halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget a 33. § (3) bekezdése szerint meg kell szüntetni, akkor a (4) bekezdés szerint képzett céltartalék is megszüntetendő.

(6)[5] Az 5-6. § szerint kormányrendelettel szabályozott gazdálkodói körben a kormányrendelet - a sajátosságok figyelembevételével - az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól eltérően is szabályozhatja a céltartalék képzését és annak felhasználását, illetve további céltartalék, egyéb tartalék képzését írhatja elő.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 8. § (1). Módosította: 2011. évi CLXVII. törvény 75. §.*
2 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 8. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Megállapította: 2012. évi CXLVI. törvény 23. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 107. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
5 *Módosította: 2005. évi CXII. törvény 30. § (7).*

(7)[1] Külön törvény, illetve kormányrendelet további egyéb céltartalék-képzési kötelezettséget, illetve lehetőséget is előírhat. Ez esetben a céltartalék képzésének és felhasználásának elszámolása során a külön törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.

(8)[2] A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(9)[3] Az (1), illetve (2) bekezdés szerinti céltartalék képzése során a mérlegfordulónapon fennálló kötelezettségeket, illetve várható költségeket akkor is figyelembe kell, illetve lehet venni, ha azok csak a mérlegfordulónap és a mérlegkészítés időpontja között válnak ismertté.

42. § (1)[4] Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzértékben kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz, valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbevételéhez kapcsolódnak. A kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.

(2) Hosszú lejáratú kötelezettség - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy üzleti évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.

(3) Rövid lejáratú kötelezettség az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket is (ez utóbbiak összegét a kiegészítő mellékletben részletezni kell). A rövid lejáratú kötelezettségek közé tartozik általában a vevőtől kapott előleg, az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség, a váltótartozás, a fizetendő osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamat, valamint az egyéb rövid lejáratú kötelezettség.

(4) Hátrasorolt kötelezettségként kell kimutatni minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa nyújtott kölcsön bevonható a vállalkozó adóssága rendezésébe, valamint a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni, a kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ, de eredeti futamideje öt évet meghaladó lejáratú, a kölcsön törlesztése az eredeti lejárat vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 15. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. A vállalkozók a 2003. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazhatják.*
2 *Számozását módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 15. §.*
3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 8. § (2). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 9. § (1). Módosítva: 2007. évi CVI. törvény 56. § (1) r) alapján.*

(5)[1] Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a lízingbe vevőnél a pénzügyi lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz lízingbe adó (helyette az eladó) által számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget, valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbevételéhez kapcsolódó kötelezettséget.

(6)[2] A hosszú lejáratra kapott kölcsönöktől elkülönítetten kell kimutatni a részvénnyé átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá a vállalkozó által kibocsátott egyéb kötvények miatti kötelezettségeket, ha azok nem tartoznak a (7)-(8) bekezdésben foglaltak közé.

(7)[3] Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdése 7. pontja szerinti hitelezővel kötött szerződés szerint - a pénzértékben kifejezett fizetési kötelezettségek lejárata az egy évet meghaladja, ideértve az átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

(7a)[4] Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű részesedéssel rendelkező hitelezővel kötött szerződés szerint - a pénzértékben kifejezett fizetési kötelezettségek lejárata az egy évet meghaladja, ideértve az átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

(8)[5] Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel tartalmaz minden olyan egyéb részesedési viszonyban lévő hitelezővel szembeni, egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettséget, amely nem tartozik a (7) és (7a) bekezdés hatálya alá, ha pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

43. § (1)[6] Egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell kimutatni különösen a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolásokat, a jogerős határozattal előírt kötelezettségeket, valamint a 81. § (5) bekezdése szerinti utólag adott engedmény miatti kötelezettség összegét is.

(2)[7] A rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni valódi penziós és óvadéki repoügylet esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz befolyt eladási árát, illetve a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz befolyt viszonteladási árát, az értékpapír kölcsönügylet során kölcsönbevett értékpapír kölcsönszerződés szerinti értékében fennálló kötelezettséget, továbbá a származékos ügyletek esetén a kapott letétek, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 9. § (2). Módosítva: 2007. évi CVI. törvény 56. § (1) r) alapján.*
2 *Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 3.*
3 *Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 3.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 11. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 13.*
6 *Megállapította: 2009. évi LXXVII. törvény 150. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. §.*
7 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 16. § (1). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 3.*

(3)[1] A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe az egyéb rövid lejáratú követelések, illetve az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között köteles kimutatni a külföldi székhelyű vállalkozással vagy annak más fióktelepével szembeni követeléseit, illetve kötelezettségeit, ideértve azokat a tételeket is, amikor a fióktelep vevői, megrendelői az ellenértéket közvetlenül a külföldi székhelyű vállalkozásnak, vagy más fióktelepének fizetik meg, illetve a fióktelep olyan kötelezettségét, amelyet a külföldi székhelyű vállalkozás, vagy annak más fióktelepe közvetlenül egyenlít ki. A pénzügyileg nem rendezendő követeléseket és kötelezettségeket év végén egymással szemben össze kell vezetni és a forintban mutatkozó különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként kell elszámolni.

(4)[2] A kötelezettségek között kell a mérlegben önálló tételként kimutatni származékos ügyletek negatív értékelési különbözete címén a pénzügyi instrumentumok 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelése esetén a le nem zárt kereskedési, illetve fedezeti célú származékos ügyletek negatív valós értékét (jövőben várható - veszteségjellegű - eredményét).

44. § (1) Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni

a) a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi,

b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,

c)[3] mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, kártérítést, bírósági költséget,

d) a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettségként ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát.

(2) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

(3)[4] Passzív időbeli elhatárolásként lehet a mérlegben kimutatni - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése szerint - a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték felett beszerzett - hitelviszonyt megtestesítő, a valós értéken történő értékelés alá nem vont - kamatozó értékpapír névértéke és beszerzési értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó - elszámolt értékvesztéssel csökkentett - (a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben elszámolt) összeget. Az elhatárolást ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetése esetén, valamint akkor kell megszüntetni, ha az 54. § (4)-(7) bekezdése szerint olyan összegű értékvesztést kell elszámolni, amelynek hatására az értékpapír könyv szerinti értéke a névérték alá csökken.

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (9), 2005. évi CXII. törvény 30. § (6).*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 16. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 305. § 1.*
4 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 17. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(4)[1] A (3) bekezdés és a 32. § (3) bekezdése szerinti választási lehetőség tekintetében a vállalkozónak azonosan kell eljárnia.

(5)[2] Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni:

a) a származékos ügyletek esetén az ügylet kiírásából eredő bevételek összegét az ügylet zárásáig;

b) a fedezeti vagy nem fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra eső, fizetendő kamatkülönbözetet az adott kamatperiódussal kapcsolatos elszámolásig;

c) a származékos ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján az *a)-b)* és *e)* pont, valamint a 32. § (5) bekezdés *a)-b)* és *e)* pontja szerint kimutatott elhatárolások együttes összegének figyelembevételével fennálló veszteségjellegű összeget, azon cash-flow fedezeti ügyletek hatékony része kivételével, amelyekre a fedezeti elszámolást alkalmazzák vagy amelyekre a fedezeti elszámolást meg kellett szüntetni, mert a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdés 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek, de amelyek esetében a fedezett ügylet várhatóan bekövetkezik. Az elhatárolt összeget jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell elszámolni. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell megszüntetni, amennyiben az előző fordulónaphoz képest a veszteségjellegű összeg csökkent, vagy ha egy adott fordulónapon az ügylettel kapcsolatban a 32. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás kimutatásának van helye, illetve - a *d)* pontban foglaltak kivételével -, ha az ügyletet lezárják;

d) cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet előbb lezárul, mint a fedezett ügylet, a fedezeti ügylet realizált nyereségéből a hatékony részt a fedezett ügylet bekövetkezéséig. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást a 47. § (11) bekezdésének figyelembevételével kell megszüntetni;

e) előrejelzett ügylet vagy biztos elkötelezettség cash-flow fedezeti ügylete esetén, ha a fedezeti ügylet lejárata a pénzügyi teljesítéshez igazodik, és ezért a fedezeti ügylet lejárata későbbi, mint a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontja, a fedezeti ügyletnek a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontjában fennálló, nem realizált veszteségéből a hatékony részt az ügylet zárásáig, jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

(6)[3] Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kötelezettséggel szemben a 47. § (11) bekezdés alkalmazása esetén a kötelezettség visszafizetendő összege és bekerülési értéke közötti különbözetet, ha a visszafizetendő összeg a kisebb. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást a kötelezettség kivezetésekor, a kivezetett könyv szerinti értékkel arányos összegben kell megszüntetni a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

45. § (1)[4] A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb bevételként vagy a pénzügyi műveletek bevételeként elszámolt

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 17. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 285. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 285. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 14.*

a)[1] fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét,

b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),

c)[2] térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét.

(2)[3] A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) 47-51. § szerint meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a visszafizetendő támogatás ráfordításkénti elszámolásakor is.

(2a)[4] Amennyiben az eszköz bekerülési értéke a használatba vételt követően megnő a használatbavételkori bekerülési értékhez képest, akkor a halasztott bevétel (2) bekezdés szerinti megszüntetésekor a bekerülési érték növekményét figyelmen kívül kell hagyni. Amennyiben e mellett az eszköz hasznos élettartama is növekszik, akkor a halasztott bevétel (2) bekezdés szerinti megszüntetésekor a hasznos élettartam növekedését is figyelmen kívül kell hagyni.

(3)[5] Halasztott bevételként kell kimutatni a 3. § (5) bekezdésének 2. pontja szerint különbözetként meghatározott negatív üzleti vagy cégértéket.

(4)[6] A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt lehet az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni. Amennyiben a vállalkozó a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell. A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt az egyéb bevételekkel szemben meg kell szüntetni az alapul szolgáló részesedés bármilyen jogcímen történő könyvekből való kivezetése esetén, illetve átalakuláskor, egyesüléskor, szétváláskor abban az esetben, ha a negatív üzleti vagy cégérték keletkezésére ható körülményekben, feltételekben olyan változások következnek be, amelyek a negatív üzleti vagy cégérték további kimutatását nem indokolják.

---

1 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (6).*
2 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 290. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
3 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 196. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 313. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (5), 2016. évi LXVI. törvény 224. § 2.*
6 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 235. §. Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 10., 2015. évi CI. törvény 43. § 15., 2016. évi LXVI. törvény 224. § 3.*

(5)[1] A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a vállalkozó valamely befektetett eszköze tartós használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéséért kapott bevételt. A halasztott bevételt az alapul szolgáló szerződésben, megállapodásban meghatározott időtartam alatt, határozatlan idejű szerződés esetén öt év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet megszüntetni. Amennyiben a vállalkozó öt évnél hosszabb idő alatt szünteti meg a halasztott bevételt, azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(6)[2] Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kölcsönbeadott értékpapír - felhalmozott kamattal csökkentett - kölcsönszerződés szerinti értékének a könyv szerinti értékét meghaladó összegét (nyereségét). Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a kölcsönbevevő által visszaszolgáltatott értékpapír eladásra, beváltásra, illetve egyéb ügylet keretében az állományból véglegesen kivezetésre kerül, vagy a kölcsönbevevő megtéríti annak piaci értékét, mert az értékpapír nem kerül visszaszolgáltatásra.

A mérlegtételek értékelésének általános szabályai

46. § (1) Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

(2) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

(3)[3] Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és - a törvényben szabályozott esetek kivételével - egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható.

(4)[4] A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni - az 52-56. §-ban foglaltak alapján - minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Az 53-56. §-ok alkalmazásában tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

---

1 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 10. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 290. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

3 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 236. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

4 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 314. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke

47. § (1)[1] Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket, a vámterheket foglalja magában.

(2) A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi - az (1) bekezdésben felsoroltakon túlmenően - az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

a) illeték [vagyonszerzés (ajándék, öröklés, adásvétel, csere után járó) illetéke],

b) az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,

c) a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,

d) az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),

e) a vásárolt vételi opció díja [a 61. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével].

(3) A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada. A beruházáshoz kapcsolódó, véglegesen kapott támogatás összege nem csökkenti az eszköz bekerülési (beszerzési) értékét.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bekerülési (beszerzési) érték részét képezi

a) az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön

aa) felvétele előtt fizetett - a hitel, a kölcsön feltételként előírt - bankgarancia díja,

ab) szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételéig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,

ac) szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,

ad) felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, raktárba történő beszállításáig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat;

b) a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj; továbbá

c)[2] a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó - devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - devizakötelezettségnek az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt árfolyamkülönbözete, függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamveszteség; valamint

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (12).*

2 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 234. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

d) a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei;

e)[1] földgáz, villamos energia, ivóvíz beszerzése esetén a földgáz egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő, a villamosenergia egyetemes szolgáltató, a villamosenergia-kereskedő, az ivóvíz-szolgáltató által a földgáz, a villamos energia, az ivóvíz végfelhasználónak (fogyasztónak) történő értékesítésről kiállított számlában szereplő, külön jogszabály szerint kötelezően felszámított díjak, tételek.

(5) Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem veszik használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegig, az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás (az épület, az építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

(6) Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési (beszerzési) értékébe be kell számítani. Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősül.

(7) A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges - és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett - tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke - függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

(8)[2] A bekerülési (beszerzési) értéket csökkenti a próbaüzemeltetés során előállított, raktárra vett, értékesített termék, teljesített szolgáltatás előállítási költsége, ennek hiányában az állománybavételkori piaci értéke, illetve a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási ára, várható eladási ára, legfeljebb a próbaüzemeltetés - bekerülési (beszerzési) értékként figyelembe vett - költségéig, valamint a bekerülési (beszerzési) értékben elszámolt kamat összegét csökkenti a beruházásra adott előleg után, annak elszámolásáig, a beruházásra elkülönített pénzeszköz után, annak felhasználásáig kapott kamat összege.

1 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 315. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 189. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*

(9)[1] A bekerülési (beszerzési) érték részét képező - az (1)-(2) és a (4)-(8) bekezdésben felsorolt - tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

(10)[2] Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. törvény) 18. §-a alapján a beszerzőnek a beszerzésre tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában a bekerülési érték módosításaként nem szerepeltetné.

(11)[3] Ha a cash-flow fedezeti ügylet eszköz vagy kötelezettség jövőbeni bekerülésével vagy keletkezésével járó ügylete(ke)t fedez, akkor a fedezeti ügylet zárásakor realizált eredmény hatékony részét (ideértve a 32. § (5) bekezdés *d)* pontja, illetve 44. § (5) bekezdés *d)* pontja szerinti összeget is), valamint a 32. § (5) bekezdés *e)* pontja, illetve a 44. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti összeget az eszköz vagy kötelezettség bekerülésekor, azok bekerülési értékét módosító tételként kell elszámolni.

(12)[4] A származékos leszállítási ügyletek zárásakor az ügyletet az azonnali adásvétel szabályai szerint kell elszámolni. A származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközöket a bekerülés (beszerzés) napján valós értékre kell átértékelni az eszköz besorolásától függetlenül, minden esetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

48. § (1) A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értékként kell figyelembe venni a meglevő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is).

---

1 *Az utolsó mondatot beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 234. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2013. évi CIII. törvény 26. § (1). Hatályos: 2013. VI. 30-tól. Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 4., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 12.*

3 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 286. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

4 *Beiktatta: 2017. évi LXXVII. törvény 197. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*

(2) A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, továbbá az erdőnevelési, az erdőfenntartási, az erdőfelújítási munka ellenértékét, illetve saját vállalkozásban végzett megvalósítása esetén a felmerült és a tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek értékét nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

(3) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értékként kell figyelembe venni az eszköz használati értékét növelő munkafolyamatok, illetve megmunkálás ellenértékét jelentő bérmunkadíjat.

(4) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értékként kell figyelembe venni ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe - szerződés alapján - beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeget.

(5)[1] Importbeszerzésként kell elszámolni a terméknek (az eszköznek) a külkereskedelmi termékforgalomban külfölditől történő beszerzését (termékimport), továbbá a belföldön, illetve külföldön igénybe vett, külföldiek által nyújtott szolgáltatást (szolgáltatásimport), függetlenül attól, hogy az ellenértéket devizában, valutában, exportáruval, exportszolgáltatással vagy forintban egyenlítik ki. A köz- és magánvámraktárból történő beszerzés a vámjogszabályokban rögzített feltételek szerint minősül importbeszerzésnek.

(6)[2] Nem minősül importbeszerzésnek az exportértékesítéshez kapcsolódóan a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó - egyébként szolgáltatásimportnak tekintendő - devizában, valutában vagy forintban számlázott, fizetett szállítási és rakodási-raktározási díj. Ha a vámjogszabályok eltérően nem rendelkeznek, nem minősül importbeszerzésnek a vámszabad és a tranzitterületen levő vállalkozótól történő közvetlen beszerzés, továbbá a vámszabad és tranzitterületen lévő vállalkozóknak az egymástól történő beszerzése sem.

(7)[3] Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

(8)[4] Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése valutában történik, akkor - a (7) bekezdéstől eltérően - a termék, illetve a szolgáltatás értéke az ellenértékként fizetett valuta könyv szerinti árfolyamán is meghatározható.

(9)[5] Ha a beszerzés devizában meghatározott ellenértékének kiegyenlítése szerződés alapján azonos devizaértékű áruval, szolgáltatással történik, a beszerzés forintértékét a 75. § (6) bekezdése szerint kell meghatározni.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 11. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 11. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

3 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 238. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

4 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 238. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

5 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 238. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

49. § (1)[1] Gazdasági társaságnál alapításkor, tőkeemeléskor a jegyzett tőke fedezeteként, továbbá a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként, a pótbefizetésként átvett (kapott) eszköz, létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban meghatározott értéke bekerülési (beszerzési) értéknek minősül. Átalakulás, egyesülés, szétválás esetén a létesítő okiratban meghatározott értéknek az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében szereplő értéket kell tekinteni.

(2)[2] Üzleti vagy cégérték bekerülési (beszerzési) értéke a 3. § (5) bekezdésének 1. pontja szerint meghatározott különbözet.

(3)[3] A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

(5) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

(6)[4] Gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összege).

(7) Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke összege.

50. § (1) Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

(2) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

---

1 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 290. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 239. §. Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 224. § 2.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 12. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Megállapította: 2006. évi IV. törvény 349. § (3). Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 14.*

(3) A hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a [vételár részét képező, továbbá a kibocsátási okiratban, a csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező] (felhalmozott) kamat összegét.

(4)[1] A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

(5) A saját kiskereskedelmi egységbe kiszállított, illetve felhasznált saját előállítású termék forgalmi értéke után fizetendő adó, járulék, termékdíj összege is a termék bekerülési (beszerzési) értékének (előállítási költségének) részét képezi.

(6) A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz - a lízingbe adó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített - piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél a működéséhez, a tartozások kiegyenlítéséhez részére biztosított - tartósan rendelkezésre bocsátott -, a 35. § (6) bekezdése szerint vagyonként kapott nem pénzbeli hozzájárulás szerződés, megállapodás szerinti értéke (legfeljebb a vámérték és az e törvény szerinti egyéb beszerzési érték együttes összege) minősül bekerülési (beszerzési) értéknek.

(8) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe működése során, a (7) bekezdésben foglaltakon túlmenően, beszerzésként - a 48. § (5) bekezdésében előírtak esetén importbeszerzésként - köteles elszámolni a külföldi székhelyű vállalkozástól, vagy annak más fióktelepétől kapott eszköz számla szerinti értékét. Az így állományba vett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ez esetben is - magában foglalja mindazon 47-51. § szerinti tételeket, amelyek az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

(9)[2] A kezelt vagyonra szóló tartós követelés bekerülési értéke a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti, együttes értéke.

(10)[3] Pótbefizetésként, illetve a pótbefizetés visszafizetéseként kapott eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz pótbefizetésről, illetve a pótbefizetés visszafizetésről hozott közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozatban meghatározott értéke.

51. § (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,

b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá

---

1 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 291. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

2 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

3 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 291. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*

c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,

b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Az eszközök értékcsökkenése

52. § (1)[1] Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

(2)[2] Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § g).*
2 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 316. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*

(3) Az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegének évek közötti - (2) bekezdés szerinti - felosztásánál figyelembe lehet venni az adott eszköz használatával elért bevételt terhelő egyéb, az eszköz beszerzésével összefüggő, de bekerülési értéknek nem minősülő ráfordításokat (az üzembe helyezés utáni kamatot, a devizahitelek árfolyamveszteségét), az eszköz folyamatos használatával kapcsolatos karbantartási költségeket az egyedi eszköznek - az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények alapján számított - várható hasznos élettartamán belül, amennyiben az összemérés elvének érvényesülése azt indokolja.

(4)[1] A befejezett kísérleti fejlesztés, a befejezett alapítás-átszervezés aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt, az üzleti vagy cégértéket legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt kell leírni, amennyiben ezek hasznos élettartamát nem lehet megbecsülni.

(5)[2] Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

(6)[3] Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszköznél, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

(7) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

53. § (1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

a)[4] az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ide értve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;

b)[5] az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;

c) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető;

d) a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, illetve az eredménytelen lesz;

e)[6] az üzleti vagy cégérték vagy az alapítás-átszervezés aktivált értékének könyv szerinti értéke - a jövőbeni gazdasági hasznokra vonatkozó várakozásokat befolyásoló körülmények változása következtében - tartósan és jelentősen meghaladja annak piaci értékét (a várható megtérülésként meghatározott összeget).

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 13. §. Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 3.*
2 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 109. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
3 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 109. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
4 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 7.*
5 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (6).*
6 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 240. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

(2)[1] Az (1) bekezdés szerint az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül - a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után - ki kell vezetni. A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg fordulónapjával, az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

(3)[2] Ha az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére - legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére - vissza kell értékelni. Az üzleti vagy cégérték esetében ez az előírás nem alkalmazható.

(4)[3] Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszaírása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben indokolni kell és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön be kell mutatni.

(5)[4] Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(6)[5] Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

Az eszközök értékvesztése

54. § (1) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

---

1 *Az utolsó mondatot beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 13. § (2). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 14. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 13. § (3). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

4 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 123. §. Számozását módosította: 2004. évi XCIX. törvény 13. § (3).*

5 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 123. §. Számozását módosította: 2004. évi XCIX. törvény 13. § (3).*

(2) Az (1) bekezdés szerinti befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,

b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,

c)[1] a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzértékre szóló befektetés esetén a 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti befektetésnek a (2) bekezdés figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdés szerinti beszerzési értéket.

(4) A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és - (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó - piaci értéke közötti különbözet veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

(5) A (4) bekezdés szerinti értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,

b) az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

(6) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdése szerinti beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

(7)[2] A külföldi pénzértékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, illetve a hitelviszonyt megtestesítő (4) bekezdés szerinti értékpapírnál az (1), illetve a (4) bekezdés szerinti értékvesztés összegét, a (3), illetve a (6) bekezdés szerinti értékvesztés visszaírását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai között, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell a 60. § szerinti árfolyamváltozás hatását megállapítani.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 14. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 124. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(8)[1] A hitelkockázati szempontból - a (9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a számviteli politikában meghatározottak szerint - kockázatmentesnek minősített, valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében a (4) bekezdés szerinti értékvesztés-elszámolást nem kell alkalmazni a bekerülési érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül.

(9)[2] A (8) bekezdés alkalmazása szempontjából bármely vállalkozónál kockázatmentesnek minősíthető a külön törvény(ek) felhatalmazása alapján kiadott jogszabály(ok) szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált értékpapír, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke- és kamattörlesztési késedelem nem merült fel.

(10)[3] A kezelt vagyonra szóló tartós követelésre értékvesztést kell elszámolni annak könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti veszteségjellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

(11)[4] A (10) bekezdés szerinti értékvesztés, illetve annak visszaírása során a piaci érték meghatározásakor a kezelt vagyon üzleti év mérlegfordulónapjára kimutatott saját tőkéjének összegét kell figyelembe venni.

55. § (1) A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

(2)[5] A vevőnként, az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható. Ez esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőnként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

---

1 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 14. § (2). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 14. § (2). Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 253. §. Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

3 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (8). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

4 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 292. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*

5 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 292. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(3) Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

(4) A követelések eredeti, a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét - legalább a mérlegtételek szerinti megbontásban - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

56. § (1) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(2) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét - az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően - csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti értékvesztés összege a - fajlagosan kis értékű - készleteknél a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

(4) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (2)-(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.

A mérlegben szereplő eszközök és források értékelése

57. § (1) A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket - a 60-62. §-ban foglaltak figyelembevételével - a 47-51. § szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52-56. § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszaírás összegével.

(2)[1] Amennyiben az 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

(3) Amennyiben az 58. § (5) bekezdése szerinti befektetett eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti értéket (a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értéket, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értéket), ezen eszköz - az 58-59. § előírásai szerint - piaci értéken is felvehető. Ez esetben a bekerülési érték, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó érték és a piaci érték különbözetét az eszközök között értékhelyesbítésként, a források között - az értékhelyesbítés összegével azonos összegben - értékelési tartalékként lehet kimutatni.

58. § (1) Amennyiben a vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, illetve kötelező az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaírás, akkor a piaci értékelésbe bevont, illetve a visszaírással érintett eszközök esetében a leltárnak - többek között - tartalmaznia kell:

a)[2] az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értékét;

b) az egyedi eszköznek e törvény szerint elszámolt értékcsökkenéssel, értékvesztéssel csökkentett, a (2) bekezdés szerinti visszaírással növelt bekerülési értékét (könyv szerinti nettó értékét);

c) az *a)-b)* pontok szerinti értékek különbözetét.

---

1 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 125. §. Az utolsó mondatot beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 15. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 126. § (1). Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(2)[1] Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

(3) A (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig - a 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

(4)[2] Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke alacsonyabb a könyv szerinti értékénél, akkor az így mutatkozó különbözetet az 53. §-ban, illetve az 54. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell rendezni.

(5) Amennyiben a vállalkozó tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) értékét, a piaci érték és a visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) érték közötti különbözet a mérlegben az eszközök között "Értékhelyesbítés"-ként, a saját tőkén belül "Értékelési tartalék"-ként kimutatható.

(6) A könyvekben az értékhelyesbítés összegét és annak változásait egyedi eszközönként elkülönítetten kell nyilvántartani.

(7) Amennyiben az (5) bekezdés szerint egyedi eszközönként meghatározott értékhelyesbítés összege jelentősen eltér az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegétől, a leltárral alátámasztott különbözet

a) növeli az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke meghaladja az előző évit,

b) csökkenti az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke alacsonyabb az előző évinél, legfeljebb az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegéig.

---

1 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 126. § (2). Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 126. § (3). Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(8)[1] Amennyiben az (5) bekezdés szerinti eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke alacsonyabb könyv szerinti (bekerülési) értékénél, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékénél, az adott eszköz (7) bekezdés *b)* pontja szerint elszámolt értékhelyesbítést meghaladó különbözettel - az 53. §-ban, illetve az 54. § (1) bekezdésében foglaltak szerint - a könyv szerinti (bekerülési) értéket kell terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásával csökkenteni.

(9) Az (5) bekezdés szerinti eszközök könyvekből történő kivezetésekor az egyedi eszközhöz kapcsolódó, elkülönítetten nyilvántartott értékhelyesbítést is ki kell vezetni az értékelési tartalékkal szemben.

59. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét legalább vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, ingatlanok, ideértve az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat is, műszaki berendezések, gépek, járművek, továbbá egyéb berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok, tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetések részletezésben. A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit.

(2) Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

Valós értéken történő értékelés[2]

59/A. §[3] (1) A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó - a számviteli politikájában rögzített döntése szerint - a pénzügyi instrumentumok (6)-(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével meghatározott körére alkalmazhatja az e §-ban, valamint az 59/B-59/F. §-okban előírt valós értéken történő értékelés szabályait.

(2) A valós értéken történő értékelés szabályainak alkalmazása esetén a 32. § (1)-(2) bekezdésének, 50. § (3) bekezdésének, 54. § (1), (4) bekezdésének, 55. § (1) bekezdésének, 58. § (5) bekezdésének, 60. § (3) bekezdésének, 64. §-ának, 65. §-ának, 84. § (5) bekezdése *a)-c)*, *f)* pontjának, (6) bekezdésének, (7) bekezdése *b)*, *d)*, *j)-k)* pontjának, 85. § (2) bekezdése *e)* pontjának, (3) bekezdése *b)*, *d)*, *j)-k)* pontjának előírásait az e §, valamint az 59/B-59/F. §-ok rendelkezéseinek megfelelő figyelembevételével kell alkalmazni.

(3) A vállalkozó a valós értéken történő értékelés során az e §-ban és az 59/B-59/F. §-okban nem szabályozott kérdésekben a törvény felhatalmazása alapján kiadott, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet valós értéken történő értékelésre vonatkozó előírásait értelemszerűen alkalmazhatja.

---

1 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 126. § (4). Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(4) A valós értéken történő értékelés alkalmazása szempontjából a fedezeti célú ügylet részét nem képező pénzügyi eszközöket - a törvény egyéb előírásai szerinti befektetett pénzügyi eszközzé vagy forgóeszközzé történő minősítés érintése nélkül - a következők szerint kell besorolni:

a) kereskedési célú pénzügyi eszközök,

b) értékesíthető pénzügyi eszközök,

c) lejáratig tartott pénzügyi eszközök,

d) a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések.

(5) A valós értéken történő értékelés alkalmazása szempontjából a fedezeti célú ügylet részét nem képező pénzügyi kötelezettségeket - a törvény egyéb előírásai szerinti minősítés érintése nélkül - a következők szerint kell besorolni:

a) kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek,

b) egyéb pénzügyi kötelezettségek.

(6)[1] A pénzügyi instrumentumok bekerülésekor - a könyvekbe bekerülési (beszerzési) értéken történő felvételt követően -, valamint a mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelésekor a (7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a bekerülés időpontjában érvényes, illetve mérlegfordulónapi értékelés esetén a mérleg fordulónapján érvényes

a) valós értéken vagy belső értéken kell értékelni a kereskedési célú és a fedezeti célú származékos ügyleteket,

b) valós értéken kell értékelni a származékos ügyletnek nem minősülő kereskedési célú pénzügyi instrumentumokat,

c) valós értéken lehet értékelni az értékesíthető pénzügyi eszközöket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékükön csak akkor értékelhetők, ha azok valós értéke megbízható módon meghatározható.

(7) Nem alkalmazható a valós értéken történő értékelés:

a) a lejáratig tartott pénzügyi eszközre,

b) a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelésre,

c) a leányvállalatban, közös vezetésű vállalkozásban, társult vállalkozásban lévő, a befektetett pénzügyi eszközök közé tartozó tulajdoni részesedést jelentő befektetésre,

d) a visszavásárolt saját kibocsátású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra és tulajdoni részesedést jelentő befektetésre,

e) az egyedi jellemzőkkel rendelkező pénzügyi instrumentumra,

f)[2] a nem pénzügyi eszközre vonatkozó leszállítási határidős és opciós ügyletre, ha az nem minősül származékos ügyletnek,

g) a klimatikus, geológiai vagy egyéb fizikai változókhoz kapcsolódó határidős és opciós ügyletre,

h) az egyéb pénzügyi kötelezettségre,

i) az olyan pénzügyi instrumentumra, amelynek valós értékét megbízható módon nem lehet megállapítani.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott pénzügyi instrumentumokat a törlesztésekkel és az értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt bekerülési (beszerzési) értéken, illetve a szerződés szerinti értéken kell kimutatni, a törvény általános (bekerülési érték szerinti) értékelési előírásainak figyelembevételével.

---

1 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 287. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

2 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 287. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(9) Nem minősíthető kereskedési célúvá vagy értékesíthetővé a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelésekből a pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés, a biztosítási szerződésekből eredő követelés, valamint a munkavállalókkal és a költségvetéssel szembeni követelés.

(10) A pénzügyi instrumentumok (4)-(5) bekezdés szerinti besorolását és (6) bekezdés szerinti értékelését következetesen kell alkalmazni. Ha a lejáratig tartott pénzügyi eszközöket a vállalkozó - a körülményeiben vagy a tartás szándékában bekövetkezett változás miatt - kereskedési célúvá vagy értékesíthetővé sorolja át, akkor azt az átsorolás időpontjában valós értékre kell (kereskedési célú minősítés esetén) vagy lehet (értékesíthetővé történő minősítés esetén) átértékelni.

(11)*1* Ha valamely lejáratig tartott pénzügyi eszközből jelentős mértékű értékesítésre vagy átsorolásra került sor - és ez jelentős mértékben befolyásolta az eszköz piaci értékét, valamint a vállalkozás fizetőképességét -, akkor az adott pénzügyi eszközzel azonos jogokat megtestesítő, állományban maradó pénzügyi eszközöket értékesíthetővé vagy kereskedési célúvá kell átsorolni - kivéve, ha kivételes körülmények indokolták az értékesítést vagy az átsorolást - és alkalmazni kell a (10) bekezdésben foglalt átértékelési előírásokat. Az ilyen pénzügyi eszköz meglévő állományát és a későbbi beszerzéseit az átsorolást követő két évig nem lehet lejáratig tartottnak minősíteni.

(12)*2* A kereskedési célú pénzügyi eszközöket nem lehet átsorolni más kategóriába, kivéve ha a kivételes körülmények miatt azok tartásának szándéka megváltozott. Valamely meglévő pénzügyi eszközt - a (11) bekezdésben foglaltakon túlmenően - csak akkor lehet kereskedési célú kategóriába átsorolni, ha a rövid távú nyereség elérése érdekében folytatott tevékenység (kereskedési tevékenység) azt indokolja.

(13) Valamely pénzügyi eszköz átsorolásakor - ha e törvény másképp nem rendelkezik - a bekerülés (beszerzés) időpontjában meglévő állapotra kell visszarendezni az eszközhöz kapcsolódó elszámolásokat (az értékelési különbözeteket, az értékvesztéseket, az időbeli elhatárolásokat, az eredményt, a valós értékelés értékelési tartalékát érintő összegeket). Ezzel egyidejűleg el kell számolni az átsorolás utáni besorolásnak megfelelő pénzügyi eszközre vonatkozó indokolt értékelési különbözetet, értékvesztést, időbeli elhatárolást.

(14) Ha a (13) bekezdés szerinti átsorolásra nem a bekerülés évében kerül sor, akkor az eredményt érintő értékelési különbözetek, értékvesztések, időbeli elhatárolások átsorolás időpontjában történő megszüntetését a jellegétől függő bevétel vagy ráfordítás növekedéseként kell elszámolni. Ha az átsorolásra a bekerülés évében kerül sor, akkor az előbbi tételek megszüntetését a jellegétől függő bevétel vagy ráfordítás csökkenéseként (stornó tételként) kell elszámolni.

(15) A valós értéken történő értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

(16) Az értékesíthető pénzügyi eszközök közé sorolt, a valós értéken történő értékelés alá vont kamatozó értékpapírokra nem alkalmazható a 32. § (3) bekezdése és a 44. § (3) bekezdése szerinti időbeli elhatárolás.

---

1 Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 16.
2 Megállapította: 2008. évi LXXXII. törvény 13. § (2). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 16.

59/B. §[1] (1) A valós értéken történő értékeléshez kapcsolódó mérlegben szereplő pénzügyi eszközöket a 47. § és a 49-50. §-ok szerinti bekerülési (beszerzési) értéken, illetve a pénzügyi kötelezettségeket a szerződés szerinti értéken kell a könyvekbe felvenni.

(2) A beszerzés időpontjára és a mérleg fordulónapjára vonatkozóan a pénzügyi instrumentumokat az 59/A. § (4) bekezdés *a)* pontja és (5) bekezdés *a)* pontja, illetve az 59/A. § (4) bekezdés *b)* pontja szerint meghatározott körben valós értékre kell, illetve lehet átértékelni.

(3) Az átértékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként kell elszámolni:

a) a mérlegben szereplő kereskedési célú pénzügyi eszköz, illetve pénzügyi kötelezettség esetében, az eszközhöz, illetve a kötelezettséghez rendelt értékelési különbözettel szemben, az aktuális értékeléskori valós érték, valamint a megelőző utolsó értékelés során kialakult értékelési különbözettel módosított bekerülési (beszerzési) érték különbözetének összegében;

b) a kereskedési célú származékos ügylet és a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetében, jellegétől függően az ügylethez rendelt, a követelések, illetve a kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben, az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(4) Az átértékelési különbözetet az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, illetve a fizetendő kamatok és a kamatjellegű ráfordítások között kell elszámolni a kamatfedezeti célra kötött piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetében, jellegétől függően az ügylethez rendelt, a követelések, illetve a kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(5) Az átértékelési különbözetet a saját tőkén belül, az értékelési tartalék részét képező, valós értékelés értékelési tartalékában kell kimutatni:

a) a mérlegben szereplő értékesíthető pénzügyi eszköz esetén, az eszközhöz rendelt értékelési különbözettel szemben, az aktuális értékeléskori valós érték, valamint a megelőző utolsó értékelés során kialakult értékelési különbözettel módosított bekerülési (beszerzési) érték különbözetének összegében mindaddig, amíg az eszközhöz rendelt értékelési különbözet pozitív;

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

b) a cash-flow fedezeti ügylet, valamint a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezetére kötött ügylet esetén, jellegétől függően, az ügylethez rendelt követelések, illetve kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben, az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(6)[1] A cash-flow fedezeti célú kamat swap ügylet esetén az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti értékelési különbözetet a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tőkeösszegre vetített hátralévő lejárati időre jutó különbözeteinek értékelés időpontjára diszkontált értékében kell meghatározni.

(7) A mérlegben szereplő pénzügyi eszközhöz rendelt értékelési különbözet az eszköz utolsó értékelésekor érvényes valós értéke és a bekerülési (beszerzési) értéke közötti különbözet összegével egyezik meg. A valós érték változásakor az értékelési különbözetet kell - a változás jellegétől függően - növelni vagy csökkenteni a (3) bekezdés szerint a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, vagy az (5) bekezdés szerint a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(8) A kereskedési célú pénzügyi eszközöknél az értékelési különbözet mutatja az eszköz valós értékének a bekerülési (beszerzési) érték fölé növekedését vagy a bekerülési (beszerzési) érték alá csökkenését. A pozitív vagy negatív jellegű értékelési különbözet az eszköz bekerülési (beszerzési) értékével együtt alkotja annak könyv szerinti értékét, amely megegyezik a valós értékkel (függetlenül attól, hogy az értékelési különbözet elkülönítetten kerül nyilvántartásra). Kereskedési célú pénzügyi eszközöknél az eszköz értékében bekövetkezett csökkenés nem számolható el értékvesztés címén.

(9) Az értékesíthető pénzügyi eszközöknél az értékelési különbözet a bekerülési (beszerzési) értéket meghaladó valós értéket mutatja, csak pozitív jellegű lehet, nem része az eszköz könyv szerinti értékének. Ha az eszköz valós értéke az értékelés időpontjában a bekerülési (beszerzési) érték alá csökken, akkor az értékelési különbözetet meg kell szüntetni a valós értékelés értékelési tartalékával szemben, és ha ez a csökkenés tartósan és jelentős összegben fennáll, akkor értékvesztést kell elszámolni. Az egyéb részesedési viszonyt megtestesítő, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél értékhelyesbítés és értékelési különbözet egyidejűleg nem állhat fenn.

(10) A mérlegben lévő kamatozó, illetve diszkont értékpapírok valós értéken történő értékelésekor a (3) bekezdés *a)* pontja és az (5) bekezdés *a)* pontja, valamint a (8)-(9) bekezdés szerinti értékelési különbözet meghatározása során a valós (piaci) értéket a felhalmozott kamattal, illetve diszkont értékpapírok esetében a névérték és a vételár közötti különbözet időarányos összegével csökkentett értéken kell figyelembe venni.

(11)[2] A kereskedési célú pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi kötelezettségek (3) bekezdés *a)* pontja szerinti átértékelési különbözetét a tárgyévben korábban már elszámolt értékelési különbözet módosításának összegéig jellegétől függően a pénzügyi műveletek egyéb bevételeit vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait csökkentő tételként (stornó tételként), az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek növeléseként kell elszámolni.

---

1 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 4.*
2 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (6).*

(12) A devizaeszközök és a devizakötelezettségek - ideértve a mérlegben szereplő, külföldi pénznemre szóló pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is - mérleg fordulónapjára vonatkozó, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti, választott devizaárfolyamon történő értékelése nem minősül valós értéken történő értékelésnek [ideértve a 60. § (8) bekezdése szerinti átértékelést is, függetlenül attól, hogy azt kizárólag a valós értékelés szabályainak alkalmazása esetén kell alkalmazni és az árfolyam-különbözet a valós értékelés értékelési tartalékában kerül kimutatásra], azokra a 60. § általános előírásait kell alkalmazni.

(13) A 60. § (8) bekezdésének alkalmazása esetén biztosítani kell, hogy a mérlegben lévő pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelési különbözetében, illetve értékvesztésében megjelenő deviza-árfolyamkülönbözet a valós értékváltozás hatásától elkülönítetten kimutatható legyen.

(14)-(15)[1]

59/C. §[2] (1) A mérlegben lévő valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek könyvekből történő kivezetésekor:

a) a kereskedési célú pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket azok könyv szerinti értékén [a bekerülési (beszerzési) érték, illetve a törlesztésekkel csökkentett bekerülési (beszerzési) érték értékelési különbözettel módosított értékén] kell kivezetni a könyvekből;

b) az értékesíthető pénzügyi eszközöket azok könyv szerinti értékén [a bekerülési (beszerzési) érték törlesztésekkel és értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt értékén] kell kivezetni a könyvekből és egyidejűleg ki kell vezetni az eszközhöz rendelt értékelési különbözetet is a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(2)[3] A valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén be kell mutatni a kiegészítő mellékletben a 90. § (9) bekezdésében és az üzleti jelentésben a 95. § (6) bekezdésében foglalt adatokat.

59/D. §[4] (1)[5] A származékos ügyletek az ügylet zárásáig mérlegen kívüli tételként kerülnek nyilvántartásra a szerződés szerinti kötelezettség összegében, a kötési (határidős) árfolyamon.

(2)[6] A származékos ügyletnek nem minősülő határidős ügyletek és opciós ügyletek esetében nem alkalmazható a valós értéken történő értékelés, az ügylet zárását az azonnali adásvétel szabályai szerint kell elszámolni.

(3) A valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén a nem fedezeti céllal kötött származékos ügyletek kizárólag kereskedési célúnak minősíthetők.

(4) A kereskedési célú és a fedezeti célú származékos ügyleteket valós értéken kell értékelni.

---

1 *Hatályon kívül helyezte: 2017. évi LXXVII. törvény 205. § 2. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 195. §.*
4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 5.*
6 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 288. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(5) A (4) bekezdés szerinti ügyletek bekerülési (beszerzési) értéke az ügylet kötése kapcsán - annak érdekében - felmerült költségek (ügynöki díjak, jutalékok, opciós díjak) összege. Az ügylet bekerülési (beszerzési) értékét az ügylethez rendelt, a követeléseken belül szereplő pozitív értékelési különbözetben kell nyilvántartásba venni a pénzeszközök csökkenésével egyidejűleg.

(6) A (4) bekezdés szerinti ügyletek kötés (bekerülés) napján, valamint - a mérleg fordulónapjáig le nem zárt ügyletek esetén - a mérleg fordulónapjára vonatkozó valós értéken történő értékelése során megállapított értékelési különbözet az ügylet valós értéke, várható eredménye, amely az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum kötési (határidős) ára összegében az ügylet kapcsán mérlegen kívüli tételként nyilvántartásba vett pénzügyi követelés vagy kötelezettség, illetve az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum értékelés napjára vonatkozó piaci ára (valós értéke) összegében, mint mérlegen kívüli tételként fennálló pénzügyi kötelezettség vagy követelés különbözete (nettó valós értéke).

(7) A (4) bekezdés szerinti ügyletek valós értéke a (6) bekezdés, valamint az 59/B. § (3) bekezdés *b)* pontja, (4) bekezdése, (5) bekezdés *b)* pontja, (6) bekezdése szerint meghatározott módszertől eltérő általános értékelési eljárásokkal is megállapítható.

(8) A kereskedési célú származékos elszámolási ügyletek zárásakor, az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum záráskori piaci ára (árfolyama) és a kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni a pénzeszközök növekedésével, illetve csökkenésével szemben, ténylegesen realizált eredményként. A kereskedési célú származékos leszállítási ügyletek zárását az 59/B. § (14) bekezdése szerint kell elszámolni.

(9) A (4) bekezdés szerinti származékos ügylet zárásakor az értékelési különbözet összegét meg kell szüntetni jellegétől függően:

a) kereskedési célú ügyleteknél a pozitív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeit csökkentő, a negatív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait csökkentő tételként,

b) piaci érték (valós érték) fedezeti ügyleteknél a pozitív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként, illetve fizetendő kamatként és kamatjellegű ráfordításként, a negatív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb kapott (járó) kamatként és kamatjellegű bevételként,

c) a cash-flow fedezeti ügyleteknél, valamint a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügyleténél a valós értékelés értékelési tartalékával szemben

elszámolva.

(10)[1] A valós értéken történő értékelés esetén a 32. § (5) bekezdés és a 44. § (5) bekezdés szerinti időbeli elhatárolás nem mutatható ki.

1 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 288. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(11) A valós értéken történő értékelés esetén a mérlegben a követelések, illetve a kötelezettségek között, valamint a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok között külön soron kell bemutatni a követelések, a kötelezettségek, a származékos ügyletek, valamint a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok értékelési különbözetét, továbbá a saját tőkén belül az értékelési tartalék részletezéseként az értékhelyesbítés értékelési tartalékát és a valós értékelés értékelési tartalékát.

(12) A valós értéken történő értékelés esetén az eredménykimutatásban a pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak tájékoztató adataként be kell mutatni az eredményben elszámolt értékelési különbözetet [ide nem értve a fedezeti ügyletek 59/E. § (5) bekezdése szerint elszámolt értékelési különbözetét].

59/E. §[1] (1)[2] A fedezeti ügyletet a fedezeti kapcsolat megjelölésekor fedezeti megjelöléssel kell ellátni és ahhoz a fedezett ügyletet vagy ügyleteket (tételt vagy tételeket), illetve annak konkrét kockázatát egyértelműen hozzá kell rendelni.

(1a)[3] A valós értéken történő értékelés alkalmazásakor a mérlegben meg nem jelenített biztos elkötelezettséghez kapcsolódó kockázat fedezetére szolgáló ügylet cash-flow fedezeti ügyletként csak a devizaárfolyam-változásból bekövetkező változás miatt fennálló kockázat tekintetében jelölhető meg. A valós értéken történő értékelés alkalmazásakor a mérlegben meg nem jelenített biztos elkötelezettséghez kapcsolódó kockázat fedezetére szolgáló ügylet minden egyéb esetben csak valós érték fedezeti ügyletként jelölhető meg.

(2) A fedezeti ügyletről és a hozzárendelt fedezett ügyletről (tételről) az analitikus nyilvántartást alátámasztó fedezeti dokumentációt kell vezetni, amelyben rögzíteni kell a fedezett kockázat típusát, a fedezeti kapcsolat lejárati idejét, az ügyletek értékelésére alkalmazott általános értékelési eljárást, annak feltételeit és az időérték figyelembevételének tényét, továbbá a fedezeti hatékonyság mérésének (vizsgálatának) módszerét, időpontjait és eredményét.

(3) A fedezeti ügylet megkötésekor és annak teljes lejárati ideje alatt folyamatosan biztosítani kell a fedezeti hatékonyság fennállását. A fedezeti hatékonyságot a fedezeti ügylet lejárati ideje alatt folyamatosan - a vállalkozó által megjelölt időpontokban - és a mérleg fordulónapján kell mérni.

(4)[4] A fedezeti célú ügyletek zárásakor - a 47. § (11) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum záráskori piaci ára (árfolyama) és a kötési (határidős) árfolyama közötti különbözet összegében realizált

a) árfolyamnyereségét a fedezett ügylet, ügyletek [alapügylet(ek), tétel(ek)] veszteségét tartalmazó pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait, vagy a fizetendő kamatokat és kamatjellegű ráfordításokat csökkentő tételként kell elszámolni, legfeljebb a fedezett ügylet, ügyletek [tétel(ek)] eredményének összegéig, az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell elszámolni,

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 6.*
3 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 289. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 7.*

b) árfolyamveszteségét a fedezett ügylet, ügyletek [alapügylet(ek), tétel(ek)] nyereségét tartalmazó pénzügyi műveletek egyéb bevételeit vagy az egyéb kapott (járó) kamatokat és kamatjellegű bevételeket csökkentő tételként kell elszámolni, legfeljebb a fedezett ügylet, ügyletek [tétel(ek)] eredményének összegéig, az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

(5) A fedezeti célú ügyletek mérlegfordulónapi valós értéken történő értékelésével meghatározott értékelési különbözetét az 59/B. § (3) bekezdésének *b)* pontja és (4) bekezdése, (5) bekezdésének *b)* pontja és (6) bekezdése szerinti elszámoláskor

a) pozitív értékelési különbözet (nyereségjellegű különbözet) esetén, piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletnél a (4) bekezdés *a)* pontja szerint, a cash-flow fedezeti ügyletnél és a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete esetén a valós értékelés értékelési tartalékát növelő tételként kell elszámolni,

b) negatív értékelési különbözet (veszteségjellegű különbözet) esetén a piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletnél a (4) bekezdés *b)* pontja szerint, a cash-flow fedezeti ügyletnél és a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete esetén a valós értékelés értékelési tartalékát csökkentő tételként kell elszámolni.

(6)[1]

(7) A cash-flow fedezeti ügyletek esetében a valós értéken történő értékeléskor a fedezeti ügylet (5) bekezdés szerinti értékelési különbözeteként a fedezeti ügylet valós értéke (értékelési különbözete) és a fedezett ügylet, ügyletek jövőbeni pénzáramlás változásainak valós értéke (összesített diszkontált értéke) közül a kisebbiknek megfelelő részt kell a valós értékelés értékelési tartalékával szemben elszámolni.

(8) A külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügyletének lejártakor a fedezett tételek 60. § (8) bekezdés szerint elszámolt árfolyam-különbözetét az értékelési különbözetből ki kell vezetni a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(9) Ha a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylettel fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) nem tartozik a valós értéken történő értékelés alá vagy a valós értéken értékelt értékesíthető pénzügyi eszköz kategóriába tartozik, akkor a mérleg-fordulónapi értékelés során a fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) elszámolását a fedezeti ügylethez kell igazítani. Legfeljebb a fedezeti ügylet eredménye összegének erejéig, ellentétes előjellel a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve egyéb ráfordításaival szemben el kell számolni a fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) eredményét.

(10) Ha a fedezeti ügylet lejárati ideje - a 3. § (9) bekezdésének 14. pontja szerint - rövidebb, mint a fedezett alapügylet lejárati ideje, akkor a fedezeti ügylet zárásakor jelentkező eredményének (nyereségének vagy veszteségének) a fedezett alapügylet tárgyévben elszámolt eredményét (veszteségét vagy nyereségét) meghaladó összegét időbeli elhatárolásként lehet kimutatni. Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a fedezett alapügylet lezárul.

(11)[2] A fedezeti elszámolást a jövőre nézve meg kell szüntetni a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetén, ha

---

1 *Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CXXV. törvény 300. § 1. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 289. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

a) a fedezeti ügylet lezárul (kivéve, ha a lecserélés vagy másik instrumentumba történő átforgatás része a gazdálkodó dokumentált fedezeti stratégiájának),

b) a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdésének 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek. Ebben az esetben az ügyletet a továbbiakban kereskedési célú ügyletként kell elszámolni.

(12)[1] A fedezeti elszámolást a jövőre nézve meg kell szüntetni az előrejelzett ügylet fedezetére kötött cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha:

a) a fedezeti ügylet lezárul (kivéve, ha a lecserélés vagy másik instrumentumba történő átforgatás része a gazdálkodó dokumentált fedezeti stratégiájának). Ebben az esetben el kell számolni a cash-flow fedezeti ügylet zárását a (4) bekezdésben és az 59/D. § (9) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a (10) bekezdésben és a 47. § (11) bekezdésében foglaltak figyelembevételével;

b) a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdésének 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek. Ebben az esetben a jövőre nézve az ügyletet kereskedési célú ügyletként kell elszámolni, azonban az ügylet zárását az *a)* pontnak megfelelően kell elszámolni;

c) az előrejelzett ügylet bekövetkezése már nem várható. Ebben az esetben a kapcsolódó értékelési különbözetet az 59/D. § (9) bekezdés *c)* pontjának megfelelően meg kell szüntetni, majd az ügyletet kereskedési célú ügyletként át kell értékelni az 59/A. § (6) bekezdés szerinti értékre, és a továbbiakban kereskedési célú ügyletként kell elszámolni.

59/F. §[2] (1) A valós értéken történő értékelés alkalmazására áttérni az üzleti év elején, annak első napjára vonatkozóan lehet, az átsoroláshoz kapcsolódó szabályoknak megfelelően, a (2) bekezdés szerinti tételek nyitó rendező tételkénti elszámolásával.

(2)[3] A valós értéken történő értékelés szabályaira történő áttéréskor, az áttérés napjára (az áttérés üzleti évének első napjára) vonatkozóan nyitó rendező tételként kell elszámolni:

a) a valós értéken történő értékelés alá tartozó kereskedési célú - mérlegben szereplő - pénzügyi eszközök értékvesztésének megszüntetését a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak csökkentéseként, a könyv szerinti érték áttérés napi piaci értékre történő átértékelését az eszközhöz rendelt értékelési különbözetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben;

b) a valós értékelés alá vont értékesíthető, a befektetett eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásban fennálló tulajdoni részesedést jelentő befektetések, valamint követelések piaci értékre történő átértékelését, amely ha meghaladja a bekerülési (beszerzési) értéket, akkor az értékvesztés bekerülési (beszerzési) értékig - illetve követelésnél a törlesztéssel csökkentett bekerülési (beszerzési) értékig - történő visszaírását a pénzügyi műveletek ráfordításainak, valamint az egyéb ráfordításoknak a csökkentéseként és azt meghaladóan az eszközhöz rendelt értékelési különbözet elszámolását a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

---

1 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 289. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 18. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Lásd még: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (5), 53. §.*

c) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt, a *d)* pontba nem tartozó származékos ügyletekhez kapcsolódóan a várható eredmény összegében elszámolt aktív és passzív időbeli elhatárolások, céltartalékok megszüntetését a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, valamint az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, illetve a fizetendő kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, az egyéb bevételekkel szemben, illetve az ügyletek átértékelését - a várható nyereségének vagy veszteségének elszámolását függetlenül attól, hogy fedezeti vagy nem fedezeti célú, a követelések vagy a kötelezettségek között megnyitott - származékos ügyletekhez kapcsolódó pozitív vagy negatív értékelési különbözetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, valamint az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, illetve a fizetendő kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal szemben;

d) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt cash-flow fedezeti célú, valamint külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezete céljából kötött származékos ügyletekhez kapcsolódóan a várható eredmény összegében elszámolt aktív és passzív időbeli elhatárolások megszüntetését a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, illetve az ügyletek átértékelését - a várható nyereségének vagy veszteségének elszámolását - a származékos ügyletekhez kapcsolódó pozitív vagy negatív értékelési különbözetben a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(3) A valós értéken történő értékelés szabályainak alkalmazásáról a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésre vonatkozó általános értékelési szabályokra áttérni a mérleg fordulónapjával lehet az átsorolás általános szabályai szerint, a már elszámolt értékelési különbözetek - jellegétől és a kapcsolódó pénzügyi instrumentumtól függően, az eredményt vagy a valós értékelés értékelési tartalékát érintő elszámolással történő - megszüntetésével, az indokolt értékvesztések, aktív és passzív időbeli elhatárolások, céltartalékok bekerülési (beszerzési) értéken történő értékeléshez kapcsolódó általános szabályok szerinti elszámolásával.

60. § (1) A valutapénztárba bekerülő valutakészletet, a devizaszámlára kerülő devizát, a külföldi pénzértékre szóló követelést, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó - a (4)-(6) bekezdés szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelyet a fizetett összegben kell felvenni, és amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(2)[1] A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzértékre szóló - az 54-55. § szerint minősített - minden követelést, ideértve a követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokat is, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget, ideértve a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolásokat is, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó - a (4)-(6) bekezdés szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

1 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 293. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.*

(3)[1] A valutapénztárban lévő valutakészletnek, a devizaszámlán lévő devizának, továbbá a külföldi pénzértékre szóló követelésnek, befektetett pénzügyi eszköznek, értékpapírnak, illetve kötelezettségnek az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó (2) bekezdés szerinti értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti különbözetet [a (8) bekezdés, valamint a 47. § (4) bekezdésének *c)* pontja szerint figyelembe veendő árfolyam-különbözet kivételével]:

a) amennyiben az összevontan veszteség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között árfolyamveszteségként,

b) amennyiben az összevontan nyereség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között árfolyamnyereségként

kell elszámolni.

(4)[2] A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzértékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (a továbbiakban együtt: külföldi pénzértékre szóló eszköz), illetve kötelezettség (1)-(2) bekezdés szerinti forintértékének meghatározásakor a valutát, a devizát - a választott - hitelintézet által meghirdetett devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán, vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(5)[3] A (4) bekezdésben előírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha a hitelintézet, a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által nem jegyzett valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

(5a)[4] Azon gazdasági események esetén, amelyeknél az ellenérték külföldi pénzértékben kerül meghatározásra, a külföldi pénzértékre szóló követelés, illetve kötelezettség forintértékének meghatározása során - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése alapján - alkalmazható az általános forgalmi adóról szóló törvénynek az adóalap forintban történő megállapítására vonatkozó előírásai szerinti árfolyam is.

(6)[5] A külföldi pénzértékre szóló eszközök és kötelezettségek forintra történő átszámításánál a devizavételi és devizaeladási árfolyam átlaga helyett valamennyi külföldi pénzértékre szóló eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, ha a (4) bekezdés szerinti értékeléstől történő eltérésnek az eszközökre-forrásokra, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős és emiatt a megbízható és valós összkép követelménye a (4) bekezdés szerint történő értékelés mellett nem teljesülne.

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 224. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 224. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 241. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 197. §.*

(7) Amennyiben jogszabály lehetővé teszi, hogy devizabelföldi ügyfelek szerződéses kapcsolataikban az ellenértéket, illetve annak törlesztő összegeit devizaalapon állapítsák meg, akkor ezen szerződések alapján a devizaalapú követelések, illetve kötelezettségek forintértékben történő könyvviteli nyilvántartásba vételénél, továbbá mérlegfordulónapi értékelésénél az (1)-(6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(8)[1] Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelést alkalmazó vállalkozónak a kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő, tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetés, valamint az ezen gazdálkodó szervezettel szemben fennálló hosszú lejáratú követelés vagy kötelezettség (együttesen: a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés) devizában kifejezett könyv szerinti értékére (a törlesztésekkel és az értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt bekerülési devizaértékre) vonatkozóan a (4)-(6) bekezdés szerinti átszámítás során keletkezett árfolyam-különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékában kell elszámolni a részesedéshez, a követeléshez és a kötelezettséghez rendelten nyilvántartott értékelési különbözettel szemben, amennyiben az fedezeti ügylettel fedezett, a fedezett összeg erejéig. A külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylettel nem fedezett részének árfolyam-különbözetét a (3) bekezdés szerint kell elszámolni.

(9)[2] Amennyiben a vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, a fedezeti ügylettel nem fedezett, kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő, külföldi pénzértékre szóló tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetése értékelésekor az értékvesztés, illetve az értékhelyesbítés összegének meghatározásánál a befektetés (4)-(6) bekezdés szerinti átszámítása során keletkezett árfolyam-különbözetet és a devizában kifejezett értékvesztés, illetve értékhelyesbítés (4)-(6) bekezdés szerinti forintértékét - eltérően az 54. és az 57-58. §-ban foglaltaktól - egybe kell számítani, és az értékvesztés, illetve az értékhelyesbítés forintösszegének meghatározásánál összevontan kell figyelembe venni.

(10)[3] Amennyiben a választott hitelintézet adott napon belül többször is jegyez árfolyamot, úgy az (1)-(9) bekezdések alkalmazása során az adott napi jegyzett árfolyamok közül a számviteli politikában meghatározott árfolyamot kell figyelembe venni.

(11)[4] Devizában történő könyvvezetés esetén a könyvvezetés pénznemétől eltérő pénznemben felmerült ügyletek elszámolására, értékelésére az (1)-(10) bekezdés előírásait kell értelemszerűen alkalmazni.

61. § (1) A hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú (éven belüli, illetve egyéves lejáratú) értékpapír beszerzési értéken (a vételár részét képező kamattal csökkentett vételáron) értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti.

(2) A forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értéke a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díj, a vásárolt vételi opció díja nélkül is meghatározható.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 19. § (2). Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (6).*
2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 16. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni. Lásd még: ugyane törvény 45. § (2).*
3 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 190. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 290. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

62. § (1) Tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, továbbá hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál bekerülési érték a 47-50. § szerinti tételek, vagy csoportos nyilvántartás esetén a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott beszerzési ár.

(2)[1] Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték a 47-50. § szerinti tételek, vagy a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott bekerülési érték; saját termelésű készleteknél (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási érték az 51. § szerinti közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A közvetlen önköltség utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.

(3) A befejezetlen építési-szerelési, illetve technológiai szerelési munka bekerülési értéke a kalkulációs egység összes elszámolt közvetlen költségéből a megrendelővel még el nem számolt, de ténylegesen elvégzett munkák közvetlen önköltsége, amely utókalkulációval, továbbá - a megrendelő igazolása alapján - a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható. A kalkulációs egység egy szerződés szerinti munkánál (egy létesítménynél) nagyobb egység nem lehet.

(4) Valutakészleteknél, devizakészleteknél bekerülési érték a beszerzéskori árfolyamon számított forintérték, vagy az átlagos (súlyozott) beszerzési árfolyamon, vagy a FIFO módszer szerinti árfolyamon számított forintérték.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti eszközöknél könyv szerinti érték az (1)-(4) bekezdés szerinti bekerülési érték, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

63. § (1)[2] A mérlegben a 25. § (2)-(8) bekezdése szerint meghatározott immateriális jószágot a 47-51. § szerinti bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az 52-53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, az immateriális javakra adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(2) A vagyoni értékű jog és a szellemi termék könyv szerinti értékét meghaladó - az 58. § alapján meghatározott - piaci értékét az immateriális javak értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 17. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 237. § (1). Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*

(3)[1] A mérlegben a 26. § (2)-(7) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszközt, tenyészállatot és beruházást a 47-51. § szerinti bekerülési értéknek az 52-53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, a beruházásokra adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(4) A 26. § (2)-(6) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszköz, tenyészállat terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével megállapított nettó értékét meghaladó - az 58. § szerint meghatározott - piaci értékét a tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

64. § (1) A mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A gazdasági társaságban lévő - 27. § (2), (4) bekezdése szerinti - tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értékét meghaladó piaci értékét a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

(4)[2] Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetés

a) bekerülési értéke és az azt meghaladó valós értéke közötti különbözetet az értékpapírhoz hozzárendelt pozitív értékelési különbözetként kell kimutatni, kereskedési célú értékpapír esetén a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben, az értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, valamint tulajdoni részesedést jelentő befektetés esetén a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

b) valós értéke és az azt meghaladó bekerülési értéke közötti különbözetet kereskedési célú értékpapír esetén az értékpapírhoz hozzárendelt negatív értékelési különbözetként a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, az értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, valamint tulajdoni részesedést jelentő befektetés esetében az (1)-(2) bekezdés szerinti bekerülési értéket csökkentő értékvesztésként kell kimutatni.

(5)[3] Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetés könyv szerinti értéke - az (1)-(2) bekezdéstől eltérően - a bekerülési érték értékelési különbözettel módosított összege.

---

1 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 237. § (2). Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*

2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 20. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 20. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

65. § (1) A mérlegben a követelést (ideértve a hitelintézetekkel, a pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a pénzeszközöket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket is) - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a külföldi pénzértékre szóló követelést az elfogadott, az elismert devizaösszegnek a szerződés szerinti teljesítéskori (illetve mérlegfordulónapi), a 60. § szerinti árfolyamán, illetve a már elszámolt, devizában meghatározott értékvesztés nyilvántartási árfolyamán csökkentett, az értékvesztés devizában visszaírt összegének a nyilvántartási árfolyamon számított értékével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos - a 27. § (3), (5), (6) bekezdése szerint kimutatott - követelés összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan járó kamat összegét. Az ilyen címen felvett követelés összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani.

(4) A mérlegben a követelés fedezetére kapott váltót a leszámítolásig, az átruházásig, a pénzügyi rendezésig a követelés (1)-(2) bekezdése szerinti elfogadott, elismert értékén, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett és az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(5) A mérlegben a 29. § (6)-(8) bekezdése szerinti egyéb követelést a járó, az igényelt, a fizetett összegben, az átvett értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(6) A mérlegben a követelést az (1)-(5) bekezdés szerinti könyv szerinti értéken addig kell kimutatni, amíg azt pénzügyileg vagy egyéb módon (a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással, eszközátadással) nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, illetve amíg azt el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.

(7)[1] A mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.

(8)[2] Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt követelés

a) befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési értéke és az azt meghaladó valós értéke közötti különbözetet a követeléshez hozzárendelt pozitív értékelési különbözetként kell kimutatni, kereskedési célú követelés esetén a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, az értékesíthető követelés esetén a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

b) valós értéke és az azt meghaladó, a befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési értéke közötti különbözetet kereskedési célú követelés esetén negatív értékelési különbözetként a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, az értékesíthető követelés esetében az (1)-(6) bekezdés szerinti bekerülési értéket csökkentő értékvesztésként kell kimutatni.

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (9).*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 21. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(9)[1] Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú követelés könyv szerinti értéke - az (1)-(6) bekezdéstől eltérően - a befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési érték értékelési különbözettel módosított összege.

66. § (1)[2] A mérlegben a 28. § (2)-(3) bekezdése szerinti készletet a 62. § (2) és (3) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve az 56. § szerint elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken, a készletekre adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a pénztár, csekkek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a pénztárban lévő forintpénzkészlet értékét, a valutakészlet 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét, az elektronikus pénzeszközök értékét, a kapott csekkek értékét kell kimutatni.

(3) A mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét, továbbá a devizaszámlán lévő deviza bankkivonattal egyező értékének a 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azokat belföldi vagy külföldi hitelintézetben helyezték el.

67. § (1) A saját tőkét, a céltartalékot, a kötelezettségeket a mérlegben - a 60. §-ban foglaltak figyelembevételével - könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben - a saját tőke elemei között - külön tételben negatív előjellel kell szerepeltetni a jegyzett, de még be nem fizetett tőke értékét, ideértve a kedvezményes áron kibocsátott dolgozói részvények, dolgozói üzletrészek értékének a dolgozókat terhelő, általuk még nem rendezett hányadának megfelelő értékét is.

68. § (1) Ha a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél, a visszafizetendő összeget a mérlegben - jogcímének megfelelően - a kötvénykibocsátás miatti tartozások, az egyéb kötelezettségek vagy a váltótartozások között kell kimutatni a kötelezettség visszafizetésének időpontjáig, és a kiegészítő mellékletben be kell mutatni. A fizetendő kamatként elszámolt különbözetből a tárgyévet követő üzleti év(ek)et terhelő összeget az aktív időbeli elhatárolások között kell állományba venni, és időarányosan kell elszámolni.

(2) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos - a 42. § (5) bekezdése szerinti - kötelezettség összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani. Az ilyen címen felvett kötelezettség összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan fizetendő kamat összegét.

(3)[3] A vevőtől forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt összegben, a devizában kapott előleget a 60. § szerint forintra átszámított összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve más módon történő elszámolásáig.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 21. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (4). Lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 229. § (2).*
3 *Módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 167. § c).*

(4) A forintban felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben, a devizában felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított deviza, illetve a törlesztésekkel csökkentett deviza 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben kimutatni.

(5) Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítéséből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó

a) forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben,

b) devizában teljesítendő kötelezettséget - kivéve, ha az ellenérték kiegyenlítése a 48. § (7) bekezdésének *c)* pontja alapján exportáruval történik - az elismert, számlázott devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében

kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítették, egyéb, illetve halasztott bevételként el nem számolták.[1]

(6) A forintban fennálló váltótartozásokat a fizetendő forintösszegben, a devizában fennálló váltótartozásokat a devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben - az (1) bekezdés figyelembevételével - kimutatni.

A mérlegtételek alátámasztása leltárral

69. §[2] (1) A könyvek üzleti év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és e törvény előírásai szerint megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza - az (5) bekezdés figyelembevételével - a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítése keretében a vállalkozónak a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan el kell végeznie.

(3) Ha a vállalkozó a számviteli alapelveknek megfelelő folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezet, a leltárba bekerülő adatok valódiságáról - a leltár összeállítását megelőzően - leltározással köteles meggyőződni, és azt az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatában meghatározott időszakonként, de legalább háromévente mennyiségi felvétellel, illetve minden üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél, valamint az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, portfolió-kezelésben, vagyonkezelésben lévő értékpapíroknál és egyéb, a pénzeszközök közé nem tartozó - eszközöknél, továbbá a dematerializált értékpapíroknál egyeztetéssel kell elvégeznie.

(4) Ha a vállalkozó a számviteli alapelveknek megfelelő mennyiségi nyilvántartást nem vezet, vagy e nyilvántartást nem folyamatosan vezeti, akkor a leltárba bekerülő adatok valódiságáról - a leltár összeállítását megelőzően - leltározással köteles meggyőződni, és az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó leltározást mennyiségi felvétellel, illetve a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél, valamint az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, portfolió-kezelésben, vagyonkezelésben lévő értékpapíroknál és egyéb, a pénzeszközök közé nem tartozó - eszközöknél, továbbá a dematerializált értékpapíroknál egyeztetéssel kell elvégeznie.

---

1 *Módosítva: 2015. évi CI. törvény 43. § 17. alapján.*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 242. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

(5) A vállalkozó - a (3)-(4) bekezdéstől eltérően - az üzleti év mérlegfordulónapját megelőző negyedévben vagy az azt követő negyedévben is ellenőrizheti mennyiségi felvétellel árukészletei nyilvántartásának a mérleg fordulónapjára vonatkozó adatai helyességét. A mennyiségi felvétel alapján szükségessé váló módosításokat az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan kell elszámolni.

(6) A vállalkozó nem alkalmazhatja az (5) bekezdésben foglaltakat, ha árukészleteiről sem mennyiségi, sem értékbeni nyilvántartást nem vezet.

Az eredménykimutatás tartalma, tagolása

70. §[1] (1) Az eredménykimutatás a vállalkozó adózott eredményének a levezetését - az ellenőrzés megállapításai alapján az előző üzleti év(ek) adózott eredményét módosító jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten - tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, az adózott eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

(2) Az üzleti év adózott eredményét az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye (a továbbiakban együtt: adózás előtti eredmény) adófizetési kötelezettség levonásával csökkentett összegében kell meghatározni.

71. § (1) Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye - a vállalkozó döntésétől függően - kétféle módon állapítható meg:

a) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb bevételeknek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás és egyéb ráfordítások együttes összegének különbözeteként (összköltség eljárással);

b) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének és az értékesítés közvetlen költségei, az értékesítés közvetett költségei különbözetének, valamint az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások különbözetének összevont értékeként (forgalmi költség eljárással).

(2)[2] Az üzemi (üzleti) tevékenységre vonatkozó eredménymegállapítás (1) bekezdés szerinti két módjának tagolását a 2. és 3. számú melléklet tartalmazza. A vállalkozó a 2., illetve a 3. számú melléklet közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egyik üzleti évben összköltség eljárással, a másik évben forgalmi költség eljárással, illetve fordítva készíti az eredménykimutatást, biztosítani kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik eljárásról (változatról) a másikra való áttérésről a kiegészítő mellékletben tájékoztatást kell adni és az áttérést indokolni kell.

(3) Az ellenőrzés által megállapított nem jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását az eredménykimutatás megfelelő tárgyévi adatai tartalmazzák.

(4) Az eredménykimutatás 2. és 3. számú mellékletben megadott tételeinek további tagolása megengedett, amennyiben az egyes tételek további részletezése az eredmény valós értéke kialakulásának megismeréséhez, alátámasztásához ez szükséges. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedi le.

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 15. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 16. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(5) A 2. és a 3. számú mellékletben megadott eredménykimutatás arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett bevétel-, illetve ráfordításcsoporton belül összevonhatók, ha

a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,

b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,

c) az összevont tételek és az összevonás indoka a kiegészítő mellékletben bemutatásra kerül.

(6) Az (5) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(7) Nem kell az eredménykimutatásban feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

Az eredménykimutatás tételeinek tartalma

72. § (1)[1] Az értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában az üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások ártámogatással és felárral növelt, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékét.

(2) A teljesítés időszakában (üzleti évében) elszámolt értékesítés nettó árbevétele magában foglalja

a)[2] a vevőnek a szerződésben meghatározott feltételek szerinti teljesítés alapján kiállított, elküldött, a vevő által elismert, elfogadott számlában, nyugtában, illetve - ha az eladó számla, nyugta kiállítására nem kötelezett - egyéb számviteli bizonylatban rögzített, vagy a pénzeszközben kapott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékkel egyező árbevételt,

b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe által a külföldi székhelyű vállalkozásnak, a külföldi székhelyű vállalkozás más fióktelepének teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás számlázott ellenértékét az egymás közötti megállapodásban, szerződésben meghatározott feltételek teljesítésekor a külföldi székhelyű vállalkozás, illetve annak más fióktelepe által elismert - általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben,

c)[3] az árbevételbe beszámító ártámogatást az adóhatósággal történő elszámolás alapján.

(3) Az értékesítés nettó árbevétele magában foglalja a pénzügyi lízing keretében a lízingbe vevőnek átadott termék, továbbá a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel történő eladáskor az eladott termék számlázott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékét, eladási árát, a termék átadásakor, függetlenül a részletek megfizetésétől, a tulajdonjog megszerzésétől, illetve annak időpontjától.

(4) Az értékesítés nettó árbevételeként kell elszámolni:

a)[4] a kötelezettségek teljesítésére, a csereszerződés keretében átadott vásárolt és saját termelésű készletek, nyújtott szolgáltatások - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott, megállapodás, csereszerződés szerinti értékét a készlet átadás-átvétel, a szolgáltatásnyújtás időpontjában,

---

1 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 7.*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 243. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 8.*
4 *Megállapította: 2008. évi LXXXI. törvény 174. §. Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*

b)[1] az értékesített göngyöleg betétdíjas árának számla, nyugta szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét,

c)[2] a gazdasági társaságnál a jegyzett tőkének tőkekivonással történő leszállításakor a bevont részvények, üzletrészek, egyéb társasági részesedések ellenében átadott vásárolt és saját termelésű készletek - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott, a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve az arra jogosult testület határozatában rögzített értékének összegét,

d)[3] a befektetett eszközök használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéséért kapott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott ellenértéket,

e)[4]

(5)[5] Az értékesítés nettó árbevételét módosító (növelő vagy csökkentő) tételként kell elszámolni a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében az ügyletnek a zárás napján érvényes valós értékét a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, illetve a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

73. § (1)[6] Az értékesítés nettó árbevétele nem tartalmazhatja az értékesítésről kiállított számlában, nyugtában - a konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - adott engedmény összegét.

(2) Az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételként kell elszámolni:

a)[7] a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számlában, nyugtában rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

b)[8] a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a teljesítés időpontjában már fennálló, megismerhető, a szerződés szerinti feltételektől való eltérések vagy a teljesítést követően végrehajtott szerződésmódosítások miatt - utólag adott engedmény helyesbítő számlában, nyugtában rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

c)[9] a - teljesítés időpontjában a vevő által szerződés szerinti teljesítésként elfogadott - vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a szavatossági jogok (igények) érvényesítése során - utólag adott engedmény helyesbítő számlában, nyugtában rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a szavatossági igény megismerésének időpontjára vonatkozik);

---

1 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 243. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
2 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 15.*
3 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 110. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 2018. évi LXXXII. törvény 224. § 2. Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 101. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
6 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
7 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
8 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (5), 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
9 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*

d)[1] az értékesített és később visszavett, a két időpont között használt - a 72. § (3) bekezdése szerinti - termék visszavételkori piaci értékét, legfeljebb eredeti eladási árát, a helyesbítő, illetve stornó számlában, nyugtában rögzített, a szerződés szerinti feltételek teljesülésének későbbi meghiúsulása miatt az eredeti ellenértéknek részben vagy teljesen visszatérített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a visszavétel időpontjára vonatkozik);

e)[2] a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez kapcsolódó visszáru, valamint az értékesített és később visszavett betétdíjas göngyöleg helyesbítő, illetve stornó számlában, nyugtában rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a visszaszállítás, a visszavétel időpontjára vonatkozik).

(3)[3] Az értékesítés nettó árbevételét növelő tételként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag felszámított felár, az eladási árat növelő korrekciók helyesbítő számlában, nyugtában rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik).

(4)[4] Az értékesítés nettó árbevételét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a Tao. törvény 18. §-a alapján az értékesítőnek az értékesítésre tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában az értékesítés nettó árbevétele módosításaként nem szerepeltetné.

74. § (1)[5] Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a belföldi vevőnek értékesített vásárolt és saját termelésű készlet, valamint a belföldi igénybe vevő részére teljesített szolgáltatás 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt forintban, devizában, valutában, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlítik ki. Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét, továbbá a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozónál a belföldi vállalkozónak, illetve a más vámszabad és tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét.

(2)[6] Exportértékesítés árbevételeként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet külkereskedelmi termékforgalomban külföldi vevőnek történő értékesítésének, továbbá a külföldi igénybe vevő részére végzett szolgáltatásnyújtásnak a 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt devizában, valutában, forintban, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlítik ki.

(3)[7]

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 18. §. Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
2 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 18. §. Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 8.*
4 *Beiktatta: 2013. évi CIII. törvény 26. § (2). Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 4., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 16.*
5 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 19. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 19. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXIV. törvény 305. § 2. Hatálytalan: 2015. I. 1-től.*

75. § (1)[1] Az értékesítés 72. § (2) bekezdésének *a)* pontja szerinti árbevételének ellenértéke kiegyenlíthető számlajóváírással forintban vagy devizában, készpénzben forintban vagy jogszabályi előírás alapján valutában, az értékesítés devizában meghatározott ellenértékével azonos értékű importáruval, importszolgáltatással.

(2) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének *a)* pontja szerinti számla alapján forintban történik, akkor a számla szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - forintértéket kell árbevételként elszámolni.

(3) Az ellenértéknek forintban (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott forintértéknek az általános forgalmi adóval csökkentett összegét kell árbevételként figyelembe venni.

(4) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének *a)* pontja szerinti számla alapján devizában történik, akkor a számla szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - deviza (7) bekezdés szerint átszámított forintértékét kell árbevételként elszámolni.

(5) Az ellenértéknek valutában (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott valuta (7) bekezdés szerint átszámított - általános forgalmi adót nem tartalmazó - forintértékét kell árbevételként figyelembe venni.

(6) Ha az exportértékesítés devizában meghatározott ellenértékét azonos devizaértékű importáruval, illetve importszolgáltatással egyenlítik ki, az importbeszerzés, illetve az exportárbevétel forintértékét az importbeszerzés, illetve az exportértékesítés, az exportszolgáltatás szerződés szerinti devizaértékének az első teljesítés napjára vonatkozó - a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértékén kell meghatározni. Így az importbeszerzés értéke és az exportértékesítés árbevétele forintértékben is azonos lesz.

(7) A 72. § (2) bekezdése *a)* pontjának megfelelő számla szerinti devizát, az ellenértékként kapott valutát a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó - a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti - devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

76. § (1) Aktivált saját teljesítmények értékeként a saját előállítású eszközöknek az üzleti évben aktivált (az eszközök között állományba vett) értéke és a saját termelésű készletek állományváltozása együttes (összevont) összegét kell kimutatni.

(2)[2] Saját előállítású eszközök aktivált értékeként kell kimutatni a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítmények [tárgyi eszközök, immateriális javak, a 48. § (1), (3) bekezdése szerinti, az eszközök értékét növelő munkák], továbbá a tenyészállattá átminősített növendékállatok, valamint a törvény előírásai szerint az egyéb ráfordítások között elszámolandó saját előállítású eszközök és saját teljesítmények - 51. § szerint meghatározott - közvetlen önköltségen számított értékét (ideértve a saját termelésű készletek értékvesztését is).

(3) A saját termelésű készletek - 66. § (1) bekezdése szerint meghatározott értéke - üzleti év végi záróállományának és az üzleti év elejei nyitóállományának különbözetét kell állományváltozásként figyelembe venni.

77. § (1)[3] Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek pénzügyi műveletek bevételeinek.

(2)[4] Az egyéb bevételek között kell elszámolni:

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (9).*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § h).*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 18.*
4 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 206. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*

a) a káreseményekkel kapcsolatosan kapott bevételeket,
b) a kapott bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, behajtási költségátalányok, kártérítések, sérelemdíjak összegét,
c) a behajthatatlannak minősített - és az előző üzleti év(ek)ben hitelezési veszteségként leírt - követelésekre kapott összeget,
d) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodótól, illetve természetes személytől, valamint államközi szerződés vagy egyéb szerződés alapján külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás összegét,
e) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok által fizetett termékpálya-szabályozás összegét,
ha az a tárgyévhez vagy a tárgyévet megelőző üzleti év(ek)hez kapcsolódik és azt a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezték. Az egyéb bevételkénti elszámolásnak nem feltétele a mérlegkészítés időpontjáig történő pénzügyi rendezés, ha külön jogszabály eltérően rendelkezik, illetve a *d)* pontban foglalt támogatás esetén, ha a támogatási szerződés alapján a mérlegkészítés időpontjáig a támogatással való elszámolás megtörtént.
(3) Az egyéb bevételek között kell kimutatni:
a) a 41. § (1)-(2) és (4) bekezdése szerint képzett céltartalék összegének felhasználását (csökkenését, megszűnését);
b)[1] a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - az adóhatóságtól, jogszabály által meghatározott szervezettől megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig - a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően - igényelt (járó) támogatás, juttatás összegét;
c)[2]
d)[3] az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) - forgóeszközök között kimutatott - követelésnek az engedményes által elismert értékét a követelés átruházásakor;
e)[4] az immateriális jószág, a tárgyi eszköz értékesítéséből (ide értve azt is, ha az immateriális jószág, a tárgyi eszköz a mérlegben, a könyvekben nincs kimutatva), továbbá az immateriális jószág, a tárgyi eszköz 72. § (4) bekezdésének *a)* és *c)* pontja szerinti jogcímen történő átadásából származó bevételt az értékesítéskor, az átadáskor;
f) a biztosító által fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig elfogadott, visszaigazolt - tárgyévi, illetve a tárgyévet megelőző üzleti évi káreseményhez kapcsolódó - összeget;
g)[5] a követelés eredeti jogosultjánál - ha a követelésre korábban értékvesztést számolt el - a követelés könyv szerinti értékét meghaladóan realizált összeget;
h)[6] a nyereség jellegű kerekítési különbözetet;

---

1 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 4. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2002. évi XLII. törvény 323. § (4). Hatálytalan: 2003. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 217. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 20. § (2). Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § d).*
5 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
6 *Beiktatta: 2008. évi LXXXI. törvény 175. § (1). Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*

i)[1] a vagyonrendelőnél a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti értékét;

j)[2] a vagyonrendelőnél a kezelt vagyon részbeni vagy teljes kiadásakor az átvett vagyon vagyonrendelőnek járó összegét;

k)[3] a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több;

l)[4] a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, továbbá a hitelező által elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét, ha ahhoz beszerzett eszköz nem kapcsolódik;

m)[5] a visszafizetési kötelezettség nélkül kapott, a (2) bekezdés *d)* pontja alá nem tartozó, illetve nem fejlesztési célra kapott támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

n)[6] térítés nélkül kapott (igénybe vett) szolgáltatások piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét;

o)[7] 45. § (3) bekezdése szerint halasztott bevételként elhatárolt negatív üzleti vagy cégértékből az üzleti évben a 45. § (4) bekezdése szerint leírt összeget;

p)[8] az üzletág értékesítésének nyereségét [a kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értéke közötti különbözetnek, valamint a kapott (járó) vagy fizetett (fizetendő) összegnek a nyereségjellegű különbözetét].

(4)[9] Egyéb bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni:

a) az elengedett kötelezettség összegét akkor, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszközhöz kapcsolódik, legfeljebb az elengedett kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig;

b) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

c) a térítés nélkül - visszaadási kötelezettség nélkül - átvett, az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt, részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét;

d) a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszközhöz kapcsolódik, legfeljebb az átvállalt kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig.

---

1 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (9). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (9). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (1). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 9.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
6 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
7 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
8 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 219. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
9 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 17. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(4a)[1] Egyéb bevételként kell kimutatni a (4) bekezdés szerint halasztott bevételként elszámolt, időbelileg elhatárolt összegből a 45. § (2) bekezdése szerint a kapcsolódó költségek, ráfordítások ellentételezésére megszüntetett összeget.

(5) Egyéb bevételként kell elkülönítetten kimutatni az értékvesztések visszaírt összegeit [ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének visszaírt összegét, továbbá a követelések 55. § (3) bekezdése, a készletek 56. § (4) bekezdése szerint visszaírt értékvesztésének összegét], valamint a kereskedelmi áruk nyereségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét.

(6)[2] Egyéb bevételt csökkentő tételként kell elszámolni a (3) bekezdés *e)* pontja szerint értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesítésének későbbi meghiúsulása miatt visszavett, a két időpont között használt eszköz - 73. § (2) bekezdés *d)* pontja szabályai szerinti - visszavételkori értékét.

(7)[3] Egyéb bevételként kell kimutatni az üzleti évhez kapcsolódó, szerződésen alapuló - konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag kapott (járó) engedmény szerződés szerinti összegét, ideértve az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében kapott (járó) engedmény - általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

78. § (1) Az anyagjellegű ráfordítások között kell kimutatni a vásárolt és felhasznált anyagok értékét, az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások - le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2)[4] Anyagköltségként az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét, továbbá a vásárolt növendék-, hízó- és egyéb állatok bekerülési értékét kell kimutatni. A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, haszonanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher, jövedéki adó, termékdíj visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.

(3) Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások bekerülési értékét a - le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.

(4)[5] Az egyéb szolgáltatások értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjat, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat, bankköltséget (a fizetett, fizetendő kamat kivételével) és a negatív hozamként felszámított összeget (negatív kamatot), biztosítási díjat, továbbá a saját előállítású termékeknek a saját kiskereskedelmi egységbe történő kiszállításakor, illetve (saját) üzemben történő felhasználásakor megfizetett adót, járulékot, termékdíjat a számlázott, a fizetett, a szerződésben meghatározott (számított), a bevallott összegben kell kimutatni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 17. § (3). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Beiktatta: 2008. évi LXXXI. törvény 175. § (2). Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*
3 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 295. §. Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § i).*
4 *Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*
5 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 10.*

(5) Az eladott áruk beszerzési értéke az üzleti évben - általában - változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, majd az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével.

(6) Az eladott (közvetített) szolgáltatások értékeként a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe a külföldi székhelyű vállalkozástól, vagy annak más fióktelepétől igénybe vett szolgáltatásokat (ideértve az irányítás átterhelt költségeit, ráfordításait is) a számlázott értéken - jellegének megfelelően - a (3)-(4), illetve a (6) bekezdés szerinti szolgáltatásként köteles az anyagjellegű ráfordítások között kimutatni.

(8)[1] A (3)-(4), illetve a (6) bekezdés szerint - jellegének megfelelően - elszámolt költség, ráfordítás értékét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a Tao. törvény 18. §-a alapján a szolgáltatást igénybe vevőnek az igénybe vett szolgáltatásra tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában a szolgáltatás igénybe vétele miatti költség, ráfordítás értékének módosításaként nem szerepeltetné.

79. § (1) Személyi jellegű ráfordítások az alkalmazottaknak munkabérként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.

(2)[2] Bérköltség minden olyan - az üzleti évhez kapcsolódó - kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, ideértve a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeget is, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a bérjárulékoknak.

(3) A személyi jellegű egyéb kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.

---

1 *Beiktatta: 2013. évi CIII. törvény 26. § (3). Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 4., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 16.*

2 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 9.*

(4)[1] Bérjárulékok a szociális hozzájárulási adó, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

80. § (1) Értékcsökkenési leírásként kell kimutatni:

a) az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek az 52. § (1)-(4) bekezdése szerint tervezett (meghatározott), az 53. § (3) bekezdése szerint módosított értékcsökkenése összegét,

b) a (2) bekezdés szerint a használatbavételkor elszámolt összeget.

(2)[2] A 100 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke - a vállalkozó döntésétől függően - a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolható.

81. § (1)[3] Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek pénzügyi műveletek ráfordításainak.

(2) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

a) az üzleti év mérlegfordulónapja előtt bekövetkezett, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált káreseményekkel kapcsolatos - a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - kifizetéseket, elszámolt, fizetendő összegeket;

b)[4] a fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált, elszámolt, fizetendő, a mérlegfordulónap előtti időszakhoz kapcsolódó bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, behajtási költségátalányok, kártérítések, sérelemdíjak összegét;

c)[5] a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodónak - az üzleti évhez kapcsolódóan - adott támogatás, juttatás összegét;

d) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok javára teljesített - az üzleti évhez kapcsolódó - befizetések összegét;

e)[6] az államháztartás egyes alrendszereivel (a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok, a társadalombiztosítás költségvetéseivel), az Európai Unió különböző pénzügyi alapjaival (pénzügyi forrásaival) elszámolt - a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható - adók, díjak, illetékek, hozzájárulások tárgyévre bevallott, fizetett, illetve fizetendő összegét;

f)[7]

g)[8]

h)[9] a veszteség jellegű kerekítési különbözetet;

---

1 *Megállapította: 2009. évi CXVI. törvény 76. §. Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 10., 2018. évi LII. törvény 41. § 7. a).*
2 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 5. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 19.*
4 *Módosította: 2013. évi CC. törvény 231. § 5., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 17.*
5 *Módosította: 2005. évi CXII. törvény 30. § (6).*
6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 21. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLVI. törvény 257. § 2. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
8 *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LXXVII. törvény 200. § (1). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*
9 *Beiktatta: 2008. évi LXXXI. törvény 176. §. Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*

i)[1] a vagyonrendelőnél a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök könyv szerinti értékét;

j)[2] a vagyonrendelőnél a kezelt vagyon részbeni vagy teljes kiadásakor a kezelt vagyonra szóló tartós követelés kezelt vagyon csökkenésével arányos, kivezetett összegét;

k)[3] a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a nyilvántartás szerinti érték a több;

l)[4] behajthatatlannak nem minősülő, a forgóeszközök között kimutatott - vásárolt követelésnek nem minősülő - elengedett követelés könyv szerinti értékét;

m)[5] a tartozásátvállalás során - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét - a 33. § (1) bekezdésének figyelembevételével - a tartozást átvállalónál;

n)[6] a visszafizetési kötelezettség nélkül átadott, pénzügyileg rendezett, a *c)* pont alá nem tartozó támogatás, véglegesen átadott pénzeszközök összegét;

o)[7] a 77. § (2) bekezdés *d)* pontja és (4) bekezdés *b)* pontja alapján az előző üzleti év(ek)ben kapott, bevételként elszámolt támogatás, juttatás visszafizetendő összegét;

p)[8] a térítés nélkül átadott eszközök - a részesedések, az értékpapírok, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kölcsönök és a vásárolt követelések kivételével - nyilvántartás szerinti értékét, valamint a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben;

q)[9] az üzletág értékesítésének veszteségét [a kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értéke közötti különbözetnek, valamint a kapott (járó) vagy fizetett (fizetendő) összegnek a veszteségjellegű különbözetét].

(3) Az egyéb ráfordítások között kell kimutatni:

a) a 41. § (1)-(2) és (4) bekezdése szerint az üzleti évben képzett céltartalék összegét, a képzett céltartalékot növelő összeget;

b)[10] a forgóeszközök között kimutatott - vásárolt követelésnek nem minősülő - követelésnek behajthatatlan követelésként az üzleti évben leírt összegét;

c) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz közvetlen értékesítésekor azok könyv szerinti értékét;

d)[11]

e) a hiányzó, illetve a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értékét;

---

1 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (10). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (10). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 18. § (1). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 9.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 18. § (1). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 4.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
6 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
7 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 291. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
8 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 291. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
9 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 220. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
10 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 207. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
11 *Hatályon kívül helyezte: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3). Hatálytalan: 2002. I. 1-től.*

f)[1] az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) - forgóeszközök között kimutatott - követelésnek a könyv szerinti értékét a követelés átruházásakor.

(4) Az egyéb ráfordítások között elkülönítetten kell kimutatni:

a) az értékvesztés összegét, ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § (1)-(2) bekezdése szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének összegét, a követelések 55. § (1)-(2) bekezdése, a készletek 56. § (1)-(3) bekezdés szerint elszámolt értékvesztésének összegét;

b) a kereskedelmi áruk veszteségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét;

c)[2]

(5)[3] Egyéb ráfordításként kell kimutatni az üzleti évhez kapcsolódó, szerződésen alapuló - konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag adott (fizetendő) engedmény szerződés szerinti összegét, ideértve az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében adott (fizetendő) engedmény - általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

(6)[4] Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni, de halasztott ráfordításként időbelileg el lehet határolni - az összemérés számviteli alapelv érvényesülése érdekében - a vállalkozó által megvalósított (megszerzett) és jogszabályi rendelkezés alapján az üzemeltetőnek térítés nélkül, véglegesen átadott olyan eszköz (beruházás) nyilvántartás szerinti értékét, amelyet a jövőbeni vállalkozási tevékenysége érdekében valósított (szerzett) meg.

82. § (1) Az értékesítés közvetlen költségei között kell kimutatni az értékesített saját termelésű készletek és teljesített szolgáltatások közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) Az értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége magában foglalja az értékesített saját termelésű készletek, a teljesített saját szolgáltatások - 51. § szerint meghatározott - közvetlen önköltségét a 66. § (1) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott értéken.

(3) Az értékesítés közvetett költségei között az értékesítés és forgalmazás költségét, az igazgatási költségeket és az egyéb általános költségeket kell szerepeltetni.

(4) Az értékesítési, forgalmazási költségek között az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket (csomagolási, szállítási költségek, bizományi díjak), a késztermékek, az értékesítésre váró áruk raktározási költségeit, az értékesítő részlegek és irodák költségeit, a reklám, a propaganda és a piackutatás költségeit kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az az értékesítéshez közvetlenül hozzárendelhető-e vagy sem. Az értékesítéshez közvetlenül hozzákapcsolható költségeket, továbbá a kereskedelmi tevékenység közvetlenül elszámolható költségeit indokolt elkülönítetten kimutatni.

(5) Az igazgatási költségek között kell kimutatni az igazgatás személyi és anyagjellegű, valamint egyéb költségeit.

(6) Az egyéb általános költségek között kell kimutatni a működés egyéb közvetett költségeit.

---

1 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 218. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXIV. törvény 305. § 3. Hatálytalan: 2014. XI. 27-től.*
3 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 296. §. Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § j).*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 18. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

83. § (1) A pénzügyi műveletek eredménye a pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak különbözete.

(2)[1] A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak: a kapott (járó) osztalék és részesedés, a részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek, a befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek, az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

(3)[2] A pénzügyi műveletek ráfordításai közé tartoznak: részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek, a befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások árfolyamveszteségek, a fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, a részesedések, az értékpapírok, a tartósan adott kölcsönök, a bankbetétek értékvesztése.

84. § (1)[3] Kapott (járó) osztalék és részesedés a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló határozat alapján járó összeg (ideértve a kamatozó részvények után kapott, illetve járó kamatot, valamint a bizalmi vagyonkezelés során a vagyonrendelőnek kifizetett, illetve járó hozamot is), amennyiben az a mérlegfordulónapig ismertté vált.

(2)[4] Részesedésekből származó bevételként, árfolyamnyereségként kell elszámolni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

b) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedés nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több;

c) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás, a kényszertörlési eljárás befejezésekor) az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt tartós részesedés ellenében kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti (átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékével csökkentett) értékének a különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a több;

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 19. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 19. §. Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 5.*
3 *Megállapította: 2014. évi XV. törvény 61. § (11). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 20., 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § e), 2018. évi XLI. törvény 229. § 11.*
4 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 20. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

d) az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés - a megszűnt részesedésre jutó, a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegével azonos összegű - bekerülési értékének a különbözetét, amennyiben a szerzett részesedés értéke a több (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegét kell figyelembe venni a különbözet számításánál);

e) az átvevő gazdasági társaságon kívüli tulajdonosnál (tagnál) - a gazdasági társaság beolvadása esetén - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke értékének (mint a jogutód gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékének) a különbözetét, amennyiben a saját tőke értéke a több;

f) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőkekivonás útján valósul meg, a bevont tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és névértéke fejében átvett eszközök értékének a különbözetét, amennyiben az átvett eszközök értéke a több.

(2a)[1] Részesedésekből származó bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételeket, amennyiben azok a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedéshez kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás felmerülésekor - azzal arányosan - kell elszámolni részesedésekből származó bevételként.

(3)[2] Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételként, árfolyamnyereségként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott adott kölcsön (ideértve a bankbetétet is), hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;

b) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott befektetési jegyek nettó eszközértéke és névértéke közötti különbözet összegében kapott hozam összegét, függetlenül attól, hogy az kamatból, osztalékból vagy árfolyamnyereségből származik, továbbá eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált hozamot, valamint a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kockázatitőkealap-jegyek után kapott hozam összegét, - forgatási célú befektetés esetén a hozamokat az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell figyelembe venni -;

c) a pénzügyi lízing esetén a lízingdíjban lévő kapott (járó) kamat összegét;

d) a tartós befektetést jelentő diszkont értékpapír vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévre időarányosan jutó összeget;

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 20. § (3). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 6.*

e) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a *d)* pont szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;

f) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapír vagy kölcsön nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több;

g)[1] a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott átruházott (engedményezett) követelés eladási ára (az engedményes által elismert értéke) és a könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet a követelés átruházásakor.

(3a)[2] Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírok, kölcsönök) származó bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételeket, amennyiben azok a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírhoz, kölcsönhöz kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás felmerülésekor vagy kölcsön esetén annak megszűnésekor (visszafizetésekor vagy kivezetésekor) - azzal arányosan - kell elszámolni befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírok, kölcsönök) származó bevételként.

(4)[3] A befektetett pénzügyi eszközök bevételét csökkentő tételként kell kimutatni a (3) bekezdés *a)* pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(5) Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá ezen értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;

b)[4] a forgóeszközök között kimutatott kölcsön, váltókövetelés, pénzeszközök után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, valamint a forgóeszközök között kimutatott befektetési jegyek hozamát;

c) a forgóeszközök között kimutatott diszkont értékpapírok vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévre időarányosan jutó összeget;

d) a pénzügyi intézménnyel kötött valódi penziós ügylet esetén az azonnali eladási ár és a határidős visszavásárlási ár (kötési ár) különbözetét;

e)[5] a valódi penziós ügyletek és az óvadéki repóügyletek esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz követelésként kimutatott vételára és kötelezettségként kimutatott viszonteladási ára közötti különbözet összegében, valamint a kölcsönbe adott értékpapír után járó kölcsönzési díj összegében elszámolt kamatbevételt;

f)[6] kamat swap ügyletek esetén, ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést:

---

1 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 219. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 20. § (4). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 21.*
4 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 7. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
6 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 292. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

fa) amennyiben az elszámolás az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, az ügylet realizált nyereségét, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés *a)* és *e)* pontja vagy a 44. § (5) bekezdés *a)* és *e)* pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fb) amennyiben az elszámolás a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügylet alapján járó kamatkülönbözet 32. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti elhatárolásának összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fc) piaci érték (valós érték) fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén azok fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 32. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fd) cash-flow fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén a 32. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti elhatárolás összegét;

g)[1] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén, kamatjellegű bevételt csökkentő tételként a kamatfedezeti ügyletek veszteségét, ha az ügylet az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, legfeljebb a fedezett alapügylet nyereségének összegéig, továbbá a mérleg fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek várható veszteségét a kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek esetében az 59/E. § (5) bekezdése szerint meghatározott összegben, illetve a kamatfedezeti célú cash-flow fedezeti ügyletnek minősülő kamat swap ügyletek esetében a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tőkeösszegre vetített, az adott elszámolási időszakra jutó, a mérleg fordulónapjáig időarányosan számított összegének különbözetében,

függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély fizeti.

(6) Az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek csökkentő tételeként kell kimutatni az (5) bekezdés *a)* pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(7) A pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - a kamatozó értékpapírnál az eladási árában lévő kamattal, diszkont értékpapírnál az (5) bekezdés *c)* pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget);

d) a diszkont értékpapír beváltásakor a (3) bekezdés *d)*, illetve az (5) bekezdés *c)* pontja szerint kamatbevételként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (2). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 4.*

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

f)[1] a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamnyereséget, valamint a külföldi pénzértékre szóló követeléshez, kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamnyereséget;

g)[2] a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzértékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor - a 60. § (3) bekezdése szerint - összevontan elszámolt árfolyamnyereséget;

h) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - nyereségjellegű - különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - nyereségjellegű - különbözet korábban időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j)[3] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést és az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet teljes összegét, beleértve a származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközök bekerülés (beszerzés) napján valós értékre történő - 47. § (12) bekezdése szerinti - átértékelése miatt keletkező nyereségjellegű - különbözet összegét is, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés *a)* pontja vagy a 44. § (5) bekezdés *a)* pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

k)[4] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem kamatfedezeti célú, egyéb piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 32. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését, valamint a nem kamatfedezeti célú, egyéb cash-flow fedezeti célú ügyletek esetén a 32. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti elhatárolás összegét és annak megszüntetését;

l) a kiírt opcióért kapott opciós díjat;

m)[5] a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés könyv szerinti értékét meghaladó összegben befolyt pénzbevétel összegét;

n) a vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

o)[6] a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén kapott - a szerződésben meghatározott, a pénzügyileg rendezendő ellenérték 3%-át meg nem haladó, nem számlázott - engedmény összegét;

---

1 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 300. § 2.*
2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 198. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 292. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 12.*
6 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (12), 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 11.*

p)[1] közös tevékenység, közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek (ráfordításoknak) a közös tevékenységben, a közös üzemeltetésben részt vevőkre - a tárgyévvel kapcsolatosan - átterhelt összegét, illetve a közös tevékenységből, közös üzemeltetésből származó nyereség - tárgyévvel kapcsolatosan - átvett (járó) összegét;

r) egyesülésnél a működés költségeinek - tárgyévvel kapcsolatosan - az egyesülés tagjaira átterhelt összegét;

s)[2] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során, a kereskedési célú származékos ügyletek esetén, az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, valamint a mérleg fordulónapján érvényes piaci árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet összegét, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, ideértve a 85. § (2) bekezdésének *f)* pontja és (3) bekezdésének *t)* pontja szerinti fedezeti ügyletnek az alapügylet veszteségét meghaladó összegét is;

t)[3] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során bevételt csökkentő tételként a nem kamatfedezeti célú fedezeti ügyletek veszteségének összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a nem kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek várható veszteségének összegét, a mérlegfordulónapi piaci ár, árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, legfeljebb a fedezett alapügylet tárgyévben elszámolt nyereségének összegében;

u)[4] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú, mérlegben szereplő pénzügyi eszközök pozitív értékelési különbözetét;

v)[5] a 84. § (2), (2a), (3) és (3a) bekezdésében meghatározott gazdasági események nyereségjellegű eredményeit, ha azok forgóeszközök között kimutatott részesedésekhez, értékpapírokhoz kapcsolódnak;

w)[6] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében a 72. § (5) bekezdése szerint elszámolt, a nem pénzügyi eszköz kötési ára (árfolyama) és az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci ára közötti különbözetet (az ügylet zárás napján érvényes valós értékét), amennyiben a piaci ár a kisebb.

(8)[7] Pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételeket, amennyiben azok forgóeszközök között kimutatott részesedéshez, értékpapírhoz kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás felmerülésekor - azzal arányosan - kell elszámolni a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 22. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (4). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 300. § 3.*
3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 22. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 20. § (5). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
6 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 102. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 20. § (6). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

85. § (1)[1] Részesedésekből származó ráfordításként, árfolyamveszteségként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

b) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedés nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a kevesebb;

c) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás, a kényszertörlési eljárás befejezésekor) az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt tartós részesedés ellenében kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti (átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékével csökkentett) értékének a különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a kevesebb;

d) az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés - a megszűnt részesedésre jutó, a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegével azonos összegű - bekerülési értékének a különbözetét, amennyiben a szerzett részesedés értéke a kevesebb (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegét kell figyelembe venni a különbözet számításánál);

e) az átvevő gazdasági társaságon kívüli tulajdonosnál (tagnál) - a gazdasági társaság beolvadása esetén - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke értékének (mint a jogutód gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékének) a különbözetét, amennyiben a saját tőke értéke a kevesebb;

f) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőkekivonás útján valósul meg, a bevont tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és névértéke fejében átvett eszközök értékének a különbözetét, amennyiben az átvett eszközök értéke a kevesebb;

g) a térítés nélkül átadott befektetett eszközök között kimutatott részesedések nyilvántartás szerinti értékét.

(1a)[2] Befektetett pénzügyi eszközök (értékpapírok, kölcsönök) ráfordításaként, árfolyamveszteségeként kell kimutatni:

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 21. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 21. § (2). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 7.*

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árában lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (3) bekezdés *d)* pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;

b)[1] a térítés nélkül átadott, hiányzó, megsemmisült, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírok, valamint a térítés nélkül átadott, elengedett, behajthatatlannak minősített, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kölcsönök könyv szerinti értékét;

c) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott befektetési jegyek eladásakor, beváltásakor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget;

d) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapír vagy kölcsön nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a nyilvántartás szerinti érték a több;

e)[2] a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott átruházott (engedményezett) követelés eladási ára (az engedményes által elismert értéke) és a könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet a követelés átruházásakor.

(2)[3] Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély részére kell fizetni:

a) a hosszú, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek között nyilvántartott kölcsönök, hitelek, kötvénykibocsátásból és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásból fennálló tartozások, váltótartozások után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét az eszközök bekerülési értékében elszámolt, figyelembe vett kamat kivételével;

b) a hátrasorolt kötelezettségek (az alárendelt kölcsöntőke) után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét;

c)[4] a forgóeszközök között kimutatott befektetési jegyeknél eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget;

d)[5] a valódi penziós ügyletek és az óvadéki repóügyletek esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kötelezettségként kimutatott eladási ára és követelésként kimutatott visszavásárlási ára közötti különbözet összegében, valamint a kölcsönbe vett értékpapír után fizetendő kölcsönzési díj összegében elszámolt kamatráfordítást;

e)[6] kamat swap ügyletek esetén, ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést:

ea) amennyiben az elszámolás az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, a kamat swap ügyletek realizált veszteségét, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés *a)* és *e)* pontja vagy a 44. § (5) bekezdés *a)* és *e)* pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

---

1 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 208. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 220. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 8.*
4 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 293. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
6 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 293. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

eb) amennyiben az elszámolás a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügylet alapján fizetendő kamatkülönbözet 44. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti elhatárolásának összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

ec) kamat swap ügyletek esetén azok fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 44. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

ed) cash-flow fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén a 44. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti elhatárolás összegét;

f)[1] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén, kamatjellegű ráfordítást csökkentő tételként a kamatfedezeti ügyletek nyereségét, ha az ügylet az üzleti év mérleg fordulónapjáig lezárult, legfeljebb a fedezett alapügylet veszteségének összegéig, továbbá a mérleg fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek nyereségét a kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek esetében az 59/E. § (5) bekezdése szerint meghatározott összegben, illetve a kamatfedezeti célú cash-flow fedezeti ügyletnek minősülő kamat swap ügyletek esetében a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tőkeösszegre vetített, az adott elszámolási időszakra jutó, a mérleg fordulónapjáig időarányosan számított összegének különbözetében.

(3) A pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árában lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (5) bekezdésének *c)* pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget);

d) a diszkont értékpapír beváltásakor a 84. § (3) bekezdésének *d)*, illetve a 84. § (5) bekezdésének *c)* pontja szerint kamatbevételként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

f)[2] a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamveszteséget, valamint a külföldi pénzértékre szóló követeléshez, kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamveszteséget;

g)[3] a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzértékre szóló követelés, a befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor - a 60. § (3) bekezdése szerint - összevontan elszámolt árfolyamveszteséget;

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (2). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 4.*
2 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 300. § 2.*
3 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

h) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - veszteségjellegű - különbözet időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j)[1] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést és az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségj ellegű - különbözet teljes összegét, beleértve a származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközök bekerülés (beszerzés) napján valós értékre történő - 47. § (12) bekezdése szerinti - átértékelése miatt keletkező veszteségjellegű - különbözet összegét is, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés *a)* pontja vagy a 44. § (5) bekezdés *a)* pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

k)[2] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 44. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését, valamint a nem kamatfedezeti célú, egyéb cash-flow fedezeti célú ügyletek esetén a 44. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti elhatárolás összegét és annak megszüntetését;

l) a vásárolt eladási opcióért fizetett opciós díjat, a lejáratkor le nem hívott vételi opcióért fizetett opciós díjat, és a forgatási célú értékpapír beszerzéséhez kapcsolódóan felmerült, lehívott vételi opció opciós díját, ha ez utóbbit a vállalkozó a 61. § (2) bekezdése szerint a beszerzési értékben nem veszi figyelembe;

m)[3] a térítés nélkül átadott, elengedett, behajthatatlannak minősített, a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés, valamint a hiányzó, megsemmisült, a forgóeszközök között kimutatott értékpapír könyv szerinti értékét, továbbá a vásárolt követelés könyv szerinti értékének azon részét, amelyre a befolyt összeg nem nyújt fedezetet;

n)[4] a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

o)[5] a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén adott - a szerződésben meghatározott, a pénzügyileg rendezendő ellenérték 3%-át meg nem haladó, nem számlázott - engedmény összegét;

p)[6] közös tevékenység, közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek (ráfordításoknak) a közös tevékenységben, a közös üzemeltetésben részt vevők által - a tárgyévvel kapcsolatosan - megtérített, megtérítendő összegét, illetve a közös tevékenységből, közös üzemeltetésből származó nyereség - tárgyévvel kapcsolatosan - átadott (fizetendő) összegét;

---

1 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 199. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2016. évi CXXV. törvény 293. § (3). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 209. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 12.*
5 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (12), 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 11.*
6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 23. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

r) egyesülés tagjainál az egyesülés működési költségeinek - a tárgyévvel kapcsolatosan - megtérített összegét;

s)[1] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során, a kereskedési célú származékos ügyletek esetén, az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségjellegű - különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, valamint a mérleg fordulónapján érvényes piaci árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti veszteségjellegű különbözet pénzügyileg nem realizált várható összegét, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, ideértve a 84. § (5) bekezdés *g)* pontja és a (7) bekezdés *t)* pontja szerinti fedezeti ügyletnek az alapügylet nyereségét meghaladó összegét is;

t)[2] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során ráfordítást csökkentő tételként a nem kamatfedezeti célú fedezeti ügyletek nyereségének összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a nem kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek várható nyereségének összegét a mérlegfordulónapi piaci ár, árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet összegében, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, legfeljebb a fedezett alapügylet tárgyévben elszámolt veszteségének összegében;

u)[3] az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú, mérlegben szereplő pénzügyi eszközök negatív értékelési különbözetét;

v)[4] a 85. § (1) és (1a) bekezdésében meghatározott gazdasági események veszteségjellegű eredményeit, amennyiben azok a forgóeszközök között kimutatott részesedésekhez, értékpapírokhoz és vásárolt követelésekhez kapcsolódnak, kivéve a befektetési jegyek eladásakor, beváltásakor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget, amelyet a fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell elszámolni;

w)[5] ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében a 72. § (5) bekezdése szerint elszámolt, a nem pénzügyi eszköznek az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci ára és a kötési ára (árfolyama) közötti különbözetet (az ügylet zárás napján érvényes valós értékét), amennyiben a piaci ár a nagyobb.

(4)[6]

(5) A pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek a 84. § (7) bekezdése szerinti tételei a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai (3) bekezdés szerinti tételeivel nem vonhatók össze, azokat bruttó módon kell kimutatni, kivéve a mérlegfordulónapi értékeléskor elszámolt árfolyamkülönbözetet, amelyet összevontan kell kimutatni.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (4). Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 300. § 3.*
2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 23. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 21. § (3). Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 9.*
5 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 103. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
6 *Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXIII. törvény 196. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*

(6)[1] Részesedések, értékpapírok, bankbetétek, tartósan adott kölcsönök értékvesztéseként kell kimutatni a tulajdoni részesedést jelentő befektetések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a tartós bankbetétek, adott kölcsönök elszámolt értékvesztését, csökkentve azt a korábban leírt értékvesztések visszaírt összegével.

86. §[2]

87. § (1)[3] Az adózás előtti eredmény az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredményének együttes összege.

(2)[4] Adófizetési kötelezettségként kell kimutatni az üzleti év adózás előtti eredményét terhelő adó (ideértve különösen a társasági adót, az abba beszámítható külföldi adót, valamint az olyan külföldi adót, amelynek alapjául szolgáló jövedelem nemzetközi szerződés rendelkezése alapján mentes a társasági adó alól), az egyszerűsített vállalkozói adó, a kisvállalati adó megállapított (bevallott, kivetett) összegét.

(3) Az adózott eredmény az adózás előtti eredmény és az adófizetési kötelezettség különbözetével egyezik meg.

(4)-(5)[5]

Kiegészítő melléklet

88. § (1) A kiegészítő mellékletbe azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell felvenni, amelyeket e törvény előír, továbbá mindazokat, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára - a mérlegben, az eredménykimutatásban szereplőkön túlmenően - szükségesek. A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a sajátos tevékenységgel kapcsolatos - más jogszabályban előírt - információkat is.

(2) A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását, a likviditás és a fizetőképesség, valamint a jövedelmezőség alakulását.

(3) A számviteli politika meghatározó elemeit és azok változását, a változás eredményre gyakorolt hatását a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(4)[6] A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszert, annak főbb jellemzőit, az alkalmazott értékelési eljárásokat és az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszerét, elszámolásának gyakoriságát, az egyes mérlegtételeknél alkalmazott - az előző üzleti évtől eltérő - eljárásokból eredő, az eredményt befolyásoló eltérések indokolását, valamint a vagyoni, pénzügyi helyzetre, az eredményre gyakorolt hatásukat.

(4a)[7] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások összegét, azok jellegét.

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 21. § (4). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § k). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 22. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 244. §. Módosította: 2012. évi CXLVII. törvény 34. § (2).*
5 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § l). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 25. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
7 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 23. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt - a mérlegben, az eredménykimutatásban a megfelelő tételeknél összevontan szereplő - hatását, évenkénti megbontásban.

(6) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell legalább a *7. számú melléklet* szerinti tartalmú cash flow-kimutatást is.

(7)[1] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó javaslatot.

(8)[2] Ha e törvény, illetve más jogszabály előírása szerint a vállalkozónál a könyvvizsgálat kötelező, akkor

a) erre a kötelezettségre a beszámoló kiegészítő mellékletében kiemelten és egyértelműen utalni kell, továbbá

b) a kiegészítő mellékletben be kell mutatni a tárgyévi üzleti évre vonatkozó beszámoló könyvvizsgálatáért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat külön-külön összesítve.

(9)[3] Ha a vállalkozóra vonatkozik a 151. § (1) bekezdés szerinti kötelezettség, a kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy - a 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő - nyilvános adatait.

(10)[4] A kiegészítő mellékletben szereplő, a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kapcsolódó adatokat, magyarázatokat abban a sorrendben kell bemutatni, ahogyan a tételek a mérlegben és az eredménykimutatásban szerepelnek.

89. § (1)[5] A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak leányvállalata,

b) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amelyet a mellékletet készítő vállalkozó más vállalkozóval közösen vezet,

c) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak társult vállalkozása,

bemutatva külön-külön azok saját tőkéjét, jegyzett tőkéjét, tartalékait, a birtokolt részesedés arányát, a legutolsó üzleti év adózott eredményét; továbbá

d) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozása.

(2)[6] A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kiegészítő mellékletének tartalmaznia kell a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései szerint

a) többségi befolyással,

b) minősített többséget biztosító befolyással

rendelkező tag (részvényes) nevét, székhelyét, szavazatainak arányát.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 25. §. Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § m), 2018. évi XLI. törvény 229. § 13.*

2 *Megállapította: 2007. évi LXXV. törvény 210. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

4 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 23. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

5 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 9.*

6 *Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

(3)[1] A kiegészítő mellékletnek tételesen tartalmaznia kell minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, a szavazatok arányát, ahol a vállalkozó a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései szerint

a) a többségi befolyással,

b) a minősített többséget biztosító befolyással

rendelkezik.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, csoportonként összevontan;

b) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei egyidejű közlésével;

c) a gazdasági társaság korábbi vezető tisztségviselőivel, igazgatósági, felügyelő bizottsági tagjaival szembeni nyugdíjfizetési kötelezettség teljes összegét, csoportonként összevontan;

d) minden olyan, a vállalkozó képviseletére jogosult személynek a nevét és lakóhelyét, aki az éves beszámolót köteles aláírni.

(5)[2] A kiegészítő mellékletben meg kell adni a vállalkozó székhelyének és - ha beszámolóját és a kapcsolódó üzleti jelentést interneten is közzéteszi - internetes honlapjának pontos címét, elérhetőségét.

(6)[3] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni azon kapcsolt felekkel lebonyolított ügyleteket, amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha ezen ügyletek lényegesek és nem a szokásos piaci feltételek között valósultak meg. Ennek során be kell mutatni az ügyletek értékét, a kapcsolt féllel fennálló kapcsolat jellegét és az ügyletekkel kapcsolatos egyéb, a vállalkozó pénzügyi helyzetének megítéléséhez szükséges információkat. Az egyedi ügyletekre vonatkozó információk összesíthetők az ügyletek jellege szerint, ha az összesítés nem akadályozza az érintett ügyleteknek a vállalkozó pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásának a megítélését.

89/A. §[4] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) annak a vállalkozónak a nevét és székhelyét, amely összeállítja a vállalkozáscsoport azon legnagyobb egységének összevont (konszolidált) éves beszámolóját, amelybe a vállalkozót mint leányvállalatot bevonták,

b) annak a vállalkozónak a nevét és székhelyét, amely összeállítja a vállalkozáscsoport azon legkisebb egységének összevont (konszolidált) éves beszámolóját, amelybe a vállalkozót mint leányvállalatot bevonták, és amely tagja az *a)* pontban megnevezett vállalkozáscsoportnak,

c) azt a helyet, ahol az *a)* és *b)* pontokban jelzett összevont (konszolidált) éves beszámolók megtekinthetők, feltéve, hogy azok nyilvánosak.

---

1 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 112. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) g).*

2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 26. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

3 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 294. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 26. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

90. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:
a) a bevételek aktív időbeli elhatárolásának,
b) a halasztott ráfordításoknak,
c) a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának,
d) a halasztott bevételeknek
a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását.

(2) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni, hogy a Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban, a Követelések kapcsolt vállalkozással szemben, a Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegsorokból külön-külön mennyi az anya-, illetve a leányvállalattal (leányvállalatokkal) szembeni követelés, illetve kötelezettség. (Fölérendelt anyavállalat esetén az anya-, leányvállalati minősítést a fölérendelt anyavállalat szempontjából kell elvégezni.)

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:
a) a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több, mint öt év; azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját;
b) azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de amelyek a mérlegben nem jelennek meg, különös tekintettel a jövőbeni nyugdíjfizetési, végkielégítési kötelezettségek, valamint a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek összegére;
c)[1] azon mérlegen kívüli tételek és mérlegben nem szereplő megállapodások jellegét, üzleti célját és pénzügyi kihatásait, amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha e tételekből és megállapodásokból származó kockázatok vagy előnyök lényegesek, és bemutatásuk szükséges a vállalkozó pénzügyi helyzetének megítéléséhez;
d) a lekötött tartalékot jogcímek szerint megbontva.

(4)[2] A kiegészítő mellékletben kell bemutatni:
a)[3] mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségvállalások összegét fajtánkénti részletezésben. Ezeken belül külön kell bemutatni ügyletfajtánként (az ügylet tárgya szerint) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt származékos ügyletek lejárati idejét, szerződés szerinti értékét (kötési árát, árfolyamát), az eredményre gyakorolt várható hatását (valós értékét, ha az megállapítható), a cash-flowra gyakorolt várható hatását, külön feltüntetve az üzleti év eredményében már figyelembe vett hatásukat, fedezeti és nem fedezeti célú, tőzsdén, illetve tőzsdén kívül kötött ügylet részletezésben;

---

1 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 295. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
2 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 27. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 8., 300. § 4.*

b)[1] a bekerülési értéken értékelt befektetett pénzügyi eszközök könyv szerinti értékének a valós értéket jelentősen meghaladó összege esetén azok könyv szerinti értékét és valós értékét, valamint annak indoklását, hogy miért nem számolták el az értékvesztést, ideértve a bizonyítékot annak a feltételezésnek az igazolására, hogy legalább a könyv szerinti érték meg fog térülni;

c)[2] a tárgyévben lezárt származékos ügyletek eredményét és cash-flowra gyakorolt hatását ügyletfajtánként, fedezeti és nem fedezeti ügylet, tőzsdén, illetve tőzsdén kívül kötött ügylet részletezésben.

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a hátrasorolt eszközök értékét jogcímek szerinti részletezésben.

(6)[3] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a saját tőke elemeinek üzleti éven belüli változását, annak okait, különös tekintettel a jegyzett tőke változásaira. Ismertetni kell azt is, hogy a jegyzett tőkéből milyen értéket képvisel és hogyan változott az anyavállalat, a leányvállalat(ok), közös vezetésű vállalkozás(ok), társult vállalkozás(ok) által jegyzett összeg.

(7)[4] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek megszerzésére vonatkozó adatokat. Ismertetni kell a saját részvények, saját üzletrészek megszerzésének indokát, a saját részvények, saját üzletrészek számát és névértékét, azoknak a jegyzett tőkéhez viszonyított arányát, a saját részvények, saját üzletrészek visszterhes megszerzése vagy elidegenítése esetén a kifizetett vagy kapott ellenérték összegét, továbbá az üzleti év során közvetlenül vagy közvetve a társaság rendelkezése alá került részvények, üzletrészek együttes számát és névértékét. A kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni a visszaváltható részvények megszerzésével kapcsolatos - előzőekben részletezett - adatokat.

(8)[5] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló kötelezettségekre képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét jogcímek szerinti részletezésben, különös tekintettel a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló garanciális kötelezettségekre képzett céltartalék összegére.

(9)[6] A kiegészítő mellékletben kell bemutatni az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén a (4) bekezdésben foglaltakon túl:

a) az általános értékelési eljárásokkal számított piaci érték (jelenérték) esetén alkalmazott feltételeket (így különösen: a diszkonttényezőt, a várható osztaléknövekedési rátát, a belső megtérülési rátát, az effektív hozamot, az alternatív befektetés hozamát),

b) a számított piaci érték meghatározásánál figyelembe vett tényezőket,

c) a valós értékelés értékelési különbözetének nagyságát, tárgyévi változását, valamint azt, hogy az eredményben, illetve a saját tőkében mekkora összeg került elszámolásra,

d) a pénzügyi instrumentumok csoportjait és valós értékét,

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 27. §. Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 9., 300. § 4.*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 22.*
4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 27. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 27. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
6 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 27. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

e) a származékos ügyletek csoportjait, nagyságát (szerződés szerinti értéken), lejárati idejét, valamint a cash-flow-ra és az eredményre gyakorolt várható hatását (valós értékét),

f) a fedezeti ügyletek hatékonyságát, bemutatva azt, hogy a tárgyévi eredményben, illetve a saját tőkében mekkora veszteséget (illetve nyereséget) ellentételeztek, amelyek ezáltal nem jelentek meg a mérlegben és az eredménykimutatásban,

g) a valós értékelés értékelési tartalékának tárgyévi változását,

h) a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésről a valós értéken történő értékelésre való áttérés, illetve a valós értéken történő értékelésről a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésre való áttérés hatását a tárgyévi eredményre, valamint ehhez kapcsolódóan az áttérést megelőző üzleti évi beszámoló adatainak az áttérés szerinti átrendezését az összehasonlíthatóság érdekében.

91. §[1] A kiegészítő mellékletben meg kell adni:

a)[2] a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit állománycsoportonként, valamint a bérjárulékokat jogcímenként megbontva;

b) részvénytársaságnál a kibocsátott részvények számát és névértékét részvény-típusonként (fajtánként) csoportosítva (ezen belül külön feltüntetve a tárgyévben kibocsátottakat), a kibocsátott átváltoztatható és átváltozó kötvények számát és névértékét, továbbá az opciós utalvány, opció, illetve hasonló értékpapír vagy jog meglétét, jelezve azok számát és a hozzájuk kapcsolódó jogokat;

c) azokat az összegeket, amelyek az értékelés következtében a társasági adó megállapításánál módosító tételt jelentenek; ha a tétel átmeneti jellegű, a jövőbeni hatást is be kell mutatni;

d) azon egyéb bevételek és egyéb ráfordítások, illetve pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai tételeinek társasági adóra gyakorolt számszerűsített hatását, amelyek jelentős összegűek;

e) összeghatártól függetlenül azokat a tételeket, amelyek tőkeműveletekhez, illetve átalakuláshoz, egyesüléshez, szétváláshoz kapcsolódnak.

92. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az immateriális javak, a tárgyi eszközök nyitó bruttó értékét, annak növekedését, csökkenését, záró bruttó értékét, külön az átsorolásokat, továbbá a halmozott értékcsökkenés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, csökkenését, záró értékét, külön az átsorolásokat, a tárgyévi értékcsökkenési leírás összegét legalább a mérlegtételek szerinti bontásban.

(2) Az (1) bekezdés szerinti részletezésben be kell mutatni az elszámolt értékcsökkenési leírást a következő bontásban: terv szerinti leírás lineárisan, degresszíven, teljesítményarányosan, egyéb módszerrel, továbbá a terven felüli értékcsökkenés, a visszaírt terven felüli értékcsökkenés összege. A jelentősebb összegű terven felüli értékcsökkenés, illetve annak visszaírása elszámolásának indokait ismertetni kell.

(3)[3] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök,

b) a készletek,

c) a forgóeszközök között kimutatott értékpapírok

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 25. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 210. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 26. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, tárgyévi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban, illetve értékpapírtípusonként azok értékesítése, beváltása, törlesztése kapcsán az egymással szemben (nettó módon) elszámolt ráfordítások, illetve bevételek bruttó összegeit.

(4)[1] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni üzletág értékesítés esetén az értékesítés miatt kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értékét mérlegtételek szerinti megbontásban.

93. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a)[2] az exportértékesítés árbevételét termékexport és szolgáltatásexport szerinti, az importbeszerzés értékét termékimport és szolgáltatásimport szerinti tagolásban, továbbá az Európai Unió, valamint más, az Európai Unión kívüli országok szerinti, illetve ezen belül földrajzilag elhatárolt piacok szerinti bontásban (a földrajzi elkülönítést a vállalkozó gazdálkodása sajátosságainak figyelembevételével alakítja ki);

b)[3] az értékesítés nettó árbevételét főbb tevékenységenkénti megbontásban, amennyiben az egyes tevékenységek, szolgáltatások jelentősen különböznek egymástól.

(2) Exporttámogatás esetén a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a támogatott exportárbevételhez kapcsolódó közvetlen költségek (közvetlenül elszámolt költségek, az eladott áruk beszerzési értéke) összegét.

(3)[4] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a támogatási program keretében végleges jelleggel kapott, folyósított, illetve elszámolt összegeket támogatásonként, a kapott összeg, annak felhasználása (jogcímenként és évenként), a rendelkezésre álló összeg megbontásban. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, juttatást kell érteni. Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a támogatási program keretében kapott visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásra vonatkozó, előbbiekben részletezett adatokat. Ha jogszabály erről külön rendelkezik, további információkat kell a kiegészítő mellékletben megadni annak érdekében, hogy a támogatások felhasználásának és az államháztartás alrendszereihez tartozó vagyon használatának nyilvánossága biztosított és ellenőrizhető legyen.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a kutatás és a kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit.

(5)[5] A forgalmi költség eljárás [a 71. § (1) bekezdés *b)* pont] szerinti eredménykimutatást készítő vállalkozónak a kiegészítő mellékletben be kell mutatnia az aktivált saját teljesítmények értékének részletezését, a költségek költségnemenkénti megbontását legalább a 2. számú melléklet 03-04, 05-07, 10-12 és VI. sorainak megfelelő részletezettséggel, és a kettős könyvvitel zárt rendszerében kimutatott értékadatokkal.

---

1 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 221. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 28. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
3 *Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 197. §.*
4 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 28. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § n).*

(5a)[1] A kiegészítő mellékletben jogcímenként részletezni kell az igénybe vett szolgáltatások költségeinek jelentős tételeit.

(6)[2] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az eredménykimutatás Értékesítés nettó árbevétele, Egyéb bevételek tételeiből - a felsorolt részletezésben -, továbbá az Egyéb bevételek és a Pénzügyi műveletek bevételei között kimutatott halasztott bevételekből a kapcsolt vállalkozásokkal, ezen belül az anya- és leányvállalattal elszámolt összegeket.

94. § (1) A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök - 92. § (1) bekezdése szerint - részletezett adatait a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(2) A kiegészítő mellékletben a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nyitó és záró készletének mennyiségi és értékadatait, a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok mennyiségének és értékének tárgyévi növekedését és csökkenését a vonatkozó jogszabály szerinti veszélyességi osztályok alapján kell bemutatni.

(3) A kiegészítő mellékletben - jogcímenként elkülönítetten - be kell mutatni a környezetvédelmi kötelezettségek, a környezet védelmét szolgáló jövőbeni költségek fedezetére a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben képzett céltartalék összegét, továbbá a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben környezetvédelemmel kapcsolatosan elszámolt költségek összegét, valamint a kötelezettségek között ki nem mutatott környezetvédelmi, helyreállítási kötelezettségek várható összegét.

94/A. §[3] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a külföldi telephelyek főbb adatait telephelyenként külön-külön, így különösen azok megnevezését, címét, befogadó országát, a működéshez tartósan rendelkezésre bocsátott eszközök értékét, a külföldi gazdálkodásból származó követelések és kötelezettségek, a külföldi gazdálkodásból származó adózott eredmény és a külföldön befizetett főbb adók összegét.

Üzleti jelentés

95. §[4] (1) Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével úgy mutassa be a vállalkozó vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet, a vállalkozó tevékenysége során felmerülő főbb kockázatokkal és bizonytalanságokkal együtt, hogy ezekről - a múltbeli tény- és a várható jövőbeni adatok alapján - a tényleges körülményeknek megfelelő, megbízható és valós képet adjon.

(2) Az üzleti jelentésnek a vállalkozó üzletmenetének fejlődéséről, teljesítményéről, illetve helyzetéről átfogó, a vállalkozó méretével és összetettségével összhangban álló elemzést kell tartalmaznia.

(3) A (2) bekezdés szerinti elemzésnek tartalmaznia kell - a vállalkozó fejlődésének, teljesítményének vagy helyzetének megértéséhez szükséges mértékben - minden olyan pénzügyi és ahol szükséges, minden olyan kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatót, amely lényeges az adott üzleti vállalkozás szempontjából.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 23.*
3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 29. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
4 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 30. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(4) Az üzleti jelentésben ki kell térni:

a) a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra;

b) a várható fejlődésre (a gazdasági környezet ismert és várható fejlődése, a belső döntések várható hatása függvényében);

c) a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére;

d)[1] a telephelyek, fióktelepek bemutatására;

e) a vállalkozó által folytatott foglalkoztatáspolitikára.

(5) Az üzleti jelentésben külön be kell mutatni:

a) a környezetvédelemnek a vállalkozó pénzügyi helyzetét meghatározó, befolyásoló szerepét, a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét;

b) a környezetvédelem területén történt és várható fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat;

c) a környezetvédelem eszközei tekintetében a vállalkozó által alkalmazott politikát;

d) a környezetvédelmi intézkedéseket, azok végrehajtásának alakulását.

(6) Az üzleti jelentésben kell bemutatni:

a) a pénzügyi instrumentumok hasznosítását (befektetési vagy forgatási célú minősítését, a valós értéken történő értékelés esetén az értékelés szempontjából történő besorolását, a származékos ügyletek fedezeti vagy nem fedezeti jellegét), ha az jelentős hatással van a vagyoni helyzetre,

b) a kockázatkezelési politikát és a fedezeti ügylet politikát,

c) az ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázatot (számszerűsítve is).

(7) Az üzleti jelentésnek, ahol szükséges, hivatkoznia kell és további magyarázatokat kell adnia az éves beszámolóban szereplő adatokra.

(8) Az üzleti jelentést magyarul kell elkészíteni és azt a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviseletére jogosult személy köteles aláírni.

95/A. §[2] Annak a vállalkozónak, amelynek kibocsátott - a 3. § (6) bekezdésének 3. pontja szerinti, szavazati jogot megtestesítő - értékpapírjai (a továbbiakban: kibocsátott részesedések) tőzsdei kereskedelme engedélyezett az Európai Unió valamely tagállamának elismert (szabályozott) piacán (tőzsdéjén), az üzleti jelentésben részletesen be kell mutatnia:

a) a jegyzett tőke összetételét, ideértve azokat a kibocsátott részesedéseket is, amelyek tőzsdei kereskedelme nem engedélyezett az Európai Unió valamely tagállamának elismert (szabályozott) piacán (tőzsdéjén), részvénytársaságnál részvényfajták szerinti bontásban, jelezve e fajtáknak a jegyzett tőkén belüli arányát, valamint az azokhoz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket,

b) a jegyzett tőkét megtestesítő kibocsátott részesedések átruházásának bármilyen korlátozását (ideértve a részesedésszerzéshez kapcsolódó korlátozásokat, vagy a társaság, illetve a kibocsátott részesedések más birtokosai beleegyezésének szükségességét is),

c) azon befektetőket, amelyek jelentős közvetlen vagy közvetett részesedéssel rendelkeznek a vállalkozó saját tőkéjében (ideértve a piramisszerkezeteken alapuló és a keresztrészesedéseket is), akkor is, ha a befektetők a részesedéssel részvényeket megtestesítő igazolások útján rendelkeznek,

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 24.*
2 *Beiktatta: 2006. évi IV. törvény 349. § (5). Hatályos: 2006. VII. 1-től.*

d) a különleges irányítási jogokat megtestesítő kibocsátott részesedések birtokosait és e jogokat,

e) bármely munkavállalói részvényesi rendszer által előírt irányítási mechanizmust, amelyben az irányítási jogokat nem közvetlenül a munkavállalók gyakorolják,

f) a szavazati jogok bármely korlátozását (különösen a meghatározott részesedéshez vagy szavazatszámhoz kapcsolódó szavazati jog korlátozást, szavazati jogok gyakorlására vonatkozó határidőket, valamint azon rendszereket, amelyek által a részesedésekhez fűződő pénzügyi előnyök - a vállalkozó együttműködésével - elkülönülnek a kibocsátott részesedések birtoklásától),

g) a tulajdonosok közötti bármely megállapodást, amelyről a vállalkozónak tudomása van, és amely a kibocsátott részesedések, illetve a szavazati jogok átruházásának korlátozását eredményezheti,

h) a vezető tisztségviselők kinevezésére és elmozdítására, valamint az alapszabály módosítására vonatkozó szabályokat,

i) a vezető tisztségviselők hatáskörét, különösen a részvénykibocsátásra és -visszavásárlásra vonatkozó jogkörüket,

j) a vállalkozó részvételével kötött bármely lényeges megállapodást, amely egy nyilvános vételi ajánlatot követően a vállalkozó irányításában bekövetkezett változás miatt lép hatályba, módosul vagy szűnik meg, valamint ezen események hatásait, kivéve, ha ezen információk nyilvánosságra hozatala súlyosan sértené a vállalkozó méltányos üzleti érdekeit, feltéve, hogy más jogszabály alapján sem kell nyilvánosságra hoznia azokat,

k) bármely, a vállalkozó és vezető tisztségviselője, illetve munkavállalója között létrejött megállapodást, amely kártalanítást ír elő arra az esetre, ha a vezető tisztségviselő lemond, vagy a munkavállaló felmond, ha a vezető tisztségviselő vagy a munkavállaló jogviszonyát jogellenesen megszüntetik, vagy a jogviszony nyilvános vételi ajánlat miatt szűnik meg.

95/B. §[1] (1) Az a vállalkozó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, üzleti jelentésében vállalatirányítási nyilatkozatot tesz közzé.

(2) A vállalatirányítási nyilatkozatnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) hivatkozás a vállalkozó által - jogszabály rendelkezése alapján - kötelezően alkalmazandó és/vagy önkéntesen alkalmazott vállalatirányítási szabályokra, annak megjelölésével, hogy ezen szabályok milyen módon hozzáférhetők a nyilvánosság számára,

b) hivatkozás a jogszabályi követelményeken túlmenően alkalmazott vállalatirányítási gyakorlattal összefüggő információkra,

c) annak bemutatása, hogy a vállalkozó - a jogszabályokkal összhangban - az *a)* pont szerinti szabályok mely részeitől, milyen mértékben és milyen okból tért el,

d) annak indoklása, ha a vállalkozó az *a)* pont szerinti szabályok valamely rendelkezését nem alkalmazta,

e) a vállalkozó belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszere(i) főbb jellemzőinek bemutatása a beszámolókészítés összefüggésében,

f) a 95/A. § *c)*, *d)*, *f)*, *h)* és *i)* pontja szerinti információk, ha a vállalkozó a 95/A. § hatálya alá tartozik,

---

1 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 296. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

g) a legfőbb irányító (vezető) szerv, az ügyvezető szerv és a felügyelő testület, valamint ezek bizottságainak összetétele és működése,

h)[1] a vállalkozás ügyviteli, ügyvezető és felügyelő testületei esetében alkalmazott, sokszínűséggel kapcsolatos politika leírása, különös tekintettel az életkori, a nemi, a tanulmányi és a szakmai háttérrel kapcsolatos szempontokra, e sokszínűséggel kapcsolatos politika céljainak, megvalósítási módjának és a beszámolási időszakban elért eredményeknek a leírása. Ha nem alkalmaznak ilyen politikát, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell ennek magyarázatát.

(3)[2] A vállalkozónak hozzáférhetővé kell tennie a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti gyakorlatának leírását a nyilvánosság számára. E gyakorlat - a vállalkozó döntése szerint - bemutatható az üzleti jelentésben, vagy a vállalkozó holnapján egy dokumentumban, amelyre az üzleti jelentés hivatkozást tartalmaz.

Nem pénzügyi kimutatás[3]

95/C. §[4] (1) Az a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő vállalkozás, amelynél

a) az üzleti évet megelőző két - egymást követő - üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladta az alábbi határértéket:

aa) a mérlegfőösszeg a 6 000 millió forintot,

ab) az éves nettó árbevétel a 12 000 millió forintot,

ac) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, és

b) az adott üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma meghaladja az 500 főt,

üzleti jelentésében - a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges mértékben - a környezetvédelmi, a szociális és foglalkoztatási kérdésekre, az emberi jogok tiszteletben tartására, a korrupció elleni küzdelemre és a megvesztegetésre vonatkozó információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást tesz közzé.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a vállalkozás üzleti modelljének rövid leírása;

b) a vállalkozásnak a környezetvédelemmel, a szociális és foglalkoztatási kérdésekkel, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a korrupció elleni küzdelemmel és a megvesztegetéssel kapcsolatban követett politikáinak leírása, utalva az alkalmazott átvilágítási eljárásokra;

c) a *b)* pont szerinti politikák eredményei;

d) a vállalkozás tevékenységével, különösen üzleti kapcsolataival, termékeivel vagy szolgáltatásaival összefüggésben a környezetvédelemmel, a szociális és foglalkoztatási kérdésekkel, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a korrupció elleni küzdelemmel és a megvesztegetéssel kapcsolatos azon lényeges kockázatoknak az ismertetése, amelyek hátrányos hatásokkal járhatnak e területeken, továbbá annak leírása, hogy a vállalkozás ezeket a kockázatokat hogyan kezeli;

---

1 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 211. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 14.*
3 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 212. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 212. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*

e) azon kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatók, amelyek lényegesek az adott üzleti tevékenység szempontjából.

(3) Ha a vállalkozás nem rendelkezik a (2) bekezdés *b)* pont szerinti politikák valamelyikével, akkor indokolnia kell annak hiányát.

(4) A nem pénzügyi kimutatásból kihagyhatók azon aktuális fejleményekre vagy tárgyalás alatt álló kérdésekre vonatkozó információk, amelyek közzététele a vállalkozás legfőbb irányító (vezető), ügyvezető szerve és a felügyelő testület tagjai megfelelő indokolást tartalmazó véleménye szerint súlyosan sértené a vállalkozás üzleti érdekét, feltéve, hogy e kihagyás nem befolyásolja a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának helyes és elfogulatlan megértését.

(5) Mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól az a leányvállalatnak minősülő vállalkozás, amelyre vonatkozóan a (2) bekezdés szerinti információkat a 134. § (5) bekezdéssel összhangban készített összevont (konszolidált) üzleti jelentés nem pénzügyi kimutatása tartalmazza.

IV. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ

96. § (1)[1] Az egyszerűsített éves beszámoló a (2)-(4) bekezdés szerinti mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Üzleti jelentést - az egyszerűsített éves beszámolóhoz kapcsolódóan - nem kell készíteni. Az egyszerűsített éves beszámoló készítésénél az éves beszámoló készítésére vonatkozó szabályok irányadók az e fejezetben foglalt eltérésekkel.

(2) Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege az 1. számú melléklet "A", illetve "B" változata közül a vállalkozó által választott mérleg nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(3)[2] Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása a 2. vagy a 3. számú melléklet közül a vállalkozó által választott eredménykimutatás nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(3a)[3] A (2) és (3) bekezdés alkalmazása során összevont, arab számmal jelölt tételek összegét, azok tartalmát külön-külön be kell mutatni a kiegészítő mellékletben, amennyiben azok jelentősnek minősülnek.

(4)[4] Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletének a 88. § (4), (4a) és (5) bekezdése, a 89. § (4) bekezdés *b)* pontja, 89. § (6) bekezdése, a 90. § (2) bekezdése, a 90. § (3) bekezdés *a)-c)* pontja, a 90. § (7) bekezdése és a 90. § (9) bekezdés *a)-e)*, és *g)* pontja szerinti adatokat kell tartalmaznia. A 91. § *a)* pont szerinti adatokból csak a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát kell bemutatni.

(4a)[5] Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, akkor a kiegészítő mellékletben be kell mutatnia az 58. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése szerinti adatokat.

---

1 *Az utolsó mondatot beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 245. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § o).*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 28. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 28. § (2). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 15.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 28. § (3). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(5)[1] Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletében a könyvvizsgáló által a 88. § (8) bekezdésének *b)* pontjában foglalt jogcímeken felszámított díjakat nem kell összegszerűen bemutatni, ha az tartalmazza a díjak jogcímenkénti megoszlását, és a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság részére, annak kérésére, a vállalkozó a díjakról részletes tájékoztatást ad.

(6)[2]

97. § (1)[3] Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettőnek a határértékét túllépi két egymást követő üzleti évben, akkor a második üzleti évet követő évtől éves beszámolót köteles készíteni.

(2)[4] Ha az éves beszámolót készítő vállalkozónál a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettő a határérték alá kerül két egymást követő üzleti évben, akkor a második üzleti évet követő évtől a vállalkozó egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

98. § Az egyszerűsített éves beszámoló készítése során:

a) az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaírás alkalmazása nem kötelező;

b)[5] a saját termelésű készlet - a 66. § (1) bekezdésben rögzítettektől eltérően - a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is értékelhető, a még várhatóan felmerülő költségek a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározhatók;

c)[6]

d)[7] a 25. § (8) bekezdése, illetve a 45. § (3) bekezdése előírásait nem kötelező alkalmazni.

98/A. §[8]

V. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓ

Általános szabályok

99. § (1)[9] Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó az üzleti évről december 31-i fordulónappal egyszerűsített beszámolót köteles készíteni. Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a 11. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat nem alkalmazhatja.

(2) Az egyszerűsített beszámoló a *4. számú melléklet* szerinti egyszerűsített mérlegből és az *5. számú melléklet* szerinti eredménylevezetésből áll. Az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés tételei továbbtagolhatók.

---

1 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 191. §. Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 41. § b).*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § p). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
3 *Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § f), 2016. évi LXVI. törvény 223. § 10.*
4 *Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § f), 2016. évi LXVI. törvény 223. § 10.*
5 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 240. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
6 *Hatályon kívül helyezte: 2005. évi CXII. törvény 30. § (4). Hatálytalan: 2006. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2005. évi CXII. törvény 7. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
8 *A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 3. Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
9 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

(3) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a tételek e törvény szerinti sorrendjében, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett egyszeres könyvvitel (a pénzforgalmi könyvvitel, illetve az eszközökről és a forrásokról vezetett részletező nyilvántartások, a leltárak) adatai alapján, világos és áttekinthető formában kell összeállítani.

(4) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést magyar nyelven kell elkészíteni, az adatokat ezer forintban kell megadni.

(5)[1] Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a hely és a kelet feltüntetésével a gazdálkodó képviseletére jogosult személy köteles aláírni.

(6)[2] Az egyszerűsített mérlegben, az eredménylevezetésben - minden tételnél - fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) egyszerűsített mérlegében, eredménylevezetésében - a 3. § (3) bekezdésének 3. pontja és a 14. § (4) bekezdése alapján a gazdálkodó számviteli politikájában rögzített feltételek szerint - jelentős összegűnek minősülő hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző üzleti év(ek)re vonatkozó módosításokat az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés minden tételénél az előző üzleti év adatai mellett be kell mutatni. Ilyen esetben az egyszerűsített mérlegben is, az eredménylevezetésben is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző évi adatok, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, illetve a tárgyévi adatok.

(7) Az egymást követő üzleti évek egyszerűsített mérlegeiben, eredménylevezetéseiben az összehasonlíthatóságot a szerkezeti felépítés, a tagolás és a tartalom, a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

100. § (1)[3] Az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó a 15. § (2) és (7) bekezdésében foglaltaktól eltérően az árbevételt, az egyéb bevételeket, valamint a költségeket, a ráfordításokat - az értékcsökkenési leírás és az értékvesztés kivételével - és az egyéb kiadásokat a pénz tényleges beérkezése és kifizetése időszakában, illetve a (2) bekezdés szerint a nem pénzben történt kiegyenlítés időszakában köteles a könyvekben elszámolni.

(2) A teljesítés időszakában el kell számolni azt is, ha az ügylet ellenértékét más eszköz (ideértve a váltóval történő kiegyenlítést is) átadás-átvételével rendezik. Az ilyen ügyleteket azok valós tartalma szerint, bruttó módon kell elszámolni.

(3)[4] Az egyszerűsített mérleg a gazdálkodó december 31-én meglévő, a leltárba értékkel felvett valamennyi eszközét és azok forrásait; az eredménylevezetés az üzleti évben folytatott tevékenység valamennyi végleges (vissza nem fizetendő) bevételét és végleges (vissza nem követelhető) kiadását, valamint az eszközök, a kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó értékmódosításokat bruttó módon tartalmazza, függetlenül attól, hogy az ügyletek teljesítésekor tényleges pénzkiadásra vagy pénzbevételre sor került-e vagy sem.

Az egyszerűsített mérleg tagolása, tételeinek tartalma

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
2 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
3 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
4 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

101. § (1) Az egyszerűsített mérleg egyes tételeinek tartalma a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve megegyezik az 1. számú melléklet "A" változata szerinti tagolás tartalmával.

(2) Az egyes tételeknél figyelembe veendők értelemszerűen a 23-31. §-ok, a 35-43. §-ok előírásai azzal az eltéréssel, hogy az alapítás-átszervezés költségeinek aktiválására, a befektetett eszközök értékhelyesbítésére és ezzel összefüggésben az értékelési tartalék kimutatására, a 41. § (4)-(6) bekezdése szerinti sajátos céltartalékképzésre, az eredménytartalék 37. § (2) bekezdés *d)* pontja, illetve (6) bekezdése szerinti igénybevételére, valamint a hivatkozott §-oknál a kiegészítő mellékletre vonatkozó előírások az egyszerűsített mérleg készítésekor nem alkalmazhatók.

(3) Az egyszerűsített mérlegben a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó, a jövőben kiegyenlítésre kerülő követelések és kötelezettségek, valamint a pénzkiadásból származó követelések és a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi állományát elkülönítetten kell szerepeltetni.

(4)[1] Pénzkiadásból származó követelésként kell az egyszerűsített mérlegbe felvenni a gazdálkodó által nyújtott kölcsön, a nem beszerzési céllal adott előleg és az adótúlfizetés más adónemben fennálló kötelezettség teljesítésére be nem tudott összegét.

(5) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni az áruszállításból, szolgáltatás teljesítéséből származó követeléseket (vevők), valamint a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített támogatásokat.

(6) A pénzeszközök közé kell felvenni a pénzforgalmi nyilvántartásban a követelések között elkülönítetten könyvelt valuta- és devizakészletek forintra átszámított értékét.

102. § (1)[2] A 35. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a saját tőke jegyzett tőkéből, tőketartalékból, eredménytartalékból, lekötött tartalékból és adózott eredményből áll. A saját tőkének nem része a pénzügyileg később realizálódó, az (5)-(6) bekezdés szerinti tartalék. A 38. § szerinti lekötött tartalékot a megfelelő jogcímek alapján a tőketartalékból történő átvezetéssel, illetve a saját tőkében kimutatásra kerülő eredménytartalék összegét csökkentve kell az egyszerűsített mérlegbe beállítani.

(2) Jegyzett tőkeként a tulajdonosok, a tagok által ilyen címen ténylegesen rendelkezésre bocsátott pénzeszközök és a nem pénzbeli hozzájárulásként ténylegesen átadott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerint elfogadott együttes értékét kell kimutatni, cégbírósági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés időpontjával.

(3)[3] Az eredménytartalék az egyszerűsített mérleg szerinti eszközértéknek a céltartalékokkal, a kötelezettségekkel, valamint a jegyzett tőkével, a tőketartalékkal, a lekötött tartalékkal, az adózott eredménnyel és az (5)-(6) bekezdés szerinti tartalékkal csökkentett összegeként állapítható meg.

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 9. Az első mondat szövegét módosította: 2016. évi LXVI. törvény 224. § 4.*
3 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 11., 2016. évi LXVI. törvény 223. § 11.*

(4)[1] Az egyszerűsített beszámoló adózott eredménye az üzleti év adóköteles pénzügyi eredménye és az ezen időszakban bekövetkezett egyéb, tényleges pénzbevételt vagy pénzkiadást nem jelentő végleges vagyonváltozás együttes összegéből, az értékkorrekciók (értékcsökkenési leírás, értékvesztés, készletváltozás), és az adókötelezettség levonását követően a gazdálkodónál maradó összeg, illetve saját tőke csökkenés, egyezően az eredménylevezetésbe beállított összeggel.

(5) Az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék azt az adózás előtti jövőbeni vagyonváltozást mutatja, amelyet az egyszerűsített mérlegbe beállított, a jövőbeni pénzügyi rendezéskor adóköteles bevételt vagy költséget, ráfordítást eredményező eszközök és források különbözete jelent.

(6)[2] Tartaléknak minősül

a) az egyszerűsített mérleg eszközoldalára beállított saját termelésű készletek, a fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó vevőkkel szembeni követelések, a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített támogatások, a 106. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén a pénzkiadásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek bevételként még el nem számolható árfolyamnyeresége együttes összegének, és

b) az egyszerűsített mérleg forrásoldalára beállított, a vásárolt készletek záró állományához, az immateriális javak, a tárgyi eszközök beszerzéséhez nem kapcsolódó szállítókkal szembeni kötelezettségek levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó összege, továbbá a 103. § (1) bekezdése szerinti céltartalék, valamint a 103. § (2) bekezdése szerinti rövid lejáratú kötelezettségek közül a jövőbeni kiegyenlítésükkor költséget, ráfordítást jelentő kötelezettségek együttes összegének
különbözete (negatív előjelű is lehet).

103. § (1) A 41. § (1)-(2) bekezdése szerinti céltartalékot csak az egyszerűsített mérlegbe kell beállítani, azt könyvelni nem szabad.

(2) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó rövid lejáratú kötelezettségek között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni a pénzforgalmi nyilvántartásban nem könyvelt, elismert kötelezettségeket, így

a)[3] a szállítóval szembeni kötelezettségeket,

b) a tulajdonosok részére jóváhagyott osztalék (részesedés) összegét,

c)[4] a nem áruvásárlásból, a nem szolgáltatás igénybevételéből, a nem hitel- és kölcsönfelvételből származó, a tárgyidőszakot terhelő kötelezettségek (decemberi munkabér, szociális hozzájárulási adó, egyéb) összegét, továbbá

d) a költségvetéssel, a helyi önkormányzatokkal az üzleti évre elszámolt (bevallott), de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem rendezett adókötelezettségek összegét is.

(3) A fizetendő és az előzetesen felszámított általános forgalmi adó költségvetéssel még nem rendezett egyenlegét a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek, illetve követelések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt a vonatkozó törvény előírása alapján még nem kellett bevallani, vagy bevallották ugyan, de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem teljesítették.

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 29. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 127. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
3 *Módosította: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3).*
4 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 12., 2018. évi LII. törvény 41. § 7. b).*

(4)[1] Ha a gazdálkodó jogszabály vagy államközi megállapodás alapján a tevékenységéhez vissza nem térítendő támogatást kap, akkor a kapott pénzösszeget kötelezettségként kell a pénzforgalmi nyilvántartásába felvennie. Az ebből származó kötelezettséget akkor és olyan összegben kell az adóköteles egyéb bevételek közé átvezetni, amikor és amekkora összegben a kapott (befolyt) pénz elköltéséhez költség (termelési és kezelési költség vagy értékcsökkenés) elszámolása kapcsolódik. Ha a támogatási cél - a támogatási okiratban foglalt határidőig - nem valósult meg, de a kapott pénzt nem kell visszafizetni, a határidő lejáratakor annak a kötelezettségek között nyilvántartott összegét adóköteles egyéb bevételként elszámolva kell a kötelezettségek közül kivezetni. Az adóköteles egyéb bevételként elszámolt összeget az eredménylevezetés pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek tételébe kell beállítani.

Az egyszerűsített mérleg tételeinek értékelése

104. § Az egyszerűsített mérleg tételei értékelésénél általános szabályként a 46-68. §-ban foglaltakat - a kiegészítő mellékletre vonatkozó előírások kivételével - és a 105-106. §-ban foglalt sajátosságok figyelembevételével kell alkalmazni.

105. § (1) Az egyszerűsített beszámoló készítésekor az immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenését, valamint a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok és a pénzkiadásból származó követelések értékvesztéseit figyelembe kell venni, függetlenül attól, hogy az eredmény nyereség vagy veszteség.

(2) Az áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból származó követelések (vevők) és kötelezettségek (szállítók) egyszerűsített mérlegbe beállítandó értékét a rendelkezésre álló információk szerint várhatóan kiegyenlítésre kerülő összegre módosított (legfeljebb az elfogadott, számlázott) összegben kell meghatározni. A vevőkövetelés értékvesztését, leírását ráfordításként, a szállítóval szembeni kötelezettség elengedését, harmadik fél általi átvállalását bevételként elszámolni nem szabad.

(3) Az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaértékelést (visszaírást) az egyszerűsített mérlegbe beállítandó eszközöknél nem kell alkalmazni.

(4) Az egyszerűsített mérlegben a saját termelésű készletet (befejezetlen termelést, félkész és késztermeket, növendék-, hízó- és egyéb állatot) a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is ki lehet mutatni.

(5) A 48. § (1) bekezdése szerinti, a tárgyi eszközök felújítási munkái számlázott értékének, illetve közvetlen költségeinek aktiválására vonatkozó előírásokat, továbbá a 47. § (4), (6) bekezdésében foglaltakat, a 47. § (8) bekezdésének a kapott kamatokra vonatkozó előírásait, az 52. § (1) bekezdésének maradványértékre vonatkozó előírásait az egyszerűsített mérleg készítésénél nem kötelező alkalmazni. Az 50. § (4) bekezdése szerinti eszközök, valamint a negatív üzleti vagy cégérték az egyszerűsített mérlegben nem mutathatók ki.

(6) A tárgyi eszköz, az immateriális jószág beszerzési értékét a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben fennálló kötelezettségből elengedett, mások által átvállalt összeggel csökkenteni kell. Ilyen esetben az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegét az 53. § (3) bekezdése alapján módosítani kell.

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

(7) A 68. § (1) bekezdésében foglalt előírást nem kell alkalmazni.

(8)[1] Amennyiben a tárgyi eszköz hasznosításában olyan lényeges és tartós változás következik be, amely annak a 23. § (5) bekezdése szerint a készletek közé való átsorolását indokolttá teszi, akkor a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben még nem rendezett kötelezettség összegéig a már elszámolt értékcsökkenést vissza kell írni. Ezt a korrekciót az eredménylevezetés értékcsökkenés sorába beállított adat számításakor negatív előjellel kell figyelembe venni. Ha a 23. § (5) bekezdése szerinti átsorolás kifizetett vásárolt vagy saját termelésű készletből történik, az ilyen tárgyi eszköz bekerülési (legfeljebb piaci) értékében a 111. § (6) bekezdésében foglaltak szerinti költségkorrekciót el kell számolni.

106. § (1) Az egyszerűsített mérlegben, a devizában fennálló követeléseket és kötelezettségeket - függetlenül attól, hogy azok állományba vétele pénzbevétellel vagy pénzkiadással együttjárt-e - pénzügyi rendezésükig a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(2) Az egyszerűsített mérlegben a valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát a pénz tényleges befolyásakor (jóváírásakor) érvényes, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(3)[2] Az (1) és (2) bekezdés szerinti eszközöket és kötelezettségeket a mérlegfordulónapon csak abban az esetben kell - az esetleges árfolyamváltozás miatt - átértékelni, ha az árfolyamváltozás a gazdálkodó számviteli politikájában meghatározottak szerint jelentősnek minősül.

Az egyszerűsített mérleg tételeinek alátámasztása leltárral

107. § Az egyszerűsített mérleg tételeit leltárral kell alátámasztani. A leltár készítésével kapcsolatban a 69. § előírásait kell alkalmazni.

Az eredménylevezetés tartalma, tagolása

108. § (1)[3] Az eredménylevezetés az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó adózott eredményének, valamint pénzügyi eredménye tárgyévi változásának levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőknek, összetevőknek a bemutatásával.

(2) Az eredménylevezetésben a végleges (vissza nem fizetendő, illetve vissza nem követelhető) pénzmozgások egyenlegeként a pénzügyi eredmény adóköteles és jövedelemadózás alá nem vont tárgyévi változását, valamint az adózott eredményben a valódiság, az óvatosság elvét érvényesítve - a 100. § (2) és a 105. § (1) bekezdése alapján tényleges pénzmozgás hiányában is - számításba veendő bevételeket, ráfordításokat és értékmódosításokat elkülönítetten kell szerepeltetni.

(3) Az eredménylevezetésben a bevételeket, a költségeket, ráfordításokat meg kell bontani aszerint, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el.

---

1 *Az utolsó mondatot megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 128. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

2 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

3 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11), 2015. évi CI. törvény 43. § 9., 2016. évi LXVI. törvény 224. § 4.*

Az eredménylevezetés tételeinek tartalma

109. § (1) Pénzügyileg rendezett nettó árbevételként kell kimutatni a 72-75. § szerinti, a mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegeket.

(2)[1] Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni az értékesítés 72-75. § szerinti - általános forgalmi adó nélküli - ellenértékét, ha azt a gazdálkodó részben vagy egészen nem pénzben kapja meg, a vevő - a Polgári Törvénykönyv előírásai figyelembevételével - az ellenértéket egyéb eszköz átadásával vagy a vele szemben fennálló kötelezettség beszámításával rendezi.

(3) Árbevételként kell figyelembe venni a korábban ráfordításként el nem számolható behajthatatlannak vagy bizonytalannak minősített vevőkövetelésre utólag befolyt [pénzbevételt jelentő vagy a (2) bekezdés szerint beszámított] összeget is.

(4)[2] Pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek a 77. § szerinti egyéb bevételek, a 84. § szerinti pénzügyi műveletek bevételei mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegei. Az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt hitel- és kölcsöntartozások összegét is itt kell szerepeltetni (a pénzbevétel már korábban megtörtént, de végleges bevétellé a visszafizetési kötelezettség megszűnésével vált).

(5) Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételként kell kimutatni különösen:

a) az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt beruházási szállítóval, szállítóval szembeni kötelezettség összegéből a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta elszámolt (halmozott) értékcsökkenést részben vagy teljes egészében ellentételező összeget,

b)[3] a tulajdoni részesedést jelentő befektetés könyv szerinti értékét meghaladóan, nem pénzben kapott értéket a gazdasági társaság átalakulásakor, egyesülésekor, szétválásakor, megszűnésekor.

(6) A pénzbevételt nem jelentő, jövedelemadózás alá vont bevételek között kell kimutatni a tényleges pénzmozgás nélkül, a változás végleges jellegére tekintettel elszámolt bevételeket, ideértve a kölcsönkövetelés, az értékpapír ráfordításként elszámolt értékvesztésének, behajthatatlanként leírt összegének utólagosan, nem pénzben történő kiegyenlítését is.

(7) A jövedelemadózás alá nem vont bevételek azok a pénzbevételek vagy pénzmozgás nélküli végleges bevételek, amelyekkel szemben ráfordítás nem számolható el (többletként befizetett adó visszatérítése, más adónemnél történő figyelembevétele, jogszabály alapján adómentesen kapott pénzbevétel). Itt kell szerepeltetni az üzleti évben a tagoktól vagyoni hozzájárulásként kapott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerinti értékét is.

---

1 *A korábbi második és harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3). Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § q).*
3 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 11.*

(8) A 37. § (1) bekezdésének *f)* pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket a jövedelemadózás alá nem vont pénzbevételek, illetve a 37. § (2) bekezdésének *g)* pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékból átadott pénzeszközöket a jövedelemadózásban ráfordításként nem érvényesíthető egyéb kiadások között kell az eredménylevezetésben kimutatni.

110. § (1) A ráfordításként érvényesíthető kiadások közé csak az üzleti évben kifizetett összegeket lehet beállítani.

(2) A ráfordítást jelentő eszközváltozások tétel az üzleti évben, nem pénzben teljesített kötelezettségkiegyenlítéseket tartalmazza.

(3) A ráfordítást jelentő elszámolások között kell kimutatni az értékcsökkenési leírást, az értékvesztésként elszámolt összeget, valamint az egyszerűsített mérlegben kimutatott kifizetett vásárolt készletek állományváltozását.

111. § (1) Az anyag- és árubeszerzés költségei tétel a 78. §-ban részletezett kifizetett anyagjellegű ráfordításokat tartalmazza (ideértve a kölcsönkövetelés fejében kapott, a korábbi pénzkiadás révén megfizetett eszközértéket is) azzal, hogy a szállítókkal szembeni, a mérlegfordulónapon fennálló tartozásokat itt nem szabad figyelembe venni.

(2) Az anyag- és árubeszerzéssel, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tartozás nem pénzben történő kiegyenlítését a kötelezettség nyilvántartás szerinti értékében elkülönítetten, a nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az átadott eszköz beszerzésével, előállításával kapcsolatos kötelezettséget már kiegyenlítették-e.

(3) A személyi jellegű ráfordítások tétel a 79. § szerinti jogcímeken a tárgyévben kifizetett, továbbá a természetes személy illetményéből levont, kötelezettségként előírt összegeket (személyi jövedelemadó, egyéb levonás) bruttó módon tartalmazza, ide nem értve a 103. § (2) bekezdése szerint a rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott összegeket. A munkavállalóknak, tagoknak természetben adott juttatás értékét elkülönítetten kell az eredménylevezetésben szerepeltetni.

(4)[1] Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások a 81. § szerinti egyéb ráfordítások, a 85. § szerinti pénzügyi műveletek ráfordításai közül az üzleti évben megfizetettek együttes összege. Az eredménylevezetés összeállítása során a társasági adókötelezettségre fizetett előleget, illetve a megfizetett vagy kötelezettségként előírt adót itt nem szabad figyelembe venni.

(5) A nem pénzben kiegyenlített ráfordítások között kell szerepeltetni

a) az immateriális javak, a tárgyi eszközök könyv szerinti értékének a mennyiségi csökkenéssel együtt járó kivezetését az állományból az eszköz értékesítésekor (ideértve a kötelezettség teljesítésére történő átadást is), vagyoni hozzájárulásként vagy térítés nélküli átadásakor, megsemmisülésekor, hiányakor, csökkentve azt a készletre vett hulladékanyagok, haszonanyagok értékével,

b) az egyéb eszközök átadásával teljesített, ráfordítást eredményező kötelezettségek értékét,

c)[2] az átalakulás, egyesülés, szétválás kapcsán a részesedés értékében bekövetkezett csökkenést.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § r).*
2 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 5.*

(6) Az egyéb termelési és kezelési költségeket, ráfordításokat - az egyéb kiadások közé átvezetve - csökkenti a számlával igazolható, elsődlegesen anyagbeszerzési, illetve elsődlegesen személyi jellegű ráfordításként az üzleti évben elszámolt minden olyan pénzkiadás vagy a beszerzés ellentételéül adott eszközkiadás, amely tárgyi eszköz, szellemi termék saját előállítását szolgálta.

112. § (1)[1] Amennyiben a gazdálkodó a devizaköveteléseit és devizakötelezettségeit, valamint valuta- és devizakészletét a 106. § (3) bekezdése szerint a mérlegfordulónapon átértékeli, az árfolyam-különbözeteket a következők szerint kell számításba vennie:

a) árfolyamnyereséget bevételként elszámolni nem szabad,

b) a pénzkiadásból származó követelések és pénzbevételből származó kötelezettségek, továbbá a valuta- és devizakészletek árfolyamveszteségét értékvesztésként el kell számolni.

(2) A devizában fennálló követelések és kötelezettségek nyilvántartás szerinti értéke és a forintra átszámított értéke közötti, a kiegyenlítéskor realizált árfolyamkülönbözetet

a) vevőkövetelés esetén előjelétől függetlenül az árbevételben,

b) minden egyéb követelés esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamveszteséget az egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások között,

c)[2] a szállítóval szembeni kötelezettség teljesítésekor, előjelétől függetlenül az anyag- és árubeszerzés költségei között, illetve a beruházás üzembe helyezéséig, a vagyoni értékű jog használatbavételéig egyéb kiadásként, ezt követően árfolyamnyereség esetén egyéb adóköteles bevételként, árfolyamveszteség esetén egyéb termelési és kezelési költségként,

d) minden egyéb kötelezettség esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamveszteséget egyéb termelési és kezelési költségként, ráfordításként

kell elszámolni, és annak megfelelően kell az eredménylevezetés tételeiben szerepeltetni, hogy a követelés, a kötelezettség kiegyenlítése pénzben vagy más eszköz átadásával-átvételével történt meg.

113. § (1)[3] Értékcsökkenési leírás az immateriális javak, a tárgyi eszközök üzleti évben az 52-53. § alapján elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, ideértve a 80. § (2) bekezdése szerinti értékcsökkenési leírást is.

(2) Értékvesztésként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok, a pénzkiadásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó ráfordításokat, továbbá a 112. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti, pénzügyileg nem realizált, ráfordításként elszámolt árfolyamveszteséget.

---

1 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (11).*

2 *Megállapította: 2001. évi LXXIV. törvény 129. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Először a 2002. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2001. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

3 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 241. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(3)[1] A kifizetett vásárolt készletek állományváltozásaként kell kimutatni az üzleti évben vagy korábban költségként elszámolt (a szállítóknak kifizetett), továbbá a 111. § (5) bekezdésének *a)* pontja szerint készletre vett vásárolt készletek mérlegfordulónapra vonatkozó, leltározással megállapított állományának az előző üzleti évihez képest bekövetkezett változását. A kifizetett vásárolt készletek készletváltozása értékének megállapításakor abból kell kiindulni, hogy készleten elsősorban a még ki nem fizetett beszerzések vannak (a készletfelhasználás a már kifizetett, költségként elszámolt tételekből történt).

(4)[2] Beruházási kiadások a tárgyi eszközök (és az immateriális javak) létesítése (beszerzése, előállítása) érdekében teljesített, a 47. §, a 48. § szerinti pénzkiadások és a 105. § (5) bekezdése, a 111. § (6) bekezdése figyelembevételével meghatározott összegek.

(5) Egyéb kiadások az adózott jövedelemből teljesített, beruházási kiadásnak nem minősülő végleges (nem felvett hitelhez vagy kölcsöntartozáshoz kapcsolódó) pénzkiadások, ideértve a befizetett vagy kötelezettségként előírt társasági adót (adóelőleget) is.

114. §[3] (1)[4] Az osztalék a gazdálkodó tagjai részére az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló döntés alapján kifizetni elrendelt, az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék csökkenéseként elszámolt összeg. Az év közben fizetett osztalékelőleget a pénzkiadásból származó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben szerepeltetni.

(2) Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként (részesedésként), ha a lekötött tartalékkal - ideértve a 103. § (4) bekezdése szerint elkülönítetten nyilvántartott támogatás még fel nem használt összegét is - csökkentett saját tőke összege az osztalék (a részesedés) kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

V/A. Fejezet[5]

AZ IFRS-EK SZERINT ÉVES BESZÁMOLÓT KÉSZÍTŐ GAZDÁLKODÓKRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ SZABÁLYOK[6]

Értelmező rendelkezések, fogalmak[7]

114/A. §[8] E fejezet alkalmazásában:

1. *éves beszámoló:* az IAS 27 Egyedi pénzügyi kimutatások című standard szerint összeállított egyedi pénzügyi kimutatások;

2. *mérleg:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerint meghatározott pénzügyi helyzet kimutatás;

---

1 *Módosította: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3).*
2 *Megállapította: 2002. évi XLII. törvény 241. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 30. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 11.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
8 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

3. *eredménykimutatás:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti átfogó jövedelemkimutatás eredmény szakasza vagy a különálló eredménykimutatás;
4. *kiegészítő melléklet:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti megjegyzések, amelyek a jelentős számviteli politikák összefoglalását, egyéb közzétételeket és más magyarázó megjegyzéseket tartalmaznak;
5. *saját tőke változás kimutatása:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti teljes pénzügyi kimutatások azon része, amely a saját tőkében bekövetkezett évközi változásokat jogcímenként mutatja be;
6. *cash flow kimutatás:* az IAS 7 Cash flow kimutatások című standard szerinti, a gazdálkodó pénzeszközeiben és pénzeszköz-egyenértékeseiben bekövetkezett változásokat összefoglaló kimutatás;
7. *mérlegfőösszeg:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti pénzügyihelyzet-kimutatásban szereplő összes eszközök értéke;
8. *adózás előtti eredmény:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti átfogó jövedelemkimutatás eredmény szakaszában vagy a különálló eredménykimutatásban szereplő, a folytatódó és a megszűnt tevékenységekre bemutatott adózás előtti eredmények együttes összege;
9.[1] *adózott eredmény:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti átfogó jövedelemkimutatás eredmény szakaszában vagy a különálló eredménykimutatásban szereplő, a folytatódó és a megszűnt tevékenységekre bemutatott adózás utáni nettó eredmény együttes összege, továbbá az e törvény szerint eredménnyel szemben, de az IFRS-ek szerint saját tőkével szemben elszámolt tételek, különösen a támogatások, a véglegesen átadott vagy kapott pénzeszközök;
10. *lényeges hiba:* az IAS 8 Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák című standard szerint meghatározott lényeges hiba;
11. *funkcionális pénznem:* az IAS 21 Átváltási árfolyamok változásainak hatásai című standard szerinti pénznem, amely annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénzneme, amelyben a gazdálkodó működik, és amely eltérhet a prezentálás pénznemétől;
12. *kötelezettség:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti pénzügyihelyzet-kimutatásban szereplő összes kötelezettség, ideértve a halasztott bevételekből származó kötelezettséget is;
13. *IFRS-ek szerinti saját tőke:* a 7. pontban meghatározott mérlegfőösszeg és a 12. pontban meghatározott kötelezettségek különbözete;
14. *saját tőke megfeleltetési tábla:* a 114/B. § szerint meghatározott saját tőke elemeket bemutató tábla, amelyet az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti kiegészítő megjegyzések részeként kell bemutatni;
15. *tőkeinstrumentum:* az IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: bemutatás és az IFRS 2 Részvényalapú kifizetés című standardok szerint saját tőkeként besorolandó instrumentum, amely olyan szerződés, amely egy gazdálkodó összes kötelezettségének a levonása után a gazdálkodó eszközeiben meglévő maradványérdekeltséget testesít meg;

---

1 Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 16.

16. *közbenső mérleg:* a legutolsó IFRS-ek szerinti beszámolóval lezárt üzleti év mérlegfordulónapját követő nap és a közbenső mérleg fordulónapja közötti időszak gazdasági eseményeinek figyelembevételével, az IAS 34 Évközi pénzügyi beszámolás című standarddal összhangban elkészített pénzügyihelyzet-kimutatás, valamint a közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozó saját tőke megfeleltetési tábla;

17.[1] *osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás:* a 39. § (3) és (3a) bekezdése szerint meghatározott összeg azzal, hogy az adózott eredmény, a lekötött tartalék és a pozitív értékelési tartalék a 114/B. § (4) bekezdés *f)-h)* pontjaiban meghatározott összeg, a rendelkezésre álló szabad eredménytartalék a 114/B. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti összeg, továbbá a 39. § (3a) bekezdésében meghatározott növelő tételként a közzétételre történő engedélyezés időpontjáig elszámolt kapott (járó) osztalék összegét lehet figyelembe venni.

Saját tőke megfeleltetési tábla[2]

114/B. §[3] (1) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő gazdálkodó a beszámoló fordulónapjára vonatkozóan saját tőke megfeleltetési táblát állít össze, amelyet a kiegészítő megjegyzések részeként mutat be.

(2) Más jogszabályok alkalmazásában, ha a jogszabály kifejezetten eltérően nem rendelkezik, a saját tőke, illetve annak egyes elemei alatt a megfeleltetési tábla szerinti tételeket kell érteni.

(3) A saját tőke megfeleltetési táblát a gazdálkodónak el kell készítenie akkor is, ha jogszabály sajátos beszámoló készítésére (ide értve a közbenső mérleget is) kötelezi.

(4) A saját tőke megfeleltetési tábla tartalmazza az IFRS-ek szerinti saját tőke egyes elemeinek nyitó és záró adatait, valamint ezekből levezetve az alábbi saját tőke elemek nyitó és záró adatait:

a) saját tőke: az IFRS-ek szerinti saját tőke összege, növelve a kapott pótbefizetés IFRS-ek szerint kötelezettségként kimutatott összegével, csökkentve a fizetett pótbefizetés IFRS-ek szerint eszközként kimutatott összegével, növelve a jogszabály alapján tőketartalékba helyezendő pénzeszközök, átvett eszközök értékéből a halasztott bevételként kimutatott összeggel, csökkentve a tőkeinstrumentumnak minősülő tőkeemelés miatt, a tulajdonosokkal szemben kimutatott követelés összegével;

b) IFRS-ek szerinti jegyzett tőke: a létesítő okiratban meghatározott jegyzett tőke, amennyiben az tőkeinstrumentumnak minősül;

c) jegyzett, de be nem fizetett tőke: az IFRS-ek szerinti jegyzett tőkéből a gazdálkodó rendelkezésére még nem bocsátott összeg;

d) tőketartalék: a saját tőke minden olyan elemének összege, amely nem felel meg az IFRS-ek szerinti jegyzett tőke, a jegyzett, de be nem fizetett tőke, az eredménytartalék, az értékelési tartalék, az adózott eredmény vagy a lekötött tartalék fogalmának;

---

1 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 221. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

e)[1] *eredménytartalék:* az IFRS-ek szerinti éves beszámolóban kimutatott, korábbi évek halmozott - és a tulajdonosok részére még ki nem osztott - adózott eredmény (ideértve az IFRS-ekre való áttérés éve előtti üzleti év mérlegfordulónapján az e törvény szerint keletkezett eredménytartalék és adózott eredmény együttes összegének az IFRS-ekre való áttérés felhalmozott eredményre gyakorolt hatásával korrigált összegét), továbbá az IFRS-ek szerint közvetlenül a felhalmozott eredmény javára vagy terhére elszámolt összegek, a jegyzett tőkéből vagy a tőketartalékból a veszteségek fedezetére átvezetett összeg, az egyéb tartalékokból átvezetett bármely olyan összeg, amelynek átvezetését az IFRS-ek előírják vagy megengedik. Az így meghatározott összeget csökkenteni kell a fizetett pótbefizetés IFRS-ek szerint eszközként kimutatott összegével, és a fel nem használt fejlesztési tartaléknak a kapcsolódó, az IAS 12 Nyereségadók című standard alapján számított halasztott adóval csökkentett összegével. Az eredménytartalék összege az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti egyéb átfogó jövedelmet - az átsorolási módosítások kivételével - nem tartalmazhat;

f)[2] *értékelési tartalék:* az IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása című standard szerinti átfogó jövedelem kimutatásban szereplő egyéb átfogó jövedelem halmozott és tárgyévi egyéb átfogó jövedelmet is tartalmazó összege, továbbá az IFRS-ekre történő áttérés előtt keletkezett értékelési tartalék összege;

g) adózott eredmény: 114/A. § 9. pontjában meghatározott fogalom;

h) lekötött tartalék: a kapott pótbefizetés IFRS-ek szerint kötelezettségként kimutatott összege, növelve a fel nem használt fejlesztési tartaléknak a kapcsolódó, az IAS 12 Nyereségadók című standard alapján számított halasztott adóval csökkentett összegével.

(5) A saját tőke megfeleltetési tábla a (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően tartalmazza:

a) a cégbíróságon bejegyzett tőke összegének és az IFRS-ek szerinti jegyzett tőke összegének egyeztetését;

b)[3] az osztalékfizetésre rendelkezésre álló szabad eredménytartalékot, amely az utolsó beszámolóval lezárt üzleti év tárgyévi adózott eredményét is magában foglaló eredménytartalék összegének az IAS 40 Befektetési célú ingatlanok című standard szerinti befektetési célú ingatlanok valós érték növekedése miatti elszámolt - halmozott - nem realizált nyereség összegével csökkentett és a kapcsolódó IAS 12 Nyereségadók című standard alapján elszámolt nyereségadó halmozott összegével növelt összege.

(6)[4] Ha a gazdálkodó az IFRS 11 Közös megállapodások című standard szerinti olyan közös tevékenységgel rendelkezik, amelyet e törvény szerint részesedésként mutatna ki, a (4) és (5) bekezdés alkalmazása során, az IFRS-ek szerinti saját tőke egyes elemeiből levezetett saját tőke elemek nyitó és záró adatait úgy állapítja meg, mintha az ilyen közös tevékenység számviteli elszámolása tekintetében az IFRS-ek szerinti éves beszámoló készítésére nem tért volna át.

---

1 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 222. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 17.*
3 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 213. § (2). Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 294. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

Az IFRS-ek szerinti éves beszámolóra történő áttérés szabályai[1]

114/C. §[2] (1) Az éves beszámoló IFRS-ek szerinti összeállítására történő áttérés feltétele, hogy a gazdálkodó rendelkezzen az áttérésre való felkészültségét igazoló könyvvizsgálói jelentéssel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti könyvvizsgálói jelentést IFRS minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég bocsáthat ki.

(3) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolóra történő áttérés napja az első IFRS-ek szerint készült éves beszámoló üzleti évének első napja.

(4)[3] Az IFRS-ekre történő áttérést a gazdálkodó legkésőbb az áttérés napja előtt 30 nappal bejelenti az állami adóhatóság részére. A bejelentéshez csatolni kell az (1) bekezdés szerinti könyvvizsgálói jelentést.

(5)[4] A pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank felügyelete alá tartozó gazdálkodó az IFRS-ek szerinti éves beszámolóra történő áttérést - a (4) bekezdésben foglalt bejelentési kötelezettségen túl - legkésőbb az áttérés napja előtt 30 nappal bejelenti a Magyar Nemzeti Bank részére. A bejelentéshez csatolni kell a (1) bekezdés szerinti könyvvizsgálói jelentést.

(6) Az IFRS minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég az (1) bekezdés szerinti, a felkészültségre vonatkozó vizsgálat során ellenőrzi, hogy a gazdálkodó

a) alkalmaz-e az IFRS-ek szerinti éves beszámolója összeállításhoz a 10. § (6) bekezdése szerinti minősítéssel rendelkező személyt,

b) rendelkezik-e az IFRS-ek szerint összeállított és jóváhagyott számviteli politikával,

c) rendelkezik-e az áttérés éve előtti üzleti év első napjára vonatkozóan összeállított IFRS-ek szerinti mérleggel.

(7)[5] Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót áttérés alapján készítő gazdálkodó az IFRS-ek alkalmazásának első üzleti évében a kiegészítő megjegyzésekben köteles bemutatni az IFRS 1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása című standard 21. és 24-26. bekezdéseiben megkövetelt közzétételeket akkor is, ha egyébként nem tartozik az IFRS 1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása című standard hatálya alá.

(8)[6] Az a jogelőd nélkül alapított gazdálkodó, amely éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állítja össze, e § rendelkezéseit megfelelően alkalmazza, azzal, hogy a (4) és (5) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét legkésőbb a cégbejegyzését követő 90 nappal teljesíti, valamint a (6) bekezdés *c)* pontjában meghatározott feltétel vizsgálata esetükben nem alkalmazandó.

(9)[7] Az a gazdálkodó, amelynek értékpapírjai kereskedelmét az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán az üzleti év során engedélyezték, az engedély megszerzését követő üzleti évtől köteles a 9/A. § (2) bekezdés *a)* pontjának megfelelni. Ezen gazdálkodó a (4) és (5) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét az engedély megszerzésétől számított 30. nap és az áttérés napját megelőző 30. nap közül a későbbi időpontig teljesíti.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 10., 300. § 5.*
4 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 10.*
5 *Módosította: 2016. évi CXXV. törvény 299. § 11.*
6 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 295. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 295. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

Az e törvény szerinti éves beszámolóra történő áttérés (visszatérés) szabályai[1]

114/D. §[2] (1) Ha a gazdálkodó a 9/A. § szerint nem kötelezett az IFRS-ek alkalmazására, akkor az IFRS-ek szerinti éves beszámoló készítéséről az e törvény szerinti éves beszámoló készítésére a következő esetekben térhet át (térhet vissza):

a) öt lezárt üzleti év után, vagy

b) a közvetlen vagy közvetett anyavállalat személyében bekövetkezett változás esetén.

(2) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő gazdálkodó az e törvény szerinti éves beszámoló készítésére tér át (tér vissza),

a) ha a 9/A. § szerint már nem jogosult, illetve nem kötelezett éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállítani, valamint

b) végelszámolása, felszámolása, illetve kényszertörlési eljárása esetén.

(3) Az (1) bekezdés szerinti áttérés (visszatérés) időpontja az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában szereplő feltételek bekövetkezését követő bármely üzleti év első napja.

(4)[3] A (2) bekezdés szerinti áttérés (visszatérés) időpontja

a) a (2) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a feltételek bekövetkezését követő üzleti év első napja,

b) a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a végelszámolás, a felszámolás, illetve a kényszertörlési eljárás kezdő időpontja.

(5) Az áttérés (a visszatérés) napjával nyitómérleget és nyitó leltárt kell készíteni. Az áttérés (a visszatérés) üzleti évének könyvviteli nyilvántartásait a nyitómérleg alapján kell megnyitni.

(6) Hitelintézet, pénzügyi vállalkozás felszámolása, végelszámolása esetén az áttérés (a visszatérés) időpontja a tevékenységi engedély visszavonásának a napja azzal, hogy a tevékenységet lezáró beszámolót a hitelintézetnek, a pénzügyi vállalkozásnak a végelszámolás, a felszámolás megkezdését megelőző napra, mint mérlegfordulónapra kell elkészítenie.

(7) Az IFRS-ek szerinti éves beszámoló készítéséről az e törvény szerinti éves beszámoló készítésére történő áttérés (visszatérés) esetén a nyitómérlegben az eszközöket és forrásokat az e törvénynek megfelelő besorolásban, az áttérést megelőző üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan összeállított és letétbe helyezett IFRS-ek szerinti éves beszámoló mérlegében szereplő könyv szerinti értéken kell szerepeltetni.

(8) A (7) bekezdés szerinti eszközök és források tekintetében bekerülési értéknek a nyitómérlegben szereplő eszközök és források könyv szerinti értéke minősül, kivéve az IAS 38 Immateriális javak, az IAS 16 Ingatlanok, gépek, és berendezések, az IAS 40 Befektetési célú ingatlanok standard szerinti eszközöket és az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok című standard szerinti követeléseket, amelyeknél a bekerülési érték az IFRS-ek szerinti bekerülési érték, azzal, hogy azok esetében az IFRS-ek szerinti bekerülési érték és a könyv szerinti érték közötti különbözetet értékcsökkenésként, illetve értékvesztésként kell figyelembe venni.

(9) A (7) bekezdés szerinti nyitómérlegben szereplő eszközök és források értékének meghatározásánál:

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 214. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*

a) tőketartalék növekedéseként kell kimutatni a 36. § szerinti összegeket, valamint a következő tételeket:

aa) az átértékelési modell alkalmazása esetén az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések, valamint az IAS 38 Immateriális javak című standardok szerint keletkezett és értékelt tárgyi eszközök és immateriális javak halmozott átértékelési különbözetének értékcsökkentett értékét,

ab) az IAS 40 Befektetési célú ingatlanok című standard alapján valós érték modell alkalmazása esetén a befektetési célú ingatlanok halmozott valós értékének nyereségét,

ac) az IAS 41 Mezőgazdaság című standard szerinti biológiai eszközökre és mezőgazdasági termékekre elszámolt halmozott valós értékének nyereségét;

b) a jogszabály alapján tőketartalékba helyezendő pénzeszközök, átvett eszközök értékéből halasztott bevételként kimutatott bármely összeget a tőketartalék növekedéseként kell elszámolni;

c) a kapott pótbefizetés IFRS-ek szerint kötelezettségként kimutatott összegét a lekötött tartalék növekedéseként kell elszámolni;

d) az adott pótbefizetés IFRS-ek szerint eszközként kimutatott összegét az eredménytartalék csökkenéseként kell elszámolni;

e) a 3. § (9) bekezdés 3. pontja szerint tőkeinstrumentumnak, de az IFRS-ek szerint részben vagy egészben kötelezettségnek minősülő tételek (ide értve a visszaváltható részvény) névértéket meghaladó összegét a tőketartalék növekedéseként kell elszámolni;

f) a tulajdonosokkal szemben tőkeemelés miatt kimutatott követelésből a jegyzett tőke emelésének megfelelő összeget a jegyzett, de be nem fizetett tőke növekedéseként, a névértéken felüli összeget a tőketartalék csökkenéseként kell elszámolni;

g) a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek 35. § (10) bekezdése szerint számított összegét eszközként kell kimutatni a lekötött tartalék egyidejű növelése mellett;

h) a nyitómérlegben tőketartalékként kizárólag az *a), b), e)* és *f)* pontban foglalt tételeket lehet szerepeltetni;

i) a nyitómérlegben lekötött tartalékként kizárólag a *c)* és *g)* pontban foglalt tételek alapján számított összeget lehet szerepeltetni;

j) a nyitómérlegben értékelési tartalékként kizárólag az értékesíthető pénzügyi eszközök és a cash flow fedezeti instrumentumok halmozott valós érték változását lehet kimutatni;

k) az IAS 12 Nyereségadók című standard alapján számított halasztott adó követeléseket vagy kötelezettségeket ki kell vezetni a tőke azon tartalékával szemben, amivel szemben eredetileg a tétel megjelenítésre került. Amennyiben ez nem állapítható meg, a kivezetést az eredménytartalékkal szemben kell elvégezni;

l) az értékesíthető pénzügyi eszközök és cash flow fedezeti instrumentumok értékelési különbözete e törvény valós értékelésre vonatkozó szabályai szerint szüntetendő meg;

m) az IAS 19 Munkavállalói juttatások című standard szerinti munkaviszony megszűnése miatt meghatározott juttatási programok aktuáriusi nyereségét és veszteségét az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni;

n) az *a)-m)* pontokban foglalt rendezések elvégzése után az eredménytartalék összegét úgy kell megállapítani a nyitómérlegben, hogy az összes eszközök és összes források összege megegyezzen;

o) a 42-43. §-ok szerint kötelezettségnek, de az IFRS-ek szerint részben vagy egészben saját tőkének minősülő tételek esetében a nyitómérlegben a kötelezettséget a visszafizetendő összegben kell kimutatni. A visszafizetendő összeg és a kötelezettség IFRS-ek szerinti könyv szerinti értékének különbözetét az aktív időbeli elhatárolások között kell állományba venni, és azt időarányosan egyéb ráfordításként kell elszámolni az eredmény terhére;

p) a 42-43. §-ok szerint kötelezettségnek, de az IFRS-ek szerint egészében pénzügyi kötelezettségnek minősülő tételre a 68. § (1) bekezdését értelemszerűen alkalmazni kell.

(10) Az IFRS-ek szerinti éves beszámoló készítéséről az e törvény szerinti éves beszámoló készítésére történő áttérést (visszatérést) követő üzleti év mérlegében összehasonlító adatként a nyitómérleg adatait kell szerepeltetni.

(11) Az áttérés (a visszatérés) utáni első üzleti év eredménykimutatásában összehasonlító adat nem szerepelhet.

(12) Az áttérés (a visszatérés) utáni első üzleti évre vonatkozó éves beszámoló kiegészítő mellékletében be kell mutatni a következőket:

a) az áttérés (a visszatérés) előtti utolsó üzleti év IFRS-ek szerinti éves beszámolója zárómérlegében szereplő adatoknak, a nyitómérlegnek való megfeleltetését és a lényeges módosító tételek szöveges magyarázatát, valamint

b) az áttérés (a visszatérés) előtti utolsó üzleti év IFRS-ek szerinti éves beszámolója eredménykimutatásának adatait, továbbá az e törvény szerinti éves beszámoló eredménykimutatása és az IFRS-ek szerinti éves beszámoló eredménykimutatása közötti eltérések lényeges tételeinek szöveges magyarázatát.

(13) Az áttérés (a visszatérés) időpontjában még le nem zárt lízingszerződés, beruházási szerződés, valamint értékesítési ügyletre vonatkozó szerződés elszámolása tekintetében a nyitómérlegben nem kell módosításokat végezni. Az ilyen szerződéseket az áttérést (a visszatérést) követően is az IFRS-ek előírásainak megfelelően kell elszámolni a szerződések megszűnéséig.

(14) A nyitómérlegben értékelési tartalékként kimutatott összegek kivezetésére az 59. § előírásait kell alkalmazni.

Átalakulás, egyesülés, szétválás különös előírásai[1]

114/E. §[2] (1) Az átalakulással, egyesüléssel, szétválással érintett, IFRS-ek szerinti éves beszámolót összeállító gazdasági társaság átalakulás, egyesülés, szétválás esetén az IFRS-ek értékelési elveit követve, a 136-144. §-okban előírtak alapján, átalakulási vagyonmérleget és vagyonleltárt készít, a (2)-(9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(2) Amennyiben az egyesülésben érintett gazdasági társaságok között van e törvény szerinti és az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő gazdasági társaság is, akkor:

a) összeolvadás esetén az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő, megszűnő gazdasági társaságnak a vagyonmérlege összeállítása során át kell térnie az e törvény szerinti éves beszámoló készítés szabályainak az alkalmazására;

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

b) beolvadás esetén az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaság által alkalmazott beszámoló készítési szabályoktól eltérő szabályokat alkalmazó megszűnő gazdasági társaságnak a vagyonmérlege összeállítása során át kell térnie az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaság által alkalmazott beszámoló készítési szabályokra.

(3) A vagyonmérleget (a vagyonmérleg-tervezetet és a végleges vagyonmérleget), a vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) az e törvény szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni a 136. § (4)-(7) és (9)-(10) bekezdésében, a 137. § (1)-(2) bekezdésében, a 138. § (1)-(3), (5) és (7) bekezdésében, a 139. §-ban, a 140. § (2) bekezdésében, valamint a 141. § (1)-(3) és (8) bekezdésében foglaltak figyelembevételével.

(4) Amennyiben a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja alapján a megszűnő gazdasági társaságnak át kell térnie az e törvény szerinti éves beszámoló készítés szabályainak az alkalmazására, a vagyonmérlegben a 136. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket a 114/D. § (7)-(9) bekezdésében meghatározott áttérési (visszatérési) szabályok alkalmazásával kell meghatároznia, és a vagyonmérlege „könyv szerinti érték” oszlopában a nyitómérleg adatait kell szerepeltetnie.

(5) Amennyiben a (2) bekezdés *b)* pontja alapján a megszűnő gazdasági társaságnak át kell térnie az IFRS-ek alkalmazására, a vagyonmérlegben a 136. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket az IFRS 1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása című standard szabályainak megfelelő alkalmazásával kell meghatároznia.

(6) Amennyiben az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság a vagyonmérlegét az IFRS-ek szerint készíti el, a 136. § (8) bekezdést nem alkalmazhatja.

(7) Az (1) bekezdés szerinti átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság esetében:

a) a 137. § (1) bekezdés akkor alkalmazható, ha az átértékelést az IFRS-ek előírásai is lehetővé teszik;

b) a 137. § (2) bekezdés nem alkalmazható, ha a vagyonátértékelést az IFRS-ek előírják;

c) ha a 137. § (2) bekezdése és e bekezdés alapján a gazdálkodó nem alkalmazza, vagy nem alkalmazhatja a vagyonátértékelést, úgy a vagyonmérleg-tervezetben a saját tőke összege (a harmadik oszlopban) megegyezik a saját tőke (első oszlopban szereplő) könyv szerinti értékével;

d) a vagyonmérlegben az eszközök és a kötelezettségek külön-külön kimutatott átértékelési különbözetét az IFRS-ek előírásai szerint kell elszámolni;

e) a 139. § (4) és (5) bekezdésében szereplő különbözeteket az IFRS-ek előírásai szerint kell elszámolni;

f) az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének harmadik oszlopában a jegyzett tőke nem haladhatja meg a 114/B. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti saját tőkének a jegyzett, de be nem fizetett tőkével növelt és a 140. § (5) bekezdése alapján számított várható vagyonvesztés összegével és a 114/B. § (4) bekezdés *h)* pontja szerinti lekötött tartalékkal csökkentett összegét;

g) a 138. § (4) és (6) bekezdése, a 140. § (1), (3), (5) és (7) bekezdése, a 141. § (4)-(5), (7) és (9) bekezdése nem alkalmazható;

h) a jegyzett tőkét le kell szállítani, ha az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlege alapján a 114/B. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti saját tőkének a 114/B. § (4) bekezdés *h)* pontja szerinti lekötött tartalékkal csökkentett és a 141. § (7) bekezdés szerinti jegyzett, de be nem fizetett tőke összegével növelt összege nem éri el a vagyonmérleg-tervezet szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke összegét.

(8) A 137. § (1) bekezdése szerinti átértékelés alkalmazása esetében az eszközök és kötelezettségek vagyonmérlegben történő megjelenítésére és értékelésére az IFRS-ek előírásait kell alkalmazni.

(9) Amennyiben a kiválással létrejövő IFRS-eket alkalmazó gazdasági társaság élt a 137. § (1) bekezdésében, valamint a (7) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban meghatározott átértékeléssel, a vagyonmérleg-tervezete „különbözetek” oszlopában elkülönítetten kell kimutatnia az átértékelési különbözetet, a (7) bekezdés *d)* és *e)* pontjaiban foglaltak szerint.

Végelszámolás, felszámolás, kényszertörlési eljárás különös szabályai[1]

114/F. §[2] Amennyiben az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő gazdálkodó végelszámolás, felszámolás, illetve kényszertörlési eljárás alá kerül, akkor a végelszámolás, a felszámolás, illetve a kényszertörlési eljárás kezdő időpontjával az e törvény szerinti éves beszámoló készítésére, továbbá a végelszámolás és a felszámolás számviteli feladataira vonatkozó előírásokat köteles alkalmazni.

Összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség[3]

114/G. §[4] (1) Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésére kötelezett anyavállalat éves beszámolóját az IFRS-ek szerint készíti el, akkor az összevont (konszolidált) éves beszámolóját is az IFRS-ek szerint kell összeállítania.

(2) Az anyavállalat (1) bekezdés szerinti összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettségét a 115-117. §-ok előírásai szerint kell megállapítani.

Egyéb speciális rendelkezések[5]

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

114/H. §[1] (1) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő pénzügyi intézmény és befektetési vállalkozás minden hónap utolsó napjára vonatkozóan, továbbá a biztosító minden negyedév utolsó napjára vonatkozóan - a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank részére készített évközi jelentések (adatszolgáltatások) elkészítése céljából - köteles eszköz- és forrásszámláit, valamint költség- és eredményszámláit lezárni, azok egyenlegét megállapítani, főkönyvi kivonatot, továbbá a 0. Nyilvántartási számlák számlaosztályban kimutatott mérlegen kívüli tételekről összesítést készíteni, valamint biztosítani, hogy a kapcsolódó analitikus nyilvántartások rendelkezésre álljanak.

(2) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő hitelintézet és a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás a devizaeszközeit és a devizakötelezettségeit a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, a hónap utolsó napján és az év utolsó napján érvényes hivatalos devizaárfolyamon köteles értékelni minden hónap utolsó napján és a mérlegfordulónapi értékelés során.

(3) Az IFRS-ek szerinti éves beszámolót készítő pénzügyi vállalkozás és biztosító a devizaeszközeit és a devizakötelezettségeit a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, a negyedév utolsó napján és az év utolsó napján érvényes hivatalos devizaárfolyamon köteles értékelni minden negyedév utolsó napján és a mérlegfordulónapi értékelés során.

114/I. §[2] (1) Az éves beszámolóját, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodó, beszámolójának kiegészítő megjegyzését az egyes IFRS-ekben meghatározott rendelkezések alapján állítja össze azzal, hogy abban - tekintettel a 9/A. § (4) bekezdésére - legalább a 88. § (7)-(9) bekezdése, a 89. § (2)-(3) bekezdése, a 89. § (4) bekezdés *d)* pontja, a 89. § (5) bekezdése, valamint a 154. § (3) bekezdése szerinti adatokat is be kell mutatnia.

(2) Az éves beszámolóját, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodó a 95-95/C. §-ban, valamint a 134. §-ban meghatározott tartalommal üzleti jelentést is köteles készíteni.

VI. Fejezet

ÖSSZEVONT (KONSZOLIDÁLT) ÉVES BESZÁMOLÓ

Konszolidált éves beszámoló készítési kötelezettség

115. § (1) A meghatározó befolyás megítélésénél a leányvállalatok bármelyikét megillető - a 3. § (2) bekezdés 1. pontjának alpontjai szerinti - jogokat az anyavállalatnál kell számításba venni.

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség megítélése során az anyavállalatnál kell figyelembe venni azokat az (1) bekezdés szerinti jogosultságokat (jogokat) is, amelyeket ugyan közvetlenül nem az anyavállalat vagy a leányvállalat gyakorol, de azt harmadik személyek - saját nevükben - az anyavállalat vagy egy leányvállalata javára gyakorolják.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 223. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*

(3) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség megítélése során figyelmen kívül kell hagyni azokat a jogosultságokat (jogokat), amelyeket

a) szerződés alapján átruházott jogkörben mások helyett gyakorolnak;

b) biztosítékként átvettek, és a jogokat harmadik személy utasításai szerint gyakorolják;

c) mint kezességvállalónak birtokba adtak és a jogokat a kezes érdekében gyakorolják.

(4) A 3. § (2) bekezdése 1. pontjának *a)* és *b)* alpontja szerinti szavazati arány megállapításához az anyavállalatot közvetlenül vagy közvetetten megillető és gyakorolható szavazati jogot kell viszonyítani az összes szavazati joghoz. A számítás során az összes szavazati jogból le kell vonni a visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész alapján vagy jogszabály előírása szerint nem gyakorolható szavazati jogokat, továbbá azokat a szavazati jogokat, amelyekkel az adott vállalat - mint anyavállalat - szavazati jogaiból saját leányvállalata rendelkezik.

(5) A leányvállalati viszony létrejöttét az anyavállalat állapítja meg és egyidejűleg köteles ezt a minősítést a leányvállalattal közölni.

116. § (1)[1] Nem kötelező összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést készítenie annak az anyavállalatnak (a továbbiakban: mentesíthető anyavállalat), amely maga is leányvállalata egy vállalatnak (a továbbiakban: fölérendelt anyavállalat), ha a fölérendelt anyavállalat az Európai Gazdasági Térség valamely államában rendelkezik székhellyel, e törvény vagy az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/34/EU irányelve, illetve az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendelete szerint készít és hoz nyilvánosságra összevont (konszolidált) éves beszámolót, valamint összevont (konszolidált) üzleti jelentést, amelyben a mentesíthető anyavállalat és annak leányvállalatai beszámolóit is konszolidálják, továbbá nem vonatkozik a mentesíthető anyavállalatra a 119. §, és ha[2]

a) a fölérendelt anyavállalat 100%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik a mentesíthető anyavállalatban (ide nem értve a mentesíthető anyavállalat vezető tisztségviselői, vagy felügyelőbizottsága tagjai által jogszabály, vagy létesítő okirat szerint megszerzett tulajdoni hányadot), vagy legalább 90%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik és a kisebbségi tulajdonosok elfogadták a mentesítést, vagy

b) az *a)* ponton kívüli esetekben, a kisebbségi tulajdonosok vagy azok egy része - akiknek részvénytársaságnál, illetve európai részvénytársaságnál összesen legalább 10%-os (egyéb vállalkozónál legalább 20%-os) mentesíthető anyavállalati részesedés van a birtokukban - legalább hat hónappal az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének mérlegfordulónapja előtt nem kérték a mentesíthető anyavállalattól az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállítását.

---

1 *Megállapította: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2009. évi CXVI. törvény 104. § (1). Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható.*

2 *Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 195. §, 2018. évi XLI. törvény 229. § 18.*

(2)[1] Nem kötelező összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést készítenie annak a mentesíthető anyavállalatnak, amely maga is leányvállalata egy fölérendelt anyavállalatnak, ha a fölérendelt anyavállalat e törvénnyel vagy az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/34/EU irányelvével, illetve az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendeletével összhangban vagy azokkal egyenértékű módon, illetve azoknak megfelelően készíti el és hozza nyilvánosságra összevont (konszolidált) éves beszámolóját, valamint összevont (konszolidált) üzleti jelentését, amelyben a mentesíthető anyavállalat és annak leányvállalatai beszámolóit is konszolidálják, továbbá nem alkalmazzák a mentesíthető anyavállalatra a 119. § előírásait, és ha teljesülnek az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglaltak.

(3)[2] Az (1)-(2) bekezdés alkalmazása esetén a mentesíthető anyavállalat éves beszámolója kiegészítő mellékletének a következőket is kell tartalmaznia:

a) az összevont (konszolidált) éves beszámolót készítő fölérendelt anyavállalat nevét és székhelyét; valamint

b) utalást arra vonatkozóan, ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség alól az (1)-(2) bekezdés szerint mentesítették.

(4)[3] Az (1)-(2) bekezdés alkalmazása esetén a mentesített anyavállalat éves beszámolójának kiegészítő mellékletében a mentesített anyavállalat és kapcsolt vállalkozásai befektetett eszközeinek, tárgyévi bevételeinek és adózott eredményének, saját tőkéjének, valamint foglalkoztatottjai átlagos állományi létszámának adatait vállalkozásonként külön-külön be kell mutatni.

(5)[4] Nem alkalmazható az (1)-(2) bekezdés szerinti mentesítés arra az anyavállalatra, amelynek kibocsátott - a 3. § (6) bekezdésének 2-3. pontjai szerinti - értékpapírjai tőzsdei kereskedelme engedélyezett, vagy az engedélyezést már kérelmezték.

(6)[5] Az (1)-(2) bekezdés alkalmazása esetén magyar nyelven a fölérendelt külföldi anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját és összevont (konszolidált) üzleti jelentését, az ezekről készült könyvvizsgálói jelentést kell közzétenni. E közzétételről a mentesített anyavállalat köteles gondoskodni a 154. §-ban foglaltaknak megfelelően, a fölérendelt külföldi anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolójának elfogadásától számított 60 napon belül.

117. § (1)[6] Az anyavállalatnak nem kell az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámolót készítenie, ha az üzleti évet megelőző két - egymást követő - üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

a) a mérlegfőösszeg a 6000 millió forintot,

b) az éves nettó árbevétel a 12 000 millió forintot,

---

1 *Beiktatta: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 195. §, 2018. évi XLI. törvény 229. § 19.*

2 *Számozását módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

3 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 31. § (2). Számozását módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

4 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 31. § (3). Számozását módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

5 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 31. § (3). A második mondat szövegét megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 113. §. Számozását módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 180. §. Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2), 2010. évi CXXIII. törvény 195. §, 197. §.*

6 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 31. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mutatóértékek meghatározásánál az anyavállalat és leányvállalatainak, valamint közös vezetésű vállalkozásainak (ideértve a 119. § alá tartozókat is) konszolidálás előtt összesített adatait kell figyelembe venni. A közös vezetésű vállalkozás adatait a tőkerészesedés mértékében kell figyelembe venni.

(3) Amennyiben az anyavállalat leányvállalatai és közös vezetésű vállalkozásai valamelyike nem rendelkezik a tárgyévet megelőző üzleti év (1) bekezdés szerinti adataival, akkor az (1) bekezdés szerinti mutatóérték meghatározásánál a tárgyévi várható - éves időtartamra átszámított - adatokat kell figyelembe venni.

(4)[1] A hitelintézeti, a biztosítói anyavállalatra, a pénzügyi vállalkozásra, mint anyavállalatra az (1) bekezdés szerinti mentesítés nem vonatkozik.

(5)[2] Az (1) és (6) bekezdés nem alkalmazható, ha a mérleg fordulónapján az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat részvényei, üzletrészei, illetve az általuk kibocsátott értékpapírok tőzsdei kereskedelme engedélyezett, vagy az engedélyezést már kérelmezték.

(6) Nem kell az anyavállalatnak az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámolót készítenie, ha leányvállalatait, közös vezetésű vállalkozásait a 119. § alapján felmentette és ezen vállalkozásokra, valamint társult vállalkozásaira alkalmazható a 129. § (2) bekezdése. Az anyavállalat éves beszámolója kiegészítő mellékletében köteles tájékoztatást adni arról, hogy az e §-ban nevesített felmentési lehetőségek közül melyiket alkalmazta.

118. § (1) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítésébe az anyavállalatot, minden leányvállalatot, továbbá a 128. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő közös vezetésű vállalkozást - a 119. § kivételével - be kell vonni.

(2) Amennyiben az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor az anyavállalat által a konszolidálásba bevont leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások összetételében az üzleti év folyamán lényeges változás következett be, úgy az összevont (konszolidált) éves beszámolóba fel kell venni olyan adatokat, amelyek lehetővé teszik az egymás után következő üzleti évek összevont (konszolidált) éves beszámolóinak összehasonlítását. Az összehasonlíthatóság követelményének úgy is eleget lehet tenni, ha az előző üzleti évi összevont (konszolidált) éves beszámoló adatait a változásnak megfelelően módosítják, vagy a változásokról a kiegészítő mellékletben adnak részletes tájékoztatást.

(3)[3] Minden leányvállalat - függetlenül attól, hogy bevonják-e a konszolidálásba - köteles az anyavállalathoz a beszámolóját, a saját jogon készített, összevont (konszolidált) a beszámolóját, valamint a 121. § (1) bekezdése szerinti közbülső beszámolót, továbbá ha ezen beszámolók könyvvizsgálata megtörtént, a könyvvizsgálói jelentéseket átadni. Az anyavállalat a leányvállalatoktól felvilágosítást, indokolást kérhet az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítéséhez.

119. § (1) A leányvállalatot nem kötelező bevonni az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésbe, ha

---

1 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 5.*
2 *Megállapította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 318. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (2).*

a) az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítéséhez szükséges adatokat az adott leányvállalat - a konszolidálásba először történő bevonása évében az ehhez szükséges adatszolgáltatást még nem tudta kialakítani, vagy vis maior miatt hiányzó adatait nem pótolta - aránytalanul magas költségek mellett és késedelmesen tudja szolgáltatni; vagy

b) a leányvállalatban lévő részesedést (részvényt, üzletrészt) kizárólag továbbértékesítés céljából szerezték meg és a forgóeszközök között mutatják ki; vagy

c)[1] lényeges és tartós jogi korlátozások vagy egyéb körülmények huzamosan akadályozzák az anyavállalatot a 3. § (2) bekezdésének 1. pontjában megnevezett jogai gyakorlásában; vagy

d) az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapján előtársaságként működött.

(2) A leányvállalatot nem kell az összevont (konszolidált) éves beszámolóba bevonni, ha a beszámoló enélkül is megbízható és valós képet ad az anyavállalat és egyéb leányvállalatai vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről. Amennyiben több leányvállalat megfelel ennek az előfeltételnek, akkor együttesen kell elbírálni, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolóból való kihagyásuk sem torzítja az anyavállalat és egyéb leányvállalatai együtteséről kialakuló megbízható és valós összképet.

(3) Az (1)-(2) bekezdés előírásai a közös vezetésű vállalkozásra is értelemszerűen alkalmazhatók.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazását akkor, ha összevont (konszolidált) éves beszámolót készít az anyavállalat, az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben indokolni kell. Amennyiben a leányvállalatokat, a közös vezetésű vállalkozásokat az anyavállalat az (1)-(3) bekezdés alapján a konszolidálásba nem vonja be és ezért nem készít összevont (konszolidált) éves beszámolót, az (1)-(3) bekezdés alkalmazását az éves beszámolója kiegészítő mellékletében kell indokolnia.

(5) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésébe az (1) bekezdés *a)-c)* pont és (2)-(3) bekezdés szerint be nem vont leányvállalatnál, közös vezetésű vállalkozásnál szerzett részesedés értékének megállapítására - figyelembe véve a 129. § (2) bekezdését - a 130. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája, tartalma

120. § (1) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló az összevont (konszolidált) mérlegből, az összevont (konszolidált) eredménykimutatásból, az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletből áll.

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlege és eredménykimutatása a *6. számú melléklet* szerint tér el az éves beszámoló mérlegétől és eredménykimutatásától.

(3) Az összevont (konszolidált) éves beszámolót világos és áttekinthető formában úgy kell elkészíteni, hogy az a számviteli alapelvek figyelembevételével a konszolidálásba bevont vállalatok együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adjon.

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 17.*

(4) Ha az összevont (konszolidált) mérlegben és eredménykimutatásban szereplő adatok nem elegendőek a megbízható és valós összkép bemutatásához, vagy ha azt különleges körülmények külön is indokolják, akkor az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletnek kell tartalmaznia mindazon adatokat, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi helyzetének, működésük eredményének megbízható és valós bemutatásához szükségesek.

(5) Az összevont (konszolidált) éves beszámolóban a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét úgy kell bemutatni, mintha ezek a vállalkozások egyetlen vállalkozásként működnének. Ennek érdekében az összevont (konszolidált) éves beszámolóban az eszközök és a források, a bevételek és a ráfordítások (a teljesítmények és a költségek), a nyereség és a veszteség értékéből - az anyavállalat és a hozzátartozó leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások, illetve ez utóbbiak egymás közötti kapcsolataiból adódó - halmozódásokat ki kell szűrni. Az anyavállalatot a 126-127. § szerinti halmozódások kiszűrése tekintetében - azon adatok vonatkozásában, amelyeket a bevont beszámolók [a 121. § (1) bekezdése alkalmazása miatt] nem teljeskörűen tartalmaznak - választási lehetőség illeti meg.

(6) Az előző üzleti év összevont (konszolidált) éves beszámolója készítésénél alkalmazott értékelési, konszolidálási módszereket, a beszámoló tagolását, részletezését csak indokolt esetben lehet megváltoztatni. Az előző üzleti évtől való eltéréseket az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben fel kell sorolni és meg kell indokolni, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetre gyakorolt hatásukat pedig be kell mutatni.

(7) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállítása során - más előírás hiányában - e törvény 17-95. §-ainak előírásait a 121-134. §-ok figyelembevételével kell alkalmazni.

(8)[1] A 20. § (3)-(5) bekezdése szerinti anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját - saját döntésétől függően - devizában, vagy - a 20. § (2) bekezdése szerint - forintban is elkészítheti.

(9)[2] Az összevont (konszolidált) éves beszámoló részét képező összevont (konszolidált) mérleget, összevont (konszolidált) eredménykimutatást és az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletet a hely és a kelet feltüntetésével az anyavállalat képviseletére jogosult személy köteles aláírni.

121. § (1)[3] Ha egy - a konszolidálásba bevont - vállalkozás beszámoló készítésének mérlegfordulónapja több mint három hónappal megelőzi az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapját, akkor ennek a vállalkozásnak az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapjára közbülső beszámolót kell készítenie, és a konszolidálásba annak alapján kell bevonni. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapjáig bejegyzett - előtársasági formában is működött - leányvállalatot, közös vezetésű vállalkozást is közbülső beszámoló alapján kell bevonni. Az az időtartam, amelyre a közbülső beszámoló vonatkozik, nem haladhatja meg a tizenkét hónapot.

---

1 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (1).*
2 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 298. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 2-3.*

(2)[1] Ha a konszolidálásba bevont vállalkozás az összevont (konszolidált) éves beszámoló üzleti évében úgy alakult át, egyesült, vált szét, hogy az átalakulás, egyesülés, szétválás időpontjára véglegesen is beszámolót kellett készítenie, akkor ezen vállalkozást a jogelőd leányvállalat, közös vezetésű vállalkozás adatait is tartalmazó közbülső beszámoló alapján kell a konszolidálásba bevonni.

(3)[2] Beolvadás esetén közbülső beszámoló készítési kötelezettség akkor van, ha a beolvasztott vállalkozás - a beolvasztást megelőzően - leányvállalatnak, közös vezetésű vállalkozásnak minősült.

122. § (1)[3] Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítése során az anyavállalat, a konszolidálásba bevont leányvállalatok, a tőkerészesedés alapján bevont közös vezetésű vállalkozások mérlegeit és eredménykimutatásait össze kell foglalni.

(2)[4] A konszolidálásba bevont leányvállalatok eszközeit és forrásait, a bevételeket és a ráfordításokat teljes egészükben, a tőkerészesedés alapján bevont közös vezetésű vállalkozások eszközeit és forrásait, a bevételeit és a ráfordításait a tőkerészesedés arányában az összevont (konszolidált) éves beszámolóba be kell vonni - tekintet nélkül arra, hogy a konszolidálásba bevont vállalkozások beszámolójukban figyelembe vették-e azokat vagy sem -, feltéve, hogy az anyavállalatot a bevonásban e törvény nem korlátozza, vagy az anyavállalatnak nincs döntési, választási lehetősége. Az anyavállalat az e törvényben biztosított mérlegbeállítási, döntési, választási lehetőségeket az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor akkor is alkalmazhatja, ha a konszolidálásba bevont vállalatok nem alkalmazták azokat, vagy akkor sem köteles alkalmazni, ha azokat a konszolidálásba bevont vállalatok beszámolójukban már alkalmazták.

(3) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítése során el kell végezni:

a) az összevont (konszolidált) mérleg és eredménykimutatás tételei számbavételéhez az eltérő értékelési módszerekből adódó korrekciókat [azaz egységes értékelést kell alkalmazni az (1)-(2) bekezdés figyelembevételével];

b) az összevont (konszolidált) éves beszámoló pénznemétől eltérő pénznemben készült mérleg és eredménykimutatás tételeinek átszámítását;

c) a tőkeösszevonást (a tőkeegyesítést);

d) az adósságkonszolidálást (a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti követelések és tartozások kiszűrését);

e) a közbenső eredmények elhagyását (a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti ügyletekből származó olyan nyereség- és veszteségtételek kiszűrését, amelyeket az eszközök értéke magában foglal);

f) a bevételek és a ráfordítások konszolidálását (az olyan bevételek és ráfordítások kiszűrését, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások közötti ügyletekből származnak);

g) a társult vállalkozások tőkekonszolidálását;

h) a konszolidálás miatti adókülönbözet meghatározását.

---

1 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 3-4., 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 5., 20.*
2 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 3.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 5.*
4 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 6.*

(4) Az anyavállalat és a konszolidálásba bevont vállalkozások éves mérlegeinek és eredménykimutatásainak összefoglalása (az eltérő értékelésből adódó korrekciók és a forintra átszámítás - 123. § szerinti - elvégzése után) előkészítő-mérleg és előkészítő-eredménykimutatás keretében történik.

123. § (1) A 122. § (2) bekezdése szerint a konszolidálásba bevont vállalkozásnak az összevont (konszolidált) mérlegbe kerülő eszközeit és forrásait az anyavállalat éves mérlegében alkalmazható értékelési előírások szerint egységesen kell értékelni. Ha valamelyik bevont vállalkozás eltér az anyavállalat éves beszámolójánál alkalmazható értékelési módszerektől, az anyavállalatnál alkalmazható értékelésre való áttérés miatti eltéréseket az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában is szerepeltetni kell.

(2)[1] Amennyiben a konszolidálásba bevont eszközöket és forrásokat a konszolidálásba bevont vállalkozás beszámolójában az anyavállalatnál alkalmazottaktól vagy előírtaktól eltérően értékelte, akkor az eltérően értékelt eszközöket és forrásokat az anyavállalat módszerei szerint kell értékelni, és ez az új kiinduló érték kerül az összevont (konszolidált) éves beszámolóba.

(3) A (2) bekezdés szerinti értékelés alatt ezen törvény szerinti értékelés értendő. E törvény szerint választható értékelési módszerek eltérését - figyelembe véve a 120. § (5) bekezdésében megfogalmazott egyetlen vállalkozásként működés elvét is - nem szükséges egységesíteni.

(4) A (2) bekezdésben foglalt előírástól el lehet tekinteni, ha az újraértékelésnek az eredménye a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet szempontjából nem jelentős, illetve a konszolidálásba bevont vállalkozásnak olyan eszközei és forrásai vannak, amilyenekkel az anyavállalat nem rendelkezik, továbbá akkor is, ha a konszolidálásba bevont vállalkozás eszközeinek, forrásainak értékelése a hitelintézetekre, a biztosítókra, az értékpapír-forgalmazókra vonatkozó külön jogszabályok alkalmazásán alapul.

(5) A (2) bekezdésben foglalt előírástól való eltéréseket az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni és megfelelő módon indokolni kell.

(6) A konszolidálásba bevont vállalkozás külföldi pénznemben készült mérlegének tételeit - ha az anyavállalatra a 20. § (2) bekezdése vonatkozik - az összevonás előtt forintra át kell számítani a következők szerint:

a)[2] a befektetett eszközöket, a saját tőke elemeit - kivéve az adózott eredményt - a 124. § (7) bekezdése szerint választott időpontban érvényes - a 60. § szerinti, az anyavállalat éves beszámolója készítése során alkalmazott árfolyam alapján megállapított - bekerülési árfolyamon (ez azonban nem lehet magasabb, mint a mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított érték), valamint az egyéb eszközöket és kötelezettségeket, az időbeli elhatárolásokat, továbbá az adózott eredményt a mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon; vagy

b) a mérleg valamennyi tételét mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon.

(7) A (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbözetet az adott vállalkozás előkészítő-mérlegében, illetve előkészítő-eredménykimutatásában a következők szerint kell kimutatni:

---

1 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 7.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 25.*

a) amennyiben a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbözet eltér az előző évben ilyen címen megállapított különbözet összegétől, akkor a különbözetből az eltérés összegét az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között - mint eredményt módosító tételt - kell kimutatni;

b) a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti értékelésből adódó különbözetből az előző évben ilyen címen megállapított különbözettel azonos összeget az eredménytartalék változásaként (korrekciójaként) kell az adott vállalkozás előkészítő-mérlegében (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(8) A konszolidálásba bevont vállalkozás külföldi pénznemben készült eredménykimutatásának tételeit az összevonás előtt kell forintra átszámítani a következők szerint:

a) az értékcsökkenési leírást, a befektetett pénzügyi eszközök és a forgóeszközök értékvesztését és egyéb veszteségeit, az anyagjellegű ráfordításokat a megfelelő mérlegtételre vonatkozó árfolyamon;

b)[1] az adózott eredményt mérlegfordulónapi, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon;

c) minden más tételt havonként a hó végi - a 60. § szerinti, az anyavállalat éves beszámolója készítése során alkalmazott - devizaárfolyamon forintra átszámított értékek éves összegzésével.

(9) A (8) bekezdés szerinti értékelés mellett jelentkező különbözetet az adott vállalkozás előkészítő-eredménykimutatásában az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között kell - a forintra átszámítás különbözeteként - kimutatni.

(10) Ha a (6), (8) bekezdésben alkalmazott árfolyamok mellett nem teljesül az összevont (konszolidált) éves beszámolónál a megbízható és valós összkép követelménye, az anyavállalat a (6), (8) bekezdésben meghatározott árfolyamoktól eltérő - a számviteli politikájában rögzített - árfolyamot is alkalmazhat. Az alkalmazott árfolyamot, valamint az eltérés indokait az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(11)[2] Amennyiben az anyavállalat éves beszámolójára a 20. § (3)-(5) bekezdése vonatkozik, akkor a konszolidálásba bevont vállalkozások forintban készült beszámolója átszámításához - a reciprok árfolyamok meghatározásakor - a (6)-(10) bekezdés előírásait kell értelemszerűen alkalmazni.

Tőkeösszevonás (tőkekonszolidáció)

124. § (1) A konszolidálásba bevont leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot megillető részesedés (rész) értékét az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó összegben kell figyelembe venni. A számítást megelőzően a konszolidálásba bevont leányvállalat által visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek nyilvántartás szerinti értékével a leányvállalat saját tőkéjét csökkenteni kell. Ha a részesedésre értékvesztést számoltak el - és az összevont (konszolidált) éves beszámolóval szembeni megbízható és valós összkép követelménye igényli -, az értékvesztést, ha azt az eredménykimutatás tartalmazza, akkor a részesedések, értékpapírok, bankbetétek visszaírt értékvesztésével, ha azt az eredménykimutatás nem tartalmazza, (akkor) az eredménytartalékkal szemben - a számítást megelőzően - vissza kell írni.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 26.*
2 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (1), 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 8.*

(2) A tőkekonszolidáció nem alkalmazható az anyavállalat azon részvényeire, üzletrészeire, amelyeket maga az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat birtokol. Az ilyen részvényeket, üzletrészeket az összevont (konszolidált) mérlegben, mint saját részvényt, saját üzletrészt a forgóeszközök között kell - elkülönítetten - kimutatni.

(3) Az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó összeg számításánál figyelembe kell venni a leányvállalat olyan tulajdoni hányadait is, amelyek egy másik - a konszolidálásba bevont - leányvállalat birtokában vannak.

(4) A konszolidálásba bevont leányvállalat mérlegéből - az összevont (konszolidált) mérlegbe - az anyavállalatot megillető, az (1) bekezdés szerint számított részesedés helyére a leányvállalat eszközei, illetve a források közé a leányvállalatnak a számított részesedéssel csökkentett forrásai kerülnek, feltéve, hogy az anyavállalat e törvény szerint beállíthatja, és az összevont (konszolidált) éves beszámoló sajátossága nem kíván eltéréseket.

(5)[1] A leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot az (1) bekezdés szerint megillető részesedés (rész) számításakor a leányvállalat saját tőkéjét a konszolidálásba először történő bevonáskor az alábbi módszerekkel lehet meghatározni [az alkalmazott módszert és annak jelentős változását az előző évhez képest az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben be kell mutatni]:

a) azt az összeget veszik figyelembe a számításnál, amely az összevont (konszolidált) éves beszámoló előkészítő mérlegében, mint a leányvállalat saját tőkéje szerepel, könyv szerinti értéken [amely a 123. § (2)-(4) bekezdés alkalmazása esetén az ott meghatározott kiinduló érték]; vagy

b) azt az összeget veszik figyelembe a számításnál, amely a (7) bekezdés szerinti választott bevonási időpontnak megfelelő érték (aktualizált érték).

(6) Az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti módszer alkalmazása esetén az anyavállalat tulajdoni hányadára jutó saját tőke értéke az újraértékelés - az aktualizált érték meghatározása - után nem lépheti túl az anyavállalat ezen részesedése beszerzési értékét.

(7) Az (1) bekezdés szerinti számításhoz a viszonyítási érték meghatározása történhet a részesedés megszerzésének időpontjában vagy akkor, amikor a leányvállalatot először vonják be az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésbe. Ha a részesedéseket különböző időpontokban szerezték meg, az (1) bekezdés szerinti elszámolás alapjának meghatározása vagy a különböző időpontokban, vagy azon időpontban fennálló értékviszonyok figyelembevételével történhet, amikor a vállalat leányvállalattá vált. A választott időpontot az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben meg kell jelölni.

(8) A konszolidálásba bevont leányvállalatnak az anyavállalat könyveiben szereplő részesedésének és az (5)-(6) bekezdés szerinti módszerrel meghatározott leányvállalati saját tőke tulajdoni hányaddal arányos részének különbözetét - az anyavállalat döntésének függvényében - a következők szerint lehet elszámolni:

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 32. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

a) aktív különbözet esetén (a konszolidálásba először történő bevonáskor a részesedés könyv szerinti értéke a több) a különbözeti összegből az egyes eszközökhöz hozzárendelhető "rejtett" tartalékokkal, valamint az egyes forrásokhoz hozzárendelhető "rejtett" terhekkel - a bevonás időszaka szerinti érték és a könyv szerinti érték különbözetével - az adott eszközök, illetve források értékét növelni, illetve csökkenteni kell, majd az ezután fennmaradó különbözetet - mint tőkekonszolidációs különbözetet - az eszközök között kell elkülönítetten kimutatni;

b) passzív különbözet esetén (a részesedés könyv szerinti értéke a kevesebb) a különbözet összegéből az egyes eszközökhöz hozzárendelhető "rejtett" tartalékokkal, valamint az egyes forrásokhoz hozzárendelhető "rejtett" terhekkel - a bevonás időszaka szerinti érték és a könyv szerinti érték különbözetével - az adott eszközök, illetve források értékét növelni, illetve csökkenteni kell, majd az ezután fennmaradó különbözetet - mint tőkekonszolidációs különbözetet - a források között kell elkülönítetten kimutatni;

c) több leányvállalat konszolidálásából keletkező, azonos jellegű (aktív vagy passzív) különbözetek összevonhatók, az eszközök és a források között megjelenő aktív és passzív tőkekonszolidációs különbözeteket azonban nem szabad összevonni, egymással szemben elszámolni.

(9)[1] A (8) bekezdés *a)* pontja alapján az eszközök között kimutatott tőkekonszolidációs különbözet leírása az e törvénynek az üzleti vagy cégértékre vonatkozó előírásai figyelembevételével történik.

(10)[2] A (8) bekezdés *b)* pontja alapján a források között kimutatott tőkekonszolidációs különbözetet, illetve annak egy részét csak akkor lehet az eredmény javára elszámolni, ha az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapján biztos, hogy ez a különbözeti összeg egy realizált eredmény. Ez általában akkor teljesül, ha az érintett leányvállalat a konszolidálási körből kikerül (ideértve az átalakulást, egyesülést, szétválást is), vagy az az eszköz, amihez a különbözet kapcsolódik, a konszolidálásba be nem vont személyek részére értékesítésre került.

(11) A leányvállalat saját tőkéjéből az anyavállalatot az (1) bekezdés szerint az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor megillető részesedés és az (5) bekezdés szerint figyelembe vett részesedés különbözetét a saját tőke korrekciójaként - mint leányvállalati saját tőkeváltozást - kell az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatni.

(12)[3] A konszolidálásba bevont leányvállalat saját tőkéjéből az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésekor nem az anyavállalatot megillető részesedés összegét az összevont (konszolidált) mérlegben a források között - a saját tőkén belül elkülönítetten -, mint a külső tagok (más tulajdonosok) részesedését kell kimutatni.

(13)[4] Ha az anyavállalati részesedéshez kapcsolódó gazdasági társaság átalakul, egyesül, szétválik - és a részesedés tőkekonszolidációját a megelőző év(ek) összevont (konszolidált) éves beszámolójában végrehajtották -, akkor az átalakuláskor, egyesüléskor, szétváláskor megszerzett részesedés a tőkekonszolidáció végrehajtásakor új beszerzésnek minősül.

---

1 *Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*
2 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 21.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 10., 22.*

Adósságkonszolidálás

125. § (1) A konszolidálásba bevont vállalatok egymás közötti követelései, céltartalékai, kötelezettségei, valamint a megfelelő időbeli elhatárolások tételei az összevont (konszolidált) mérlegben nem szerepelhetnek.

(2) Ha az azonos jogcímen fennálló követelés és kötelezettség nem azonos összegben szerepel az adós és a hitelező mérlegében, akkor az összevont (konszolidált) mérlegben emiatt mutatkozó különbözetet a következők szerint kell kimutatni:

a) ha a különbözet eltér az előző évben ilyen címen megállapított különbözet összegétől, akkor a különbözet összegéből az eltérés összegét az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban - elkülönítetten az egyéb bevételek, illetve az egyéb ráfordítások között -, mint eredményt módosító tételt kell kimutatni;

b) az előző évben ilyen címen megállapított különbözettel azonos összeget a saját tőke változásaként (korrekciójaként) - mint konszolidáció miatti változások az adósságkonszolidálás különbözetéből - kell az összevont (konszolidált) mérlegben (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(3) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni, ha az elhagyandó tételek a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére vonatkozó megbízható és valós összkép szempontjából elhanyagolhatóak (nem lényegesek).

A konszolidálásba bevont vállalkozásokon belüli közbenső eredmények elhagyása, kiszűrése

126. § (1) Azokat az eszközöket, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások egymás közötti szállításaiból és szolgáltatásteljesítéseiből származnak, az összevont (konszolidált) mérlegben olyan értékre kell helyesbíteni, amellyel a konszolidálásba bevont vállalkozások ugyanazon mérlegfordulónapra vonatkozó mérlegébe beállíthatók lettek volna, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások együttesen, jogilag is egyetlen vállalkozást képeznének (azaz eszközeiket bekerülési értéken kellene szerepeltetni).

(2) Ha a leányvállalat, közös vezetésű vállalkozás előkészítő mérlegében az (1) bekezdés szerinti eszközök eltérő értéken szerepelnek, mint a konszolidálásba bevont vállalkozások bekerülési értékei, akkor az összevont (konszolidált) mérlegben az eszközök változásaként megjelenő különbözetet a következők szerint kell kimutatni:

a) amennyiben a különbözet eltér az előző üzleti évben ilyen címen megállapított különbözet összegétől, akkor a különbözet összegéből az eltérés összegét az összevont (konszolidált) eredménykimutatás tartalmazza;

b) az előző üzleti évben ilyen címen megállapított különbözettel azonos összeget a saját tőke változásaként (korrekciójaként) - mint konszolidáció miatti változások a közbenső eredmény különbözetéből - kell az összevont (konszolidált) mérlegben (a változás előjelének megfelelően) szerepeltetni.

(3) Nem kell az (1) bekezdés előírásait alkalmazni, ha a közbenső eredmények külön kiemelése a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete szempontjából nem jelentős.

Ráfordítások és bevételek konszolidálása

127. § (1) Az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban:

a) az árbevételeknél a konszolidálásba bevont vállalkozások egymás közötti szállításaiból és szolgáltatásteljesítéseiből származó árbevételeket, valamint az ezekre jutó közvetlen költségeket ki kell szűrni. Ha az összevont (konszolidált) eredménykimutatás összköltség eljárással készül, akkor a konszolidált árbevételre jutó közvetlen költségeket nem kell kiszűrni, amennyiben a közvetlen költségek a félkész és késztermékek, vagy az aktivált saját teljesítmények állományát növelik;

b)[1] nem kerülhetnek az összevont (konszolidált) eredménykimutatásba az egymás közötti nem áruszállításokból és nem szolgáltatásteljesítésekből származó egyéb bevételek, az egymás közötti pénzügyi műveletek bevételei, valamint ezek ráfordításai sem.

(2) Az árbevételeket és a bevételeket, valamint a közvetlen költségeket és a ráfordításokat az (1) bekezdés szerint nem kell kiszűrni, ha azok nem jelentős összegűek a konszolidálásba bevont vállalkozások valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete megítélése tekintetében.

(3)[2]

(4)[3] Az összevont (konszolidált) eredménykimutatás leányvállalatok adózott eredményéből külső tagok (más tulajdonosok) részesedése sor az adózott eredményből a konszolidálásba bevont leányvállalatokra eső összegnek a külső tagok tulajdoni hányadára jutó részét tartalmazza.

Közös vezetésű vállalkozások konszolidálása

128. § (1) A közös vezetésű vállalkozás eszközeit és forrásait, illetve bevételeit és ráfordításait az összevont (konszolidált) éves beszámolóba az anyavállalat tőkerészesedésének megfelelő arányban kell bevonni.

(2)[4] A tőkerészesedés szerinti konszolidálás akkor lehetséges, ha a közös vezetésű vállalkozás beszámolója elkészítésénél a konszolidálásra vonatkozó értékelési előírásokat figyelembe vették. Ha az egységes értékelés elvét nem lehet érvényesíteni, akkor a közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedést a 129. és 130. §-ban foglaltak alapján kell bevonni.

(3) A tőkerészesedés arányában történő konszolidálásra - értelemszerűen - a 124-127. §-ok előírásait kell alkalmazni.

Társult vállalkozások konszolidálása

129. § (1) Ha egy konszolidálásba bevont vállalkozás jelentős, mértékadó befolyást gyakorol egy - a 3. § (2) bekezdésének 4. pontja szerinti - vállalkozás üzleti és pénzügyi döntéseire, akkor ezt a részesedést az összevont (konszolidált) mérlegben külön soron kell szerepeltetni.

(2) Az (1) bekezdést, valamint a 130. §-t nem szükséges alkalmazni akkor, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének megbízható és valós megítélése szempontjából nem jelentős a társult vállalkozás részesedése.[5]

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § s).*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 44. § t). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 33. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 8.*
5 *Helyesbítette: Magyar Közlöny 2000/102.*

130. § (1) A társult vállalkozásban lévő részesedés a nem teljes körű bevonáskor a következő módszerek szerint mutatható ki [a választott módszert az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben szerepeltetni kell]:

a) vagy az anyavállalat, vagy a konszolidálásba bevont leányvállalat mérlegében kimutatott könyv szerinti értékkel, vagy

b) azzal az értékkel, amely a társult vállalkozásnak a (4) bekezdésben meghatározott időpont szerinti saját tőkéjéből a konszolidálásba bevont vállalkozás tulajdoni hányadára jut. Ez az összeg azonban nem lehet magasabb, mint a konszolidálásba bevont vállalkozás könyveiben szereplő részesedés beszerzési értéke.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti módszer alkalmazása esetén - amikor a társult vállalkozást első alkalommal bevonják - meg kell állapítani a társult vállalkozás saját tőkéjéből a részesedésre a tulajdoni hányad arányában jutó összeget. A részesedés könyv szerinti értéke és a társult vállalkozás saját tőkéjéből a részesedésre jutó összeg különbözetét az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben elkülönítetten ki kell mutatni.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti módszer alkalmazása esetén a részesedés könyv szerinti értéke és a társult vállalkozás saját tőkéjéből a tulajdoni hányadra jutó (részarányos) saját tőke különbözetét - mint tőkekonszolidációs különbözetet - az eszközök között elkülönítetten kell kimutatni és a különbözeti összeg elszámolásánál a 124. § (9) bekezdésében leírtakat kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti részesedés viszonyítási értékének és különbözeti összegének meghatározása történhet a részesedés megszerzésének időpontjában, vagy akkor, amikor a társult vállalkozást első alkalommal bevonják az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésbe. Ha a részesedéseket különböző időpontokban szerezték meg, az (1) bekezdés szerinti részesedés meghatározása vagy a különböző időpontokban, vagy a gazdasági társaság társult vállalkozássá válásának időpontjában fennálló értékviszonyok figyelembevételével történhet. A választott időpontot az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben meg kell jelölni.

(5) A társult vállalkozásban lévő részesedésnek (érdekeltségnek) az (1) bekezdés alapján megállapított értékét a következő években módosítani kell:

a) a társult vállalkozás saját tőkéje változásának a részesedéssel arányos összegével;

b)[1] az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló határozatban szereplő, a társult vállalkozástól járó (várható) osztalék, részesedés összegével (ezt az összeget a következő évben le kell vonni);

c)[2] az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló határozatban szereplő, de az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapjáig meg nem kapott, - a társult vállalkozástól járó - osztalék, részesedés összegével (ezt az összeget a következő évben le kell vonni);

d) a részesedés, a tőkekonszolidációs különbözet leírt összegével.

(6)[3] Ha a társult vállalkozás beszámolójában a 123. §-ban foglaltaktól eltérő értékelési módszert alkalmazott, akkor az eltérően értékelt eszközök, kötelezettségek - az (1)-(5) bekezdésben meghatározott célokra - az összevont (konszolidált) éves beszámoló értékelési módszere szerint átértékelhetők. Ha ilyen esetben az újraértékeléstől eltekintenek, akkor ezt a tényt az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni.

---

1 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 27., 2018. évi XLI. törvény 229. § 11.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 28., 2018. évi XLI. törvény 229. § 11.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 7.*

(7) A 126. §-t a közbenső eredmények kiszűrésére megfelelően alkalmazni kell, amennyiben a szükséges információk hozzáférhetőek, ismertek. A közbenső eredmények a társult vállalkozás tőkerészesedése függvényében elhagyhatók.

(8)[1] Az (1)-(7) bekezdés alkalmazásakor minden esetben a társult vállalkozás utolsó beszámolóját kell alapul venni. Amennyiben a társult vállalkozás összevont (konszolidált) éves beszámolót készít, és az rendelkezésre áll, akkor ebből kell kiindulni.

131. § Az anyavállalattal, a konszolidálásba bevont leányvállalattal - a 3. § (2) bekezdése 5. pontja szerinti - egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás részesedését az anyavállalat, illetve a konszolidálásba bevont leányvállalat éves mérlegében szereplő könyv szerinti értéken kell az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatni.

Konszolidálás miatti társasági adókülönbözet kimutatása

132. § Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján számított éves adózás előtti eredmény - az összevonás következtében - alacsonyabb vagy magasabb, mint a konszolidálásba bevont vállalkozások adózás előtti eredményeinek együttes összege, úgy a konszolidálásba bevont vállalkozások szerint és az összevont (konszolidált) eredménykimutatás szerint fizetendő adó különbözetéből azt az összeget, ami a konszolidálásba bevont vállalkozások ki nem gazdálkodott negatív adóalapjából, továbbá a megelőző üzleti évek, a tárgyév konszolidálási intézkedéseiből származik és várhatóan kiegyenlítődik a későbbi üzleti években, konszolidálás miatti társasági adó-különbözetként ki kell mutatni. Amennyiben a konszolidálásba bevont vállalkozások eredménykimutatásai szerint fizetendő adó több, mint az összevont (konszolidált) eredménykimutatás szerint fizetendő adó, akkor a különbözetet áthúzódó adókövetelésként, fordított esetben a különbözetet áthúzódó adótartozásként kell az összevont (konszolidált) mérlegben elkülönítetten kimutatni. Az összevont (konszolidált) eredménykimutatásban az adó-különbözetet külön soron (elkülönített tételként) - mint konszolidálásból adódó (számított) társasági adó-különbözetet - kell szerepeltetni.

Összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet

133. § (1) Az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletnek az előzőekben előírtakon túl a következőket kell tartalmaznia:

a) az összevont (konszolidált) mérleg és az összevont (konszolidált) eredménykimutatás összeállításánál alkalmazott mérlegértékelési eljárásokat;

b)[2] a forintra, a devizára történő átszámítás során alkalmazott módszert, ha a konszolidálásba bevont vállalkozások az anyavállalattól eltérően más pénznemben készítették beszámolójukat, vagy ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló olyan tételeket tartalmaz, amelyeket a konszolidálásba bevont vállalkozások beszámolói nem tartalmaztak, és amelyeket eredetileg más pénznemben adtak meg;

c) ha az előző üzleti évhez képest megváltoztak az értékelési, a konszolidálási módszerek, ezen változások indokolását, valamint ezen változások hatását a konszolidálásba bevont vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére.

---

1 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 9.*
2 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (2) 10.*

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül még a következőket kell ismertetni:

a) a konszolidálásba bevont leányvállalatok neve és székhelye, ezen leányvállalatok jegyzett tőkéjéből az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege, továbbá a leányvállalat részesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás saját tőkéjéből;

b) közös vezetésű vállalkozások neve és székhelye, az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege a közös vezetésű vállalkozás jegyzett tőkéjéből, továbbá a közös vezetésű vállalkozás részesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás jegyzett tőkéjéből;

c) a társult vállalkozások neve és székhelye, ezen vállalkozások jegyzett tőkéjéből az anyavállalat és a konszolidálásba bevont más vállalkozás részesedésének mértéke és összege, továbbá a társult vállalkozás részesedésének mértéke és összege minden más, a konszolidálásba bevont vállalkozás jegyzett tőkéjéből. A 129. § (2) bekezdésének alkalmazását mindenkor be kell mutatni és indokolni szükséges;

d)[1] a 115. § (2)-(3) bekezdése szerinti jogosultságokat az *a)-c)* pontoknál külön-külön ki kell emelni, feltüntetve a jogosultság jogcímét is.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt adatokat abban az esetben nem kell szolgáltatni, ha az anyavállalat adatszolgáltatása miatt a leányvállalatnak, vagy egy másik - a (2) bekezdésben megjelölt - vállalkozásnak hátránya származhat ezen adatszolgáltatásból. E szabály alkalmazásának indokait az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben ismertetni kell.

(4) Az összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletben az (1) és (2) bekezdésben foglaltakon túl a következő adatokat kell feltüntetni:

a) az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatott azon kötelezettségek teljes összegét, amelyek futamideje öt évnél hosszabb, valamint az összevont (konszolidált) mérlegben kimutatott azon kötelezettségek teljes összegét, amelyek a konszolidálásba bevont vállalkozások részéről zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját;

b) azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de nem jelennek meg az összevont (konszolidált) mérlegben. Ezek közül külön ki kell emelni a konszolidálásba teljeskörűen be nem vont leányvállalatokkal szembeni kötelezettségek összegét;

c) az összevont (konszolidált) éves beszámolóba bevont vállalkozások tárgyévben foglalkoztatott munkavállalóinak átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit, mindegyiket állománycsoportonkénti bontásban;

d) az anyavállalatnál az igazgatóság, az ügyvezetés (üzletvezetés), a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, ideértve a bérköltséget, a személyi jellegű egyéb kifizetéseket, a gazdasági társaság által átvállalt és így helyettük fizetett összegeket is, csoportonként összevontan, beleértve a leányvállalatoknál végzett tevékenység utáni járandóságokat is;

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 33. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

e) az anyavállalat igazgatósága, ügyvezetése (üzletvezetése), felügyelő bizottsága tagjainak az anyavállalat, illetve a leányvállalatai által folyósított kölcsönök és előlegek időpontját, nagyságát, lejáratát, megadva a kamat mértékét, a lényeges feltételeket, a tárgyévben visszafizetett összegeket, továbbá ezen személyek nevében vállalt garanciális kötelezettségeket;

f)[1] az értékesítés árbevételének fontosabb tevékenységek (a konszolidálásba bevont vállalkozásokra jellemző termékek, terméktípusok), továbbá az exportárbevételnek az Európai Unió, valamint más, az Európai Unión kívüli országok szerinti, illetve ezen belül földrajzilag meghatározott piacok szerinti megbontását, amennyiben ebből a konszolidálásba bevont vállalkozásoknak jelentősebb hátránya nem származik. Ez utóbbi esetben itt erre utalni kell;

g)[2] a vállalatcsoport egészére vonatkozóan a 90. § (7) bekezdésében előírt információkat;

h)[3] a tárgyévi üzleti évre vonatkozó összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálatáért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat külön-külön összesítve;

i)[4] azon összevont (konszolidált) mérlegen kívüli tételek és összevont (konszolidált) mérlegben nem szereplő megállapodások jellegét, üzleti célját és pénzügyi kihatásait, amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha e tételekből és megállapodásokból származó kockázatok vagy előnyök lényegesek, és bemutatásuk szükséges a konszolidálásba bevont vállalkozások egésze pénzügyi helyzetének megítéléséhez;

j)[5] az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont más vállalkozás által kapcsolt felekkel lebonyolított azon ügyleteket (ide nem értve a vállalatcsoporton belüli ügyleteket), amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha ezen ügyletek lényegesek és nem a szokásos piaci feltételek között valósultak meg. Ennek során be kell mutatni az ügyletek értékét, a kapcsolt féllel fennálló kapcsolat jellegét és az ügyletekkel kapcsolatos egyéb, a konszolidálásba bevont vállalkozások egésze pénzügyi helyzetének megítéléséhez szükséges információkat. Az egyedi ügyletekre vonatkozó információk összesíthetők az ügyletek jellege szerint, ha az összesítés nem akadályozza az érintett ügyleteknek a konszolidálásba bevont vállalkozások egésze pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásának a megítélését.

(5)[6] A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az anyavállalat minden olyan részvényének, üzletrészének névértékét, amelyet maga az anyavállalat, leányvállalata vagy olyan harmadik személy birtokol, aki a tulajdonosi jogokat saját nevében, de ezen vállalatok javára gyakorolja.

---

1 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 33. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 33. § (2). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Beiktatta: 2007. évi LXXV. törvény 212. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

4 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 299. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

5 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 299. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

6 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 33. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(6)[1] Az összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet készítése során nem kötelező alkalmazni a 91. § *b)* és *c)* pontjában, a 92. § (2) bekezdésében rögzített előírásokat.

(7)[2] Az összevont (konszolidált) éves beszámolót a 10. § (2)-(3) bekezdése alapján az IFRS-ek szerint készítő vállalkozó köteles az összevont (konszolidált) éves beszámoló

a) kiegészítő mellékletében bemutatni az IFRS-ek alkalmazásának első üzleti évében a bázis évi összevont (konszolidált) éves beszámoló adatainak az IFRS-ek szerinti mérlegbe és eredménykimutatásba való átrendezését, valamint annak az eredményre gyakorolt hatását;

b) kiegészítő mellékletében vagy az összevont (konszolidált) éves beszámoló önálló részeként bemutatni számviteli politikájának az IFRS-ek szerint készített összevont (konszolidált) éves beszámolójára vonatkozó főbb szabályait, így különösen:

ba) az összevont (konszolidált) éves beszámoló részeit,

bb) az összevont (konszolidált) éves beszámolóban alkalmazott mérleg- és eredménykimutatás-tagolást, valamint a tételek tartalmát,

bc) a kapcsolt vállalkozási kör meghatározását,

bd) az alkalmazott konszolidációs módszereket,

be) az alkalmazott értékelési eljárásokat és azok feltételeit,

bf) az IFRS-ek által adott választási lehetőségek közül alkalmazott szabályokat,

bg) a konszolidációnál alkalmazott mentesítéseket.

Összevont (konszolidált) üzleti jelentés

134. § (1)[3] Az összevont (konszolidált) üzleti jelentésnek a konszolidálásba bevont vállalkozások együttesének helyzetét és üzletmenetét, a vállalkozások tevékenysége során felmerülő főbb kockázatokkal és bizonytalanságokkal együtt úgy kell tartalmaznia, hogy az a tényleges viszonyokról megbízható és valós képet adjon.

(2)[4] Az összevont (konszolidált) üzleti jelentésnek a 95. § (2)-(7) bekezdésben, valamint a 95/A-95/B. §-ban foglaltakon kívül be kell mutatnia a konszolidálásba bevont vállalkozások előreláthető fejlődését is.

(3)[5] Amennyiben a konszolidálásba bevont valamely vállalkozás átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, az összevont (konszolidált) üzleti jelentésben be kell mutatni a vállalatcsoport belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszereinek főbb jellemzőit az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésével összefüggésben.

---

1 *Számozását módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 33. § (3).*
2 *Beiktatta: 2005. évi CXII. törvény 8. §. Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § g).*
3 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 32. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
4 *Megállapította: 2006. évi IV. törvény 349. § (6). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 29., 2018. évi XLI. törvény 229. § 20.*
5 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 300. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

(4)[1] Az összevont (konszolidált) üzleti jelentést magyar nyelven kell elkészíteni és azt a hely és a kelet feltüntetésével az anyavállalat képviseletére jogosult személy köteles aláírni.

(5)[2] Az az összevont (konszolidált) éves beszámolót készítő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő anyavállalat, amelynél

a)[3] az üzleti évet megelőző két - egymást követő - üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi határértékeket:

aa) a mérlegfőösszeg a 6 000 millió forintot,

ab) az éves nettó árbevétel a 12 000 millió forintot,

ac) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, és

b) az adott üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma meghaladja az 500 főt,

összevont (konszolidált) üzleti jelentésében a konszolidálásba bevont vállalkozásokra vonatkozóan a 95/C. § szerinti nem pénzügyi kimutatást tesz közzé.

(6)[4] Az (5) bekezdés szerinti mutatóértékeket a 117. § (2) bekezdés szerint kell meghatározni.

VI/A. Fejezet[5]

A KORMÁNYOK RÉSZÉRE FIZETETT ÖSSZEGEKRŐL SZÓLÓ JELENTÉS[6]

134/A. §[7] E fejezet alkalmazásában:

1. *nyersanyag-kitermelő iparágban működő vállalkozás:* a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikk 1. pontjában meghatározott fogalom;

2. *természetes erdők fakitermelésével foglalkozó vállalkozás:* a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikk 2. pontjában meghatározott fogalom;

3. *kormány:* a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikk 3. pontjában meghatározott fogalom;

4. *projekt:* a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikk 4. pontjában meghatározott fogalom;

5. *fizetett összeg:* a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikk 5. pontjában meghatározott fogalom.

134/B. §[8] (1) A nyersanyag-kitermelő iparágban működő vagy a természetes erdők fakitermelésével foglalkozó vállalkozó évente a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentést készít, ha

a) két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi határértéket:

aa) a mérlegfőösszeg a 6000 millió forintot,

---

1 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 300. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2007. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*
2 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 215. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
3 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 21.*
4 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 215. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
6 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
7 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
8 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

ab) az éves nettó árbevétel a 12000 millió forintot,
ac) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, vagy
b) közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősül.

(2) Mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól a vállalkozó, ha:

a) az általa a kormányok részére fizetett összegek szerepelnek az anyavállalat által a 134/C. § szerint összeállított, kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentésben, és

b) az anyavállalat az Európai Unió valamely tagállama nemzeti jogának hatálya alá tartozik.

(3) A kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentés összeállítása során nem kell figyelembe venni az egy üzleti év alatt 30 millió forintot meg nem haladó fizetett összegeket, tekintet nélkül arra, hogy egyetlen összegről vagy több kapcsolódó összegről van szó.

(4) A kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentés az adott üzleti évre vonatkozóan tartalmazza a nyersanyag-kitermelő iparágban működő vállalkozás, valamint a természetes fakitermelésével foglalkozó vállalkozás által a tevékenységéhez kapcsolódóan:

a) az egyes kormányok részére fizetett összegeket összesen;

b) az egyes kormányok részére fizetett összegeknek a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott típusonkénti teljes összegét; valamint

c) a konkrét projekthez rendelt fizetett összegek esetén a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott típusonként fizetett teljes összeg minden egyes projektre vonatkozóan, valamint az egyes projektekkel kapcsolatban fizetett összegeket összesen.

(5) Azon fizetett összegek tekintetében, amelyeket a vállalkozás egészére vonatkozó kötelezettségek alapján fizetett meg, a vállalkozó - a (4) bekezdés *c)* pontjában foglaltaktól eltérően - a projektszintű jelentés helyett a vállalkozás egészére vonatkozó jelentést készíthet.

(6) A természetben adott juttatás esetén az érték meghatározásához alkalmazott módszert a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentésben külön be kell mutatni.

(6a)[1] A (4) és (5) bekezdésben említett összegekkel kapcsolatban közölt információknak a tevékenység lényegét és nem formáját kell tükrözniük. A fizetett összegek és tevékenységek mesterségesen nem választhatók szét, illetve nem összesíthetők.

(7) A vállalkozó a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentést a 153-154/B. § szerint köteles letétbe helyezni és közzétenni.

134/C. §[2] (1) A nyersanyag-kitermelő iparágban működő vagy a természetes erdők fakitermelésével foglalkozó anyavállalatnak minősülő vállalkozás évente a kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentést készít, ha egyedi éves beszámolójának adatai alapján

a) két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi határértéket:

aa) a mérlegfőösszeg a 6000 millió forintot,
ab) az éves nettó árbevétel a 12000 millió forintot,
ac) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, vagy
b) közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősül.

---

1 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 224. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(2) A kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentésre a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a (3)-(7) bekezdésben foglalt kivételekkel.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában bármely anyavállalat nyersanyag-kitermelő iparágban működő vagy természetes erdők fakitermelésével foglalkozó anyavállalatnak minősül, ha bármely leányvállalata a nyersanyag-kitermelő iparágban működik vagy a természetes erdők fakitermelésével foglalkozik. Az ilyen anyavállalatnak az (1) bekezdés szerinti jelentésében csak a kitermelési tevékenységével, illetve a természetes erdők fakitermelési tevékenységével összefüggő összegeket kell bemutatnia.

(4)[1] Mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól az az anyavállalatnak minősülő vállalkozás, amelynek összevont (konszolidált) adatai két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

a) a mérlegfőösszeg a 6000 millió forintot,

b) az éves nettó árbevétel a 12000 millió forintot,

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt

kivéve, ha valamely konszolidálásba bevont vállalkozása közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egység.

(5) Mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól az az anyavállalatnak minősülő vállalkozás, amelynek maga is leányvállalata egy olyan anyavállalatnak, amely az Európai Unió valamely tagállama nemzeti jogának hatálya alá tartozik.

(6) Az (1) bekezdés *a)* és a (4) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti mutatóértékek meghatározásánál az anyavállalat és leányvállalatainak, valamint közös vezetésű vállalkozásainak (ideértve a 119. § alá tartozókat is) konszolidálás előtt összesített adatait kell figyelembe venni. A közös vezetésű vállalkozás adatait a tőkerészesedés mértékében kell figyelembe venni.

(7) A leányvállalatot nem kötelező bevonni a kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentés készítésbe, ha

a) lényeges és tartós jogi korlátozások vagy kivételes körülmények huzamosan akadályozzák az anyavállalatot a 3. § (2) bekezdés 1. pontjában meghatározott jogai gyakorlásában; vagy

b) a kormányok részére fizetett összegekről szóló összevont jelentés elkészítéséhez a szükséges adatokat az adott leányvállalat - a konszolidálásba először történő bevonása évében az ehhez szükséges adatszolgáltatást még nem tudta kialakítani, vagy vis maior miatt hiányzó adatait nem pótolta - aránytalanul magas költségek mellett és késedelmesen tudja szolgáltatni; vagy

c) a leányvállalatban lévő részesedést (részvényt, üzletrészt) kizárólag továbbértékesítés céljából szerezték meg és a forgóeszközök között mutatják ki.

VII. Fejezet

SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

Előtársasági időszak

1 *Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § h).*

135. § (1) A jogelőd nélkül alapított vállalkozó a 11. § (5) bekezdése szerinti előtársasági időszakról - a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - e törvény szerinti könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni.

(2)[1] Az (1) bekezdés szerinti beszámolási (beszámolókészítési, nyilvánosságra hozatali és közzétételi) kötelezettségnek a vállalkozó cégjegyzékbe való bejegyzésének, illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napját követő harmadik hónap utolsó napjáig köteles eleget tenni.

(3)[2] Az (1) bekezdés szerinti időszak meghosszabbodik mindaddig, amíg a cégbejegyzési eljárás folyamatban van, ha a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény szerint ismételten benyújtották a cégbejegyzési kérelmet.

(4) Cégbírósági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés napjával létrejött vállalkozó eszközeinek és forrásainak nyitó adatai az (1) bekezdés szerinti beszámoló eszközeinek és forrásainak záró adataival egyeznek meg.

(5) Amennyiben a vállalkozót a cégjegyzékbe - a cégbejegyzés iránti kérelme jogerős elutasítása, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetése miatt - nem jegyzik be, az (1) bekezdés szerinti beszámoló elkészítését követően, a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint, alapvetően a végelszámolás szabályai figyelembevételével kell elszámolni az előtársasági időszak hitelezőivel és az alapítókkal.

(6)[3] Nem kell az előtársasági időszakról, mint önálló üzleti évről külön beszámolót készíteni, ha ezen időszak alatt a vállalkozó vállalkozási tevékenységét nem kezdte meg, és a bejegyzésre az üzleti év naptári évnek megfelelő, illetve a 11. § (2) bekezdése szerint választott mérlegfordulónapjáig sor került. Ez esetben az első üzleti év a létesítő okirat ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától a bejegyzett társaság üzleti évének mérlegfordulónapjáig tart.

Gazdasági társaságok átalakulása, egyesülése, szétválása[4]

Vagyonmérleg, vagyonleltár

136. § (1)[5] Gazdasági társaságok átalakulása, egyesülése (összeolvadása, beolvadása), szétválása (különválása, kiválása) (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: átalakulás) során az átalakuló, az egyesülő, a szétváló (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: átalakuló) (jogelőd) gazdasági társaság(ok) és az átalakulással létrejövő (jogutód) gazdasági társaság(ok) vagyonának (saját tőkéjének) megállapításához vagyonmérleget kell készíteni. A vagyonmérleget vagyonleltárral kell alátámasztani. A vagyonleltár tételesen tartalmazza a jogelőd, illetve a jogutód gazdasági társaság(ok) eszközeit és forrásait.

---

1 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 248. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
2 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 363. § b).*
3 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 301. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
4 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 14.*
5 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 23.*

(2)[1] Az (1) bekezdés szerinti vagyonmérleget és vagyonleltárt az átalakulás során két alkalommal kell elkészíteni: először az átalakulásról szóló döntés megalapozásához, a cégbírósági eljárás alátámasztására - a gazdasági társaság legfőbb szerve által meghatározott mérlegfordulónapra (vagyonmérleg-tervezet és vagyonleltár-tervezet) -, majd az átalakulás napjával (végleges vagyonmérleg és végleges vagyonleltár).

(3)[2] A vagyonmérleget (a vagyonmérleg-tervezetet és a végleges vagyonmérleget), a vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) az e törvény szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni a (4)-(9) bekezdésben és a 137-141. §-ban foglaltak figyelembevételével.

(4) A (3) bekezdés szerinti vagyonmérleget - ha törvény másként nem rendelkezik - háromoszlopos formában kell elkészíteni oly módon, hogy

a) az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérlege tartalmazza a könyv szerinti értéket, - a 137. § (2) bekezdése, illetve a 139. § (3) bekezdése figyelembevételével - az átértékelési különbözetet, illetve a kettő együtteseként a vagyonértékelés szerinti értéket,

b) az átalakulással létrejövő gazdasági társaság(ok) vagyonmérlege - a (6)-(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - tartalmazza a jogelőd gazdasági társaság(ok) vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét) [*a)* pont szerinti vagyonmérleg harmadik oszlopa], a 139. § (2)-(5) bekezdései szerinti eltéréseket ("különbözetek"), illetve a kettő együtteseként a jogutód gazdasági társaság(ok) vagyonát (eszközeit, kötelezettségeit, a kettő különbözeteként a saját tőkét).

(5) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti vagyonmérleget külön-külön kell elkészítenie:

a) beolvadás esetében a beolvadó, illetve az átvevő gazdasági társaságnak,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságoknak.

(6) A (4) bekezdés *b)* pontja szerinti vagyonmérleg a jogelőd gazdasági társaságok vagyonát

a) beolvadás esetében beolvadó és átvevő gazdasági társaság megbontásban és együttesen,

b) összeolvadás esetében az egyesülő gazdasági társaságok szerinti megbontásban és együttesen

tartalmazza.

(7) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti vagyonmérleget az átalakulással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegének elkészítéséhez meg kell bontani a gazdasági társaság legfőbb szerve által meghatározott módon

a) kiválás esetében a kiválással létrejövő, valamint a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaság vagyonmérlegére,

b) különválás esetében a különválással létrejövő gazdasági társaságok vagyonmérlegére.

(8)[3] A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti könyv szerinti értéket az átalakuló gazdasági társaság e törvény szerinti beszámolója mérlegére vonatkozó előírásoknak megfelelően kell meghatározni, azzal, hogy a vagyonmérlegben az értékhelyesbítés és az értékhelyesbítés értékelési tartaléka, valamint az értékelési különbözet és a valós értékelés értékelési tartaléka nem szerepelhet, továbbá az adózott eredményt az eredménytartalékba át kell vezetni.

---

1 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12.*
2 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 22.*
3 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 298. § (1). Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 26.*

(9)[1] A vagyonmérleget (mind a vagyonmérleg-tervezetet, mind a végleges vagyonmérleget) és az azt alátámasztó vagyonleltárt (mind a vagyonleltár-tervezetet, mind a végleges vagyonleltárt) könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni. A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vagyonmérleg-tervezetet és vagyonmérleget, valamint az azt alátámasztó vagyonleltár-tervezetet és vagyonleltárt a 136-143. § szerint állították-e össze. Az átalakulás számviteli bizonylata a könyvvizsgáló által hitelesített vagyonmérleg.

(10)[2] Beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a vagyonmérlegek (az azokat alátámasztó vagyonleltárak) elkészítése során a kiválás és a különválás szabályai mellett a beolvadás szabályait is megfelelően alkalmazni kell.

137. § (1) Az átalakuló gazdasági társaság a mérlegében (könyveiben) értékkel kimutatott eszközeit és kötelezettségeit (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) átértékelheti, a könyveiben értékkel nem szereplő, a 23. § szerinti feltételeknek megfelelő eszközöket és a gazdasági társaságot terhelő kötelezettségeket a vagyonmérlegbe felveheti (vagyonátértékelés).

(2) Beolvadás esetében az átvevő gazdasági társaságnál, kiválás esetében a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaságnál nem lehet az eszközöket és a kötelezettségeket átértékelni, az (1) bekezdés szerinti vagyonátértékelés nem alkalmazható.

(3) Átértékelés esetében az eszközöket piaci értékükön, a kötelezettségeket az elfogadott, illetve a várható összegben kell a vagyonmérlegben szerepeltetni.

(4)-(5)[3]

Az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete

138. § (1)[4] Az átalakuló gazdasági társaságnak - a társaság legfőbb szerve által meghatározott mérlegfordulónapra (amely nem lehet későbbi időpont, mint az átalakulásról való döntés időpontja) - vagyonmérleg-tervezetet kell készíteni. A vagyonmérleg-tervezetet (azonos fordulónappal) vagyonleltár-tervezettel kell alátámasztani.

(2) Az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete az (1) bekezdés szerinti mérlegfordulónapra vonatkozóan tartalmazza az átalakuló gazdasági társaság eszközeinek és kötelezettségeinek, ezek különbözeteként a saját tőkének az értékét könyv szerinti, illetve a 137. § szerinti átértékelési különbözettel korrigált értéken.

(3)[5] A (2) bekezdés szerinti átértékelési különbözeteket a vagyonmérleg-tervezetben külön oszlopban kell kimutatni, és így a harmadik oszlop az eszközök, a kötelezettségek és a saját tőke vagyonértékelés szerinti értékét mutatja.

(4) Az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében az eszközönként és a kötelezettségenként külön-külön kimutatott átértékelési különbözetek összevont értékével a saját tőkét kell helyesbíteni, amennyiben

---

1 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 9. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2014. évi LXXIV. törvény 298. § (2). Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (3). Hatálytalan: 2005. I. 1-től.*
4 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12.*
5 *Módosította: 2004. évi XCIX. törvény 44. § (5).*

a) az összevont átértékelési különbözet negatív (vagyis összességében a vagyont leértékelték), a különbözettel a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni,

b) az összevont átértékelési különbözet pozitív (vagyis összességében a vagyont felértékelték), a különbözet összegével a tőketartalékot kell megnövelni.

(5) Ha az átalakuló gazdasági társaság nem él [vagy a 137. § (2) bekezdése szerint nem élhet] az átértékelés lehetőségével, úgy a vagyonmérleg-tervezetben a saját tőke értéke (a harmadik oszlopban) megegyezik a saját tőke (első oszlopban szereplő) könyv szerinti értékével.

(6) Az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének harmadik oszlopában a saját tőke tételében csak jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék (ez utóbbi negatív előjelű is lehet) és lekötött tartalék tétel szerepelhet, ennek érdekében előzőleg a szükséges átvezetéseket is el kell végezni.

(7) Az átalakuló gazdasági társaság a vagyonmérleg-tervezet fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni.

Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete

139. § (1) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete jogelőd gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopának adatai - a 136. § (6)-(7) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - megegyeznek az átalakuló gazdasági társaság(ok) 138. § szerinti vagyonmérleg-tervezete harmadik oszlopának adataival.

(2) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének "különbözetek" oszlopa tartalmazza:

a) az átalakulással egyidejűleg belépő új tagok (részvényesek) pénzbeli és nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulását eszközönként, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) létesítő okirat szerinti növekedését;

b) az átalakulás feltételeként meghatározott, a meglévő tagokat (részvényeseket) terhelő, pótlólagosan teljesítendő pénzbeli és nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulást eszközönként, és ezzel azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék) létesítő okirat szerinti növekedését;

c) az átalakulással létrejövő gazdasági társaságban részt venni nem kívánó tagok (részvényesek) részére kiadásra kerülő eszközöknek és kötelezettségeknek a vagyonmérleg-tervezet szerinti értékét, és ezek különbözetével azonos értékben a saját tőke (jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék) létesítő okirat szerinti csökkenését;

d)[1] a beolvadó, illetve szétváló részvénytársaság részvényesei számára juttatható kiegészítő készpénzfizetés összegét és ezzel azonos értékben a tőketartalék, az eredménytartalék létesítő okirat szerinti csökkenését.

(3) A kiválással létrejövő gazdasági társaságnak - ha élt az átértékelés lehetőségével - a vagyonmérleg-tervezete "különbözetek" oszlopában elkülönítetten kell kimutatnia az átértékelési különbözetet, a 138. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 36. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

(4)[1] Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének „különbözetek” oszlopában kell kimutatni - a (4a) és a (4b) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - egyesülés esetén a jogutód gazdasági társaság jegyzett tőkéjének meghatározása során figyelembe nem vehető részesedések (részvények, törzsbetétek) jogelőd gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete szerinti értékét az eszközök, illetve a saját tőke csökkenéseként (a névértéknek megfelelő összeget a jegyzett tőke csökkenéseként, a névérték és a vagyonmérleg-tervezet szerinti eszközérték különbözetét az eredménytartalék változásaként). A „különbözetek” oszlop szolgál a törvényben külön nem nevesített egyéb tételek rendezésére is.

(4a)[2] Beolvadás esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaság beolvadó (megszűnő) gazdasági társaságban lévő részesedése könyv szerinti értékének a beolvadó (megszűnő) gazdasági társaság 137. § (3) bekezdés szerinti vagyonmérleg-tervezete szerinti saját tőke összegét meghaladó része üzleti vagy cégértékként is kimutatható (a beolvadó gazdasági társaságban lévő részesedés ugyanilyen értékben történő kivezetésével szemben), feltéve, hogy

a) a beolvadó (megszűnő) gazdasági társaságban lévő részesedés bekerülési értékét a megszerzéskor az üzleti értékelés, a jövedelemtermelő képesség módszerével határozták meg,

b) a beolvadó (megszűnő) gazdasági társaság élt a vagyonátértékelés 137. § szerinti lehetőségével és *c)* az üzleti vagy cégérték a jövőben a bevételekben várhatóan megtérül.

Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében így kimutatásra kerülő üzleti vagy cégérték összege nem haladhatja meg a beolvadó (megszűnő) gazdasági társaságban lévő részesedés megszerzésekor a bekerülési értékben érvényesített üzleti vagy cégértéket.

(4b)[3] Összeolvadás esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében a megszűnő gazdasági társaság(ok)ban lévő részesedések kiszűrése során is kimutatható üzleti vagy cégérték a (4a) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával.

(5)[4] Egyesülés esetén az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében a "különbözetek" oszlopban kell kiszűrni az egyesülő (jogelőd) gazdasági társaságok vagyonmérleg-tervezeteiben szereplő, egymással szemben fennálló követelések-kötelezettségek tételeit a követelések és a kötelezettségek, céltartalékok, illetve az időbeli elhatárolások csökkentésével, valamint ezen követelések és kötelezettségek, céltartalékok, illetve az időbeli elhatárolások értékeinek különbözetével a saját tőkét kell (az eredménytartalék változásaként) módosítani.

(6)[5] Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság(ok) 138. § (1) bekezdése szerinti mérlegfordulónapra elkészített vagyonmérleg-tervezetét (azonos mérlegfordulónappal) tételes adatokat tartalmazó vagyonleltár-tervezettel kell alátámasztani.

---

1 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 225. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
2 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 225. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
3 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 225. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól. Módosította: 2018. évi LXXXII. törvény 223. § 2.*
4 *Módosította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § i).*
5 *A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXXXI. törvény 188. §. Hatálytalan: 2007. I. 1-től.*

140. § (1) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének a jogutód gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopában a saját tőke tételében jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék, illetve lekötött tartalék tételek szerepelhetnek, és csak pozitív összegekkel.

(2) Ha a saját tőke egyes elemeinek - az előző előírások szerint kialakított - értékétől a (3)-(7) bekezdésben foglaltakat is figyelembe véve a létesítő okiratban a szerződő felek eltérnek, vagy az eltérést törvény írja elő, akkor a saját tőke - létesítő okirat szerinti megosztásának megfelelő - átrendezéséhez egy további külön oszlopot ("rendezés" oszlop) is be kell iktatni a vagyonmérleg-tervezetbe.

(3)[1] A vagyonmérleg-tervezetben a saját tőkének jegyzett tőkére, tőketartalékra, eredménytartalékra és lekötött tartalékra történő megosztása során a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései, illetve a 139. §, valamint az (1)-(2) és (4)-(7) bekezdés előírásai szerint kell eljárni, azzal, hogy a jegyzett tőke összege nem haladhatja meg a lekötött tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

(4)[2]

(5) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében a saját tőkén belül a lekötött tartalék tételében (elkülönítetten) fedezetet kell képezni az átalakulás napjáig várhatóan bekövetkező vagyonvesztésre.

(6)[3]

(7) Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében az eredménytartalék összege - az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csak az (1), (3)-(6) bekezdés, valamint a 138. § (4) bekezdésének *a)* pontja, illetve a 139. § (3)-(5) bekezdése alapján növelő-csökkentő tételek összevont pozitív értékével haladhatja meg az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetében egyébként szereplő eredménytartalék összegét.

A végleges vagyonmérleg

141. § (1)[4] Az átalakulás napjával, az átalakulás napját követő 90 napon belül végleges vagyonmérleget és végleges vagyonleltárt kell készíteni és a cégbíróságnál letétbe helyezni mind az átalakuló gazdasági társaságra, mind az átalakulással létrejövő gazdasági társaságra vonatkozóan.

(2) A végleges vagyonmérleget és végleges vagyonleltárt a (3)-(4) és (7) bekezdés szerinti eltérésekkel a 136-140. és 142-143. §-ban foglaltaknak megfelelően kell elkészíteni.

---

1 *Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) h).*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXXXI. törvény 188. §. Hatálytalan: 2007. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXIII. törvény 196. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
4 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12., 2009. évi CXVI. törvény 104. § (1). Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható.*

(3)[1] Az átalakulás során megszűnő gazdasági társaság a végleges vagyonmérleg elkészítését megelőzően köteles az átalakulás napjával - mint mérlegfordulónappal - a számviteli törvény szerinti beszámolóját elkészíteni, az átalakulás napját követő 90 napon belül letétbe helyezni és közzétenni, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait lezárni. Az az átalakuló gazdasági társaság, amely az átalakulás során nem szűnik meg (beolvadásnál az átvevő, kiválásnál a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaság), a végleges vagyonmérlegét a folyamatos könyvelés adatai alapján készíti el, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni, az átvett-átadott eszközöket-kötelezettségeket (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is), ezek különbözeteként a saját tőkét a folyamatos könyvelés keretében - az átalakulás időpontjával - rendezi.

(3a)[2] Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság (kivéve beolvadásnál az átvevő, kiválásnál a változatlan társasági formában továbbműködő gazdasági társaságot) könyvviteli nyilvántartásait az átalakulás napját követő nappal nyitja meg a végleges vagyonmérlege és a végleges vagyonleltára alapján.

(4)[3] Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében kimutatott saját tőke és a vagyonmérleg-tervezetében kimutatott saját tőke különbözetének összegével - a változás tartalmának és előjelének megfelelően - a tőketartalékot, az eredménytartalékot, illetve a lekötött tartalékot kell módosítani a végleges vagyonmérlegben. A tőketartalék módosítása során, ha emiatt a tőketartalék negatívvá válna, a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni.

(5)[4] A jegyzett tőkét le kell szállítani az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény 11. § (2) bekezdésének megfelelően, ha az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőkéjének - a 140. § (3) bekezdése szerinti lekötött tartalékkal csökkentett, illetve a (7) bekezdés szerinti jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kimutatott összeggel növelt - összege nem éri el a vagyonmérleg-tervezete szerinti (a cégbíróságon bejegyzett) jegyzett tőke összegét.

(6)[5]

(7)[6] Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében a részére rendelkezésre bocsátandó - a 139. § (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontja szerinti - pénzbeli és nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulás átalakulás napjáig még nem teljesített részét, illetve ezen időpontig ki nem adott - a 139. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti - vagyonhányadot az átalakulás napján fennálló állapotnak megfelelően jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként, illetve kötelezettségként kell kimutatni.

---

1 *Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 13., 2016. évi CXXV. törvény 299. § 12.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 296. §. Hatályos: 2016. XI. 26-tól.*
3 *Megállapította: 2010. évi CXXIII. törvény 192. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LXXVII. törvény 200. § (1). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*
6 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 364. § 12.*

(8) Ha a cégbíróság az átalakulás cégbejegyzését elutasítja (megtagadja), vagy a bejegyzési kérelem visszavonása miatt a cégbejegyzési eljárást megszünteti, az átalakulni kívánó gazdasági társaság a korábbi formájában működik tovább, végleges vagyonmérleget nem kell készítenie, az e törvény szerinti könyvviteli nyilvántartásában a meghiúsult átalakulással kapcsolatosan tételek nem szerepelhetnek.

(9)[1] Gazdasági társaság beolvadása esetén az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaságnál a beolvadás során az átvett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve az időbeli elhatárolások, céltartalékok összegeit is) állományba vett - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - értékének különbözetével a saját tőkét kell a létesítő okiratnak megfelelően módosítani. A saját tőke módosítása során - az előbbieken túlmenően - a 139. § (4) bekezdése szerinti, a jegyzett tőke meghatározásánál figyelembe nem vehető részesedések 139. § (4a)-(4b) bekezdés szerinti üzleti vagy cégértékkel csökkentett értékét, valamint a 139. § (5) bekezdése szerinti, az egymással szemben fennálló követelések és kötelezettségek, céltartalékok, időbeli elhatárolások értékeinek különbözetét a saját tőkével szemben kell kivezetni.

142-143. §[2]

Egyéb átalakulás

144. §[3] A gazdasági társaságon kívüli, egyéb gazdálkodó átalakulása során - ha az átalakulást törvényi előírás lehetővé teszi - a 136-143. § előírásait kell értelemszerűen alkalmazni, az alapul szolgáló külön törvény előírásai figyelembevételével.

Devizanemek közötti áttérés elszámolási szabályai[4]

145. §[5] (1)[6] A vállalkozó az éves beszámolóban, az egyszerűsített éves beszámolóban az adatokat a 20. § (2), illetve (3)-(5) bekezdésének megfelelően vagy forintban, vagy a létesítő okiratban rögzített devizában köteles megadni.

(2)[7] Amennyiben a vállalkozó a 20. § (3)-(5) bekezdése szerinti kötelezettség, illetve lehetőség figyelembevételével az (1) bekezdés szerinti adatokat forint helyett a létesítő okiratban rögzített devizában, a létesítő okiratban rögzített deviza helyett forintban, illetve a létesítő okiratban rögzített deviza helyett más - a létesítő okirat módosításában szereplő - devizában adja meg, a forintról devizára, a devizáról forintra, illetve a devizáról más devizára való áttéréskor a (3)-(5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmaznia.

(3) A (2) bekezdés szerinti áttérési időponttal (mint mérlegfordulónappal) e törvény előírásainak megfelelő éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót kell készíteni az áttérés előtti pénznemben.

---

1 *A második mondat szövegét megállapította: 2005. évi CXII. törvény 9. §. Módosította: 2015. évi CI. törvény 44. § u), 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § j), 2018. évi XLI. törvény 229. § 23.*
2 *A megelőző alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (6). Hatálytalan: 2004. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 10.*
4 *Lásd még: 2009. évi CXVI. törvény 154. § (3).*
5 *Lásd még: 2009. évi CXVI. törvény 154. § (3).*
6 *Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (1).*
7 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 10. §. Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (1), 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (1).*

(4)[1] A (3) bekezdés szerinti éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót a 153. § előírásainak megfelelően az áttérés napját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe kell helyezni, a 154. § szerint közzé kell tenni.

(5)[2] A (3) bekezdés szerinti - a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott - éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegében szereplő adatokat a 146-149. § szerint kell forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára átszámítani. Az átszámítás alapján, annak megfelelően az áttérés napjára vonatkozóan külön mérleget kell készíteni a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban, majd ezen - a könyvvizsgáló által hitelesített - külön mérleg alapján kell a könyveket az áttérés napját követő nappal, a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban megnyitni.

(6)[3] A 20. § (4) és (5) bekezdése szerinti lehetőség alkalmazása esetén az áttérésre csak az üzleti év végén, az üzleti év mérlegfordulónapjával kerülhet sor.

Forintról devizára való áttérés

146. § (1) A forintban elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén kell - a (2)-(6) bekezdésben foglaltak kivételével - a létesítő okiratban rögzített devizára átszámítani.

(2) A létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló követeléseket, továbbá valuta-, devizakészleteket, illetve kötelezettségeket nyilvántartás szerinti valuta-, devizaösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) Amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló követelések, valuta-, devizakészletek forintban kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén számított valuta-, devizaértéke eltér a létesítő okiratban rögzített devizában fennálló követelések, valuta-, devizakészletek devizaértékétől, a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) Amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizanemben fennálló kötelezettségek forintban kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékén számított devizaértéke eltér a létesítő okiratban rögzített devizában fennálló kötelezettség devizaértékétől, a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

---

1 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 249. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

2 *Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (1). A második mondat szövegét megállapította: 2009. évi CXVI. törvény 78. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható.*

3 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 302. §. Módosította: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (1).*

(5) Amennyiben a létesítő okiratban rögzítettől eltérő devizanemben fennálló követelések, pénzeszközök forintértékéből az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékével számított - a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti - devizaértéke eltér ezen követelések, illetve pénzeszközök valutáinak, devizáinak a keresztárfolyamok alapján számított - a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti - devizaértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(6) Amennyiben a létesítő okiratban rögzítettől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségek forintértékéből az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyam reciprok értékével számított - a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti - devizaértéke eltér ezen kötelezettségek devizáinak a keresztárfolyamok alapján számított - a létesítő okiratban rögzített devizanem szerinti - devizaértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

Devizáról forintra való áttérés

147. § (1) Az áttérést megelőzően a létesítő okiratban rögzített devizanemben elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell - a (2)-(6) bekezdésben foglaltak kivételével - forintra átszámítani.

(2) A forintban fennálló követeléseket, továbbá a forintpénzeszközöket, illetve a forintban fennálló kötelezettségeket nyilvántartás szerinti forintösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) Amennyiben a forintban fennálló követelések, illetve forintpénzeszközök valutában, devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér a forintban fennálló követelések, illetve forintpénzeszközök nyilvántartás szerinti forintösszegétől, a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) Amennyiben a forintban fennálló kötelezettségek devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér a forintban fennálló kötelezettségek nyilvántartás szerinti forintösszegétől, a különbözetet átszámítási különbözetként kell a 149. § (1) bekezdése szerint figyelembe venni.

(5) A létesítő okiratban - az áttérést megelőzően - rögzítettől eltérő devizanemben fennálló követeléseknél, pénzeszközöknél, amennyiben a létesítő okiratban - az áttérést megelőzően - rögzített valutában, devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér ezen követelések, illetve pénzeszközök valutáinak, devizáinak a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti, az áttérés napjára vonatkozó devizaárfolyamon számított forintértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(6) A létesítő okiratban - az áttérést megelőzően - rögzítettől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségeknél, amennyiben a létesítő okiratban rögzített devizában kimutatott értékének az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számított forintértéke eltér ezen kötelezettségek devizáinak a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti, az áttérés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértékétől, akkor a különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

Devizáról más devizára való áttérés

148. § (1) Az áttérést megelőzően a létesítő okiratban rögzített devizanemben elkészített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegének valamennyi tételét a létesítő okirat módosítása előtti deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes keresztárfolyamán kell átszámítani a (2)-(7) bekezdésben foglaltak kivételével.

(2) A létesítő okirat módosítása szerinti devizanemben fennálló követeléseket, pénzeszközöket, értékpapírokat, valamint kötelezettségeket ebben a devizanemben, az áttérést megelőzően külön vezetett nyilvántartás szerinti valuta-, devizaösszegükben kell az átszámításnál figyelembe venni.

(3) A létesítő okirat módosítása szerinti devizanemben fennálló követelések, pénzeszközök, értékpapírok, valamint kötelezettségek (2) bekezdés szerinti értéke és az (1) bekezdés szerint átszámított értéke közötti különbözetet átszámítási különbözetként a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

(4) A létesítő okirat módosítása előtti, illetve utáni devizanemtől eltérő devizanemben fennálló követeléseket, pénzeszközöket és értékpapírokat az adott deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti deviza áttérés napján érvényes keresztárfolyamán átszámított értéken kell figyelembe venni.

(5) A létesítő okirat módosítása előtti, illetve utáni devizanemtől eltérő devizanemben fennálló kötelezettségeket az adott deviza és a létesítő okirat módosítása szerinti deviza áttérés napján érvényes keresztárfolyamán átszámított értéken kell figyelembe venni.

(6) A forintban fennálló követeléseket, pénzeszközöket és értékpapírokat a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett devizaárfolyamán átszámított devizaértékén kell figyelembe venni.

(7) A forintban fennálló kötelezettségeket a létesítő okirat módosítása szerinti devizának az áttérés napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett devizaárfolyamán átszámított devizaértékén kell figyelembe venni.

(8) Amennyiben a (4)-(7) bekezdések szerint számított érték eltér annak az (1) bekezdés szerint átszámított értékétől, a két érték közötti különbözet összegét, mint átszámítási különbözetet a 149. § (1) bekezdése szerint kell figyelembe venni.

149. § (1) A 146. § (3)-(6), a 147. § (3)-(6), illetve a 148. § (3) és (8) bekezdése szerinti átszámítási különbözeteket össze kell vonni, és azzal

a) nyereség esetén a tőketartalékot kell növelni,

b) veszteség esetén az eredménytartalékot kell csökkenteni.

(2) Ha a cégbíróságon forintban bejegyzett jegyzett tőke 146. § (1) bekezdése szerint devizára átszámított értéke eltér a létesítő okirat módosításában devizában meghatározott és a cégbíróságon devizában bejegyzett jegyzett tőke devizaértékétől,

a) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték az alacsonyabb) a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékot, azt meghaladóan az eredménytartalékot kell csökkenteni,

b) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték a több) a tőketartalékot kell növelni.

(3) Ha a jegyzett tőke 147. § (1) bekezdése szerint forintra átszámított értéke eltér a létesítő okirat módosításában forintban meghatározott és a cégbíróságon forintban bejegyzett jegyzett tőke forintértékétől,

a) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték az alacsonyabb) a számított jegyzett tőke összegét a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékkal, azt meghaladóan az eredménytartalékkal szemben kell növelni,

b) a különbözettel (amennyiben az átszámított érték a több) a számított jegyzett tőke összegét a tőketartalékkal szemben kell csökkenteni.

(4) A 148. § (1) bekezdése szerint átszámított jegyzett tőke és a cégnyilvántartásba bejegyzett jegyzett tőke különbözetét,

a) ha az átszámított érték az alacsonyabb, akkor a tőketartalék pozitív összegéig a tőketartalékkal, azt meghaladóan az eredménytartalékkal szemben kell növelni a jegyzett tőkét,

b) ha az átszámított érték a több, akkor a tőketartalékkal szemben kell csökkenteni a jegyzett tőkét

a különbözettel.

VIII. Fejezet

SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS

150. § (1) E törvény alkalmazásában számviteli szolgáltatás az e törvényben, továbbá a kapcsolódó kormányrendeletekben előírt könyvvezetési, beszámolókészítési kötelezettség teljesítése érdekében elvégzendő feladatok összessége (a továbbiakban: könyvviteli szolgáltatás), valamint a könyvvizsgálói tevékenység.

(2) A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozik különösen:

a) a számviteli politika, a könyvviteli elszámolás, a beszámolókészítés rendszerének, módszerének kialakításával (ideértve a belső információs rendszer kialakítását is), a számlarend, a könyvvezetéshez, a beszámolókészítéshez szükséges szabályzatok elkészítésével, rendszeres karbantartásával kapcsolatos feladatok ellátása, beleértve a főkönyvi nyilvántartások vezetését, az összesítő feladások készítését, a beszámoló összeállítását, a beszámolóban, a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő adatok elemzését, a gazdasági döntéseket megalapozó következtetések levonását is,

b) az elszámolások, a beszámolóban szereplő adatok jogszerűségének, szabályszerűségének, megbízhatóságának, bizonylatokkal való alátámasztottságának, a számviteli alapelvek követelményei megtartásának biztosításával a valóságnak megfelelő belső és külső információk előállítása, szolgáltatása.

(3) A törvényi előírásoknak megfelelő, a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről megbízható és valós összképet adó beszámoló készítőinek, illetve felülvizsgálóinak az ilyen tevékenységre jogosító - jogszabályi feltételeken alapuló - engedéllyel kell rendelkezniük.

(4)[1] A könyvvizsgálói tevékenységet végző könyvvizsgálóval, továbbá a könyvvizsgálói szakképesítéssel szembeni követelményeket külön törvények szabályozzák.

151. § (1)[2] A vállalkozó a 150. § (2) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításával, vezetésével, az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítésével

a)[3] olyan természetes személyt köteles megbízni, illetve ezen feladatok végzésére alkalmazni, aki okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel vagy mérlegképes könyvelői szakképesítéssel, illetve az engedélyezés szempontjából mérlegképes könyvelői szakképesítéssel egyenértékű szakképesítéssel (ez utóbbiak a továbbiakban együtt: mérlegképes könyvelői szakképesítés) és a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel rendelkezik, vagy aki a 152/B. § szerinti bejelentést tett, vagy

b) olyan számviteli szolgáltatást nyújtó társaságot köteles megbízni, amelynek a feladat irányításával, vezetésével, a beszámoló elkészítésével megbízott tagja, alkalmazottja megfelel az *a)* pontban meghatározott követelményeknek.

(2)[4] Az (1) bekezdésben előírt kötelezettség alól mentesül az a vállalkozó, amelynél az éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában - ennek hiányában a tárgyévben várhatóan - a 10 millió forintot nem haladja meg.

(3)[5] A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkezőkről nyilvántartást kell vezetni. A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult, mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkezők, továbbá az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező nem kamarai tagok nyilvántartását a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételét végző szervezet (a továbbiakban: nyilvántartásba vételt végző szervezet), az aktív és a tagságát szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartását a Magyar Könyvvizsgálói Kamara vezeti. A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély megadásával egyidejűleg a nyilvántartásba vételt végző szervezet hivatalból hatósági igazolványt állít ki. A nyilvántartás vezetésének célja annak hiteles dokumentálása, hogy a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személy rendelkezik a tevékenység végzéséhez jogszabályban előírt ismeretekkel és szakmai gyakorlattal. A nyilvántartásban szereplő természetes személyek nyilvános adatainak, az azokban bekövetkező változásoknak a közzététele az ellenőrzés lehetőségének megteremtését, illetve az időszerű tájékoztatást szolgálja.

---

1 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § a).*
2 *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 234. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § a), b).*
4 *Módosította: 2002. évi XLII. törvény 323. § (3). Végre nem hajtható módosítására lásd: 2009. évi LXXVII. törvény 183. § (2).*
5 *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 234. § (2). Módosította: 2009. évi CXVI. törvény 104. § (1), 2011. évi XCVI. törvény 25. § a), 2017. évi L. törvény 193. § a).*

(4)[1] A mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkezők, valamint az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező nem kamarai tagok könyvviteli szolgáltatási tevékenysége engedélyezésének és az engedély visszavonásának, a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosultak nyilvántartásba vételének és a nyilvántartásból való törlésének, a 152/B. § szerinti bejelentésnek és a határon átnyúló könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételének és a nyilvántartásból való törlésének, a nyilvántartásba vételt végző szervezet kijelölésének, a nyilvántartás vezetésének, valamint a nyilvántartásba vett személyek kötelező szakmai továbbképzésének, a továbbképzés ellenőrzésének, a továbbképzés szervezésére és lebonyolítására jelentkező szervezetek akkreditációs eljárásának, továbbá a továbbképzési programok és szakmai kiadványok kreditpont-minősítési eljárásának a részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg, azzal, hogy az eljárások során méltányossági eljárásnak nincs helye.

(5)[2] A mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkezők, valamint az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező nem kamarai tagok[3]

a) könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély iránti kérelme tartalmazza a kérelmező

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab)[4] lakcímét és levelezési címét,

ac)[5] szakképesítését (mérlegképes könyvelői szakképesítésnél a szakot is),

ad)[6] *ac)* pont szerinti szakképesítését igazoló oklevél, bizonyítvány számát, a kiállító intézmény nevét, a kiállítás keltét,

ae)[7] az engedélyezéshez előírt számviteli, pénzügyi vagy ellenőrzési gyakorlata megszerzésének helyét, időtartamát, valamint annak a munkakörnek vagy tevékenységnek a megnevezését, amelyben a szakmai gyakorlatot megszerezte, és

af) regisztrálási szakterületét;

b)[8] részére az *a)* pont szerinti kérelem alapján a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedélyt meg kell adni, és egyidejűleg őket a (3) bekezdés szerinti nyilvántartásba fel kell venni, ha

ba) mérlegképes könyvelői vagy okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkeznek,

bb) a *ba)* alpont szerinti szakképesítés megszerzését követően, az *a)* pont szerinti kérelem benyújtását megelőzően legalább 3 éves, dokumentumokkal alátámasztott számviteli, pénzügyi, vagy ellenőrzési gyakorlattal rendelkeznek,

bc) büntetlen előéletűek, és nem állnak a könyvviteli szolgáltatás gyakorlását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint

bd) igazolják, hogy az *a)* pont szerinti kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban - a kérelemben megjelölt szakterületre előírt - a 152. § (1) bekezdés szerinti továbbképzési kötelezettséget megfelelően teljesítették.

---

1 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 200. §. Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*
2 *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 234. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § a).*
4 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § c).*
5 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § d), e), 2018. évi LXXXII. törvény 224. § 3.*
6 *Módosította: 2018. évi LXXXII. törvény 224. § 4.*
7 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § f).*
8 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 250. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*

(6)[1] A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély visszavonásával egyidejűleg a nyilvántartásból törölni kell azt a természetes személyt,[2]

a)[3] aki a 152. § (1) bekezdése szerinti továbbképzési kötelezettségének teljesítését elmulasztja, és ezen mulasztását nem tudja kimenteni,

b)[4] aki büntetett előéletűvé vált,

c) akit a bíróság a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó tevékenység vonatkozásában a foglalkozástól eltiltott,

d)[5] aki az engedélyezéskor vagy az engedély megadását követően valótlan adatot közölt, az engedély visszavonására okot adó körülményt 30 napon belül nem jelentette be, a valótlan adatközlés, illetve a bejelentés elmulasztása utólagos megállapításakor,

e)[6] aki azt kéri,

f)[7] akit jogerős bírói ítélet a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett,

g) aki elhalálozott,

h)[8] aki a nyilvántartásban szereplő adataiban bekövetkezett változásokat a nyilvántartásba vételt végző szervezet felszólítását követően sem jelentette be,

i)[9] akinek nyilvántartásból való törlését a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 69. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján kezdeményezték.

(7)[10] Az a természetes személy, akinek a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedélyét visszavonták, az engedély újbóli megadását és a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásába való újbóli felvételét kérheti, ha megfelel a 151. § (5) bekezdés *b)* pontjában előírt feltételeknek:

a) az engedély visszavonását követően, ha arra a (6) bekezdés *a)* pontja miatt,

b) a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülést követően, ha az engedély visszavonására a (6) bekezdés *b)* pontja miatt,

c) a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó tevékenység vonatkozásában a foglalkozástól való eltiltás alóli mentesítést követően, ha az engedély visszavonására a (6) bekezdés *c)* pontja miatt,

d)[11]

e)[12] az engedély visszavonását követően, ha arra a (6) bekezdés *d)*, *e)*, *h)* vagy *i)* pontja miatt,

f) a gondnokság alá helyezés megszüntetését követően, ha az engedély visszavonására a (6) bekezdés *f)* pontja miatt,

g)[13]

került sor.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 33. § (3). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 235. §.*
3 *Megállapította: 2011. évi XCVI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2011. VII. 15-től.*
4 *Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 74. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 235. §.*
6 *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 235. §.*
7 *Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) i).*
8 *Beiktatta: 2013. évi CIII. törvény 26. § (4). Hatályos: 2013. VI. 30-tól.*
9 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 104. §. Hatályos: 2017. XI. 24-től.*
10 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 250. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
11 *Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CLIX. törvény 107. § 1. Hatálytalan: 2017. XI. 24-től.*
12 *Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 106. § 1.*
13 *Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CLIX. törvény 107. § 1. Hatálytalan: 2017. XI. 24-től.*

(7a)[1] Ha a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása az engedéllyel rendelkező vonatkozásában egynél több regisztrálási szakterületet tartalmaz, a szakterületek közül törölni kell azt,

a) amelyiket a nyilvántartásban szereplő kér,

b) amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplő személy a 151. § (4) bekezdés szerinti kormányrendeletnek az adott szakterületre vonatkozó továbbképzési kötelezettségét nem teljesítette,

feltéve, hogy a törlést követően is legalább egy regisztrálási szakterületet tartalmaz a nyilvántartás az engedéllyel rendelkezőre vonatkozóan.

(8)[2] A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása tartalmazza az engedéllyel rendelkezők

a) regisztrálási számát,

b) természetes személyazonosító adatait,

c)[3] lakcímét és levelezési címét,

d)[4] hatósági igazolványának számát, a hatósági igazolvány kiadásának időpontját,

e)[5] szakképesítését - mérlegképes könyvelői szakképesítés esetében a szakot is -, valamint az engedélyezés szempontjából mérlegképes könyvelői szakképesítésnek elismert szakirányú egyetemi, főiskolai végzettségét,

f) e) pont szerinti szakképesítését, végzettségét igazoló oklevél, bizonyítvány számát, a kiállító intézmény nevét, a kiállítás keltét,

g)[6] az engedélyezéshez előírt számviteli, pénzügyi vagy ellenőrzési gyakorlata megszerzésének helyét, időtartamát, valamint annak a munkakörnek vagy tevékenységnek a megnevezését, amelyben a szakmai gyakorlatot jellemzően megszerezték,

h) regisztrálási szakterületét, valamint

i)[7] szakmai továbbképzési kötelezettségének teljesítését.

(8a)[8] A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása - a (8) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglalt adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(9)[9] A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása tartalmazhatja, a könyvviteli szolgáltatást végző önkéntes adatszolgáltatása alapján a nyilvántartásba felvettek

a) telefonszámát,

b) elektronikus elérhetőségét,

c)[10] könyvviteli szolgáltatás végzésénél hasznosítható egyéb szakképesítéseit, ezen szakképesítéseket igazoló oklevél, bizonyítvány számát, a kiállító nevét, a kiállítás keltét,

d) államilag elismert idegennyelv-tudását igazoló, eredményes nyelvvizsga (nyelvvizsgák) típusát, valamint fokozatát.

---

1 *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 40. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 234. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
3 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § c).*
4 *Megállapította: 2017. évi L. törvény 192. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § b), e).*
6 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § f).*
7 *Megállapította: 2011. évi XCVI. törvény 20. § (3). Hatályos: 2011. VII. 15-től.*
8 *Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 39. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
9 *Beiktatta: 2008. évi LXXXI. törvény 181. § (1). Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
10 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § g).*

(10)[1] A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személy neve, születési neve, anyja születési neve, regisztrálási száma, hatósági igazolványának száma, regisztrálási szakterülete, valamint hozzájárulása esetén egyéb, a nyilvántartásban szereplő adata nyilvános, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

(11)[2] A nyilvántartásba vételt végző szervezet a tárgyévben nyilvántartásba vett és nyilvántartásból törölt természetes személyek (10) bekezdés szerinti nyilvános adatait, valamint a nyilvántartásba vettek ezen adataiban bekövetkezett változásokat az egységes Kormányzati Portálon évente közzéteszi, továbbá internetes honlapján valamennyi nyilvántartásba vett természetes személy előbbi adatait nyilvánosságra hozza, és biztosítja, hogy a nyilvános adatokról a nyilvántartásba vételt végző szervezettől bárki tájékoztatást kapjon.

(12)[3] A mérlegképes könyvelői szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit a számviteli szabályozásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletben szabályozza.

(13)[4] A nyilvántartásból törölt természetes személyek adatait a nyilvántartásba vételt végző szervezet a törlést követő 10 évig köteles megőrizni.

(14)[5] Az eljárás ügyintézési határideje 60 nap azzal, hogy - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvénytől eltérően -, ha a nyilvántartásba vételt végző szervezet az engedély megadásáról a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem hozott határozatot, akkor a kérelmezőt nem illeti meg a kérelmezett tevékenység megkezdésének, illetve folytatásának joga, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvénynek a hatóság mulasztására vonatkozó általános szabályait kell alkalmazni.

(15)[6] Ha a kérelmező az eljárás iránti kérelmét hibásan, hiányosan vagy nem az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott mellékletekkel csatolva terjeszti elő, a kérelmezőt a nyilvántartásba vételt végző szervezet a kérelem előterjesztését követő 21 napon belül hiánypótlásra hívja fel. A kérelmező a hiánypótlásnak 8 napon belül köteles eleget tenni.

151/A. §[7] (1)[8]

(2) A nyilvántartásba vételt végző szervezet az engedélyhez kötött könnyviteli szolgáltatás gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt, hogy a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkező személy büntetlen előéletű, és nem áll a könyvviteli szolgáltatás gyakorlását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzést folytató nyilvántartásba vételt végző szervezet adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkező személy büntetlen előéletű-e, valamint a könyvviteli szolgáltatás gyakorlását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

---

1 *Megállapította: 2011. évi XCVI. törvény 20. § (4). Módosította: 2017. évi L. törvény 193. § b).*
2 *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 234. § (4). Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § h).*
3 *Számozását módosította: 2004. évi XCIX. törvény 33. § (4), 2008. évi LXXXI. törvény 181. § (1). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 91. § b), 2011. évi XCVI. törvény 25. § b).*
4 *Beiktatta: 2005. évi CXII. törvény 11. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 91. § b). Számozását módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 181. § (1).*
5 *Megállapította: 2017. évi L. törvény 192. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2017. évi L. törvény 192. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 74. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
8 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 73. §. Hatálytalan: 2016. I. 1-től.*

(3)[1] A (2) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a nyilvántartásba vételt végző szervezet

a) a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély kiadása iránti eljárásban a hatóság végleges döntéséig vagy

b) a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély kiadása esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban a hatóság végleges döntéséig

kezeli.

152. §[2] (1) A könyvviteli szolgáltatást végzők kötelesek a már megszerzett ismereteket naprakészen tartani, fejleszteni, a változásokból eredő követelményekkel összhangba hozni. Ennek érdekében kötelező számukra a szakmai továbbképzés.

(2)[3] Az (1) bekezdés szerinti továbbképzést - ide nem értve a (3) bekezdés szerinti eseteket - a nyilvántartásba vételt végző szervezet által akkreditált szervezet, a nyilvántartásba vételt végző szervezet által kreditpont-minősítési eljárásban minősített szakmai továbbképzési program alapján végezheti.

(2a)[4] E törvény alkalmazásában nem lehet akkreditált szervezet, amely tekintetében a következő feltételek valamelyike megvalósul:

a) nem az Európai Gazdasági Térség államában vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) tagállamban, vagy nem olyan államban rendelkezik adóilletőséggel, amellyel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van,

b) az (1) bekezdés szerinti továbbképzések szervezésével és lebonyolításával kapcsolatban megszerzett jövedelme az Európai Gazdasági Térség államán kívüli adóilletősége szerinti országban kedvezményesebben adózna (a jövedelemre kifizetett végleges, adó-visszatérítések után kifizetett adót figyelembe véve), mint ahogy a gazdasági szereplő az adott országból származó belföldi forrású jövedelme után adózna, vagy

c)[5] olyan nem szabályozott tőzsdén jegyzett társaság, amelynek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 3. § 38. pontja szerinti tényleges tulajdonosa nem megismerhető.

(2b)[6] E törvény alkalmazásában nem lehet akkreditált szervezet az a gazdasági szereplő, amelyben közvetetten vagy közvetlenül több, mint 25%-os tulajdoni résszel vagy szavazati joggal rendelkezik olyan jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, amelynek tekintetében a (2a) bekezdésben meghatározott feltételek fennállnak. Amennyiben a több, mint 25%-os tulajdoni résszel vagy szavazati hányaddal rendelkező gazdasági társaság társulásként adózik, akkor az ilyen társulás tulajdonos társaságaira vonatkozóan kell a (2a) bekezdés *a)* pontja szerinti feltételt megfelelően alkalmazni.

(2c)[7] A (2) bekezdés szerinti akkreditált szervezetet a nyilvántartásba vételt végző szervezet a könyvviteli szolgáltatást végzők továbbképzésében közreműködő szervezetként nyilvántartásba veszi. Az akkreditált továbbképző szervezetek nyilvántartása tartalmazza a szervezet:

a) nevét, adószámát,

---

1 *Megállapította: 2017. évi L. törvény 192. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2011. évi XCVI. törvény 21. §. Hatályos: 2012. X. 1-től.*
3 *Módosította: 2017. évi L. törvény 193. § c).*
4 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 226. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 24.*
6 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 226. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 226. § (1). Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*

b) cégnyilvántartási vagy bírósági nyilvántartási számát,
c) képviselőjének nevét,
d) székhelyét, levelezési címét,
e) telefonszámát, elektronikus elérhetőségét,
f) nyilvántartásba vételi sorszámát (akkreditációs sorszámát),
g) nyilvántartásba vételének (akkreditációjának) időpontját,
h) továbbképzési tevékenységével összefüggésben a nyilvántartásba vételt végző szervezet által lefolytatott ellenőrzések eredményét,
i) nyilvántartásból való törlésének (akkreditáció visszavonásának) időpontját és indokát.

(2d)[1] A nyilvántartásba vételt végző szervezet az akkreditált továbbképző szervezetek nyilvántartásában szereplő adatokat a továbbképzésen résztvevők ellenőrzése, valamint egyéb hatósági és bírósági eljárásban történő felhasználás céljából az akkreditált továbbképző szervezet nyilvántartásból való törlését követően 6 évig megőrzi.

(3) Az (1) bekezdés szerinti továbbképzési kötelezettség a 151. § (4) bekezdés szerinti kormányrendeletben meghatározott egyéb módon is teljesíthető.

(4)[2] A megvalósított továbbképzésekről és a továbbképzésen résztvevőkről a (2) bekezdés szerinti akkreditált szervezet köteles nyilvántartást vezetni és a továbbképzéssel összefüggő dokumentumokat 6 évig megőrizni. A nyilvántartás tartalmazza:
a) az akkreditált szervezet sorszámát, nevét, címét,
b) a résztvevők adatait:
ba) regisztrálási számát,
bb) családi és utónevét,
bc) születési családi és utónevét,
bd) születési helyét, idejét,
be) anyja születési családi és utónevét,
bf) lakcímét (irányítószám, helység, utca, házszám),
c) a továbbképzés azonosító adatait és kreditpontértékét,
d) a teljesítésről kiállított igazolás sorszámát.

(5)[3] A (2) bekezdés szerinti akkreditált szervezet a résztvevők továbbképzési kötelezettsége teljesítésének igazolásához szükséges adatokat, a (4) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti adattartalommal, megküldi a nyilvántartásba vételt végző szervezetnek a 151. § (4) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott módon.

152/A. §[4] Az engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárásért, a nyilvántartásból való törlésért, a hatósági igazolvány pótlásával, cseréjével, és a nyilvántartásban szereplő adatok módosításával összefüggő eljárásért, valamint a tevékenység határon átnyúló jelleggel történő megkezdésének és folytatásának bejelentésével összefüggő eljárásért, továbbá a továbbképző szervezetek akkreditációs eljárásáért, a kreditpont-minősítési eljárásért, valamint szakmai szervezetként történő elismerésért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

---

1 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 226. § (1). Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
2 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 226. § (2). Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
3 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 226. § (2). Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
4 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 201. §. Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*

152/B. §[1] (1)[2] A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező természetes személy szolgáltató Magyarország területén a 151. § (1) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatás határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő folytatására irányuló szándékát köteles - a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény rendelkezéseire is figyelemmel - a nyilvántartásba vételt végző szervezetnek bejelenteni. A nyilvántartásba vételt végző szervezet a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult bejelentést tevőt nyilvántartásba veszi, amely nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok, a lakcím és a levelezési cím kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező könyvviteli szolgáltatásnyújtó szervezet határon átnyúló szolgáltatási tevékenysége keretében a 151. § (1) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatást akkor folytathat, ha a feladat irányításával, vezetésével, a beszámoló elkészítésével megbízott tagja, alkalmazottja teljesítette az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét.

(3)[3] Az (1) bekezdés szerinti bejelentésre és a bejelentést tevők nyilvántartásba vételére megfelelően alkalmazni kell a 151. § (5) bekezdés *a)* pont *aa)-ad)* és *af)* alpontjában, *b)* pont bc) alpontjában, (6) bekezdés *b)-i)* pontjában, (7) bekezdés *b)-f)* pontjában, (8) bekezdés *a)-c)*, *e)*, *f)* és *h)* pontjában, (9)-(11) és (13) bekezdésében, valamint a 152/A. §-ban foglalt rendelkezéseket.

(4)[4] A határon átnyúló szolgáltatásnyújtás tekintetében az átmeneti és alkalmi jelleget a szolgáltatás időtartamára, gyakoriságára, rendszerességére és folytonosságára tekintettel a nyilvántartásba vételt végző szervezet esetenként állapítja meg.

IX. Fejezet

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL ÉS KÖZZÉTÉTEL

Letétbe helyezés

1 *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 234. § (6). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
2 *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 11., 2013. évi LXXXIV. törvény 39. § (2).*
3 *Módosította: 2009. évi CXVI. törvény 104. § (2), 2017. évi CLIX. törvény 106. § 2.*
4 *Beiktatta: 2009. évi CXVI. törvény 79. §. Hatályos: 2009. XI. 17-től. Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

153. § (1)[1] A kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt, valamint az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az éves beszámolót vagy az egyszerűsített éves beszámolót felülvizsgálta.

(2)[2] Az anyavállalat a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott összevont (konszolidált) éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapját követő hatodik hónap utolsó napjáig köteles letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgálta.

(3)[3]

(4)[4] A letétbe helyezett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, egyszerűsített beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatai, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt nyilvánosak, azokról bárki tájékoztatást kaphat, és másolatot készíthet.

(5)[5] A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe köteles a külföldi székhelyű vállalkozás által elfogadott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt, valamint az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni.

Közzététel

154. § (1)[6] Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozó (ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is) köteles az éves beszámolót, illetve az egyszerűsített éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt közzétenni.

(1a)[7] A bizalmi vagyonkezelő mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség, valamint a 155. § szerinti könyvvizsgálati kötelezettség alól a kezelt vagyon éves beszámolójának, illetve egyszerűsített éves beszámolójának könyvvizsgálata és közzététele tekintetében.

---

1 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 251. § (1). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 13.*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 251. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (7). Hatálytalan: 2004. I. 1-től. A 2003. évi üzleti évről készített egyszerűsített beszámolóra még alkalmazni kell.*
4 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 34. § (2). Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 424. §. Lásd még: 2007. évi CXXVI. törvény 486. § (2).*
5 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 251. § (2). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 13.*
6 *Az első mondat szövegét megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (1). Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (2). Lásd még: 2007. évi CXXVI. törvény 486. § (2).*
7 *Beiktatta: 2014. évi XV. törvény 61. § (12). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

(2)[1] A vállalkozó köteles biztosítani, hogy munkavállalói, alkalmazottai, tagjai az éves beszámolót, az egyszerűsített éves beszámolót, az összevont (konszolidált) éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést a vállalkozó (az anyavállalat) székhelyén megtekinthessék és azokról teljes vagy részleges másolatot készíthessenek.

(3)[2] Ha a vállalkozó közzétett éves beszámolóját, illetve egyszerűsített éves beszámolóját könyvvizsgáló nem ellenőrizte, vagy kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló a záradék megadását elutasította, akkor a vállalkozó az általa elkészített éves beszámoló, illetve egyszerűsített éves beszámoló mérlegén, eredménykimutatásán, kiegészítő mellékletén (ezek minden egyes példányán) köteles feltüntetni a következő szöveget: "A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva."

(4)[3] Az anyavállalat köteles az összevont (konszolidált) éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt közzétenni.

(5)-(6)[4]

(7)[5] Közzétételi kötelezettségének azzal tesz eleget a vállalkozó, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, ha az éves beszámolót, az egyszerűsített éves beszámolót, az anyavállalat az összevont (konszolidált) éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvényben meghatározott módon a céginformációs szolgálatnak elektronikusan megküldi.

(8)[6] Az a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő vállalkozó, amely éves beszámolóját, összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állítja össze a (7) bekezdésben szereplő dokumentumokat az üzleti jelentéssel, az összevont (konszolidált) üzleti jelentéssel együtt - az ott megjelölt időpontban - internetes honlapján is köteles közzétenni, és a közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a következő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítani.

(9)[7] Amennyiben a vállalkozó e törvény vagy más jogszabály, illetve saját döntés alapján az internetes honlapján vagy egyéb más módon is közzéteszi a beszámolót és a kapcsolódó üzleti jelentést, a könyvvizsgálatra való hivatkozás tekintetében a (3) bekezdés szerint köteles eljárni.

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (2). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
2 *Az utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (2). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (3). Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (2). Lásd még: 2007. évi CXXVI. törvény 486. § (2).*
4 *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 4. Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 216. §. Módosította: 2016. évi CXXI. törvény 38. § (2) a).*
6 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (5). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 25.*
7 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (5). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(10)[1] A cégjegyzékbe be nem jegyzett vállalkozó - ha jogszabály a közzétételről, annak módjáról külön rendelkezik - a közzétételről az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig köteles gondoskodni.

(11)[2] Ha a vállalkozó nem tett eleget letétbe helyezési, valamint közzétételi kötelezettségének és a letétbe helyezés, a közzététel elmaradása harmadik fél jogos érdekeit érinti, a harmadik fél kezdeményezheti a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárását.

(12)[3] Az éves beszámoló részét nem képező üzleti jelentés, az összevont (konszolidált) üzleti jelentés megtekintését a vállalkozó, illetve az anyavállalat székhelyén minden érdekelt részére biztosítani kell, továbbá lehetővé kell tenni azt, hogy arról minden érdekelt teljes vagy részleges másolatot készíthessen.

154/A. §[4] (1) Azon külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, amely vállalkozás székhelye az Európai Unió valamely tagállamában található, mentesül a 153. § (5) bekezdésében előírt letétbe helyezési, a 154. §-ban előírt közzétételi, valamint a 155. §-ban előírt könyvvizsgálati kötelezettség alól.

(2)[5] Az (1) bekezdésben említett kötelezettségek alól mentesül továbbá azon külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is, amely vállalkozás székhelye nem az Európai Unió valamely tagállamában található, azonban az adott állam jogszabályai által előírt éves beszámoló készítési, könyvvizsgálati, letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségek összhangban vannak az Európai Unió vonatkozó előírásaival. Ezen államok listáját a miniszter az Egységes Kormányzati Portálon teszi közzé.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben említett kötelezettségek teljesítése alól mentesülő fióktelepet kizárólag a külföldi székhelyű vállalkozás által a székhely szerinti állam jogszabályai alapján összeállított éves beszámoló, illetve összevont (konszolidált) éves beszámoló tekintetében terheli közzétételi és letétbe helyezési kötelezettség, azzal a feltétellel, hogy ezen beszámolóknak az összeállítása, ellenőrzése, közzététele és letétbe helyezése az Európai Unió vonatkozó irányelveivel összhangban történt.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségének a fióktelep magyar nyelven köteles eleget tenni.

(5)[6] A közzétételi, letétbe helyezési és könyvvizsgálati kötelezettség alól az (1)-(2) bekezdés alapján mentesülő fióktelep köteles a fióktelep működéséről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló és adózási célú kimutatások megtekintését, valamint azokról másolat készítését a fióktelep székhelyén az érintett felek részére lehetővé tenni.

(6) A külföldi hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások magyarországi fióktelepei éves beszámolója közzétételi, letétbe helyezési és könyvvizsgálati kötelezettségéről az ezen vállalkozásokra vonatkozó, sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendelet rendelkezik.

---

1 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 252. §. Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 6.*
2 *Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 424. §. Lásd még: 2007. évi CXXVI. törvény 486. § (2).*
3 *Számozását módosította: 2004. évi XCIX. törvény 35. § (5).*
4 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 39. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától. Rendelkezéseit az Európai Közösségek jogával összhangban, és először a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 40. § (4). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
6 *Módosította: 2010. évi CXXIII. törvény 195. §.*

154/B. §[1] (1) A vállalkozó (ideértve az anyavállalatot és a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is) a 153-154/A. §-okban foglalt letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének - a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény vonatkozó előírásainak figyelembevételével - elektronikus úton tesz eleget.

(2)[2] A vállalkozó az éves beszámolónak, az egyszerűsített éves beszámolónak, az összevont (konszolidált) éves beszámolónak a céginformációs szolgálat részére történő megküldésével egyidejűleg teljesíti mind a letétbe helyezési, mind a közzétételi kötelezettségét.

(3)[3] Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását és új független könyvvizsgálói jelentés kibocsátását a vállalkozó a visszavont, illetve az új független könyvvizsgálói jelentésre az e törvényben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési előírásokat köteles alkalmazni.

X. Fejezet

KÖNYVVIZSGÁLAT

A könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség

155. § (1) A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vállalkozó által az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámoló e törvény előírásai szerint készült, és ennek megfelelően megbízható és valós képet ad a vállalkozó (a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes) vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a működés eredményéről. A könyvvizsgálat során ellenőrizni kell az éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló és a kapcsolódó üzleti jelentés adatainak összhangját, kapcsolatát is.

(2) Kötelező a könyvvizsgálat - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e törvény vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.

(3)[4] Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

a)[5] az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 300 millió forintot, és

b) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

---

1 *Megállapította: 2007. évi CXXVI. törvény 303. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CXXVI. törvény 486. § (2).*
2 *Megállapította: 2008. évi XCVI. törvény 23. § (2). Módosította: 2016. évi CXXI. törvény 38. § (2) b).*
3 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 299. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
4 *Megállapította: 2007. évi LXXV. törvény 213. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
5 *Módosította: 2011. évi XCVI. törvény 25. § j).*

(4)[1] Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (3) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és - ha van - a megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja:

a) az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizsgálatot jogszabály írja elő,

b) a takarékszövetkezet,

c) a konszolidálásba bevont vállalkozás,

d) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,

e) az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint - a megbízható és valós kép érdekében - a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól,

f)[2] a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó.

(5a)[3] A (3) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja a tárgyévi üzleti évet követő üzleti évben a vállalkozó, ha a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt - az adózás rendjéről szóló törvény szerinti - köztartozása van.

(6)[4] Ha kötelező a könyvvizsgálat, akkor a vállalkozó legfőbb szerve az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló felülvizsgálatára, az abban foglaltak valódiságának és jogszabályszerűségének ellenőrzésére köteles a (7) bekezdésnek megfelelően bejegyzett könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget - az előző üzleti év éves beszámolójának, egyszerűsített éves beszámolójának elfogadásakor, jogelőd nélkül alapított vállalkozónál az üzleti év mérlegfordulónapja előtt - választani.

(7)[5] A (6) bekezdés szerinti könyvvizsgálatra a Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagja vagy a Magyar Könyvvizsgálói Kamaránál nyilvántartásba bejegyzett könyvvizsgáló cég választható.

(7a)[6] Semmis a vállalkozóra vonatkozó olyan szerződéses rendelkezés vagy egyéb jognyilatkozat, amely a könyvvizsgálati kötelezettség körébe eső tevékenységre történő kijelölés tekintetében a legfőbb szervet meghatározott könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég vagy könyvvizsgáló cégcsoport választására kötelezi.

(8)[7] Az összevont (konszolidált) éves beszámoló kötelező felülvizsgálatára, a (7) bekezdésnek megfelelően bejegyzett könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget az anyavállalat tulajdonosai választják. A könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget a konszolidálásra kerülő üzleti év mérlegfordulónapja előtt a (6) bekezdésben foglaltak szerinti időpontban kell megválasztani.

(9)[8] Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatára a (8) bekezdés szerint nem választottak könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget, akkor az anyavállalat könyvvizsgálójának, könyvvizsgáló cégének a feladata az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálata is. Erről az anyavállalat könyvvizsgálójával, könyvvizsgáló cégével írásban, a (8) bekezdés szerinti időpontig kell megállapodni.

---

1 *Megállapította: 2007. évi LXXV. törvény 213. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 35. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 227. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
4 *Módosította: 2007. évi LXXV. törvény 216. §.*
5 *Módosította: 2007. évi LXXV. törvény 216. §.*
6 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 217. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
7 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 36. §. Módosította: 2007. évi LXXV. törvény 216. §.*
8 *Módosította: 2007. évi LXXV. törvény 216. §.*

(10)[1] A bejegyzett könyvvizsgálóra, a könyvvizsgáló cégre egyebekben a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény, valamint a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény előírásai az irányadóak.

155/A. §[2] (1) A 155. § (6) bekezdése szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég megbízása csak megfelelő indok alapján mondható fel. A számviteli vagy a könyvvizsgálati eljárások tekintetében fennálló véleményeltérés nem minősül megfelelő indoknak.

(2)[3] A vállalkozó az ok megjelölésével közli a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatósággal, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a megbízásának időtartama alatt lemondott, vagy ha a megbízást a vállalkozó felmondta.

155/B. §[4] (1) Ha a megbízó legfőbb szerve könyvvizsgáló céget választ a könyvvizsgálói tevékenység ellátására, a személyében felelős kamarai tag könyvvizsgáló helyettesítésére - annak tartós távolléte esetére - helyettes könyvvizsgáló is kijelölhető.

(2) Helyettes könyvvizsgáló csak kamarai tag könyvvizsgáló lehet, aki megfelel mindazon követelményeknek, amelyeknek a helyettesített könyvvizsgálónak is meg kellett felelnie a feladat ellátásához.

(3) A helyettes és a helyettesített könyvvizsgáló köteles együttműködni annak érdekében, hogy a megbízás tárgyát képező könyvvizsgálói tevékenység megfelelően kerüljön ellátásra.

(4) Helyettesítés esetén a könyvvizsgálói tevékenység ellátása során a helyettes könyvvizsgálót ugyanazon jogok illetik meg, és ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a helyettesített könyvvizsgálót.

155/C. §[5] Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását, a vállalkozó - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a visszavonást követő 90 napon belül köteles az ismételt könyvvizsgálat elvégzéséről gondoskodni.

Könyvvizsgálói jelentés és a könyvvizsgálói záradék

156. § (1)[6] A vállalkozótól független könyvvizsgáló feladata az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló valódiságának és szabályszerűségének (a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet) felülvizsgálata, e törvény és a létesítő okirat előírásai betartásának ellenőrzése, és ennek alapján az éves beszámolóról, az egyszerűsített éves beszámolóról a könyvvizsgáló állásfoglalását tükröző vélemény kialakítása, a független könyvvizsgálói jelentés elkészítése.

---

1 *Módosította: 2006. évi IV. törvény 363. § b), 2007. évi LXXV. törvény 216. §, 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 150. § (4) g).*

2 *Beiktatta: 2007. évi LXXV. törvény 214. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

3 *Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 41. § c).*

4 *Beiktatta: 2007. évi LXXV. törvény 215. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Rendelkezéseit első alkalommal a 2008-ban induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

5 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 300. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*

6 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 37. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(1a)[1] A könyvvizsgálat hatóköre nem terjedhet ki a vállalkozó jövőbeli életképességére és a legfőbb irányító (vezető) szerv, ügyvezető szerv tevékenységének hatékonyságára és eredményességére vonatkozó bizonyosság nyújtására.

(2)[2] Az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálója köteles együttműködni a konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálójával annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolóba összefoglalt beszámolók adatai megfeleljenek az összevont (konszolidált) éves beszámolókészítés követelményeinek, és a konszolidálásba bevont vállalkozások figyelembe vegyék az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének a rájuk vonatkozó előírásait. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálója viseli a felelősséget az összevont (konszolidált) éves beszámolóról kibocsátott könyvvizsgálói jelentésért, továbbá az 537/2014/EU Rendelet 11. cikk szerinti audit bizottsághoz címzett kiegészítő jelentésért.

(3) A konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálója köteles az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatát végző könyvvizsgálóval együttműködni annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló megbízható és valós képet adjon a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

(4) A könyvvizsgáló az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatáról - a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó - írásbeli könyvvizsgálói jelentést köteles készíteni és azt megbízójának átadni.

(5)[3] A független könyvvizsgálói jelentésnek tartalmaznia kell:

a) a független könyvvizsgálói jelentés címét, címzettjét;

b) a könyvvizsgálat tárgyát képező éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló azonosítóit (különösen azt, hogy melyik vállalkozó, melyik üzleti évre vonatkozó, milyen mérlegfordulónappal készült, milyen főbb jellemző adatokat tartalmazó beszámolója), a beszámoló összeállításánál alkalmazott beszámolási szabályrendszer megjelölésével együtt;

c) a könyvvizsgálat hatókörének leírását, a könyvvizsgálat során alkalmazott könyvvizsgálati standardrendszer megjelölését;

d) az elvégzett, a könyvvizsgálói véleményt (a záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását) megfelelően alátámasztó vizsgálatok jellegét, összefoglaló bemutatását;

e) a könyvvizsgáló éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz adott, a könyvvizsgálói záradékban vagy a záradék megadásának elutasításában kifejezett véleményét, határozott álláspontját arról, hogy a beszámoló megfelel-e az e törvényben foglaltaknak, továbbá azon egyéb jogszabályok előírásainak, amelyek a könyvvizsgáló számára a beszámolóban szereplő adatok vonatkozásában feladatokat határoznak meg;

f) a (hitelesítő, korlátozott, elutasító) könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását;

---

1 *Beiktatta: 2016. évi XLIV. törvény 53. § (1). Hatályos: 2016. VI. 4-től.*
2 *Megállapította: 2016. évi XLIV. törvény 53. § (2). Hatályos: 2016. VI. 4-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

g) hivatkozást bármely olyan kérdésre, amelyre a könyvvizsgáló hangsúlyosan fel kívánja hívni a figyelmet anélkül, hogy az a könyvvizsgáló véleményét minősítette volna (figyelemfelhívó megjegyzés);

h) a könyvvizsgáló véleményét arról, hogy az üzleti jelentés összhangban van-e a beszámolóval, illetve az e törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival;

i)[1] a könyvvizsgáló nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy tudomására jutott-e bármilyen lényeges hibás állítás az üzleti jelentésben és az összevont (konszolidált) üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás állítás milyen jellegű;

j)[2] a könyvvizsgáló véleményét a 95/B. § (2) bekezdés *e)* és *f)* pontja alapján összeállított információkról, valamint a könyvvizsgáló nyilatkozatát arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. § (2) bekezdés *a)-d)*, *g)* és *h)* pontjában említett információkat;

k) a könyvvizsgálói jelentés keltezését;

l) a könyvvizsgálatért személyében felelős könyvvizsgáló nevét, aláírását, kamarai bejegyzési (nyilvántartási) számát;

m) könyvvizsgáló cég esetén - az *l)* pontban foglaltak mellett - a társaság képviseletére jogosult személy nevét, aláírását, a társaság megnevezését, székhelyét, kamarai nyilvántartási számát is;

n)[3] a könyvvizsgáló nyilatkozatát arról, hogy az üzleti jelentés tartalmazza-e a 95/C. §, illetve a 134. § (5) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatást.

(5a)[4] A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók éves beszámolójára, egyszerűsített éves beszámolójára, továbbá összevont (konszolidált) éves beszámolójára vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés tekintetében az (5) bekezdésen túl az 537/2014/EU Rendelet 10. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(6) Ha a kiegészítő mellékletben a vállalkozó [az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében az anyavállalat] nem, vagy nem a valóságnak megfelelően értékel, akkor a könyvvizsgáló az írásbeli könyvvizsgálói jelentésben köteles bemutatni az általa feltárt tényeket és megállapításokat, kitérve az előző üzleti évre, továbbá az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapja után bekövetkezett jelentősebb eseményekre és főleg hátrányos változásokra, az éves eredményt befolyásoló kedvezőtlen tényezők bemutatására.

157. § (1) A könyvvizsgáló jogosult a vállalkozótól, annak alkalmazottaitól az ellenőrzés során adatokat és felvilágosítást kérni.

(2) Ha a könyvvizsgáló az ellenőrzés során a jogszabályi rendelkezések, a létesítő okirat megsértéséről, vagy olyan tényről szerez tudomást, amely a vállalkozó helyzetét, jövőbeni kilátásait hátrányosan befolyásolja, erről haladéktalanul köteles megbízóját értesíteni, s indokolt esetben jogosult, illetve köteles az igazgatóság, a felügyelő bizottság vagy a legfőbb szerv összehívását kezdeményezni.

---

1 *Módosította: 2017. évi LXXVII. törvény 204. §.*
2 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 12.*
3 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 218. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 2016. évi XLIV. törvény 53. § (3). Hatályos: 2016. VI. 4-től.*

(2a)[1] A könyvvizsgálónak a független könyvvizsgálói jelentésben nyilatkoznia kell az olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatos lényeges bizonytalanságokról, amelyek jelentős kétséget támasztanak a vállalkozónak a vállalkozás folytatására vonatkozó képességével kapcsolatosan.

(3) A könyvvizsgálót a tevékenysége során tudomására jutott tények, adatok, üzleti információk tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(4) Az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgáló könyvvizsgálónak - ha a gondos vizsgálat szükségessé teszi - az anya- és leányvállalatokkal, illetve ezek könyvvizsgálóival szemben is megvannak az (1) és (2) bekezdésben előírt jogai, valamint a (3) bekezdésben meghatározott kötelezettsége.

158. § (1)-(4)[2]

(5)[3] Amennyiben az éves beszámolót, az összevont (konszolidált) éves beszámolót - a 9/A. §, valamint a 10. § (2) és (3) bekezdése alapján - az IFRS-ek szerint állították össze, úgy erre a könyvvizsgálói záradékban is megfelelően utalni kell.

(6)[4] Kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló a független könyvvizsgálói jelentéssel együtt terjeszthető a legfőbb szerv (a részvénytársaság közgyűlése, a korlátolt felelősségű társaság taggyűlése) elé.

(7)[5] Amennyiben a közgyűlés, a taggyűlés az eléterjesztett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatait megváltoztatja, vagy olyan információ jutott a könyvvizsgáló tudomására, amely mellett a közgyűlést, a taggyűlést megelőzően adott könyvvizsgálói záradék már nem tükrözi a valós helyzetet, a könyvvizsgálónak a letétbe helyezésre, a közzétételre kerülő éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz a valóságnak megfelelő könyvvizsgálói záradékot is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést kell - még a letétbe helyezést, a közzétételt megelőzően - készítenie.

XI. Fejezet

KÖNYVVEZETÉS, BIZONYLATOLÁS

Kettős könyvvitel

159. § A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

---

1 *Beiktatta: 2016. évi XLIV. törvény 54. §. Hatályos: 2016. VI. 4-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLVI. törvény 257. § 5. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2015. évi CLXXVIII. törvény 11. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 38. §. Számozását módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 114. §.*
5 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 38. §. Számozását módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 114. §.*

Az egységes számlakeret

160. § (1) Az egységes számlakeret célja, hogy a gazdálkodó eszközeinek és forrásainak, a gazdasági műveletek eredményre gyakorolt hatásának egységes rendszerbe foglalásával segítséget adjon a gazdálkodó számvitelének megszervezéséhez, biztosítsa az e törvény szerinti, illetve e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerinti beszámoló elkészítéséhez szükséges alapinformációkat.

(2) Az 1-4. számlaosztály tartalmazza a mérlegszámlákat, ezen belül az 1-3. számlaosztály az eszközszámlákat, a 4. számlaosztály pedig a forrásszámlákat. E számlaosztályok számlái biztosítják a mérleg elkészítéséhez szükséges adatokat.

a) Az 1. számlaosztály az immateriális javak, a tárgyi eszközök (ideértve a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett beruházásokat is), valamint a befektetett pénzügyi eszközök nyilvántartására szolgáló számlákat foglalja magában.

b) A 2. számlaosztály a vásárolt és a saját előállítású készleteket foglalja magában.

c) A 3. számlaosztály tartalmazza a készletek kivételével a forgóeszközök (a pénzeszközök, az értékpapírok, a vevőkkel, az adósokkal, a munkavállalókkal és a tagokkal, az állami költségvetéssel és az egyéb szervezetekkel szembeni követelések), továbbá az aktív időbeli elhatárolások számláit.

d) A 4. számlaosztályban kell kimutatni az eszközök forrásait. Idetartoznak a saját tőke, a céltartalékok, a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek, valamint a passzív időbeli elhatárolások számlái.

(3)[1] Az eredménykimutatás elkészítéséhez, az adózott eredmény megállapításához szükséges adatokat az 5. és a 8-9. számlaosztály számlái tartalmazzák.

(3a)[2] Az 5. számlaosztály a költségeket költségnemek szerint csoportosítva tartalmazza. Az 5. számlaosztályon belül a költségnemek: anyagköltség, igénybe vett szolgáltatások költségei, egyéb szolgáltatások költségei, bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetések, bérjárulékok, értékcsökkenési leírás. A számlaosztályon belül - az eredménykimutatást összköltség eljárással készítő vállalkozónak - elkülönítetten kell kimutatni az - egyébként költségnemnek, költségmegtérülésnek nem minősülő - aktivált saját teljesítmények tárgyévi értékének változását, mint a vele azonos nagyságú közvetlen költségek fedezetét, és az értékesítésre nem került teljesítmények közvetlen önköltséggel azonos értékét.

(3b)[3] A 8. számlaosztály

a) az összköltség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az anyagjellegű ráfordításokat - ezen belül az anyagköltséget, az igénybe vett szolgáltatások értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét - , a személyi jellegű ráfordításokat (ezen belül a bérköltséget, a személyi jellegű egyéb kifizetéseket, a bérjárulékokat) és az értékcsökkenési leírást, valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek ráfordításait, az eredményt terhelő adót;

---

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 37. § (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 37. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 37. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

b) a forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az értékesítés elszámolt közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét, az értékesítés közvetett költségeit (ezen belül az értékesítési, forgalmazási, az igazgatási, az egyéb általános költségeket), valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek ráfordításait, az eredményt terhelő adót.

(3c)[1] A 9. számlaosztályban kell kimutatni az értékesítés árbevételét, az egyéb bevételeket, a pénzügyi műveletek bevételeit.

(4) A 6-7. számlaosztály - a gazdálkodó döntésének megfelelően - használható a vezetői információk biztosítására. E számlaosztályok szabad használata lehetővé teszi a vállalkozáson belüli egységek elszámoltatását, a költséggazdálkodás, az önköltségszámítás sajátos rendszerének kialakítását.

(5)[2] A 0. számlaosztály azokat a nyilvántartási számlákat tartalmazza, amelyeken kimutatott tételek az adott üzleti év adózott eredményét, a mérlegfordulónapi saját tőke összegét közvetlenül nem befolyásolják. A 0. számlaosztályban a mérlegen kívüli tételeket is ki kell mutatni. Ilyenek a függő kötelezettségek, a biztos (jövőbeni) kötelezettségek, külön kiemelve a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős részének szerződés szerinti értékét mindaddig, amíg a kötelezettség, az ügylet teljesítése (lezárása) meg nem történt, szerződés szerint le nem járt, továbbá a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős ügyletrésze miatt fennálló követelések.

Számlarend

161. § (1) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével olyan számlarendet köteles készíteni, amely szerinti könyvvezetés az e törvényben előírt beszámoló készítését maradéktalanul biztosítja.

(2) A számlarend a következőket tartalmazza:

a) minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,

b) a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát,

c) a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,

d) a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.

(3) Az analitikus nyilvántartásoknak szoros kapcsolatban kell lenniük a főkönyvi könyveléssel, és a kettő között az értékadatok számszerű egyeztetésének lehetőségét biztosítani kell.

(4) A számlarend összeállításáért, annak folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvezetés helyességéért a gazdálkodó képviseletére jogosult személy a felelős.

(5) Az újonnan alakuló - e törvény hatálya alá tartozó és kettős könyvvitelt vezető - gazdálkodó köteles számlarendjét a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül, az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre áttérő gazdálkodó az áttérés időpontjáig elkészíteni. E törvény változása esetén a számlarend szükséges módosítását a törvényi változás hatálybalépését követő 90 napon belül kell elvégezni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 37. § (2). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Módosította: 2015. évi CI. törvény 43. § 9.*

161/A. §[1] (1) A gazdálkodónak a könyvvezetésre, a bizonylatolásra vonatkozó részletes belső szabályait úgy kell kialakítania, hogy az a mérleg és az eredménykimutatás alátámasztásán túlmenően a kiegészítő melléklet adatainak közvetlen alátámasztására is alkalmas legyen.

(2) A közpénzek felhasználásának és a köztulajdon használatának nyilvánossága és ellenőrizhetősége érdekében a gazdálkodó nyilvántartási (könyvvezetési) rendszerét köteles oly módon továbbrészletezni, hogy abból a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatok rendelkezésre álljanak.

Egyszeres könyvvitel

162. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő pénzeszközökről és azok forrásairól, továbbá a pénzforgalmi gazdasági műveletekről, a pénzforgalmi műveletekhez közvetve kapcsolódó, de tényleges pénzmozgást nem eredményező végleges vagyonváltozásokról, nem pénzben kiegyenlített bevételekről, ráfordításokról olyan könyvviteli nyilvántartást (pénzforgalmi könyvvitel) köteles vezetni, amely ezen eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, áttekinthetően mutatja. E könyvviteli nyilvántartáshoz kapcsolódóan az egyszerűsített beszámoló összeállításához szükséges, hogy a gazdálkodó az eszközökről, a forrásokról részletező nyilvántartásokat is a valóságnak megfelelően és folyamatosan vezessen.

(2) A pénzeszközökről és azok forrásairól, valamint az azokban beállott változásokról vezetett könyvviteli nyilvántartási kötelezettségnek naplófőkönyv vagy más, a követelményeknek megfelelő nyilvántartás vezetésével lehet eleget tenni. Az alkalmazott nyilvántartási rendszernek olyannak kell lennie, amely a teljes üzleti pénzforgalmat, a pénzforgalomhoz kapcsolódó, de pénzmozgással nem járó vagyon- és eredményváltozásokat az elszámolások egyezőségét biztosító formában mutatja ki.

(3) A könyvvezetés folyamatosságáért és helyességéért a gazdálkodó képviseletére jogosult személy a felelős.

A könyvviteli rendszerek változtatása

163. § (1)[2] Az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre történő áttéréskor az egyszerűsített mérleg alapján kell a nyitómérleget elkészíteni úgy, hogy a mérleg főösszege ne változzon meg. A nyitómérleg eredménytartalék sorába az egyszerűsített mérlegben kimutatott eredménytartalék és tartalék együttes összegét kell beállítani. Az egyszerűsített mérlegben kimutatott adózott eredményt a nyitómérlegben az adózott eredmény sorban kell szerepeltetni. Nyitás után

a) a vevők - fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó - állományával azonos összegű árbevételt el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

b) a szállítók mérleg szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - állományából azon tételeket, amelyek a vásárolt készletek nyitómérleg szerinti állományában nem szerepelnek (szolgáltatások, előző üzleti évben már felhasznált, értékesített vásárolt készletek) költségként el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 41. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 38. §. Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 13.*

c) a 102. § (6) bekezdés *a)* pontjában felsorolt, a tartalékban figyelembe vett tételek összegét - ide nem értve a vevőkkel szembeni követeléseket - el kell számolni egyéb bevételként az eredménytartalékkal szemben;

d) a céltartalékok nyitómérlegben szereplő összegével azonos összeget el kell számolni egyéb ráfordításként az eredménytartalékkal szemben;

e) a 103. § (2) bekezdése szerinti - a tartaléknál a 102. § (6) bekezdés *b)* pontja szerint figyelembe vett - kötelezettségek közül azokat, amelyeket az egyszeres könyvvitelben költségként, ráfordításként még nem lehetett érvényesíteni, nyitás után egyéb ráfordításként az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni;

f) a 103. § (4) bekezdése szerint az egyszerűsített mérlegben kötelezettségként kimutatott, a tevékenységhez jogszabály vagy államközi megállapodás alapján kapott vissza nem térítendő támogatás még fel nem használt összegét a kötelezettségek közül - egyéb bevételként elszámolva - ki kell vezetni. Ezt az egyéb bevételt a 45. § (1) bekezdése szerinti halasztott bevételek között időbelileg el kell határolni.

(2) Az áttérés előtti üzleti évről az eredménylevezetés alapján nem kell eredménykimutatást készíteni.

163/A. §[1] (1) A kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre áttérő gazdálkodónak az áttérést közvetlenül megelőző üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlege alapján, az egyszeres könyvvitel megnyitásához egyszerűsített mérleget kell készítenie a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(2) Az áttérést közvetlenül megelőző üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló összeállítását megelőzően az alapítás-átszervezés aktivált értékét, az időbeli elhatárolásokat - a 33. § (1) bekezdése, a 45. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja, valamint a 45. § (1) bekezdésének *a)* pontjából a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő jogcímen történő elhatárolások kivételével - az eredmény terhére, illetve az eredmény javára történő elszámolással, a 33. § (1) bekezdése szerinti aktív időbeli elhatárolást az átvállalt kötelezettséggel szemben, a 45. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja szerinti passzív időbeli elhatárolást az annak jogcíméül szolgáló eszközzel szemben, a 45. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti passzív időbeli elhatárolásból a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételek mellett kapott pénzeszközök miatti elhatárolást a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben, az értékhelyesbítéseket az értékhelyesbítés értékelési tartalékával, az értékelési különbözeteket a valós értékelés értékelési tartalékával szemben meg kell szüntetni.

(3)[2] A (2) bekezdésben foglalt korrekciók figyelembevételével meghatározott adatokat az egyszerűsített mérleg megfelelő tételeibe kell beállítani. A vevőkkel szembeni, az egyéb, nem pénzkiadásból származó követelések, a szállítókkal szembeni, az egyéb, nem pénzbevételből származó kötelezettségek állományát a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések, illetve a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek között kell szerepeltetni. Az eredménytartalékot és az adózott eredményt az egyszerűsített mérleg eredménytartalék, illetve adózott eredmény sorába kell beállítani. Az egyszerűsített mérleg tartalék sorába az áttéréskor összeg nem kerül.

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 42. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 39. §. Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 14.*

(4) Az egyszeres könyvviteli nyilvántartások megnyitását követően az egyszerűsített mérlegben kimutatott, az áttérés előtt megfizetett vásárolt készletek állományát anyag- és árubeszerzési költségként, a saját termelésű készletek állományát egyéb termelési és kezelési költségként el kell számolni.

Könyvviteli zárlat

164. § (1) A könyvviteli zárlathoz az üzleti év végén a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében végzett kiegészítő, helyesbítő, egyeztető, összesítő könyvelési munkák és a számlák technikai lezárása tartoznak.

(2) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a könyvviteli számlákból az általa választott időszakonként, de legalább a beszámoló elkészítését, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatás teljesítését megelőzően, annak alátámasztására főkönyvi kivonatot köteles készíteni.

(3) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a naplófőkönyvet vagy más, e törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást az általa választott időszakonként, de legalább az egyszerűsített beszámoló alátámasztásához, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatáshoz köteles lezárni.

A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem

165. § (1) Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

(2) A számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alaki és tartalmi követelményeinek, és amelyet - hiba esetén - előírásszerűen javítottak.

(3) A bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításakor figyelembe kell venni a következőket is:

a) a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15-éig a könyvekben rögzíteni kell;

b) az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után, legalább negyedévenként, a számviteli politikában meghatározott időpontig (kivéve, ha más jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz), legkésőbb a tárgynegyedévet követő hó végéig kell a könyvekben rögzíteni.

(4) A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét, függetlenül az adathordozók fajtájától, a feldolgozás (kézi vagy gépi) technikájától, logikailag zárt rendszerrel biztosítani kell.

Számviteli bizonylatok

166. § (1)[1] Számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) - függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától -, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.

(2) A számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie. A bizonylat szerkesztésekor a világosság elvét szem előtt kell tartani.

(3)[2] A számviteli bizonylatot a gazdasági művelet, esemény megtörténtének, illetve a gazdasági intézkedés megtételének vagy végrehajtásának időpontjában, illetve időszakában, magyar nyelven kell kiállítani. A magyar nyelven kiállított bizonylaton az adatok más nyelv(ek)en is feltüntethetők.

(4)[3] A számviteli bizonylatot - a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha az eltérést az adott gazdasági művelet, esemény, illetve intézkedés jellemzői indokolják - idegen nyelven is ki lehet állítani. Az idegen nyelven kibocsátott, illetve a befogadott idegen nyelvű bizonylaton azokat az adatokat, megjelöléseket, amelyek a bizonylat hitelességéhez, a megbízható, a valóságnak megfelelő adatrögzítéshez, könyveléshez szükségesek - a könyvviteli nyilvántartásokban történő rögzítést megelőzően - belső szabályzatban meghatározott módon magyarul is fel kell tüntetni.

(5)[4] Átalakulás, egyesülés, szétválás esetén a jogelődnél - a jogutód cégjegyzékbe való bejegyzése napjától - keletkezett bizonylatok, illetve a jogelőd nevére kiállított bizonylatok alapján a gazdasági eseményeket a jogutód (több jogutód esetén az, amelyiknél a gazdasági esemény hatása megjelenik) rögzíti a könyvviteli nyilvántartásokban, amennyiben a jogelőd éves beszámolója, egyszerűsített éves beszámolója elkészítése során azokat figyelembe venni nem lehetett, illetve, ha a jogelőd nem tudta azokat figyelembe venni.

(6) A számviteli bizonylatokon az adatok időtállóságát a 169. §-ban meghatározott megőrzési időn belül biztosítani kell.

167. § (1) A könyvviteli elszámolást közvetlenül alátámasztó bizonylat általános alaki és tartalmi kellékei a következők:

a) a bizonylat megnevezése és sorszáma vagy egyéb más azonosítója;

b) a bizonylatot kiállító gazdálkodó (ezen belül a szervezeti egység) megjelölése;

c) a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése, az utalványozó és a rendelkezés végrehajtását igazoló személy, valamint a szervezettől függően az ellenőr aláírása; a készletmozgások bizonylatain és a pénzkezelési bizonylatokon az átvevő, az ellennyugtákon a befizető aláírása;

---

1 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 115. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A 2007. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, de a 2006. évi üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.*

2 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 12. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

3 *Megállapította: 2005. évi CXII. törvény 12. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

4 *Módosította: 2014. évi LXXIV. törvény 304. § 24.*

d)[1] a bizonylat kiállításának időpontja, illetve - a gazdasági művelet jellegétől, időbeni hatályától függően - annak az időpontnak vagy időszaknak a megjelölése, amelyre a bizonylat adatait vonatkoztatni kell (a gazdasági művelet teljesítésének időpontja, időszaka);

e) a (megtörtént) gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése, a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi, minőségi és - a gazdasági művelet jellegétől, a könyvviteli elszámolás rendjétől függően - értékbeni adatai;

f) külső bizonylat esetében a bizonylatnak tartalmaznia kell többek között: a bizonylatot kiállító gazdálkodó nevét, címét;

g) bizonylatok adatainak összesítése esetén az összesítés alapjául szolgáló bizonylatok körének, valamint annak az időszaknak a megjelölése, amelyre az összesítés vonatkozik;

h) a könyvelés módjára, az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozás;

i) a könyvviteli nyilvántartásokban történt rögzítés időpontja, igazolása;

j) továbbá minden olyan adat, amelyet jogszabály előír.

(2)[2] A számlával, az egyszerűsített adattartalmú számlával kapcsolatos további követelményeket más jogszabály is meghatározhat.

(3)[3] A bizonylat (ideértve mind a kibocsátott, mind a befogadott bizonylatokat) alaki és tartalmi hitelessége, megbízhatósága - ha az más módon nem biztosítható - a gazdálkodó képviseletére jogosult személy (ideértve a Polgári Törvénykönyv szerinti képviseletet is), vagy belső szabályzatban erre külön feljogosított személy aláírásával is igazolható.

(4)[4]

(5)[5] Számviteli bizonylatként alkalmazható az elektronikus dokumentum, irat, ha megfelel e törvény előírásainak. Az elektronikus dokumentumok, iratok bizonylatként történő alkalmazásának feltételeit, hitelességének, megbízhatóságának követelményeit más jogszabály is meghatározhatja.

(6) Ha a könyvviteli nyilvántartás mint számviteli bizonylat technikai, optikai eljárás eredménye, biztosítani kell:

a) az adatok vizuális megjelenítése érdekében azoknak - szükség esetén - a késedelem nélküli kiíratását,

b) az egyértelmű azonosítás érdekében a kódjegyzéket.

(7)[6] A gazdálkodó az (1) bekezdés *h)* és *i)* pontjában, illetve a 166. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségnek oly módon is eleget tehet, hogy a megjelölt adatokat, információkat és igazolásokat az eredeti (elektronikus vagy papíralapú) bizonylathoz egyértelmű, az utólagos módosítás lehetőségét kizáró módon fizikailag vagy logikailag hozzárendeli. A logikai hozzárendelés elektronikus nyilvántartással is teljesíthető.

Szigorú számadási kötelezettség

---

1 *Megállapította: 2008. évi LXXXI. törvény 184. §. Hatályos: 2009. I. 1-től. A 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható a 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2) szerint. A 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazni kell.*

2 *Módosította: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (10), 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

3 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 43. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

4 *Hatályon kívül helyezte: 2003. évi LXXXV. törvény 52. § (6). Hatálytalan: 2004. I. 1-től.*

5 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 43. § (2). Módosította: 2012. évi CLXXVIII. törvény 323. § 7.*

6 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 253. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

168. § (1)[1] A készpénz kezeléséhez, más jogszabály előírása alapján meghatározott gazdasági eseményekhez kapcsolódó bizonylatokat (ideértve a számlát, az egyszerűsített adattartalmú számlát és a nyugtát is), továbbá minden olyan nyomtatványt, amelyért a nyomtatvány értékét meghaladó vagy a nyomtatványon szereplő névértéknek megfelelő ellenértéket kell fizetni, vagy amelynek az illetéktelen felhasználása visszaélésre adhat alkalmat, szigorú számadási kötelezettség alá kell vonni.

(2) A szigorú számadási kötelezettség a bizonylatot, a nyomtatványt kibocsátót terheli.

(3) A szigorú számadás alá vont bizonylatokról, nyomtatványokról a kezelésükkel megbízott vagy a kibocsátásukra jogosult személynek olyan nyilvántartást kell vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását.

A bizonylatok megőrzése

169. § (1)[2] A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 8 évig köteles megőrizni.

(2)[3] A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni.

(3) A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a (2) bekezdés szerinti megőrzési kötelezettség.

(4) A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így az (1), illetve (2) bekezdés szerinti bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.

(5)[4] Az elektronikus formában kiállított bizonylatot - a digitális archiválás szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével - elektronikus formában kell megőrizni, oly módon, hogy az alkalmazott módszer biztosítsa a bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

(6)[5] Az eredetileg nem elektronikus formában kiállított bizonylatról - a papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével - készített elektronikus másolattal az e törvény szerinti bizonylatmegőrzési kötelezettség teljesíthető, ha a másolatkészítés alkalmazott módszere biztosítja az eredeti bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

XII. Fejezet

1 *Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*
2 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 254. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
3 *A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2001. évi LXXIV. törvény 173. § (3). Hatálytalan: 2002. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 254. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 254. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.*

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

170. § (1) E törvényben előírt számviteli szabályok megsértéséért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv általános felelősségi szabályait kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően, a törvényben foglalt rendelkezések megsértése esetén az érintettek a külön törvényekben (Büntető Törvénykönyv, szabálysértésekről szóló törvény) meghatározott felelősséggel is tartoznak.

(3) Amennyiben az adóhatóság megállapítja, hogy a 154. § (3) bekezdése szerint közzétett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló egészében vagy részben nem felel meg e törvény előírásainak, akkor az ilyen beszámolót készítő vállalkozóra az adózás rendjéről szóló törvény szerint mulasztási bírság szabható ki.

XIII. Fejezet[1]

AZ ORSZÁGOS SZÁMVITELI BIZOTTSÁG[2]

A bizottság létrehozása[3]

171. §[4] (1) A számvitel elméletének és alkalmazott módszertani megoldásának fejlesztésére, a törvényben foglalt számviteli alapelvek gyakorlati érvényesülésének elősegítésére a miniszter szakértőkből Országos Számviteli Bizottságot (a továbbiakban: bizottság) hoz létre.

(2) A bizottság elnökét és tagjait a miniszter nevezi ki, illetve menti fel.

(3) A miniszter a bizottság tagjainak legalább kétharmadát a szakmai szervezetek javaslata alapján nevezi ki.

A bizottság feladata[5]

172. §[6] A bizottság feladata:

a) rendszeresen javaslatokat tesz a miniszter részére e törvény esetleges módosításának kezdeményezésére, számviteli ajánlások felülvizsgálatára vagy újak megalkotására,

b) ellátja a 176. § szerinti nemzeti számviteli standardok előkészítésével, elfogadásával, értelmezésével kapcsolatos, a 178. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti kormányrendeletben meghatározott feladatokat,

c) figyelemmel kíséri a számviteli rendszer gyakorlati megvalósulását, a felmerülő problémák megoldására javaslatot ad a miniszter részére,

d) rendszeresen javaslatot tesz a könyvvizsgálói feladatok végrehajtását is segítő számviteli ajánlások elkészítésére, felülvizsgálatára,

e) a külföldi számviteli szabályozást és gyakorlatot figyelemmel kíséri, azokról a magyar vállalkozókat tájékoztatja.

---

1 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
2 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
3 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
4 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
5 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
6 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*

A bizottság működése[1]

173. §[2] (1) A bizottság munkáját az elnök irányítja, akinek tevékenységét a titkárság segíti.

(2) A titkársági feladatok ellátásáról a miniszter gondoskodik.

(3) A bizottság a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével kialakítja és írásban rögzíti szervezeti és működési rendjét.

(4) A bizottság munkája - a szervezeti és működési rendben szabályozott kivételektől eltekintve - nyilvános.

XIV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

174. § (1) Ez a törvény - a (2)-(4) bekezdésben foglaltak kivételével - 2001. január 1-jével lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit először a 2001. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) A 4. § (5) bekezdése az Európai Unióhoz való csatlakozással egyidejűleg lép hatályba.

(3)[3] A fölérendelt anyavállalat, ha az Európai Gazdasági Térség valamely államában székhellyel rendelkezik, a 116. § (1) bekezdése alapján a belföldi székhelyű alárendelt anyavállalatot az Európai Unióhoz való csatlakozás időpontját követő üzleti évben mentesítheti.

(4) A 151. § (1) bekezdése 2003. január 1-jével lép hatályba.

(5)[4]

Az Európai Unió jogának való megfelelés[5]

175. §[6] (1) E törvény megállapítja az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 19-i, a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 1606/2002/EK rendeletének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket.

(2)[7] E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a valamely tagállam jogának hatálya alá tartozó meghatározott jogi formájú társaságoknak egy másik tagállamban létesített fióktelepeire vonatkozó bejelentési és közzétételi követelményeiről szóló, 1989. december 21-i 89/666/EGK tizenegyedik tanácsi irányelv,

b) a nyilvános vételi ajánlatról szóló, 2004. április 21-i 2004/25/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

---

1 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
2 *Megállapította: 2013. évi CC. törvény 228. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
3 *Megállapította: 2004. évi LXIX. törvény 3. § (2). Módosította: 2009. évi CXVI. törvény 104. § (1). Először a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni, a 2009. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazható.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 454. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 116. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 116. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 40. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

c)[1] a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

d) a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról szóló 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2004/109/EK irányelv egyes rendelkezéseinek végrehajtására irányadó részletes szabályok megállapításáról szóló 2007/14/EK bizottsági irányelv módosításáról szóló, 2013. október 22-i 2013/50/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

e)[2] a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. október 22-i 2014/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

f)[3] az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló 2006/43/EK irányelv módosításáról szóló, 2014. április 16-i 2014/56/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

A magyar számviteli standardok[4]

176. §[5] Azokat a törvényi előírásokhoz kapcsolódó részletes szabályokat, módszereket, eljárásokat, amelyek a megbízható és valós kép bemutatásához szükségesek, nemzeti számviteli standardokba kell foglalni.

Átmeneti rendelkezések

177. § (1)[6] A 2003. december 31-én egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozónak 2004. január 1-jével az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre át kell térnie.

(2) A 25. § (9) bekezdése szerint az immateriális javakra adott előlegek, továbbá a 26. § (3) bekezdése szerint az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, valamint a 26. § (6) bekezdése szerinti tenyészállatok átsorolását 2001. január 1-jével - a nyitó tételek könyvelését követően - el kell végezni.

(3) A 38. § (2) és (3) bekezdése szerint a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket, továbbá az eredménytartalék javára korábban elszámolt pótbefizetés összegét 2001. január 1-jével - a nyitó tételek könyvelését követően - a lekötött tartalékba át kell vezetni. Amennyiben a szövetkezetnél a fel nem osztható szövetkezeti vagyon a jegyzett tőkében szerepel, a törvény hatálybalépését követő 180 napon belül gondoskodni kell annak a jegyzett tőke leszállításával a lekötött tartalékba helyezéséről.

(4)[7]

---

1 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 15.*
2 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 219. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
3 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 219. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 2006. évi CXXXI. törvény 117. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2006. évi CXXXI. törvény 117. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 2003. évi LXXXV. törvény 49. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től. Először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CXVI. törvény 140. §. Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*

(5) Amennyiben a 2001-ben befejeződő üzleti év mérlegfordulónapján a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, továbbá a külföldi pénzértékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír, illetve kötelezettség 60. § (3) bekezdése szerint megállapított értékelési különbözete összevontan árfolyamnyereség, a vállalkozó dönthet arról, hogy az összevontan árfolyamnyereséget jelentő különbözetet

a) a 60. § (3) bekezdésének *b)* pontja szerint időbelileg elhatárolja, vagy

b) a 33. § (2) bekezdése szerint a megelőző üzleti év(ek)ben időbelileg elhatárolt nem realizált árfolyamveszteséget ilyen összeggel csökkentve, annak fedezetére használja fel, ezért azt a 60. § (3) bekezdésének *b)* pontja szerint nem határolja el.

(6) A 2001. évi összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettségnek a 117. § (1) bekezdése szerinti feltételei teljesülésének meghatározásánál a 117. § (2) bekezdése szerinti vállalkozások 1999-2000. évi adatait kell viszonyítani a 117. § (1) bekezdése szerinti mutatóértékekhez.

(7) A 155. § (3) bekezdésében foglaltak - a törvény 151. §-a (1) bekezdésének hatálybalépését megelőzően - csak akkor alkalmazhatók, ha a vállalkozó könyvviteli nyilvántartásait, továbbá éves beszámolóját (egyszerűsített éves beszámolóját) legalább mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező vezeti és készíti el, vagy ha a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele az üzleti évet megelőző két év átlagában nem haladta meg (ennek hiányában a tárgyévben várhatóan nem haladja meg) az 5 millió forintot.

(8) A követelések miatt a várható veszteségek fedezetére képzett és 2000. december 31-én a mérlegben ilyen címen kimutatott céltartalékot legkésőbb a törvény hatálybalépését követő üzleti év mérlegfordulónapjáig meg kell szüntetni.

(9)[1] A 151. § (5) bekezdésének *b)* pontjában foglalt, a képesítés megszerzését követő 3 éves szakmai gyakorlat teljesítésébe

- 2002-ben és 2003-ban maximum 2 éves,
- 2004-ben maximum 1 éves,

a képesítés megszerzését megelőző számviteli, pénzügyi, ellenőrzési gyakorlat is figyelembe vehető.

(10)[2] A valuta- és devizakészlet, a külföldi pénzértékre szóló eszközök és kötelezettségek 60. § (2) bekezdése szerinti értékelésekor összevontan nyereséget mutató - a 2003. január 1-je előtti előírások alapján a passzív időbeli elhatárolások között kimutatott - különbözetet maximum 5 év alatt, a számviteli politikában meghatározott módon kell megszüntetni.

---

1 *Beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 244. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.*

2 *Beiktatta: 2002. évi XLII. törvény 244. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Először a 2003. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2002. évben indult üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

(11)[1] Az a gazdasági társaság, amely a devizajogszabály szerinti devizakülföldi minősítést a vonatkozó jogszabályok jogharmonizációs célú változásai miatt veszítette (veszíti) el, legkésőbb Magyarország Gazdasági és Monetáris Unióhoz történő csatlakozásának időpontjától köteles a 20. § szerinti általános rendelkezéseknek megfelelni. Ezen időpontig a 20. § (3) bekezdése szerinti, a létesítő okiratban rögzített devizában készítheti el beszámolóját akkor is, ha egyébként a 20. § (3) bekezdésében előírt feltételeknek már nem felel meg.

(12)[2] A (11) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása során jogharmonizációs célú változásnak tekintendő az is, ha a devizakülföldi minősítés elvesztése a többségi befolyással rendelkező tag (tulajdonos) személyében történő változás miatt következett be.

(13)[3] A 10. § (2) bekezdését először a 2007. évben induló üzleti évről készített összevont (konszolidált) éves beszámolóra kell alkalmaznia annak a vállalkozónak (anyavállalatnak), amelynek az Európai Unió valamely tagállamának elismert (szabályozott) piacán (tőzsdéjén) csak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjai forgalmazása engedélyezett.

(14)[4] Ha a - 2004. december 31-éig hatályos előírások szerint a 2005. évi üzleti évben éves beszámoló készítésére kötelezett - vállalkozó az adókról, járulékokról szóló törvények módosításáról szóló 2005. évi XXVI. törvény 49. §-ával módosított 9. § (2) bekezdés szerinti határértékek alapján (az előző üzleti évek adatainak a megemelt határértékek szerinti minősítésével) a 2005. évi üzleti évben egyszerűsített éves beszámolót készíthetne, akkor a 97. § (2) bekezdésében foglalt előírástól eltérően közvetlenül - már a 2005. évi üzleti évről készítendő beszámolóra vonatkozóan is - áttérhet az egyszerűsített éves beszámoló készítésére.

(15)[5] Amennyiben a vállalkozó az e törvény - egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény 292. §-ával módosított - 55. §-a (2) bekezdésének előírását adott üzleti évre vonatkozóan először alkalmazza, az adott üzleti év első napjával ezen követelésekhez kapcsolódóan kimutatott értékvesztés összegét az egyéb bevételekkel szemben meg kell szüntetnie (vissza kell írnia).

---

1 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 49. § (2). Módosította: 2005. évi CXII. törvény 30. § (6), 2007. évi CXXVI. törvény 460. § (1), 2009. évi LXXVII. törvény 200. § (2), 2011. évi CLVI. törvény 256. § (1) 12., (2) 9.*

2 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 40. §. Módosította: 2006. évi CXXXI. törvény 188. §.*

3 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 40. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.*

4 *Beiktatta: 2005. évi CXII. törvény 13. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Először a 2006. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2005. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*

5 *Beiktatta: 2007. évi CXXVI. törvény 305. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Első alkalommal a 2008. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni. Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 233. § (2). Lásd még: 2008. évi LXXXI. törvény 271. § (2).*

(16)[1] E törvénynek az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény és a könyvvizsgálói kamarai törvény, valamint az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését célzó adó- és vámjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CXXIII. törvénnyel módosított 3. § (4) bekezdés 10. pont *e)* alpontját, 3. § (8) bekezdés 12. pontját, 9. § (3)-(4) bekezdését, 11. § (3) bekezdését, 33. § (6) bekezdését, 47. § (8) bekezdését, 59/C. § (2) bekezdését, 60. § (2) bekezdését, 60. § (6) bekezdését, 60. § (10) bekezdését, 84. § (8) bekezdését, 85. § (4) bekezdését, 86. § (9) bekezdését, 93. § (1) bekezdés *b)* pontját, 96. § (4)-(6) bekezdését, 116. § (1) bekezdésének felvezető szövegét, 116. § (2) bekezdését, 116. § (6) bekezdését, 140. § (6) bekezdését, 141. § (4) bekezdését, 153. § (5) bekezdését, 154/A. § (5) bekezdését, valamint 6. számú mellékletét először a 2011. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(17)[2] E törvénynek a (16) bekezdésben hivatkozott, az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény és a könyvvizsgálói kamarai törvény, valamint az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését célzó adó- és vámjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CXXIII. törvénnyel módosított rendelkezései a 2010. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazhatók.

(18)[3] A könyvviteli szolgáltatást végzők a 2012. évi továbbképzési kötelezettségüknek a 2012. április 1-jén akkreditációval rendelkező szervezeteknél, a 2012. április 1-jén hatályos szabályok szerint lebonyolított továbbképzések teljesítésével kötelesek eleget tenni.

(19)[4] A 152. § alapján a 2012. évben kreditrendszerű továbbképzések teljesítésével megszerzett kreditpontok a 2013. évi továbbképzési kötelezettség vonatkozásában vehetők figyelembe.

(20)[5] E törvénynek az egyes gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XCVI. törvény 25. §-ának *i)* pontjával módosított 155. §-a (3) bekezdése *a)* pontját először a 2012. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(21)[6] E törvénynek az egyes gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XCVI. törvény 25. §-ának *j)* pontjával módosított 155. §-a (3) bekezdése *a)* pontját először a 2014. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(22)[7] Azoknak a tevékenység-engedélyezési eljárása során, akik korábban a 151. § (1) bekezdése szerinti tevékenységi engedéllyel nem rendelkeztek, a 151. § (5) bekezdés *b)* pont *bd)* alpontja szerinti rendelkezéseket csak a 2014. december 31-ét követően benyújtott kérelmek vonatkozásában kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2010. évi CXXIII. törvény 193. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2010. évi CXXIII. törvény 193. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2011. évi XCVI. törvény 23. § (1). Hatályos: 2012. X. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2011. évi XCVI. törvény 23. § (1). Hatályos: 2012. X. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2011. évi XCVI. törvény 23. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2011. évi XCVI. törvény 23. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 255. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*

(23)[1] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel módosított 3. § (4) bekezdés 2-4. pontját, (5) bekezdés 1. pont *c)* alpontját, (13) bekezdését, 6. § (4) bekezdését, 7/A. §-át, 9. § (3)-(4) bekezdését, (6) bekezdését, 11. § (2) bekezdését, 25. § (3) bekezdését, 35. § (10) bekezdését, 45. § (4) bekezdését, 46. § (3) bekezdését, 47. § (4) bekezdés *e)* pontját, 48. § (7)-(9) bekezdését, 49. § (2) bekezdését, 53. § (1) bekezdés *e)* pontját, 60. § (5a) bekezdését, 69. §-át, 72. § (2) bekezdés *a)* pontját, (4) bekezdés *b)* pontját, 87. § (2) bekezdését, 96. § (1) bekezdését, 98/A. § (2) bekezdését, (3) bekezdés *c)* pontját, 127. § (3) bekezdését, 135. § (2) bekezdését, 145. § (4) bekezdését, 153. § (1)-(2) bekezdését, (5) bekezdését, 154. § (10) bekezdését, 158. § (1)-(4) bekezdését, 169. § (1) bekezdését, 3. § (8) bekezdés 12. pontját, 14. § (9) bekezdését, 31. §-át, 39. § (4) bekezdését, (5) bekezdés *b)* pontját, 40. § (1) bekezdését, 41. § (4) bekezdését, 53. § (1) bekezdés *a)* pontját, 73. §-át, 98/A. § (3) bekezdés *a)* pontját, 144. §-át, 11. § (13) bekezdését, 123. § (11) bekezdését, 128. § (2) bekezdését, 121. § (1)-(3) bekezdését, 122. § (1) és (2) bekezdését, 123. § (2) bekezdését, 124. § (12) bekezdését, 130. § (6) bekezdését, 130. § (8) bekezdését, 177. § (11) bekezdését, 133. § (1) bekezdés *b)* pontját, 156. § (2) bekezdését, 38. § (3) bekezdés *b)* pontját, 81. § (2) bekezdés *f)* pontját, 86. § (3) bekezdés *f)* pontját, (6) bekezdés *b)* pontját először a 2012. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(24)[2] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel módosított 3. § (5) bekezdés 1. pont *c)* alpontját, (13) bekezdését, 9. § (3)-(4) bekezdését, 25. § (3) bekezdését, 45. § (4) bekezdését, 46. § (3) bekezdését, 47. § (4) bekezdés *e)* pontját, 48. § (7)-(9) bekezdését, 49. § (2) bekezdését, 53. § (1) bekezdés *e)* pontját, 60. § (5a) bekezdését, 69. §-át, 72. § (2) bekezdés *a)* pontját, (4) bekezdés *b)* pontját, 96. § (1) bekezdését, 98/A. § (2) bekezdését, (3) bekezdés *c)* pontját, 127. § (3) bekezdését, 135. § (2) bekezdését, 145. § (4) bekezdését, 153. § (1)-(2) bekezdését, (5) bekezdését, 154. § (10) bekezdését, 158. § (1)-(4) bekezdését, 169. § (1) bekezdését, 3. § (8) bekezdés 12. pontját, 31. §-át, 41. § (4) bekezdését, 53. § (1) bekezdés *a)* pontját, 73. §-át, 98/A. § (3) bekezdés *a)* pontját, 144. §-át, 11. § (13) bekezdését, 123. § (11) bekezdését, 128. § (2) bekezdését, 121. § (1)-(3) bekezdését, 122. § (1) és (2) bekezdését, 123. § (2) bekezdését, 124. § (12) bekezdését, 130. § (6) bekezdését, 130. § (8) bekezdését, 177. § (11) bekezdését, 133. § (1) bekezdés *b)* pontját, 156. § (2) bekezdését, 38. § (3) bekezdés *b)* pontját a 2011. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni. Ha a vállalkozó a 2011. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazta az Szt.-nek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel módosított 9. § (3)-(4) bekezdését, akkor alkalmaznia kell az Szt.-nek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel módosított 11. § (13) bekezdését, 123. § (11) bekezdését, 128. § (2) bekezdését, 121. § (1)-(3) bekezdését, 122. § (1) és (2) bekezdését, 123. § (2) bekezdését, 124. § (12) bekezdését, 127. § (3) bekezdését, 130. § (6) bekezdését, 130. § (8) bekezdését, 177. § (11) bekezdését, 133. § (1) bekezdés *b)* pontját, 156. § (2) bekezdését is.

---

1 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 255. § (2). Hatályos: 2011. XI. 30-tól.*
2 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 255. § (2). Hatályos: 2011. XI. 30-tól.*

(25)[1] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel beiktatott 10. §-ának (5)-(6) bekezdését első alkalommal a 2014. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(26)[2] E törvénynek a munkahelyvédelmi akciótervben foglaltak megvalósítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXLVI. törvénnyel megállapított 33. § (2) és (3) bekezdését, valamint 41. § (4) bekezdését először a 2013. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(27)[3] E törvénynek a munkahelyvédelmi akciótervben foglaltak megvalósítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXLVI. törvénnyel megállapított 33. § (2) és (3) bekezdését, valamint 41. § (4) bekezdését a 2012. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.

(28)[4] Az a vállalkozó, amely a 45. § (2a) bekezdés hatálybalépése előtt olyan eszköznek a bekerülési értékét növelte meg, amelyhez halasztott bevétel kimutatása is társult, a halasztott bevétel feloldása során a 45. § (2a) bekezdésének alkalmazása helyett a feloldásra korábban választott módszer szerint is eljárhat.

(29)[5] Azon vállalkozónak, amely a 2012. üzleti évre e törvény 2012. december 31-én hatályos 9. § (6) bekezdése szerinti sajátos módon készíti el egyszerűsített éves beszámolóját, a 2012. üzleti évi beszámoló elkészítése során e törvény 2012. december 31-én hatályos 98/A. §-át kell alkalmaznia, míg a 2013. üzleti évi beszámolási kötelezettségét e törvény 2013. január 1-jén hatályos előírásai szerint kell teljesítenie.

(30)[6] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvénnyel hatályon kívül helyezett 154. § (5)-(6) bekezdését a 2012-ben feltárt, megbízható, valós összképet lényesen befolyásoló hibákra nem kell alkalmazni.

(31)[7] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvénnyel módosított 3. § (3) bekezdés 3. pontját, 25. § (7) bekezdését, 28. § (3) bekezdés *d)* pontját, 45. § (2a) bekezdését, 46. § (4) bekezdését, 47. § (4) bekezdés *e)* pontját, 52. § (2) bekezdését, 87. § (5) bekezdését, 117. § (5) bekezdését, 3. § (1) bekezdés 2. pontját, (7) bekezdés 2. pontját, 6. § (1) bekezdését, 11. § (2) bekezdését, (3) bekezdését, 117. § (4) bekezdését, 178. § (1) bekezdés *b)* pontját, 72. § (1) bekezdését, (2) bekezdés *c)* pontját, 79. § (2) bekezdését, (4) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *o)* pontját, 85. § (3) bekezdés *o)* pontját, 103. § (2) bekezdés *c)* pontját, 7. számú mellékletét először a 2013. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 255. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2012. évi CXLVI. törvény 24. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2012. évi CXLVI. törvény 24. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 319. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 319. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 319. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 319. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*

(32)[1] E törvénynek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvénnyel módosított 3. § (3) bekezdés 3. pontját, 25. § (7) bekezdését, 28. § (3) bekezdés *d)* pontját, 45. § (2a) bekezdését, 46. § (4) bekezdését, 47. § (4) bekezdés *e)* pontját, 52. § (2) bekezdését, 87. § (5) bekezdését, 3. § (1) bekezdés 2. pontját, (7) bekezdés 2. pontját, 6. § (1) bekezdését, 11. § (2) bekezdését, (3) bekezdését, 117. § (4) bekezdését, 178. § (1) bekezdés *b)* pontját, 72. § (1) bekezdését, (2) bekezdés *c)* pontját, 79. § (2) bekezdését, (4) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *o)* pontját, 85. § (3) bekezdés *o)* pontját, 103. § (2) bekezdés *c)* pontját, 7. számú mellékletét a 2012. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.

(33)[2] E törvénynek az egyes törvényeknek a távolléti díj számításával és a közpénzek szabályozásával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CIII. törvénnyel megállapított 47. § (10) bekezdését, 73. § (4) bekezdését, valamint 78. § (8) bekezdését a 2013. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.

(34)[3] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CC. törvénnyel megállapított 20. § (4) és (5) bekezdését, 37. § (2) bekezdés *g)* pontját, 39. § (2a) bekezdését, 60. § (4) és (5) bekezdését, 77. § (2) bekezdés *b)* pontját, 81. § (2) bekezdés *b)* pontját, valamint a 117. § (1) bekezdését először a 2014. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(35)[4] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CC. törvénnyel megállapított 37. § (2) bekezdés *g)* pontját, 39. § (2a) bekezdését, 60. § (4) és (5) bekezdését, 77. § (2) bekezdés *b)* pontját, valamint a 81. § (2) bekezdés *b)* pontját a 2013. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.

(36)[5] Azoknak a szervezeteknek az esetében, amelyek korábban akkreditációval rendelkeztek, e törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CC. törvénnyel megállapított 152. § (2a) és (2b) bekezdés rendelkezéseit azok hatálybalépését követő év január 1-től kell alkalmazni.

(37)[6] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi CC. törvénnyel megállapított 171. § (1) bekezdése alapján a miniszter 2014. április 1-ig gondoskodik az Országos Számviteli Bizottság létrehozásáról.

(38)[7] A 33. § (3) bekezdése szerinti külföldi pénzértékre szóló tartozások 2014. december 31-ig történő, lejárat előtti egyösszegű visszafizetése esetében a 33. § (2) bekezdése szerinti halasztott ráfordítás - a 33. § (4) bekezdése figyelembe vételével számított - összegét a 33. § (3) bekezdésétől eltérően a vállalkozó, saját döntése alapján, a visszafizetés üzleti évében és az azt követő két üzleti évben, három egyenlő részletben is megszüntetheti.

---

1 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 319. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
3 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
4 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
5 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
6 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
7 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 229. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*

(39)[1] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXIV. törvénnyel megállapított 3. § (3) bekezdés 2. pontját és (8) bekezdés 13. pontját, 20. § (5a) bekezdését, 23. § (5) bekezdését, 37. § (1) bekezdés *d)* pontját és (2) bekezdés *e)* pontját, (7) bekezdését, 38. § (4) és (10) bekezdését, 40/A. § (4) bekezdés *c)* pontját és (6a) bekezdését, 50. § (10) bekezdését, 54. § (11) bekezdését, 60. § (2) bekezdését, 72. § (4) bekezdés *e)* pontját, 77. § (2) bekezdés *b)* pontját és (7) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *b)* pontját és (5) bekezdését először a 2015. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(40)[2] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXIV. törvénnyel megállapított 3. § (3) bekezdés 2. pontját és (8) bekezdés 13. pontját, 20. § (5a) bekezdését, 23. § (5) bekezdését, 37. § (1) bekezdés *d)* pontját és (2) bekezdés *e)* pontját, (7) bekezdését, 38. § (4) és (10) bekezdését, 40/A. § (4) bekezdés *c)* pontját és (6a) bekezdését, 50. § (10) bekezdését, 54. § (11) bekezdését, 60. § (2) bekezdését, 72. § (4) bekezdés *e)* pontját,77. § (2) bekezdés *b)* pontját és (7) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *b)* pontját és (5) bekezdését a 2014. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is lehet alkalmazni.

(41)[3] E törvénynek az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXIV. törvénnyel hatályon kívül helyezett 74. § (3) bekezdését a 2014. évben induló üzleti évről készített beszámolóra sem kell alkalmazni.

1 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 302. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
2 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 302. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*
3 *Beiktatta: 2014. évi LXXIV. törvény 302. §. Hatályos: 2014. XI. 27-től.*

(42)[1] E törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel megállapított 3. § (2) bekezdés 4., 4a., 5., 7. és 9. pontját, (5) bekezdés 1. és 2. pontját, (9) bekezdés 11. pontját, (15) bekezdését, 9. § (2), (3) és (6a) bekezdését, 14. § (4) bekezdését, 18. §-át, 27. § (3a) és (3b) bekezdését, (4)-(6) bekezdését, 29. § (2), (3), (3a) és (4) bekezdését, 30. § (2), (2a) és (3) bekezdését, 33. § (1) és (6) bekezdését, 35. § (2) és (7) bekezdését, 37. § (1) bekezdés *a)* pontját, (2) bekezdés *a)* és *d)* pontját, (5) bekezdését, 39. § (3)-(5) bekezdését, 40. § (1) bekezdését, 40/A. § (1) bekezdését, (3) bekezdés *a)* pontját, (4) bekezdés *a)* és *c)* pontját, (7) és (8) bekezdését, 42. § (7a) és (8) bekezdését, 45. § (1) és (4) bekezdését, 49. § (3) bekezdését, 52. § (1) és (4) bekezdését, 53. § (3) bekezdését, 59/A. § (11) és (12) bekezdését, 68. § (5) bekezdés *b)* pontját, 70. §-át, 71. § (2) bekezdését, 76. § (2) bekezdését, 77. § (1) bekezdését, (3) bekezdés *k)-o)* pontját, (4), (4a) és (7) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, (2) bekezdés *k)-p)* pontját, (5) és (6) bekezdését, 83. § (2) és (3) bekezdését, 84. § (1), (2), (2a), (3), (3a), (4) bekezdését, (7) bekezdés *v)* pontját, (8) bekezdését, 85. § (1) és (1a) bekezdését, (3) bekezdés *v)* pontját, (6) bekezdését, 87. § (1) bekezdését, 88. § (4a), (7) és (10) bekezdését, 89. § (1) bekezdését, 90. § (4) bekezdés *b)* pontját, (6) bekezdését, 91. §-át, 92. § (3) bekezdését, 93. § (5), (5a) és (6) bekezdését, 95. § (4) bekezdés *d)* pontját, 96. § (3), (3a), (4) és (4a) bekezdését, 102. § (1), (3) és (4) bekezdését, 108. § (1) bekezdését, 109. § (4) bekezdését, 111. § (4) bekezdését, 114. §-át, 117. § (1) bekezdését, 119. § (1) bekezdés *c)* pontját, 123. § (6) bekezdését, (8) bekezdés *b)* pontját, 124. § (12) bekezdését, 127. § (1) bekezdés *b)* pontját, (4) bekezdését, VI/A. fejezetét, 130. § (5) bekezdés *b)* és *c)* pontját, 134. § (2) bekezdését, 136. § (8) bekezdését, 141. § (9) bekezdését, 155. § (5) bekezdés *f)* pontját, 156. § (5) bekezdését, 160. § (3), (3a)-(3c) és (5) bekezdését, 163. § (1) bekezdését, 163/A. § (3) bekezdését, 1-6. mellékletét először a 2016. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(43)[2] E törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel hatályon kívül helyezett 37. § (6) bekezdését, 39. § (2) bekezdését, 40/A. § (6a) bekezdését, 86. §-át, 87. § (4) és (5) bekezdését, 96. § (6) bekezdését, 127. § (3) bekezdését a 2016. január 1-jével vagy azt követően induló üzleti évről készített beszámolóra nem kell alkalmazni.

(44)[3] A 2015. évben induló üzleti évről készített beszámoló összeállítása során a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

(45)[1] A 2016. évben induló üzleti évről készített beszámolóban az előző üzleti év adataként a megelőző üzleti év beszámolójának mérlegfordulónapi adatait az e törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel megállapított mérleg és eredménykimutatás séma szerinti részletezésnek megfelelően kell bemutatni. Ennek során a kapcsolt vállalkozásokkal és az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal kapcsolatos eszköz és kötelezettség tételeket, a pénzügyi műveletek bevételeit - kivéve a kapott (járó) osztalékot - és ráfordításait, a jóváhagyott (fizetendő) osztalékkal kapcsolatos tételeket - ideértve az eredménytartalék igénybevételét is -, valamint a rendkívüli bevételeket és a rendkívüli ráfordításokat kell rendezni. A 2016. évben induló üzleti év nyitását követően a rendezendő tételekből csak a kapcsolt vállalkozásokkal és az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal kapcsolatos eszköz és kötelezettség tételek rendezését kell könyvelni.

(46)[2] Azon vállalkozónak, amely a 2016. évben induló üzleti év nyitó adatai között a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos 3. § (5) bekezdés 1. pont *b)* és *c)* alpontja, valamint 2. pont *b)* és *c)* alpontja alapján keletkezett üzleti vagy cégértéket mutat ki, annak összegével (könyv szerinti értékével) a kapcsolódó részesedés 2016. üzleti évi nyitó értékét kell módosítania.

(47)[3] A 2016. évben induló üzleti év nyitó adatai között nyilvántartott, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint képzett elhatárolt rendkívüli bevételeket és ráfordításokat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel módosított 77. § (4a) bekezdése, 84. § (2a), (3a) és (8) bekezdése szerint kell feloldani.

(48)[4] E törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel módosított 52. § (4) bekezdése hatálybalépését megelőző napon hatályos 3. § (5) bekezdés 1. pont *a)* alpontja szerint keletkezett és a 2016. évi üzleti év nyitó adatai között kimutatott üzleti vagy cégértékre, valamint a 124. § (8) bekezdése *a)* pontja szerint keletkezett és 2016. évi üzleti év nyitó adatai között kimutatott aktív tőkekonszolidációs különbözetre e törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel módosított 52. § (4) bekezdése helyett az üzleti vagy cégérték, valamint az aktív tőkekonszolidációs különbözet nyilvántartásba vételének napján hatályos rendelkezéseket is alkalmazni lehet.

---

1 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 220. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*

(49)[1] A (46) bekezdés alkalmazása során, amennyiben a kapcsolódó részesedés könyv szerinti értéke kisebb, mint a 2016. évi üzleti év nyitó adatai között kimutatott negatív üzleti vagy cégérték könyv szerinti értéke, úgy az összevezetés után fennmaradó negatív üzleti vagy cégértékre e törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel módosított 45. § (4) bekezdése helyett az üzleti vagy cégérték nyilvántartásba vételének napján hatályos rendelkezéseket is alkalmazni lehet.

(50)[2] A (46) bekezdés alkalmazása során, amennyiben a 2016. évi üzleti év nyitó adatai között kimutatott üzleti vagy cégértékhez, illetve negatív üzleti vagy cégértékhez kapcsolódóan részesedés már nincs kimutatva, akkor az üzleti vagy cégértékre, illetve a negatív üzleti vagy cégértékre e törvénynek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CI. törvénnyel módosított 52. § (4) bekezdése, illetve 45. § (4) bekezdése helyett az üzleti vagy cégérték nyilvántartásba vételének napján hatályos rendelkezéseket is alkalmazni lehet.

(51)[3] E törvénynek a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásának bevezetéséhez kapcsolódó, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXVIII. törvénnyel megállapított 6. § (6) bekezdését, 4. § (1) bekezdésével megállapított 9/A. §-át, V/A. Fejezetét először a 2016. évben induló üzleti évről készített éves beszámolóra kell alkalmazni.

(52)[4] E törvénynek a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásának bevezetéséhez kapcsolódó, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXVIII. törvénnyel megállapított 77. § (3) bekezdés *e)* pontját és a 97. § (1) és (2) bekezdését a 2015. évben induló üzleti évről készített éves beszámolóra is alkalmazni lehet.

(53)[5] Annak a vállalkozónak, amely az IFRS-eket a 2016. évben induló üzleti évről készített éves beszámolóra alkalmazza először, a 114/C. § (4) bekezdése szerinti bejelentést az áttérés napját követő 15 napon belül kell megtennie.

(54)[6] E törvénynek a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásának bevezetéséhez kapcsolódó, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdésével megállapított 9/A. §-át - az (55) bekezdésben foglalt eltéréssel - először a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(55)[1] A hitelintézet, továbbá a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás - függetlenül attól, hogy értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák -, az a biztosító, amelynek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák e törvénynek a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásának bevezetéséhez kapcsolódó, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdésével megállapított 9/A. §-át először a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazza azzal, hogy a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra történő alkalmazás is megengedett.

(56)[2] A behajtási költségátalányról szóló 2016. évi IX. törvény hatálybalépésével egyidejűleg a vállalkozó a könyvviteli nyilvántartásában (mérlegében) kimutatott, behajtási költségátalányból származó kötelezettséget - ha azt ezen időpontig tőle a jogosult nem követelte - az egyéb bevételekkel szemben megszünteti.

(57)[3] A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény és egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi XLIV. törvény 53. §-ával megállapított 156. § (1a) bekezdését, (2) bekezdését, (5a) bekezdését, az 54. §-ával megállapított 157. § (2a) bekezdését a 2016. június 16-át követően induló üzleti évről készített beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentésre kell először alkalmazni.

(58)[4] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvénnyel megállapított 3. § (3) bekezdés 2. pontját, 3. § (5) bekezdés 1. és 2. pontját, 25. § (8) bekezdését, 29. § (8) bekezdését, 37. § (2) bekezdés *h)* pontját, 45. § (3) és (4) bekezdését, 49. § (2) bekezdését, 52. § (4) bekezdését, 77. § (2) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *l)* pontját, 81. § (3) bekezdés *b)* pontját, 83. § (3) bekezdését, 84. § (3) bekezdését, 85. § (1a) bekezdését, 85. § (2) bekezdését, 85. § (3) bekezdés *m)* és *v)* pontját, 91. § *a)* pontját, 95/B. § (2) bekezdés *h)* pontját, 95/C. §-át, 97. § (1) és (2) bekezdését, 102. § (1) és (3) bekezdését, 108. § (1) bekezdését, 114/B. § (4) bekezdés *e)* pontját, 114/B. § (5) bekezdés *b)* pontját, 114/D. § (4) bekezdését, 134. § (5) és (6) bekezdését, 154. § (7) bekezdését, 156. § (5) bekezdés *j)* és *n)* pontját, 163. § (1) bekezdését, 163/A. § (3) bekezdését, 175. § (2) bekezdés *e)* pontját, 1., 2., 4. és 5. mellékletét először a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2015. évi CLXXVIII. törvény 12. § (2). Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 107. § 2.*
2 *Beiktatta: 2016. évi IX. törvény 7. §. Hatályos: 2016. III. 24-től. Lásd: 2016. évi IX. törvény 5. §.*
3 *Beiktatta: 2016. évi XLIV. törvény 55. §. Hatályos: 2016. VI. 4-től.*
4 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 221. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*

(59)[1] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvénnyel megállapított 3. § (3) bekezdés 2. pontját, 3. § (5) bekezdés 1. és 2. pontját, 25. § (8) bekezdését, 29. § (8) bekezdését, 37. § (2) bekezdés *h)* pontját, 45. § (3) és (4) bekezdését, 49. § (2) bekezdését, 52. § (4) bekezdését, 77. § (2) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *l)* pontját, 81. § (3) bekezdés *b)* pontját, 83. § (3) bekezdését, 84. § (3) bekezdését, 85. § (1a) bekezdését, 85. § (2) bekezdését, 85. § (3) bekezdés *m)* és *v)* pontját, 91. § *a)* pontját, 97. § (1) és (2) bekezdését, 102. § (1) és (3) bekezdését, 108. § (1) bekezdését, 114/B. § (4) bekezdés *e)* pontját, 114/B. § (5) bekezdés *b)* pontját, 114/D. § (4) bekezdését, 154. § (7) bekezdését, 156. § (5) bekezdés *j)* pontját, 163. § (1) bekezdését, 163/A. § (3) bekezdését, 1., 2., 4. és 5. mellékletét a 2016. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

(60)[2] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 155. § (7a) bekezdését a Módtv. hatálybalépésekor hatályban lévő szerződések és jognyilatkozatok esetében a Módtv. hatálybalépését követően induló üzleti év első napjától kell alkalmazni.

(61)[3] Ha az eljáró szerv az elektronikus ügyintézést az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően nem vállalta, a vállalásának időpontjáig a 154. § (7) bekezdésének és a 154/B. § (2) bekezdésének a 2016. december 31-én hatályos előírásait kell alkalmazni.

(62)[4] Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvénnyel megállapított 3. § (1) bekezdés 4. pontját, (8) bekezdés 10., 10/a. és 10/b. pontját, (9) bekezdés 1. pont *b)* alpontját, 2. pont *a)* alpontját, 11. pontját, 11/a., 12/a., 13/a. és 14. pontját, 29. § (7) bekezdését, 32. § (5)-(7) bekezdését, 43. § (2) bekezdését, 44. § (5) és (6) bekezdését, 47. § (11) bekezdését, 59/A. § (6) bekezdését, (7) bekezdés *f)* pontját, 59/B. **§** (6) bekezdését, 59/D. § (1), (2) és (10) bekezdését, 59/E. § (1), (1a), (4), (6), (11) és (12) bekezdését, 60. § (11) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *o)* és *p)* pontját, 84. § (5) bekezdés *f)* és *g)* pontját, (7) bekezdés *f)*, *j)*, *k)* és *s)* pontját, 85. § (2) bekezdés *c)*, *e)* és *f)* pontját, (3) bekezdés *f)*, *j)*, *k)* és *s)* pontját, 90. § (4) bekezdés *a)* és *c)* pontját, 114/B. § (6) bekezdését, 114/C. § (7)-(9) bekezdését először a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 221. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 2016. évi LXVI. törvény 221. §. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
3 *Beiktatta: 2016. évi CXXI. törvény 38. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 298. §. Hatályos: 2016. XI. 26-tól.*

(63)[1] Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvénnyel megállapított 3. § (1) bekezdés 4. pontját, (8) bekezdés 10., 10/a. és 10/b. pontját, (9) bekezdés 1. pont *b)* alpontját, 2. pont *a)* alpontját, 11. pontját, 11/a., 12/a., 13/a. és 14. pontját, 29. § (7) bekezdését, 32. § (5)-(7) bekezdését, 43. § (2) bekezdését, 44. § (5) és (6) bekezdését, 47. § (11) bekezdését, 59/A. § (6) bekezdését, (7) bekezdés *f)* pontját, 59/B. § (6) bekezdését, 59/D. § (1), (2) és (10) bekezdését, 59/E. § (1), (1a), (4), (6), (11) és (12) bekezdését, 60. § (11) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *o)* és *p)* pontját, 84. § (5) bekezdés *f)* és *g)* pontját, (7) bekezdés *f)*, *j)*, *k)* és *s)* pontját, 85. § (2) bekezdés *c)*, *e)* és *f)* pontját, (3) bekezdés *f)*, *j)*, *k)* és *s)* pontját, 90. § (4) bekezdés *a)* és *c)* pontját, 114/B. § (6) bekezdését, 114/C. § (7)-(8) bekezdését a 2016. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

(64)[2] Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvénnyel megállapított 114/C. § (4) és (5) bekezdését az IFRS-ek szerinti éves beszámolóra történő 2017. üzleti évi áttérés tekintetében is alkalmazni lehet, azzal, hogy amennyiben a gazdálkodó az IFRS-ekre való 2017. üzleti évi áttérési szándékát az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvény hatálybalépését megelőzően - a korábbi szabályoknak megfelelően - bejelentette, úgy áttérési szándékát 2016. december 15-ig visszavonhatja.

(65)[3] Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel megállapított 3. § (9) bekezdés 11. pontját, 19. § (3a) bekezdését, 45. § (2) bekezdését, 47. § (12) bekezdését, 59/B. § (14) és (15) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *j)* pontját, 85. § (3) bekezdés *j)* pontját először a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(66)[4] Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel megállapított 3. § (9) bekezdés 11. pontját, 19. § (3a) bekezdését, 45. § (2) bekezdését, 47. § (12) bekezdését, 59/B. § (14) és (15) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *j)* pontját, 85. § (3) bekezdés *j)* pontját a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

(67)[5] A szövetkezeti hitelintézet és a szövetkezeti hitelintézetek integrációjában résztvevő egyéb hitelintézet - függetlenül attól, hogy értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák -, továbbá a Magyar Export-Import Bank Zrt. e törvény 9/A. §-át először a 2019. évben induló üzleti évről készített beszámolóra alkalmazza azzal, hogy a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra történő alkalmazás is megengedett.

(68)[6] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő törvények és egyes egyéb törvények módosításáról szóló 2017. évi CLIX. törvénnyel megállapított 72. § (5) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *w)* pontját, 85. § (3) bekezdés *w)* pontját először a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

---

1 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 298. §. Hatályos: 2016. XI. 26-tól.*
2 *Beiktatta: 2016. évi CXXV. törvény 298. §. Hatályos: 2016. XI. 26-tól.*
3 *Beiktatta: 2017. évi LXXVII. törvény 202. §. Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*
4 *Beiktatta: 2017. évi LXXVII. törvény 202. §. Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*
5 *Beiktatta: 2017. évi LXXVII. törvény 202. §. Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 106. § 3., 2018. évi XLI. törvény 230. § 2.*
6 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 105. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*

(69)[1] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő törvények és egyes egyéb törvények módosításáról szóló 2017. évi CLIX. törvénnyel megállapított 72. § (5) bekezdését, 84. § (7) bekezdés *w)* pontját, 85. § (3) bekezdés *w)* pontját a 2017. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

(70)[2] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvénnyel megállapított 139. § (4), (4a) és (4b) bekezdését, 141. § (9) bekezdését az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény hatálybalépését követően indult beolvadásokra, összeolvadásokra lehet alkalmazni.

(71)[3] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvénnyel megállapított 2/A. § (1)-(5) bekezdését, 3. § (3) bekezdés 3. és 4. pontját, 11. § (3) bekezdését, 16. § (4) bekezdését, 20. § (4) és (5b) bekezdését, 33. § (7) bekezdését, 77. § (3) bekezdés *d)* és *k)* pontját, 78. § (4) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *k)* pontját, 81. § (3) bekezdés *f)* pontját, 84. § (1) bekezdését, 84. § (3) bekezdés *g)* pontját, 84. § (7) bekezdés *m)* pontját, 85. § (1a) bekezdés *e)* pontját, 85. § (3) bekezdés *n)* pontját, 88. § (7) bekezdését, 95/B. § (3) bekezdését, 96. § (4) bekezdését, 114. § (1) bekezdését, 114/A. § 9. és 17. pontját, 114/B. § (4) bekezdés *e)* és *f)* pontját, 114/I. §-át, 116. § (1)-(2) bekezdését, 130. § (5) bekezdés *b)* és *c)* pontját, 134. § (2) és (5) bekezdését, 134/B. § (6a) bekezdését, 136. § (3) bekezdését, 153. § (1) és (5) bekezdését, 154. § (8) bekezdését, 178. § (1) bekezdés *f)* pontját, 6. mellékletét és 7. mellékletét először a 2019. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(72)[4] E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvénnyel megállapított 2/A. § (1)-(5) bekezdését, 3. § (3) bekezdés 3. és 4. pontját, 11. § (3) bekezdését, 16. § (4) bekezdését, 20. § (4) és (5b) bekezdését, 33. § (7) bekezdését, 77. § (3) bekezdés *d)* és *k)* pontját, 78. § (4) bekezdését, 81. § (2) bekezdés *k)* pontját, 81. § (3) bekezdés *f)* pontját, 84. § (1) bekezdését, 84. § (3) bekezdés *g)* pontját, 84. § (7) bekezdés *m)* pontját, 85. § (1a) bekezdés *e)* pontját, 85. § (3) bekezdés *n)* pontját, 88. § (7) bekezdését, 95/B. § (3) bekezdését, 96. § (4) bekezdését, 114. § (1) bekezdését, 114/A. § 9. és 17. pontját, 114/B. § (4) bekezdés *e)* és *f)* pontját, 114/I. §-át, 116. § (1)-(2) bekezdését, 130. § (5) bekezdés *b)* és *c)* pontját, 134. § (2) és (5) bekezdését, 134/B. § (6a) bekezdését, 136. § (3) bekezdését, 153. § (1) és (5) bekezdését, 154. § (8) bekezdését, 178. § (1) bekezdés *f)* pontját, 6. mellékletét és 7. mellékletét a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

---

1 *Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 105. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 227. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
3 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 227. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*
4 *Beiktatta: 2018. évi XLI. törvény 227. §. Hatályos: 2018. VII. 26-tól.*

(73)[1] E törvénynek az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvénnyel megállapított 3. § (5) bekezdés 1., 2. és 2a. pontját, 11. § (4) és (14)-(15) bekezdését, 72. § (4) bekezdés *e)* pontját, 77. § (3) bekezdés *p)* pontját, 81. § (2) bekezdés *q)* pontját és 92. § (4) bekezdését először a 2019. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(74)[2] E törvénynek az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvénnyel megállapított 3. § (5) bekezdés 1., 2. és 2a. pontját, 11. § (4) és (14)-(15) bekezdését, 72. § (4) bekezdés *e)* pontját, 77. § (3) bekezdés *p)* pontját, 81. § (2) bekezdés *q)* pontját és 92. § (4) bekezdését a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

Felhatalmazás

178. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben szabályozza:

a)[3] az államháztartás szervezetei beszámoló készítését, könyvvezetési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvezetés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat, figyelemmel az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra;[4]

b)[5] a Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézetek, a pénzügyi vállalkozások, a befektetési vállalkozások, a biztosítók (ideértve a viszontbiztosítókat is), a tőzsde, a központi értéktári, a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, a befektetési alapok, az egyéb alapok, a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmények éves beszámoló készítésének és könyvvezetésének sajátosságait a Magyar Nemzeti Bank előzetes véleményének kikérésével;[6]

c) a 3. § (1) bekezdésének 4. pontja szerinti - a *b)* pont alá nem tartozó - egyéb szervezetek beszámoló készítésének és könyvvezetésének sajátosságait;[7]

---

1 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 222. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 2018. évi LXXXII. törvény 222. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 41. § a).*
4 *Lásd: 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet, 34/2011. (III. 17.) Korm. rendelet, 130/2011. (VII. 18.) Korm. rendelet 9. §, 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet.*
5 *Megállapította: 2008. évi I. törvény 157. § (9). Módosította: 2008. évi XXIV. törvény 2. § (2) b), 2012. évi CLXXVIII. törvény 322. § (1) 6., 2015. évi CLXXVIII. törvény 14. § a).*
6 *Lásd: 459/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet.*
7 *Lásd: 216/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet, 218/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet, 219/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet, 222/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet, 223/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet, 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet, 245/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet, 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet, 5/2008. (I. 22.) Korm. rendelet, 347/2010. (XII. 28.) Korm. rendelet, 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet, 296/2013. (VII. 29.) Korm. rendelet, 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet.*

d)[1] a mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkezők, valamint az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező nem kamarai tagok könyvviteli szolgáltatási tevékenysége engedélyezésének és az engedély visszavonásának, a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosultak nyilvántartásba vételének és a nyilvántartásból való törlésének, a 152/B. § szerinti bejelentésnek és a határon átnyúló könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételének és a nyilvántartásból való törlésének részletes szabályait, a nyilvántartásba vételt végző szervezet kijelölését, a nyilvántartás vezetésének, valamint a nyilvántartásba vett személyek kötelező szakmai továbbképzésének és a szakmai továbbképzés ellenőrzésének, a továbbképzés szervezésére és lebonyolítására jelentkező szervezetek akkreditációs eljárásának és a továbbképzési programok és szakmai kiadványok kreditpont-minősítési eljárásának a részletes szabályait;[2]

e) a nemzeti számviteli standardok készítésének, kidolgozásának feltételeit, a standardok elfogadásának, bevezetésének, hatályba léptetésének követelményeit;[3]

f)[4] a végelszámolás, valamint a felszámolás számviteli feladatait;[5]

g)[6] az egyes pénz- és tőkepiaci szolgáltatásokat is végző egyéb vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságait;[7]

h)[8] a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítésének sajátosságait.[9]

(2)[10] Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben szabályozza a mérlegképes könyvelői képesítés szakmai és vizsgakövetelményeit.

(3)[11] Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a 154/A. § (2) bekezdésének megfelelő államok listáját közzétegye.[12]

(4)[13] Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy - az (1) bekezdés *e)* pontja szerinti kormányrendelet előírásainak figyelembevételével - a nemzeti számviteli standardokat rendelettel kihirdesse.

(5)[14] Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy - az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével - rendeletben állapítsa meg a könyvviteli szolgáltatást végzők engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárásáért, a nyilvántartásból való törlésért, a hatósági igazolvány pótlásával, cseréjével, és a nyilvántartásban szereplő adatok módosításával összefüggő eljárásért, valamint a tevékenység határon átnyúló jelleggel történő megkezdésének és folytatásának bejelentésével összefüggő eljárásért, továbbá a szakmai továbbképzés szervezésére és lebonyolítására jelentkező szervezetek akkreditációs eljárásáért, a továbbképzési programok és szakmai kiadványok kreditpont-minősítési eljárásáért és a szakmai szervezetként történő elismerés eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és a díj megfizetésének részletes szabályait.[15]

---

1 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 203. § (1). Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*
2 *Lásd: 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 65. § a).*
3 *Lásd: 202/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet.*
4 *Beiktatta: 2006. évi IV. törvény 349. § (9). Módosította: 2018. évi XLI. törvény 229. § 26.*
5 *Lásd: 72/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet.*
6 *Beiktatta: 2009. évi LXXXV. törvény 110. §. Hatályos: 2009. VII. 30-tól.*
7 *Lásd: 327/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet.*
8 *Beiktatta: 2012. évi CLXXVIII. törvény 320. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
9 *Lásd: 398/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet.*
10 *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 91. § b).*
11 *Beiktatta: 2003. évi LXXXV. törvény 50. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 91. § b).*
12 *Lásd: 8003/2004. (PK. 7.) PM tájékoztató.*
13 *Beiktatta: 2004. évi XCIX. törvény 41. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 91. § b).*
14 *Megállapította: 2017. évi LXXVII. törvény 203. § (2). Hatályos: 2017. VI. 20-tól.*
15 *Lásd: 17/2018. (XII. 20.) PM rendelet.*

(6)[1] Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg az online kapcsolatra képes, adóügyi ellenőrzési egységgel rendelkező pénztárgépre való 2013. évi cseréhez nyújtott támogatás elszámolásának részletes szabályait.

1. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez[2]

A mérleg előírt tagolása

„A” változat

Eszközök (aktívák)

A. Befektetett eszközök

I. Immateriális javak
1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyoni értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Üzleti vagy cégérték
6. Immateriális javakra adott előlegek
7. Immateriális javak értékhelyesbítése

II. Tárgyi eszközök
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
4. Tenyészállatok
5. Beruházások, felújítások
6. Beruházásokra adott előlegek
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése

III. Befektetett pénzügyi eszközök
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés
4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban
5. Egyéb tartós részesedés
6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
7. Egyéb tartósan adott kölcsön
8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
9. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése
10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete

B. Forgóeszközök

I. Készletek

1 *Beiktatta: 2013. évi CC. törvény 230. §. Hatályos: 2013. XI. 30-tól.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 42. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

1. Anyagok
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok
4. Késztermékek
5. Áruk
6. Készletekre adott előlegek

II. Követelések
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
5. Váltókövetelések
6. Egyéb követelések
7. Követelések értékelési különbözete
8. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

III. Értékpapírok
1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Jelentős tulajdoni részesedés
3. Egyéb részesedés
4. Saját részvények, saját üzletrészek
5. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
6. Értékpapírok értékelési különbözete

IV. Pénzeszközök
1. Pénztár, csekkek
2. Bankbetétek

C. Aktív időbeli elhatárolások
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
3. Halasztott ráfordítások

Eszközök összesen

Források (passzívák)

D. Saját tőke
I. Jegyzett tőke
Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)
III. Tőketartalék
IV. Eredménytartalék
V. Lekötött tartalék
VI. Értékelési tartalék
1. Értékhelyesbítés értékelési tartaléka
2. Valós értékelés értékelési tartaléka
VII. Adózott eredmény

E. Céltartalékok
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre

3. Egyéb céltartalék

F. Kötelezettségek
I. Hátrasorolt kötelezettségek
1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
2.[1] Hátrasorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
2. Átváltoztatható és átváltozó kötvények
3. Tartozások kötvénykibocsátásból
4. Beruházási és fejlesztési hitelek
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben
8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek
III. Rövid lejáratú kötelezettségek
1.[2] Rövid lejáratú kölcsönök
- ebből: az átváltoztatható és átváltozó kötvények
2. Rövid lejáratú hitelek
3. Vevőktől kapott előlegek
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)
5. Váltótartozások
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7.[3] Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben
8. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
10. Kötelezettségek értékelési különbözete
11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

G. Passzív időbeli elhatárolások
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
3. Halasztott bevételek
Források összesen

A mérleg előírt tagolása

„B” változat

A. Befektetett eszközök

---

1 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 16.*
2 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 17.*
3 *Módosította: 2016. évi LXVI. törvény 223. § 18.*

I. Immateriális javak
1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyoni értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Üzleti vagy cégérték
6. Immateriális javakra adott előlegek
7. Immateriális javak értékhelyesbítése

II. Tárgyi eszközök
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
4. Tenyészállatok
5. Beruházások, felújítások
6. Beruházásokra adott előlegek
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése

III. Befektetett pénzügyi eszközök
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés
4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban
5. Egyéb tartós részesedés
6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
7. Egyéb tartósan adott kölcsön
8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
9. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése
10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete

B. Forgóeszközök

I. Készletek
1. Anyagok
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok
4. Késztermékek
5. Áruk
6. Készletekre adott előlegek

II. Követelések
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
5. Váltókövetelések
6. Egyéb követelések
7. Követelések értékelési különbözete

8. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

III. Értékpapírok
1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Jelentős tulajdoni részesedés
3. Egyéb részesedés
4. Saját részvények, saját üzletrészek
5. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
6. Értékpapírok értékelési különbözete

IV. Pénzeszközök
1. Pénztár, csekkek
2. Bankbetétek

C. Aktív időbeli elhatárolások
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
3. Halasztott ráfordítások

D. Egy éven belül esedékes kötelezettségek
1. Rövid lejáratú kölcsönök
- ebből: az átváltoztatható és átváltozó kötvények
2. Rövid lejáratú hitelek
3. Vevőktől kapott előlegek
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)
5. Váltótartozások
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
10. Kötelezettségek értékelési különbözete
11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

E. Passzív időbeli elhatárolások
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
3. Halasztott bevételek

F. Forgóeszközök - rövid lejáratú kötelezettségek különbözete (B+C-D-E)

G. Az eszközök összértéke az egy éven belül esedékes kötelezettségek levonása után (A+F)

H. Egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettségek

I. Hosszú lejáratú kötelezettségek
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
2. Átváltoztatható és átváltozó kötvények
3. Tartozások kötvénykibocsátásból
4. Beruházási és fejlesztési hitelek
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek

6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

II. Hátrasorolt kötelezettségek
1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
2. Hátrasorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben

I. Céltartalékok
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre
3. Egyéb céltartalék

J. Saját tőke
I. Jegyzett tőke
Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)
III. Tőketartalék
IV. Eredménytartalék
V. Lekötött tartalék
VI. Értékelési tartalék
1. Értékhelyesbítés értékelési tartaléka
2. Valós értékelés értékelési tartaléka
VII. Adózott eredmény

2. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez[1]

Az eredménykimutatás előírt tagolása (összköltség eljárással)

01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
02. Exportértékesítés nettó árbevétele
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)
03. Saját termelésű készletek állományváltozása
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke
II. Aktivált saját teljesítmények értéke (±03+04)
III. Egyéb bevételek
Ebből: visszaírt értékvesztés
05. Anyagköltség
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke
07. Egyéb szolgáltatások értéke
08. Eladott áruk beszerzési értéke
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)

1 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 42. § (2), 2. melléklet. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

10. Bérköltség
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések
12. Bérjárulékok

V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)
VI. Értékcsökkenési leírás
VII. Egyéb ráfordítások
Ebből: értékvesztés
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I±II+III-IV-V-VI-VII)

13. Kapott (járó) osztalék és részesedés
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
14. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
15. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei
Ebből: értékelési különbözet

VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)

18. Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
19. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamveszteségek
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
20. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott
21.[1] Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése
22. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
Ebből: értékelési különbözet

IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21 +22)
B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)
C. Adózás előtti eredmény (±A±B)
X. Adófizetési kötelezettség
D. Adózott eredmény (±C-X)

3. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez[2]

Az eredménykimutatás előírt tagolása (forgalmi költség eljárással)

01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
02. Exportértékesítés nettó árbevétele

I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)

03. Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége
04. Eladott áruk beszerzési értéke
05. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke

II. Értékesítés közvetlen költségei (03+04+05)
III. Értékesítés bruttó eredménye (I-II)

1 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 222. § 1., 15. melléklet. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 42. § (3), 3. melléklet. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

06. Értékesítési, forgalmazási költségek
07. Igazgatási költségek
08. Egyéb általános költségek
IV. Értékesítés közvetett költségei (06+07+08)
V. Egyéb bevételek
Ebből: visszaírt értékvesztés
VI. Egyéb ráfordítások
Ebből: értékvesztés
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (±III-IV+V-VI)

A következő sorok értelemszerűen megegyeznek a 2. számú melléklet 13-22. és VIII-X., valamint a B-D. soraival.

4. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez

Az egyszerűsített mérleg előírt tagolása

Eszközök (aktívák):
A. Befektetett eszközök
I. Immateriális javak
II. Tárgyi eszközök
III. Befektetett pénzügyi eszközök
B. Forgóeszközök
I. Készletek
II. Követelések
ebből: pénzkiadásból származó követelések
pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések[1]
III. Értékpapírok
IV. Pénzeszközök

Források (passzívák):

C. Saját tőke
I. Jegyzett tőke
II. Tőketartalék
III. Eredménytartalék
IV. Lekötött tartalék
V.[2] Adózott eredmény
D. Tartalék
E. Céltartalékok
F. Kötelezettségek
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek
II. Rövid lejáratú kötelezettségek
ebből: pénzbevételből származó kötelezettségek
pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek[3]

5. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez

---

1 *Helyesbítette: Magyar Közlöny 2000/102.*
2 *Megállapította: 2016. évi LXVI. törvény 222. § 2., 16. melléklet. Hatályos: 2016. VI. 16-tól.*
3 *Helyesbítette: Magyar Közlöny 2000/102.*

Az eredménylevezetés előírt tagolása

A. Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek (III+IV)
1. Pénzügyileg rendezett nettó árbevétel
2. Pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek
I. Adóköteles pénzbevételek (1+2)
3. Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevétele
4. Nem pénzben kiegyenlített egyéb bevételek
II. Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételek (3+4)
III. Adóköteles bevételek (I+II)
5. Pénzbevételt is jelentő jövedelemadózás alá nem vont bevételek
6. Pénzbevételt nem jelentő jövedelemadózás alá nem vont bevételek
IV. Jövedelemadózás alá nem vont bevételek (5+6)
B. Végleges pénzkiadások, elszámolt ráfordítások (VIII+IX)
7. Anyag- és árubeszerzés költségei
8. Személyi jellegű ráfordítások
9. Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások
V. Ráfordításként érvényesíthető kiadások
(7+8+9)
10. Nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések
11.[1] Természetben adott juttatások munkavállalóknak, tagoknak
12. Nem pénzben kiegyenlített ráfordítások
VI. Ráfordítást jelentő eszközváltozások
(10+11+12)
13. Értékcsökkenési leírás
14. Értékvesztés
15. Kifizetett vásárolt készletek állományváltozása ±
VII. Ráfordítást jelentő elszámolások (13+14±15)
VIII. Ráfordítások összesen (V+VI+VII)
16. Beruházási kiadások
17. Egyéb kiadások
IX. Jövedelemadózásban ráfordításként nem érvényesíthető kiadások (16+17)
C. Pénzügyi eredmény adóköteles tárgyévi változása (I-V)
D. Pénzügyi eredmény jövedelemadózás alá nem vont tárgyévi változása (5-IX)
E. Pénzügyi eredmény tárgyévi változása (±C±D)
F. Nem pénzben realizált eredmény (II+6-VI-VII)
G. Adózás előtti eredmény (C+F-6)=(III-VIII)
18. Fizetendő társasági adó
H.[2] Adózott eredmény (G-18)
19.[3]
I.[4]

6. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez[5]

---

1 *Megállapította: 2004. évi XCIX. törvény 42. §. Hatályos: 2005. I. 1-től. Először a 2005. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell, a 2004. évi üzleti évről készített beszámolóra lehet alkalmazni.*
2 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 42. § (5), 5. melléklet (1). Hatályos: 2015. VII. 4-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVI. törvény 224. § 5. Hatálytalan: 2016. VI. 16-tól.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CI. törvény 42. § (5), 5. melléklet (2). Hatálytalan: 2015. VII. 4-től.*
5 *Megállapította: 2015. évi CI. törvény 42. § (6), 6. melléklet. Hatályos: 2015. VII. 4-től.*

I. Az összevont (konszolidált) mérleg előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el az 1. számú melléklet „A” változata szerinti mérleg tagolásától

1. Az A/III. pont kiegészül az alábbi 11. sorral:
„11. Tőkekonszolidációs különbözet
- leányvállalatokból
- társult vállalkozásokból”
2. A B/II. pont kiegészül az alábbi 9. sorral:
„9. Konszolidációból adódó (számított) társasági adó követelés”
3. A „VII. Adózott eredmény” sor helyett a „VII. Korrigált adózott eredmény” sort kell felvenni.
4. A D. Saját tőke sor az alábbi sorokkal egészül ki:
„VIII. Leányvállalati saját tőke változás (+)
IX. Konszolidáció miatti változások (+)
- adósságkonszolidálás különbözetéből
- közbenső eredmény különbözetéből
X. Külső tagok (más tulajdonosok) részesedése”
5. Az F/I. pont az alábbi 5. sorral egészül ki:
„5. Tőkekonszolidációs különbözet leányvállalatokból”
6. Az F/III. pont az alábbi 12. sorral egészül ki:
„12. Konszolidációból adódó (számított) társasági adó tartozás”

A tagolás értelemszerűen alkalmazandó az 1. számú melléklet „B” változata szerinti mérlegnél is.

II.[1] Az összevont (konszolidált) eredménykimutatás előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el a 2. számú melléklet szerinti eredménykimutatás tagolásától

1. A „III. Egyéb bevételek” sor az alábbi sorral egészül ki:
„III/A. Adósságkonszolidálás miatt keletkező - eredményt növelő - konszolidációs különbözet”
2. A „VII. Egyéb ráfordítások” sor az alábbi sorral egészül ki:
„VII/A. Adósságkonszolidálás miatt keletkező - eredményt csökkentő - konszolidációs különbözet”
3. A „13. Kapott (járó) osztalék és részesedés” sor helyett a következő sorokat kell felvenni:
„13/a. Kapott osztalékok társult vállalkozástól”
„13/b. Kapott osztalékok egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozástól”
4. A „X. Adófizetési kötelezettség” sor az alábbi sorral egészül ki:
„X/A. Konszolidálásból adódó (számított) társasági adókülönbözet (+)”
5. Az „Adózott eredmény” sor után az alábbi sorokat kell felvenni:
„Adózott eredmény
Leányvállalatok adózott eredményéből külső tagok (más tulajdonosok) részesedése
Korrigált adózott eredmény”
A tagolás értelemszerűen alkalmazandó a 3. számú melléklet szerinti eredménykimutatásnál is.

---

1 Módosította: 2018. évi XLI. törvény 228. § 1., 20. melléklet.

7. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez[1]

Cash flow-kimutatás

A cash flow-kimutatás tagolása

I. Működési cash flow
(1-13. sorok)
1a. Adózás előtti eredmény +
ebből: működésre kapott, pénzügyileg rendezett támogatás,
1b. Korrekciók az adózás előtti eredményben +
1. Korrigált adózás előtti eredmény (1a+1b) +
2. Elszámolt amortizáció +
3. Elszámolt értékvesztés és visszaírás +
4. Céltartalék képzés és felhasználás különbözete +
5. Befektetett eszközök értékesítésének eredménye +
6. Szállítói kötelezettség változása +
7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása +
8. Passzív időbeli elhatárolások változása +
9. Vevőkövetelés változása +
10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása +
11. Aktív időbeli elhatárolások változása +
12. Fizetett adó (nyereség után) -
13. Fizetett osztalék, részesedés -
II. Befektetési cash flow
(14-18. sorok)
14. Befektetett eszközök beszerzése -
15. Befektetett eszközök eladása +
16. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása +
17. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek -
18. Kapott osztalék, részesedés +
III. Finanszírozási cash flow
(19-26. sorok)
19. Részvénykibocsátás, tőkebevonás (tőkeemelés) bevétele +
20. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele +
21. Hitel és kölcsön felvétele +
22. Véglegesen kapott pénzeszköz +
23. Részvénybevonás, tőkekivonás (tőkeleszállítás) -
24. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése -
25. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése -
26. Véglegesen átadott pénzeszköz -
IV. Pénzeszközök változása (I+II+III. sorok) +
27. Devizás pénzeszközök átértékelése +
V. Pénzeszközök mérleg szerinti változása (IV+27. sorok) +

1 *Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 228. § 2., 21. melléklet. Hatályos: 2019. I. 1-től.*

A cash flow-kimutatás sorainak tartalma

A cash flow-kimutatásban a vállalkozó az előző év és a tárgyév adatait köteles feltüntetni.

A cash flow-kimutatás elkészítéséhez nem elegendőek a mérleg és az eredménykimutatás adatai. Elkészítésénél abból kell kiindulni, hogy a cash flow-kimutatás fő sorai az elnevezéseknek megfelelő pénzeszköz-változásokat tartalmazzák. Ehhez olyan korrekciós tételeket kell alkalmazni, amelyek segítségével - a levezetés alapján mutatkozó - halmozódások kiszűrésre kerülnek.

A pénzmozgással nem járó befektetési és finanszírozási tételek korrekciót idéznek elő a működési cash flow-ban. A korrekciókat az érintett mérlegsoroknál korrekciós sor beiktatásával kell végrehajtani. Ha valamely tétel a befektetési cash flow-ba tartozik (mint a kapott osztalék, a tárgyi eszközök eladásának bevétele), akkor azt a tételt a működési cash flow nem tartalmazhatja, annak eredményhatását ki kell szűrni. A véglegesen kapott pénzeszköz a finanszírozási cash flow-ba tartozik, így annak időbelileg elhatárolt összegét a működési cash flow passzív időbeli elhatárolások változása nem tartalmazhatja.

A cash flow-kimutatáshoz kapcsolódóan a kiegészítő mellékletben részletezni kell az 1b. sorban szereplő korrekciókat jogcímenként, továbbá be kell mutatni az eltérések okát azokban az esetekben, ahol a mérlegsorok állományváltozásától eltérő összeg szerepel a 6-11. sorokban.

A korrekciós sorokra történő kiemelés akkor szükséges, ha annak összege a számviteli politika szerint jelentős. Korrekciós tételek, amelyeket figyelembe kell venni (a felsorolás nem teljes körű):

1. Az „1b. Korrekciók az adózás előtti eredményben” sorban többek között a tulajdoni részesedések után kapott osztalékkal, részesedéssel, az apportba átadott eszközökön elért eredménnyel, a fejlesztési céllal véglegesen kapott, illetve véglegesen átadott pénzeszközökkel, az eszközhöz kapcsolódó elengedett kötelezettségekkel kell az adózás előtti eredményt korrigálni.
2. A „3. Elszámolt értékvesztés és visszaírás” sorban az adott időszakban elszámolt értékvesztéseket, terven felüli értékcsökkenéseket pozitív előjellel, azok visszaírását negatív előjellel kell figyelembe venni. Itt kell szerepeltetni azokat a ráfordításokat is (készletek hiánya, többlete, káreseménye, behajthatatlan követelések elszámolása, stb.), amelyek nem minősülnek értékvesztésnek, de jelentősen eltérítik a számviteli eredményt a pénzmozgástól.
3. A „4. Céltartalék képzés és felhasználás különbözete” soron az adott időszaki céltartalék képzés többletét pozitív előjellel, a céltartalék felhasználás többletét negatív előjellel kell figyelembe venni.
4. Az „5. Befektetett eszközök értékesítésének eredménye” sorban a befektetett eszközök eladási ára (kamatozó értékpapír esetén a felhalmozott kamattal csökkentett eladási ára) és könyv szerinti értéke közötti nyereséget negatív előjellel, a veszteséget pedig pozitív előjellel kell figyelembe venni.
5. A „7. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása” sorban a váltótartozások és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek állománynövekedését pozitív előjellel, állománycsökkenését negatív előjellel kell figyelembe venni. A megfizetett eredményt terhelő adó és az eredménykimutatás szerinti adókötelezettség különbözetét is ezen a soron kell ellenkező előjellel korrigálni.

6. A „9. Vevőkövetelés változása” sorban a Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők) állománynövekedését negatív előjellel, állománycsökkenését pozitív előjellel, illetve a Vevőktől kapott előlegek állománynövekedését pozitív előjellel, állománycsökkenését negatív előjellel kell figyelembe venni. A „3. Elszámolt értékvesztés és visszaírás” sorban szereplő állományváltozásokat itt nem szabad figyelembe venni.

7. Az egyéb sorokon kimutatott eszköz állományváltozásokat (a befektetési cash flow-val, a finanszírozási cash flow-val kapcsolatos tételek kivételével) növekedés esetén negatív előjellel, csökkenés esetén pozitív előjellel kell figyelembe venni, a forrás állományváltozásokat (a befektetési cash flow-val, a finanszírozási cash flow-val kapcsolatos tételek kivételével) pedig növekedés esetén pozitív előjellel, csökkenés esetén negatív előjellel kell beállítani.

8. A „13. Fizetett osztalék, részesedés” sorban az adott időszakban fizetett osztalék, részesedés és a kamatozó részvények után fizetett kamat összegét kell kimutatni. Az osztalékfizetési kötelezettség állományváltozásával azt a cash flow-kimutatás sort kell korrigálni (növekedés esetén negatív előjellel, csökkenés esetén pozitív előjellel), amely az ilyen jellegű kötelezettséget tartalmazza.

9. A „14. Befektetett eszközök beszerzése” sorban az adott időszakban beszerzett befektetett eszközök pénzügyileg rendezett beszerzési értékét kell kimutatni. Az ezzel kapcsolatos kötelezettségeket a szállítók korrekciójával kell kiszűrni.

10. A „15. Befektetett eszközök eladása” sorban az adott időszakban eladott befektetett eszközök eladási árának pénzügyileg is rendezett értékét kell kimutatni, a kamatozó értékpapírok esetében az eladási árban lévő - felhalmozott - kamattal csökkentett összegben. Itt kell továbbá kimutatni a befektetett eszközök közé tartozó, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok beváltása miatt kapott, ténylegesen befolyt névérték összegét. Az ezzel kapcsolatos követeléseket a vevők, illetve az egyéb követelések korrekciójával kell kiszűrni.

11. A „16. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása” soron a hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök, illetve elhelyezett bankbetétek adott időszakban való törlesztéséből, illetve beváltásából, megszüntetéséből befolyt pénzösszeget kell kimutatni.

12. A „17. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek” soron az adott időszakban hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek összegét kell kimutatni.

13. A „19. Részvénykibocsátás, tőkebevonás (tőkeemelés) bevétele” soron az adott időszakban jegyzett tőkeemelésből ténylegesen befolyt pénzösszeget kell kimutatni.

14. A „20. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele” soron az adott időszakban rövid és hosszú lejáratú kötvények és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásából származó, befolyt pénzösszeget kell kimutatni.

15. A „21. Hitel és kölcsön felvétele” soron az adott időszakban felvett hitelből és igénybe vett kölcsönből befolyt pénzösszeget kell kimutatni.

16. A „22. Véglegesen kapott pénzeszköz” soron az adott időszakban jogszabály alapján, a tőke-, illetve eredménytartalék javára véglegesen vagy az eredmény javára fejlesztési célból kapott (befolyt) pénzösszeget kell kimutatni.

17. A „23. Részvénybevonás, tőkekivonás (tőkeleszállítás)” soron az adott időszakban jegyzett tőke leszállítás miatt a tulajdonosok részére kifizetett pénzösszeget kell kimutatni, valamint a bevont saját részvény, üzletrész visszavásárlási (nyilvántartás szerinti) értékét a visszavásárlás üzleti évében. A korábbi üzleti években visszavásárolt és a tárgyévben bevont saját részvény, üzletrész könyv szerinti értékével a „10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása” sort kell negatív irányban korrigálni.

18. A „24. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok visszafizetése” soron a kibocsátott kötvények és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok adott időszakban beváltott, törlesztett összegét kell kimutatni.

19. A „25. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése” soron az igénybe vett hitel, kölcsön adott időszakban törlesztett összegét kell kimutatni.

20. A „26. Véglegesen átadott pénzeszközök” soron az adott időszakban, jogszabály alapján, a tőke-, illetve eredménytartalék vagy az eredmény terhére véglegesen átadott pénzeszközöket kell kimutatni.

21. További korrekciós tételeket keletkeztető gazdasági események:

a) A forgóeszközök között elszámolt és a „3. Elszámolt értékvesztés és visszaírás” sorban kiemelt értékvesztések, illetve azok visszaírása korrekciót idéznek elő a kapcsolódó forgóeszköz sorokon ellenkező előjellel. Azok a pénzmozgással nem járó további jelentős ráfordítások, amelyek kiemelésre kerültek ezen a soron, ugyancsak korrekciót idéznek elő a kapcsolódó cash flow sorokon.

b) Apportba adáskor a kivezetett forgóeszköz könyv szerinti értéke és a kapott részesedés értéke negatív előjellel a megfelelő mérlegsorok tartalmából kiszűrendő.

c) Apport behozatalkor kiszűrendő a forgóeszköz állományba vételi értéke, valamint a jegyzett tőke, tőketartalék növekedése negatív előjellel.

d) Befektetett eszközök átsorolása a forgóeszközök közé, illetve a forgóeszközök átsorolása a befektetett eszközök közé nem jár pénzmozgással, ezért ellenkező előjellel korrigálni kell a kapcsolódó cash flow sorokat a működés területén.

e) A saját előállítású befektetett eszközöket a befektetési cash flow-ban kell kimutatni olyan mértékben, amilyen mértékben a pénzügyi rendezettség megvalósult.

f) A pénzeszközök év végi devizás átértékelése nem minősül pénzmozgásnak, ezért annak hatását a cash flow-kimutatásban külön tételként, a „27. Devizás pénzeszközök átértékelése” sorban indokolt bemutatni.

g) A fordulónapi eredményhatású devizás tételek átértékelését a befektetett eszközöknél és a hosszú lejáratú kötelezettségeknél ki kell szűrni. (Nem realizált árfolyamkülönbözetek a befektetési és a finanszírozási cash flow-ban nem mutathatók ki.)

h) A mérlegben bekerülési értékként figyelembe vett időarányos (ki nem fizetett) kamatok, biztosítási díjak a befektetési cash flow-ban nem szerepelhetnek, azt az egyéb rövid lejáratú kötelezettségekkel szemben ki kell szűrni.

Az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletének részét képező cash flow-kimutatást a jelen melléklet szerinti szerkezetben is el lehet készíteni a konszolidált éves beszámoló mérlege és eredménykimutatása adatainak felhasználásával. A konszolidációs különbözeteket, illetve azok állományváltozását a cash flow-kimutatás azon sorainál kell figyelembe venni, amelyekben szereplő tételhez az összevont (konszolidált) beszámolóba tartoznak.

A 14-26. sorokban kizárólag azokkal a vállalkozásokkal szembeni gazdasági eseményekből eredő adatokat kell feltüntetni, amely vállalkozások nem tartoznak a konszolidálásba bevont vállalkozások közé.

Valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén további korrekciós tételeket kell figyelembe venni a valós értéken történő értékelés eredményt érintő hatásainak kiszűrésére.

TARTALOMJEGYZÉK

2000. évi C. törvény ---- 1
a számvitelről ---- 1
I. Fejezet ---- 1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ---- 1
A törvény célja ---- 1
A törvény hatálya ---- 1
Értelmező rendelkezések, fogalmak ---- 3
II. Fejezet ---- 19
BESZÁMOLÁS ÉS KÖNYVVEZETÉS ---- 19
Beszámolási kötelezettség ---- 19
Üzleti év ---- 24
Könyvvezetési kötelezettség ---- 26
Számviteli alapelvek ---- 27
III. Fejezet ---- 29
AZ ÉVES BESZÁMOLÓ ---- 29
Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok ---- 29
Közbenső mérleg ---- 32
A mérleg tagolása, tételeinek tartalma ---- 32
A mérlegtételek értékelésének általános szabályai ---- 58
Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke ---- 59
Az eszközök értékcsökkenése ---- 65
Az eszközök értékvesztése ---- 67
A mérlegben szereplő eszközök és források értékelése ---- 70
Valós értéken történő értékelés ---- 73
A mérlegtételek alátámasztása leltárral ---- 90
Az eredménykimutatás tartalma, tagolása ---- 91
Az eredménykimutatás tételeinek tartalma ---- 92
Kiegészítő melléklet ---- 114
Üzleti jelentés ---- 121
Nem pénzügyi kimutatás ---- 124
IV. Fejezet ---- 125
EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ ---- 125
V. Fejezet ---- 126
EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓ ---- 126
Általános szabályok ---- 126
Az egyszerűsített mérleg tagolása, tételeinek tartalma ---- 127
Az egyszerűsített mérleg tételeinek értékelése ---- 130
Az egyszerűsített mérleg tételeinek alátámasztása leltárral ---- 131
Az eredménylevezetés tartalma, tagolása ---- 131

Az eredménylevezetés tételeinek tartalma 132
V/A. Fejezet 135
AZ IFRS-EK SZERINT ÉVES BESZÁMOLÓT KÉSZÍTŐ GAZDÁLKODÓKRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ SZABÁLYOK 135
Értelmező rendelkezések, fogalmak 135
Saját tőke megfeleltetési tábla 137
Az IFRS-ek szerinti éves beszámolóra történő áttérés szabályai 139
Az e törvény szerinti éves beszámolóra történő áttérés (visszatérés) szabályai 140
Átalakulás, egyesülés, szétválás különös előírásai 142
Végelszámolás, felszámolás, kényszertörlési eljárás különös szabályai 144
Összevont (konszolidált) éves beszámoló készítési kötelezettség 144
Egyéb speciális rendelkezések 144
VI. Fejezet 145
ÖSSZEVONT (KONSZOLIDÁLT) ÉVES BESZÁMOLÓ 145
Konszolidált éves beszámoló készítési kötelezettség 145
Az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája, tartalma 149
Tőkeösszevonás (tőkekonszolidáció) 153
Adósságkonszolidálás 156
A konszolidálásba bevont vállalkozásokon belüli közbensőeredmények elhagyása, kiszűrése 156
Ráfordítások és bevételek konszolidálása 157
Közös vezetésű vállalkozások konszolidálása 157
Társult vállalkozások konszolidálása 157
Konszolidálás miatti társasági adókülönbözet kimutatása 159
Összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet 159
Összevont (konszolidált) üzleti jelentés 162
VI/A. Fejezet 163
A KORMÁNYOK RÉSZÉRE FIZETETT ÖSSZEGEKRŐL SZÓLÓ JELENTÉS 163
VII. Fejezet 165
SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK 165
Előtársasági időszak 165
Gazdasági társaságok átalakulása, egyesülése, szétválása 166
Vagyonmérleg, vagyonleltár 166
Az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete 168
Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete 169
A végleges vagyonmérleg 171
Egyéb átalakulás 173

Devizanemek közötti áttérés elszámolási szabályai ---- 173
Forintról devizára való áttérés ---- 174
Devizáról forintra való áttérés ---- 175
Devizáról más devizára való áttérés ---- 176
VIII. Fejezet ---- 177
SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS ---- 177
IX. Fejezet ---- 185
NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL ÉS KÖZZÉTÉTEL ---- 185
Letétbe helyezés ---- 185
Közzététel ---- 186
X. Fejezet ---- 189
KÖNYVVIZSGÁLAT ---- 189
A könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség ---- 189
Könyvvizsgálói jelentés és a könyvvizsgálói záradék ---- 191
XI. Fejezet ---- 194
KÖNYVVEZETÉS, BIZONYLATOLÁS ---- 194
Kettős könyvvitel ---- 194
Az egységes számlakeret ---- 195
Számlarend ---- 196
Egyszeres könyvvitel ---- 197
A könyvviteli rendszerek változtatása ---- 197
Könyvviteli zárlat ---- 199
A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem ---- 199
Számviteli bizonylatok ---- 200
Szigorú számadási kötelezettség ---- 201
A bizonylatok megőrzése ---- 202
XII. Fejezet ---- 202
JOGKÖVETKEZMÉNYEK ---- 203
XIII. Fejezet ---- 203
AZ ORSZÁGOS SZÁMVITELI BIZOTTSÁG ---- 203
A bizottság létrehozása ---- 203
A bizottság feladata ---- 203
A bizottság működése ---- 204
XIV. Fejezet ---- 204
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 204
Hatálybalépés ---- 204
Az Európai Unió jogának való megfelelés ---- 204
A magyar számviteli standardok ---- 205
Átmeneti rendelkezések ---- 205
Felhatalmazás ---- 220
1. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ---- 222
A mérleg előírt tagolása ---- 222
”„A” változat ---- 222
”„B” változat ---- 224

2. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 227
Az eredménykimutatás előírt tagolása (összköltség eljárással) ... 227
3. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 228
Az eredménykimutatás előírt tagolása (forgalmi költség eljárással) ... 228
4. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 229
Az egyszerűsített mérleg előírt tagolása ... 229
5. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 229
Az eredménylevezetés előírt tagolása ... 230
6. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 230
I. Az összevont (konszolidált) mérleg előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el az 1. számú melléklet „A” változata szerinti mérleg tagolásától ... 231
II. Az összevont (konszolidált) eredménykimutatás előírt tagolása a következő kiegészítésekkel tér el a 2. számú melléklet szerinti eredménykimutatás tagolásától ... 231
7. számú melléklet a 2000. évi C. törvényhez ... 232
Cash flow-kimutatás ... 232
A cash flow-kimutatás tagolása ... 232
A cash flow-kimutatás sorainak tartalma ... 233